

**ΥΠΟΕΡΓΟ: ΥΠΟΕΡΓΟ 3 «ΔΡΑΣΕΙΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ»**

**της Πράξης «ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ 2014-2018»
κωδ. ΟΠΣ 5000245**

**ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΣΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΦΟΡΕΩΝ (ΒΑΣΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ)**

**2. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΑΝΑΛΥΣΗ**

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

**Κωδικός εκπαιδευτικού υλικού:
Κωδικός Πιστοποίησης προγράμματος: 691**

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

Ε.Π.
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ
ΛΟΝΕΥ

**ΥΠΟΕΡΓΟ: ΥΠΟΕΡΓΟ 3 «ΔΡΑΣΕΙΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ»**

**ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΣΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΦΟΡΕΩΝ (ΒΑΣΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ)**

**2. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΑΝΑΛΥΣΗ**

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μέλη Ομάδας

Συντονίστρια:	Γεωργία – Ελένη Ντίνου
Συγγραφείς:	Δρ. Ελένη Βρέντζου
	Δημήτριος Καρατζάς
	Κωνσταντίνος Κωνσταντινίδης
Αξιολογητές:	Δρ. Δημήτριος Μυλωνάς
	Αικατερίνη Δούρου

Πίνακας Περιεχομένων

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	3
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΙΝΑΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΓΡΑΜΑΤΩΝ	5
ΜΕΡΟΣ Β. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ	6
2.1 ΕΝΝΟΙΑ, ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	6
2.1.1 Ισολογισμός ή Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	8
2.1.1.1 Αναλυτικές Γραμμές Ενεργητικού	10
2.1.2 Κατάσταση Αποτελεσμάτων	26
2.1.2.1 Αναλυτικές Γραμμές Κατάστασης Αποτελεσμάτων	28
2.1.3 Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης	35
2.1.4 Κατάσταση Χρηματοροών ή Ταμειακών Ροών	36
2.1.5 Προσάρτημα	40
2.2 ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΜΕΓΕΘΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ – ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	51
2.2.1 Κατάρτιση Ισολογισμού (Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης)	51
2.2.2 Πρακτική Εφαρμογή Κατάρτισης Ισολογισμού	65
2.2.3 Κατάσταση Αποτελεσμάτων – Συνολικών Εσόδων	73
2.2.4 Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης	81
2.2.5 Κατάσταση Χρηματοροών	84
2.2.6 Προσάρτημα (Σημειώσεις)	91
2.3 ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	99
2.3.1 Οι λογιστικές πληροφορίες ως οδηγός στη διαδικασία λήψης αποφάσεων	99
2.3.2 Έννοια και σκοποί της ανάλυσης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων	104

2.3.3	Βασικές κατηγορίες και σκοποί αναλυτών.	106
2.3.4	Μέθοδοι ανάλυσης οικονομικών καταστάσεων	111
2.4	ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΙΝΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ – ΚΑΘΕΤΗ ΚΑΙ ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗ	120
2.4.1	Σύνταξη καταστάσεων Κοινού Μεγέθους των Αποτελεσμάτων Χρήσης	129
2.4.2	Οριζόντια Ανάλυση των Αποτελεσμάτων Χρήσης με σταθερό και κυμαινόμενο έτος βάσης	132
2.4.3	Σύνταξη καταστάσεων Κοινού Μεγέθους του Ισολογισμού	133
2.4.4	Οριζόντια Ανάλυση του Ισολογισμού με σταθερό και κυμαινόμενο έτος βάσης	135
2.5	ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ - ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ ΜΕ ΣΤΟΧΕΥΣΗ ΤΗΝ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ	137
2.5.1	Αριθμοδείκτες ρευστότητας	140
2.5.2	Αριθμοδείκτες δραστηριότητας	146
2.5.3	Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας	155
2.5.4	Αριθμοδείκτες διαθρόσεως κεφαλαίων και βιωσιμότητας	165
2.5.5	Μελέτη Περίπτωσης Δήμου Θεσσαλονίκης	174
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	205
	ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	205

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΙΝΑΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΓΡΑΜΑΤΩΝ

	Σελ.
<u>Διάγραμμα 1 : Υπόδειγμα Ισολογισμού (Ενεργητικό)</u>	<u>12</u>
<u>Διάγραμμα 2: Υπόδειγμα Ισολογισμού (Παθητικό).</u>	<u>20</u>
<u>Διάγραμμα 3: Υπόδειγμα Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσης</u>	<u>29</u>
<u>Διάγραμμα 4 : Υπόδειγμα Κατάστασης Μεταβολών Καθαρής Θέσης</u>	<u>36</u>
<u>Διάγραμμα 5: Υπόδειγμα Κατάστασης Χρηματοροών</u>	<u>39</u>
<u>Διάγραμμα 6 : Διάγραμμα 6: Υπόδειγμα Κατάστασης Αποτελεσμάτων σύμφωνα με το ΠΔ54/2018</u>	<u>77</u>
<u>Διάγραμμα 7 : Διάγραμμα 7: Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Επίδοσης σύμφωνα με το ΠΔ54/2018</u>	<u>79</u>
<u>Διάγραμμα 8: Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης σύμφωνα με το ΠΔ54/2018</u>	<u>85</u>
<u>Διάγραμμα 9: Κατάσταση Ταμειακών Ροών σύμφωνα με το ΠΔ54/2018</u>	<u>91</u>
<u>Πίνακας 1: Αντιστοίχιση Λογαριασμών Ενεργητικού (έξοδα εγκατάστασης)</u>	<u>53</u>
<u>Πίνακας 2 : Αντιστοίχιση Λογαριασμών Ενεργητικού (άυλα πάγια)</u>	<u>54</u>
<u>Πίνακας 3 : Αντιστοίχιση Λογαριασμών Ενεργητικού (ενσώματα πάγια)</u>	<u>55</u>
<u>Πίνακας 4: Αντιστοίχιση Λογαριασμών Ενεργητικού (επενδύσεις)</u>	<u>56</u>
<u>Πίνακας 5: Αντιστοίχιση Λογαριασμών Ενεργητικού (αποθέματα)</u>	<u>57</u>
<u>Πίνακας 6: Αντιστοίχιση Λογαριασμών Ενεργητικού (απαιτήσεις)</u>	<u>58</u>
<u>Πίνακας 7: Αντιστοίχιση Λογαριασμών Ενεργητικού (χρεόγραφα)</u>	<u>59</u>
<u>Πίνακας 8: Αντιστοίχιση Λογαριασμών Ενεργητικού (διαθέσιμα)</u>	<u>59</u>
<u>Πίνακας 9: Αντιστοίχιση Λογαριασμών Ενεργητικού (λογαριασμοί τάξεως)</u>	<u>60</u>
<u>Πίνακας 10: Αντιστοίχιση Λογαριασμών Παθητικού (λογαριασμοί αποθεματικών)</u>	<u>61</u>
<u>Πίνακας 11: Αντιστοίχιση Λογαριασμών Παθητικού (λογαριασμοί προβλέψεων)</u>	<u>62</u>
<u>Πίνακας 12: Αντιστοίχιση Λογαριασμών Παθητικού (μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις)</u>	<u>62</u>
<u>Πίνακας 13: Αντιστοίχιση Λογαριασμών Παθητικού (βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις)</u>	<u>63</u>
<u>Πίνακας 14: Αντιστοίχιση Λογαριασμών Παθητικού (μεταβατικοί λογαριασμοί)</u>	<u>64</u>
<u>Πίνακας 15: Αντιστοίχιση Λογαριασμών Παθητικού (λογαριασμοί τάξεως)</u>	<u>64</u>

ΜΕΡΟΣ Β. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

2.1 ΕΝΝΟΙΑ, ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Σε αυτό το κεφάλαιο θα παρουσιαστούν οι οικονομικές καταστάσεις που οι λογιστικές οντότητες καταρτίζουν στο τέλος της χρήσης: ο Ισολογισμός ή Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης, η Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης, η Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης, η Κατάσταση Χρηματοροών ή Ταμειακών Ροών και το προσάρτημα. Η μορφή των οικονομικών καταστάσεων εξαρτάται από τον τύπο της λογιστικής οντότητας και το αντίστοιχο κλαδικό λογιστικό σχέδιο που ακολουθεί:

- Οι φορείς του ιδιωτικού δικαίου (ΝΠΙΔ) καταρτίζουν τις καταστάσεις με την μορφή που περιγράφεται στο παράρτημα Β του ν.4308/2014 (ΕΛΠ)
- Η Κεντρική Διοίκηση (ΚΔ) με βάση το παράρτημα 2 του ΠΔ.54/2018
- Οι Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης (ΟΚΑ) με βάση το κεφ.4.1 του ΠΔ.80/1997
- Τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ) με βάση το κεφ.4.1 του ΠΔ.163/1998
- Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) με βάση το κεφ.4.1 του ΠΔ.315/1999
- Τα Δημόσια Νοσοκομεία (ΔΝ) με βάση το κεφ.4.1 του ΠΔ.146/2003

Ωστόσο, οι διαφορές στην μορφή των οικονομικών καταστάσεων από σχέδιο σε σχέδιο είναι μικρές, οπότε για την διευκόλυνση του αναγνώστη θα γίνεται παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων με βάση ένα σχέδιο από τα κλαδικά του Δημοσίου τομέα ή εναλλακτικά με βάση το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο (ΠΔ.1123/1980) πάνω στο οποίο έχουν βασιστεί όλα τα μεταγενέστερα κλαδικά σχέδια. Όπου υπάρχουν σημαντικές διαφοροποιήσεις μεταξύ των σχεδίων θα γίνεται σχετική αναφορά.

Οι οικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται και δημοσιεύονται τουλάχιστο μία φορά κάθε έτος, και ο σκοπός τους είναι να πληροφορήσουν το ευρύτερο κοινό για την οικονομική κατάσταση της οντότητας. Έτσι λοιπόν, δεν περιλαμβάνεται το πλήθος των αναλυτικών πληροφοριών που είναι διαθέσιμες σε όποιον έχει πρόσβαση στα λογιστικά βιβλία της οντότητας. Αντίθετα παρουσιάζονται συνοπτικές πληροφορίες, συνήθως με την μορφή συνολικών κινήσεων περιόδου ή συνολικών υπολοίπων τέλους περιόδου, ώστε να μπορεί ένας μέσος ενδιαφερόμενος μέσα από λίγες σελίδες πληροφοριών να σχηματίσει μια εικόνα για τα οικονομικά μεγέθη της οντότητας. Για παράδειγμα οι οικονομικές καταστάσεις θα μας πληροφορήσουν για το σύνολο υποχρεώσεων προς όλους τους προμηθευτές στο τέλος της χρήσης και όχι ανάλυση ανά συγκεκριμένο προμηθευτή ή κινήσεις ανά συγκεκριμένη ημέρα.

Στο άρθρο 17 του νόμου 4308/2014 (ΕΛΠ) παρουσιάζονται οι γενικές αρχές σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων ως εξής:

- Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις συντάσσονται με σαφήνεια, σύμφωνα με τις θεμελιώδεις παραδοχές του δεδουλεμένου και της συνέχισης της δραστηριότητας.
- Οι λογιστικές πολιτικές χρησιμοποιούνται με συνέπεια από περίοδο σε περίοδο, ώστε να διασφαλίζεται η συγκρισιμότητα των χρηματοοικονομικών πληροφοριών. Όταν τα ποσά της προηγούμενης περιόδου δεν είναι συγκρίσιμα με τα αντίστοιχα της τρέχουσας περιόδου, τα ποσά της προηγούμενης περιόδου προσαρμόζονται αναλόγως, ώστε να γίνουν συγκρίσιμα.
- Η αναγνώριση και η επιμέτρηση των στοιχείων του ισολογισμού και της κατάστασης αποτελεσμάτων γίνεται ξεχωριστά για κάθε στοιχείο. Συμψηφισμοί μεταξύ περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων ή μεταξύ εξόδων και εσόδων δεν επιτρέπονται.
- Όλες οι αρνητικές προσαρμογές της αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων αναγνωρίζονται στην περίοδο που λαμβάνουν χώρα, ανεξάρτητα από το εάν το αποτέλεσμα της περιόδου είναι κέρδος ή ζημία.

- Όλα τα στοιχεία του ισολογισμού και της κατάστασης αποτελεσμάτων που προέκυψαν σε προηγούμενη περίοδο, αλλά δεν έχουν αναγνωριστεί κατάλληλα, αναγνωρίζονται στην τρέχουσα περίοδο,
- Τα υπόλοιπα έναρξης του ισολογισμού σε κάθε περίοδο συμφωνούν με τα αντίστοιχα υπόλοιπα λήξης της προηγούμενης περιόδου.
- Ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία και ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται ως στοιχεία των πινάκων των χρηματοοικονομικών καταστάσεων
- Οι απαιτήσεις σχετικά με την αναγνώριση, επιμέτρηση, παρουσίαση, γνωστοποίηση και ενοποίηση, μπορεί να παραβλέπονται, μόνο εάν η επίπτωση της μη συμμόρφωσης προς αυτές δεν είναι σημαντική.
- Τα κονδύλια των χρηματοοικονομικών καταστάσεων παρακολουθούνται λογιστικά και παρουσιάζονται λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική ουσία των συναλλαγών ή γεγονότων.

2.1.1 Ισολογισμός ή Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης

Ισολογισμός είναι η χρηματοοικονομική κατάσταση που παρουσιάζει τα περιουσιακά στοιχεία, τα ίδια κεφάλαια και τις υποχρεώσεις της οντότητας σε μια δεδομένη χρονική στιγμή. Η χρονική αυτή στιγμή είναι συνήθως η τελευταία ημερολογιακή μέρα της κλειόμενης χρήσης (31/12 του έτους), ωστόσο θεωρητικά ισολογισμός μπορεί να καταρτιστεί για οποιαδήποτε ημερομηνία.

Όπως αναφέρθηκε στο κεφάλαιο 1.4 «Εισαγωγή στον ισολογισμό», ο ισολογισμός μας δίνει την απάντηση σε δύο βασικά ερωτήματα: α) σε τι περιουσιακά στοιχεία έχει τοποθετήσει η οντότητα τα κεφάλαιά της, και β) που η βρήκε η οντότητα τα κεφάλαια αυτά. Το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων στα οποία έχουν τοποθετηθεί τα κεφάλαια ονομάζεται «Ενεργητικό» και το σύνολο των διαφόρων πηγών χρηματοδότησης «Παθητικό» (περιλαμβάνει τα Ίδια Κεφάλαια και τις Υποχρεώσεις).

Για παράδειγμα, έστω μια οντότητα έχει συνολικά κεφάλαια 110 χρηματικές μονάδες, 50 μονάδες δικά της κεφάλαια και άλλα 60 που έχει δανειστεί. Με τα κεφάλαια αυτά έχει αγοράσει ένα κτίριο αξίας 100 μονάδων και τα υπόλοιπα 10 βρίσκονται στο ταμείο της. Μια απλοποιημένη εικόνα του ισολογισμού της στις 31/12/2021 θα είχε την παρακάτω μορφή:

Ισολογισμός 31/12/2021			
Ενεργητικό		Παθητικό	
Κτίρια	100	Ίδια Κεφάλαια	50
Ταμείο	10	Δάνεια	60
Σύνολο	110	Σύνολο	110

Να επισημάνουμε εδώ ότι το κτίριο του παραδείγματος μπορεί να αποκτήθηκε αρκετά χρόνια πίσω, όπως το ίδιο και τα δάνεια. Αυτό που μας δίνει σαν πληροφορία ο ισολογισμός είναι η αξία όλων αυτών των στοιχείων στις 31/12/2021.

Περιουσιακά στοιχεία (Ενεργητικό) είναι οι πόροι που ελέγχει η οντότητα, οι οποίοι αποκτήθηκαν από παρελθόντα γεγονότα, και από τα οποία αναμένονται να εισρεύσουν στην οντότητα μελλοντικά οικονομικά οφέλη.

Ίδια Κεφάλαια ή αλλιώς Καθαρή Θέση είναι τα κεφάλαια που ανήκουν στους ιδιοκτήτες της οντότητας, και συνήθως προέρχονται από τις οικονομικές εισφορές που αυτοί έκαναν στο παρελθόν (κατά την σύσταση ή σε μεταγενέστερες αυξήσεις κεφαλαίου), καθώς και από τα σωρευμένα αποτελέσματα (ζημιές/ ελλείμματα ή μη διανεμηθέντα κέρδη/ πλεονάσματα) από τις προηγούμενες χρήσεις. Είναι το ποσό που θα έπρεπε να επιστραφεί στους ιδιοκτήτες σε περίπτωση λύσης και εκκαθάρισης της οντότητας.

Οι υποχρεώσεις αφορούν την χρηματοδότηση τρίτων προς την οντότητα, η οποία θα πρέπει να επιστραφεί σε αυτούς. Είναι κεφάλαια που οφείλονται σε τρίτους, όπως για παράδειγμα τραπεζικά δάνεια, υποχρεώσεις προς προμηθευτές, υποχρεώσεις από φόρους κλπ. Οι

υποχρεώσεις μαζί με τα ίδια κεφάλαια αποτελούν το Παθητικό το οποίο μας δείχνει στην ουσία τι «χρωστάει» η οντότητα είτε στους ιδιοκτήτες της είτε σε τρίτους¹.

2.1.1.1 Αναλυτικές Γραμμές Ενεργητικού

Στον πίνακα που ακολουθεί εμφανίζεται το ενεργητικό σύμφωνα με το υπόδειγμα ισολογισμού του κλαδικού λογιστικού σχεδίου των ΟΤΑ (ΠΔ.315/1999). Τα υπόλοιπα κλαδικά σχέδια του δημοσίου (ΟΚΑ, ΝΠΔΔ, νοσοκομείων) έχουν παρόμοια δομή με οριακές διαφορές για την αποτύπωση των ιδιαιτεροτήτων κάθε ομάδας φορέων.

¹ Οι οντότητες αντιμετωπίζονται ως ξεχωριστές μονάδες, διακριτές από τους ιδιοκτήτες τους. Οπότε τα «Ίδια Κεφάλαια» μπορούμε να τα αντιληφθούμε ως υποχρεώσεις της οντότητας έναντι των ιδιοκτητών.

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 31ης Δεκεμβρίου 20Χ2						
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Χρήσεως 20Χ2			Χρήσεως 20Χ1		
	Αξία Κτήσεως	Αποσβέσεις	Αναπόσβεστη Αξία	Αξία Κτήσεως	Αποσβέσεις	Αναπόσβεστη Αξία
Β. ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
1. Έξοδα ίδρυσης & πρώτης εγκαθ/σης						
2. Συναλλαγματικές διαφορές δανείων για κτήσεις παγίων στοιχείων			XXX			XXX
3. Τόκοι δανείων κατασκευαστικής περιόδου	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
4. Λοιπά έξοδα εγκαταστάσεως	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
Γ. ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
I. Ανώματες Ακινήτοποιήσεις						
1. Έξοδα ερευνών και ανάπτυξης	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
2. Παραχωρήσεις και δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
3. Προκαταβολές κτήσεις ασώματων ακινήτοποιήσεων	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
4. Λοιπές Ανώματες ακινήτοποιήσεις	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
II. Ενσώματες Ακινήτοποιήσεις						
1. Γήπεδα - οικοπέδα	XXX					
Μείον: προβλέψεις απαξιώσεων και υποτιμήσεων	XXX	XXX	XXX	XXX		XXX
1α. Πλατείες-πάρκα-παδόμενοι κοιν.χρήσ.	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
1β. Οδοί-οδοστρώματα κοιν.χρήσεως	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
1γ. Πεζοδρόμια κοινής χρήσεως	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
2. Ορυχεία, μεταλλεία, λατομεία, αγροί, φυτείες, δάση	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
3. Κτίρια και τεχνικά έργα	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
3α. Κτιριακές εγκαταστάσεις κοιν.χρήσ.	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
3β. Εγκαταστάσεις ηλεκτροφωτισμού κοινής χρήσεως	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
3γ. Λοιπές μόνιμες εγκαθ/σεις κοιν.χρήσ.	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
4. Μηχανήματα, τεχνικές εγκαταστάσεις & Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
5. Μεταφορικά μέσα	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
6. Επισία και Λοιπός εξοπλισμός	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
7. Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
Σύνολο ακινήτοποιήσεων (Γ ΙΗΓ ΙΙ)	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
III. Τίτλοι Πάγιας επένδυσης & άλλες μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις						
1. Τίτλοι πάγιας επένδυσης		XXX			XXX	
Μείον: -αφειλόμενες δόσεις	XXX			XXX		
-προβλέψεις για υποτίμηση	XXX		XXX	XXX		XXX
2. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις			XXX			XXX
			XXX			XXX
Σύνολο πάγιου ενεργητικού (Γ ΙΗΓ ΙΙ+Γ ΙΙΙ)			XXX			XXX

Δ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ							
I. Αποθέματα							
4. Υλικά κατασκευής και επισκευής τεχν. έργων, αναλώσιμα υλικά, ανταλλακτικά και είδη συσκευασίας					XXX		XXX
5. Προκαταβολές για αγορές αποθεμάτων					XXX		XXX
					XXX		XXX
II. Απαιτήσεις							
1. Απαιτήσεις από πώληση αγαθών και υπηρεσιών					XXX		XXX
2. Απαιτήσεις από κοινωνικούς πόρους - επιχορηγήσεις					XXX		XXX
3. Δεσμευμένοι λογαριασμοί καταθέσεων					XXX		XXX
4. Επισφαλείς-επίδικες απαιτήσεις	XXX					XXX	
Μείων: προβλέψεις	XXX				XXX	XXX	XXX
5. Χρεώστες διάφοροι					XXX		XXX
6. Λογ/σμοί διαχειρήσεως προκαταβολών και πιστώσεων					XXX		XXX
					XXX		XXX
III. Χρεώγραφα							
1. Μεταχές	XXX					XXX	
2. Ομολογίες	XXX					XXX	
3. Λοιπά Χρεώγραφα	XXX	XXX				XXX	XXX
Μείων: -οφειλόμενες δόσεις	XXX					XXX	
-προβλέψεις για υποτίμηση	XXX	XXX			XXX	XXX	XXX
IV. Διαθέσιμα							
1. Ταμείο					XXX		XXX
2. Ληγμένα τοκομερίδια εισπρακτέα					XXX		XXX
3. Καταθέσεις όψεως και προθεσμίας					XXX		XXX
					XXX		XXX
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού (Δ I+Δ II+Δ III+Δ IV)					XXX		XXX
Ε. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ							
1. Έξοδα επομένων χρήσεων					XXX		XXX
2. Έσοδα χρήσης εισπρακτέα					XXX		XXX
3. Λοιποί μεταβατικοί λογ/σμοί ενεργητικού					XXX		XXX
					XXX		XXX
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (Δ+Ε+Γ+Δ+Ε)					XXX		XXX
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΣΕΩΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ							
1. Αλλότρια περιουσιακά στοιχεία					XXX		XXX
2. Χρεωστικοί λογαριασμοί προϋπολογισμού					XXX		XXX
3. Χρεωστικοί λογαριασμοί εγγυήσεων, εμπράγματων ασφαλειών και αμφοτεροβαρών συμβάσεων					XXX		XXX
4. Λοιποί λογαριασμοί τάξεως					XXX		XXX
					XXX		XXX

Διάγραμμα 1: Υπόδειγμα Ισολογισμού (Ενεργητικό)

ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ (ή ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ)

Στην ενότητα αυτή του Ενεργητικού περιλαμβάνονται τα περιουσιακά στοιχεία που προορίζονται να ρευστοποιηθούν ή να χρησιμοποιηθούν για χρονικό διάστημα που υπερβαίνει το ένα έτος. Είναι στοιχεία που κατά κανόνα έχουν μεγάλο κύκλο ζωής όπως για παράδειγμα τα κτίρια ή τα μηχανήματα. Το μη κυκλοφορούν (πάγιο) ενεργητικό αναλύεται στις επόμενες κατηγορίες που ακολουθούν παρακάτω.

Έξοδα Εγκαταστάσεως

Στην πρώτη αυτή κατηγορία του ενεργητικού παρουσιάζονται τα έξοδα πολυετούς απόσβεσης. Τα έξοδα αυτά αφορούν την ίδρυση και αρχική οργάνωση της οντότητας, την απόκτηση διαρκών μέσων εκμετάλλευσης, καθώς και την επέκταση ή αναδιοργάνωση της οντότητας. Πραγματοποιούνται με σκοπό την εξυπηρέτηση της οντότητας για μεγάλο χρονικό διάστημα, πέραν της μίας χρήσης, οπότε δεν βαρύνουν το αποτέλεσμα μίας χρήσης αλλά αντίθετα, αποσβένονται τμηματικά. Το αναπόσβεστο τμήμα τους συμπεριλαμβάνεται στο ενεργητικό της οντότητας μαζί με τα περιουσιακά στοιχεία. Περιπτώσεις τέτοιων εξόδων είναι:

- έξοδα κατάρτισεως και δημοσίευσης του καταστατικού (κατά την σύσταση),
- έξοδα έκδοσης ομολογιακών δανείων,
- έξοδα που γίνονται για την απόκτηση ακινήτων (συμβολαιογραφικά έξοδα, μεσιτικά, φόροι μεταβίβασης κλπ)
- διαφορές εκδόσεως και εξοφλήσεως ομολογιών (έκδοση ομολογιών σε τιμή μικρότερη από την ονομαστική τους ή εξόφληση ομολογιών σε τιμή μεγαλύτερη από την ονομαστική τους)

Πάγια

Στην επόμενη ενότητα του ενεργητικού παρουσιάζονται τα πάγια της οντότητας. Με τον όρο πάγια εννοούνται εκείνα τα περιουσιακά στοιχεία που η οντότητα σκοπεύει να διακρατήσει για χρονικό διάστημα πλέον της μίας χρήσης και συνήθως δεν είναι εύκολα μετατρέψιμα σε

μετρητά. Τα πάγια τα διακρίνουμε σε δύο μεγάλες κατηγορίες: ασώματες ακινητοποιήσεις (ή αλλιώς άυλα πάγια) και ενσώματες ακινητοποιήσεις.

Οι ασώματες ακινητοποιήσεις είναι περιουσιακά στοιχεία χωρίς υλική υπόσταση όπως για παράδειγμα:

- δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας (βιομηχανικές πατέντες)
- δικαιώματα εκμετάλλευσης ορυχείων/λατομείων (το δικαίωμα για την εξόρυξη είναι ανεξάρτητο από την ιδιοκτησία του οικοπέδου που βρίσκεται το ορυχείο)
- δικαιώματα χρήσης παγίων, για περιπτώσεις που υπάρχει εισφορά κατά χρήση ενός παγίου στοιχείου
- έξοδα ερευνών και ανάπτυξης

Οι ενσώματες ακινητοποιήσεις είναι τα περιουσιακά στοιχεία με υλική υπόσταση, όπως για παράδειγμα οικόπεδα, κτίρια, μηχανήματα, μεταφορικά μέσα και έπιπλα. Στην ίδια κατηγορία του ενεργητικού παρακολουθούνται και :

- οι προκαταβολές κτήσεως παγίων στοιχείων
- οι ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση, τα ποσά δηλαδή του κόστους κατασκευής ενός παγίου για το χρονικό διάστημα μέχρι την ολοκλήρωσή του.

Τίτλοι Επένδυσης

Σε αυτήν την κατηγορία του ενεργητικού παρουσιάζονται οι συμμετοχικοί τίτλοι που έχει στην κατοχή της η οντότητα, εφόσον ο σκοπός είναι η διαρκής κατοχή των τίτλων και έχει τον χαρακτήρα μόνιμης επένδυσης σε κάποια άλλη οντότητα. Οι τίτλοι αυτοί μπορεί να είναι μετοχές ανωνύμων εταιριών, μερίδια Ε.Π.Ε. ή εταιρικές μερίδες εταιριών με άλλη νομική μορφή. Σε περίπτωση που υπάρχει τμηματική κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου σε δόσεις, οι οφειλόμενες δόσεις καταγράφονται ως μειωτικό στοιχείο της επένδυσης στην ίδια ενότητα του ενεργητικού (σε ξεχωριστή γραμμή).

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό
και Αναπτυξιακό Ταμείο

Ε.Π.
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις

Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει όλες τις υπόλοιπες απαιτήσεις που είναι ληξιπρόθεσμες μετά το τέλος της επόμενης χρήσης.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Στην ενότητα αυτή του Ενεργητικού περιλαμβάνονται τα περιουσιακά στοιχεία που προορίζονται να ρευστοποιηθούν ή να αναλωθούν μέσα στην χρήση. Είναι στοιχεία που κατά κανόνα έχουν μικρό κύκλο ζωής όπως για παράδειγμα τα εμπορεύματα ή οι εμπορικές απαιτήσεις. Το κυκλοφορούν ενεργητικό αναλύεται στις επόμενες κατηγορίες που ακολουθούν παρακάτω.

Αποθέματα

Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει τις εξής υποκατηγορίες περιουσιακών στοιχείων:

-Εμπορεύματα. Είναι τα υλικά αγαθά που αποκτούνται με σκοπό να διατεθούν στην κατάσταση που βρίσκονται όταν αποκτούνται.

-Έτοιμα προϊόντα. Είναι τα υλικά αγαθά που παράγονται, κατασκευάζονται ή συναρμολογούνται ή ανασυσκευάζονται.

-Ημιτελή προϊόντα. Είναι τα ίδια υλικά αγαθά με την προηγούμενη περίπτωση των οποίων όμως η κατεργασία βρίσκεται σε κάποιο ενδιάμεσο στάδιο πριν την ολοκλήρωση αλλά θα μπορούσαν και να διατεθούν στην κατάσταση που βρίσκονται.

-Υποπροϊόντα. Είναι τα υλικά αγαθά που παράγονται μαζί με τα κύρια προϊόντα, σε διάφορα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας, από τις ίδιες πρώτες ύλες

-Παραγωγή σε εξέλιξη. Είναι πρώτες ύλες, βοηθητικά υλικά, ημιτελή προϊόντα και άλλα στοιχεία κόστους, όπως πχ εργασία και γενικά βιομηχανικά έξοδα, τα οποία βρίσκονται στο κύκλωμα της παραγωγικής διαδικασίας για κατεργασία.

-Πρώτες και βοηθητικές ύλες. Είναι τα υλικά αγαθά που η οντότητα αποκτάει με σκοπό την βιομηχανική επεξεργασία ή συναρμολόγηση για την κατασκευή προϊόντων

-Αναλώσιμα υλικά. Είναι τα υλικά αγαθά που η οντότητα αποκτάει με προορισμό την ανάλωσή τους για την εξασφάλιση των αναγκαίων συνθηκών λειτουργίας των κύριων και βοηθητικών υπηρεσιών της. Για τις περιπτώσεις που υπάρχουν μικρής σχετικά αξίας αναλώσιμα υλικά, αυτά μπορούν να καταγράφονται με την αγορά τους στα λειτουργικά έξοδα, χωρίς να παρακολουθούνται ως αποθέματα.

-Ανταλλακτικά παγίων στοιχείων. Είναι τα υλικά αγαθά τα οποία η οντότητα αποκτάει με σκοπό την ανάλωσή τους για συντήρηση και επισκευή του παγίου εξοπλισμού της.

Απαιτήσεις

Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει τις βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις έναντι τρίτων. Βραχυπρόθεσμες θεωρούνται οι απαιτήσεις που είναι εισπρακτέες το αργότερο μέχρι και το τέλος της επόμενης χρήσης. Η κατηγορία αναλύεται ως εξής:

-Απαιτήσεις από πώληση αγαθών και υπηρεσιών. Είναι οι κάθε λογής απαιτήσεις που δημιουργούνται από λειτουργικά έσοδα όπως τα έσοδα από πωλήσεις, από παροχή υπηρεσιών, από φόρους και εισφορές, από παρεπόμενες ασχολίες κλπ.

-Απαιτήσεις από κοινωνικούς πόρους και επιχορηγήσεις. Είναι οι απαιτήσεις που σχετίζονται με τα έσοδα από επιχορηγήσεις και τα έσοδα από κοινωνικούς πόρους (εισφορές που επιβάλλονται σε διάφορες συναλλαγές υπέρ κάποιων ομάδων φορέων του Δημοσίου).

-Δεσμευμένοι λογαριασμοί καταθέσεων. Είναι οι τραπεζικές, κατά κανόνα, καταθέσεις των οποίων τα κεφάλαια ενώ αποτελούν ιδιοκτησία της οντότητας, δεν είναι άμεσα διαθέσιμα για διάφορους λόγους (πχ λόγω έκδοσης εγγυητικών επιστολών).

-Επισφαλείς και επίδικες απαιτήσεις. Είναι οι απαιτήσεις που η είσπραξή τους κρίνεται επισφαλής (αμφίβολης ρευστοποίησης) και αντίστοιχα οι απαιτήσεις που η είσπραξή τους επιδιώκεται δικαστικώς.

-Προβλέψεις για Επισφαλείς και επίδικες απαιτήσεις. Είναι οι πιθανές ζημιές, το μέρος από την αρχική απαίτηση που αναμένεται ότι δεν θα εισπραχθεί ποτέ.

-Λογαριασμοί διαχείρισεως προκαταβολών και πιστώσεων. Είναι οι απαιτήσεις της οντότητας από τους υπαλλήλους και τους λοιπούς συνεργάτες της, που προέρχονται από καταβολές ποσών που γίνονται σε αυτούς προσωρινά, για την εκτέλεση συγκεκριμένου έργου. Τυπικές τέτοιες περιπτώσεις στο Δημόσιο είναι οι «πάγιες προκαταβολές» και οι «υπόλογοι ενταλμάτων προπληρωμής», διαδικασίες μέσω των οποίων δίνονται χρήματα σε έναν υπάλληλο προκειμένου να εκτελέσει κάποιες ενέργειες και στην συνέχεια να κάνει απόδοση των παραστατικών εξόδου ή και τυχόν χρηματικού υπολοίπου.

- Χρεώστες διάφοροι: όλες οι υπόλοιπες βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις που δεν περιλαμβάνονται σε κάποια από τις προηγούμενες υποκατηγορίες.

Χρεόγραφα

Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει τα χρεόγραφα τα οποία αποκτάει η οντότητα με σκοπό την επένδυση των κεφαλαίων της για την πραγματοποίηση εσόδων. Περιπτώσεις που περιλαμβάνει αυτή η κατηγορία είναι οι μετοχές, τα ομόλογα και έντοκα γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου, τα εταιρικά ομόλογα, οι ομολογίες, τα μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων και παρόμοιας φύσης αξιόγραφα. Στην ίδια κατηγορία αποτυπώνονται και οι οφειλόμενες δόσεις χρεογράφων, τα ποσά δηλαδή που σχετίζονται με τμηματική καταβολή του αντιτίμου για την απόκτησή τους.

Διαθέσιμα

Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει τα χρηματικά ποσά που έχει στην κατοχή της η οντότητα με την μορφή μετρητών ή περιουσιακών στοιχείων που είναι άμεσα μετατρέψιμα σε μετρητά. Η κατηγορία αναλύεται ως εξής:

- Ταμείο. Τα κέρματα και τραπεζογραμμάτια που βρίσκονται στην κατοχή της οντότητας, καθώς και οι εισπρακτέες επιταγές
- Ληγμένα τοκομερίδια εισπρακτέα.
- Καταθέσεις όψεως και προθεσμίας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό
και Αναπτυξιακό Ταμείο

Ε.Π.
**ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ**

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Μεταβατικοί Λογαριασμοί Ενεργητικού

Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει τα υπόλοιπα που προέρχονται από την χρονική τακτοποίηση των εξόδων και εσόδων σύμφωνα με την αρχή του δεδουλευμένου. Ειδικότερα, στους μεταβατικούς λογαριασμούς ενεργητικού καταχωρούνται :

-τα έξοδα που πληρώνονται ή τιμολογούνται μέσα στην χρήση, ανήκουν όμως στην επόμενη ή σε επόμενες χρήσεις.

-τα έσοδα που ανήκουν στην κλειόμενη χρήση (δουλευμένα), αλλά δεν έχουν εισπραχθεί ή δεν έχουν τιμολογηθεί μέσα στην χρήση.

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ

Οι λογαριασμοί τάξεως είναι λογαριασμοί ειδικής κατηγορίας, στους οποίους απεικονίζονται και παρακολουθούνται χρήσιμες πληροφορίες καθώς και γεγονότα που δημιουργούν νομικές δεσμεύσεις, χωρίς να επιφέρουν άμεση ποσοτική μεταβολή στα περιουσιακά στοιχεία της οικονομικής μονάδας, η οποία όμως (ποσοτική μεταβολή) είναι δυνατό να επέλθει στο μέλλον. Οι λογαριασμοί τάξεως λειτουργούν σε αυτόνομο λογιστικό κύκλωμα χωρίς να επιφέρουν μεταβολές στα υπόλοιπα μεγέθη του ενεργητικού που παρουσιάστηκαν στις προηγούμενες ενότητες. Το σύνολο των κινήσεών τους δεν συνυπολογίζεται στο γενικό σύνολο ενεργητικού.

Στην ενότητα αυτή του ισολογισμού παρουσιάζονται οι χρεωστικοί λογαριασμοί τάξεως οι οποίοι είναι:

- Αλλότρια περιουσιακά στοιχεία. Η κατηγορία αυτή παρουσιάζει τα περιουσιακά στοιχεία τρίτων που βρίσκονται στην κατοχή της οικονομικής μονάδας όπως π.χ. για πώληση, φύλαξη, παρακαταθήκη κλπ.

-Λογαριασμοί προϋπολογισμού, που είναι οι λογαριασμοί όπου παρακολουθείται ο προϋπολογισμός εσόδων και εξόδων, η εκτέλεση αυτού και ο απολογισμός εσόδων και εξόδων της οντότητας.

-Λογαριασμοί εγγυήσεων, εμπράγματων ασφαλειών και αμφοτεροβαρών συμβάσεων, όπου αποτυπώνονται οι εγγυήσεις και οι εμπράγματες ασφάλειες που παραχωρούνται από τρίτους στην οντότητα για εξασφάλιση απαιτήσεων, καθώς και οι αντίστοιχες που η οντότητα έχει παραχωρήσει σε τρίτους.

-Λοιποί λογαριασμοί τάξης, όπου ανάλογα με τις ανάγκες της οντότητας μπορούν να παρακολουθούνται διάφορες λοιπές πληροφορίες και στατιστικά στοιχεία.

2.1.1.1.1 Αναλυτικές Γραμμές Παθητικού

Στον πίνακα που ακολουθεί εμφανίζεται το παθητικό σύμφωνα με το υπόδειγμα ισολογισμού του κλαδικού λογιστικού σχεδίου των ΟΤΑ (ΠΔ.315/1999). Τα υπόλοιπα κλαδικά σχέδια του δημοσίου (ΟΚΑ, ΝΠΔΔ, νοσοκομείων) έχουν πάλι παρόμοια δομή, με οριακές διαφορές τις οποίες θα επισημάνουμε σε κάθε υποενότητα.

Διάγραμμα 2: Υπόδειγμα Ισολογισμού (Παθητικό)

		ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 31ης Δεκεμβρίου 20Χ2	
ΠΑΘΗΤΙΚΟ		Χρήσεως 20Χ2	Χρήσεως 20Χ1
A. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
I. Κεφάλαια		XXX	XXX
II. Διαφορές αναπροσαρμογής και επαχρηγήσεις επενδύσεων δωρεές παγίων			
1. Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας τίτλων		XXX	XXX
2. Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων		XXX	XXX
3. Δωρεές Παγίων		XXX	XXX
4. Επαχρηγήσεις Επενδύσεων		XXX	XXX
III. Αποθεματικά Κεφάλαια			
1. Τακτικά Αποθεματικά		XXX	XXX
2. Αποθεματικά Καταστατικού		XXX	XXX
3. Ευδικά Αποθεματικά		XXX	XXX
IV. Αποτελέσματα εις νέο			
Υπόλοιπο πλεονασμάτων εις νέο		XXX	XXX
Υπόλοιπο ελλειμμάτων χρήσεως εις νέο		XXX	XXX
Υπόλοιπο ελλειμμάτων προηγούμενων χρήσεων		XXX	XXX
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων (A I+A II+A III+A IV)		XXX	XXX
B. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ			
1. Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία		XXX	XXX
2. Λοιπές Προβλέψεις		XXX	XXX
Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
I. Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις			
1. Ομολογιακά δάνεια		XXX	XXX
2. Δάνεια Τραπεζών		XXX	XXX
3. Δάνεια Ταμειοτηρήων		XXX	XXX
4. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		XXX	XXX
II. Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις			
1. Προμηθευτές		XXX	XXX
2. Γραμμάτια πληρωτέα και υποσχετικές Μερίων: Μη δεδουλευμένοι τόκοι		XXX XXX	XXX XXX
3. Τράπεζες λογαριασμοί βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		XXX	XXX
4. Προκαταβολές για πώληση αγαθών και υπηρεσιών		XXX	XXX
5. Υποχρεώσεις από φόρους και τέλη		XXX	XXX
6. Ασφαλιστικοί οργανισμοί		XXX	XXX
7. Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση		XXX	XXX
8. Πιστωτές διάφοροι		XXX	XXX
Σύνολο υποχρεώσεων (Γ I+Γ II)		XXX	XXX
Δ. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ			
1. Έσοδα επομένων χρήσεων		XXX	XXX
2. Έξοδα χρήσης δεδουλευμένα		XXX	XXX
3. Λοιποί μεταβατικοί λογ/σμοί παθητικού		XXX	XXX
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ (A+B+Γ+Δ)		XXX	XXX
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ			
1. Δικαιούχοι Αλλότριων περιουσιακών στοιχείων		XXX	XXX
2. Πιστωτικοί λογαριασμοί προϋπολογισμού		XXX	XXX
3. Πιστωτικοί λογαριασμοί εγγυήσεων, εμπράγματων ασφαλειών και αμφοτεροβαρών συμβάσεων		XXX	XXX
4. Λοιποί λογαριασμοί τάξεως		XXX	XXX

και επενδύσεις

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ (ή ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ)

Στην ενότητα αυτή του Παθητικού περιλαμβάνονται τα κεφάλαια που ανήκουν στους ιδιοκτήτες της οντότητας - θεωρητικά η οντότητα τα «χρωστάει» στους ιδιοκτήτες. Τα ίδια κεφάλαια αναλύονται στις επόμενες κατηγορίες που ακολουθούν παρακάτω.

Κεφάλαιο

Στην πρώτη αυτή κατηγορία του παθητικού παρουσιάζεται το κεφάλαιο, το οποίο για τις οντότητες που έχουν την μορφή εταιρίας, αντιστοιχεί στην ονομαστική αξία των μετοχών ή των εταιρικών μεριδίων ή μερίδων (ανάλογα την νομική μορφή της εταιρίας), ενώ για τις υπόλοιπες οντότητες αντιστοιχεί στην καθαρή περιουσία τους κατά την σύστασή τους.

Ειδικά για τις Ανώνυμες Εταιρίες, το κεφάλαιο διαιρείται σε μετοχές οι οποίες δίνονται στους ιδιοκτήτες. Έτσι λοιπόν, το κεφάλαιο θα ισούται με τον αριθμό των μετοχών πολλαπλασιασμένο με την ονομαστική τιμή κάθε μετοχής, και σχηματίζεται από τις εισφορές των ιδιοκτητών κατά την σύσταση της οντότητας και από τυχόν μετέπειτα αυξήσεις ή μειώσεις μετοχικού κεφαλαίου. Οι διαφορές από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο, εμφανίζονται στην αμέσως επόμενη από το «Κεφάλαιο» γραμμή του Παθητικού.

Διαφορές Αναπροσαρμογής και επιχορηγήσεις επενδύσεων – δωρεές παγίων

Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει:

- τις διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας τίτλων, όπου εμφανίζεται η ονομαστική αξία μετοχών ή μεριδίων εταιριών στις οποίες η οντότητα συμμετέχει, σε περίπτωση που έχουν αποκτηθεί χωρίς αντάλλαγμα.
- τις διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων, όπου εμφανίζονται οι διαφορές από τις αναπροσαρμογές αξίας που γίνονται βάσει ειδικών νόμων (για παράδειγμα ένας νόμος μπορεί να επιβάλλει εφάπαξ αναπροσαρμογή της αξίας των ακινήτων που αποκτήθηκαν πριν από 20 χρόνια ή παλαιότερα)

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής
Ανάπτυξης

Ε.Π.
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

-τις δωρεές παγίων, όπου εμφανίζεται η αξία των παγίων που παραχωρούνται στην οντότητα χωρίς αντάλλαγμα (π.χ. δωρεές, κληρονομίες)

-οι επιχορηγήσεις επενδύσεων, όπου εμφανίζονται οι χορηγούμενες προς την οντότητα επιχορηγήσεις για τη χρηματοδότηση παγίων στοιχείων.

Αποθεματικά κεφάλαια

Τα αποθεματικά κεφάλαια είναι συσσωρευμένα ποσά που δεν έχουν ενσωματωθεί στο κεφάλαιο και σχηματίζονται από τα υπόλοιπα πλεονασμάτων/κερδών και από χορηγήσεις που γίνονται βάσει διατάξεων νόμου για τον σχηματισμό αποθεματικών. Η κατηγορία αναλύεται ως εξής:

-Τακτικό αποθεματικό: είναι αυτό που σχηματίζεται με τις γενικές διατάξεις του νόμου και προορίζεται να καλύψει τυχόν μελλοντικές ζημιές/ ελλείμματα

-Αποθεματικά καταστατικού: είναι εκείνα που σχηματίζονται με βάση ειδικές διατάξεις του καταστατικού της οντότητας

-Ειδικά και Έκτακτα αποθεματικά: είναι εκείνα που σχηματίζονται με αποφάσεις της διοίκησης

-Αφορολόγητα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων

Αποτελέσματα εις νέο

Αποτελέσματα εις νέο είναι οι λογαριασμοί όπου μεταφέρεται το αποτέλεσμα της χρήσης μετά τη διάθεσή του. Αφού λοιπόν αφαιρεθούν τυχόν ποσά των κερδών που διανέμονται, ως μέρισμα ή με άλλη μορφή, και τα ποσά που συμψηφίζουν ζημιές παλαιότερων χρήσεων, τα υπόλοιπα ποσά καταγράφονται στις παρακάτω κατηγορίες:

-Υπόλοιπο πλεονασμάτων εις νέο: καταγράφεται το αδιάθετο αποτέλεσμα όταν είναι θετικό (πλεόνασμα).

-Υπόλοιπο ελλείμματος χρήσεως εις νέο: καταγράφεται το έλλειμμα που τελικά μένει ακάλυπτο.

-Υπόλοιπο ελλειμμάτων προηγούμενων χρήσεων: καταγράφονται τα ακάλυπτα ελλείμματα των προηγούμενων χρήσεων.

Προβλέψεις

Πρόβλεψη είναι η κράτηση ορισμένου ποσού, που γίνεται κατά το κλείσιμο της χρήσης, σε βάρος των αποτελεσμάτων εκμετάλλευσης ή των αποτελεσμάτων χρήσης. Η κράτηση αυτή γίνεται με σκοπό την κάλυψη ζημιάς ή ενδεχόμενης υποτιμήσεως στοιχείων του ενεργητικού, όταν κατά την ημερομηνία συντάξεως του ισολογισμού είναι πιθανή η πραγματοποίησή τους.

Οι προβλέψεις γενικά διακρίνονται σε δύο κατηγορίες:

- Προβλέψεις για κινδύνους εκμετάλλευσης. Είναι αυτές που προορίζονται να καλύψουν έξοδα της χρήσεως που πιθανολογούνται ότι θα πραγματοποιηθούν μετά τον σχηματισμό προβλέψεων. Τα έξοδα αυτά αν είχαν πραγματοποιηθεί μέσα στη χρήση, θα είχαν καταγραφεί ως λειτουργικά έξοδα.
- Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους. Είναι αυτές που προορίζονται να καλύψουν έκτακτες ζημιές και έκτακτα έξοδα που πιθανολογούνται ότι θα πραγματοποιηθούν μετά τον σχηματισμό προβλέψεων. Τα έξοδα αυτά αν είχαν πραγματοποιηθεί μέσα στη χρήση, θα είχαν καταγραφεί ως έκτακτα και ανόργανα αποτελέσματα.

Στον ισολογισμό παρουσιάζονται όλες μαζί σε μία γραμμή εκτός από τις «προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία» που παρουσιάζονται χωριστά.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Στην ενότητα αυτή του Παθητικού περιλαμβάνονται τα κεφάλαια που ανήκουν σε τρίτους οι οποίοι έχουν χρηματοδοτήσει την οντότητα. Οι υποχρεώσεις αναλύονται στις επόμενες κατηγορίες που ακολουθούν παρακάτω.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

Ε.Π.
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει τις υποχρεώσεις προς τρίτους που είναι πληρωτέες μετά το τέλος της επόμενης χρήσης. Για την παρουσίαση των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων στον ισολογισμό, εφαρμόζονται οι ακόλουθοι κανόνες:

- Το τμήμα της μακροπρόθεσμης υποχρέωσης που μετατρέπεται σε βραχυπρόθεσμη (π.χ. οι δόσεις μακροπρόθεσμου δανείου που είναι πληρωτέες μέσα στην επόμενη χρήση) διαχωρίζεται και εμφανίζεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.
- Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα αποτιμώνται με βάση την επίσημη ισοτιμία του ξένου νομίσματος κατά την ημέρα κλεισίματος του ισολογισμού.

Οι επιμέρους κατηγορίες υποχρεώσεων που παρουσιάζονται στον ισολογισμό είναι οι ακόλουθες:

- Ομολογιακά δάνεια
- Δάνεια τραπεζών
- Δάνεια ταμιευτηρίων
- Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει τις υποχρεώσεις προς τρίτους που είναι πληρωτέες μέχρι και το τέλος της επόμενης χρήσης. Οι επιμέρους κατηγορίες που παρουσιάζονται στον ισολογισμό είναι οι ακόλουθες:

-Προμηθευτές. Είναι οι υποχρεώσεις προς τους φορείς που προμηθεύουν την οντότητα με αποθέματα (εμπορεύματα, πρώτες ύλες, αναλώσιμα κλπ.), πάγια ή της παρέχουν υπηρεσίες.

-Γραμμάτια πληρωτέα και υποσχετικές. Είναι οι υποχρεώσεις που ενσωματώνονται σε τίτλους συναλλαγματικών, γραμματίων ή υποσχετικών επιστολών. Οι τόκοι που στο τέλος της χρήσης περιλαμβάνονται στα άληκτα γραμμάτια πληρωτέα εμφανίζονται αφαιρετικά σε ξεχωριστή γραμμή.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

Ε.Π.
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

-Υποχρεώσεις προς τράπεζες. Είναι οι υποχρεώσεις από βραχυπρόθεσμες τραπεζικές χρηματοδοτήσεις.

-Προκαταβολές για πώληση αγαθών και υπηρεσιών. Είναι οι απαιτήσεις από πώληση αγαθών, υπηρεσιών και άλλων εσόδων, που έχουν εμφανίσει πιστωτικό υπόλοιπο στο τέλος της χρήσης (η οντότητα έχει εισπράξει περισσότερα χρήματα από την αξία των πωληθέντων).

- Υποχρεώσεις από φόρους και τέλη. Στην κατηγορία αυτή παρακολουθούνται οι υποχρεώσεις της οντότητας προς το Ελληνικό Δημόσιο που οφείλονται σε φόρους και τέλη. Οι φόροι και τέλη αυτή μπορεί να βαρύνουν την ίδια την οντότητα (όπως π.χ. φόρος εισοδήματος) ή να βαρύνουν τρίτους και η οντότητα απλά να τους εισπράττει και να τους αποδίδει στο Δημόσιο (όπως π.χ. φόρος μισθωτών υπηρεσιών, Φ.Π.Α.).

- Ασφαλιστικοί οργανισμοί. Στην κατηγορία αυτή παρακολουθούνται οι υποχρεώσεις προς τους διάφορους ασφαλιστικούς οργανισμούς, για εργοδοτικές εισφορές (έξοδο της οντότητας) και ασφαλιστικές κρατήσεις (είσπραξη υπέρ τρίτων που αποδίδεται) που προέρχονται από την μισθοδοσία του προσωπικού.

- Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση. Εδώ απεικονίζεται το μέρος εκείνο των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων που είναι πληρωτέο μέσα στην επόμενη χρήση.

-Πιστωτές διάφοροι. Εδώ περιλαμβάνονται όλες οι λοιπές περιπτώσεις βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων.

Μεταβατικοί Λογαριασμοί Παθητικού

Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει τα υπόλοιπα που προέρχονται από την χρονική τακτοποίηση των εξόδων και εσόδων σύμφωνα με την αρχή του δεδουλευμένου. Ειδικότερα, στους μεταβατικούς λογαριασμούς παθητικού καταχωρούνται :

-τα έσοδα που εισπράττονται ή τιμολογούνται μέσα στην χρήση, ανήκουν όμως στην επόμενη ή σε επόμενες χρήσεις.

-τα έξοδα που ανήκουν στην κλειόμενη χρήση (δουλευμένα), αλλά δεν έχουν πληρωθεί ή δεν έχουν τιμολογηθεί μέσα στην χρήση.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ

Για τους πιστωτικούς λογαριασμούς τάξεως ισχύουν όσα αναφέρθηκαν στην προηγούμενη ενότητα με τους χρεωστικούς λογαριασμούς τάξεως (του ενεργητικού). Παρακολουθούν τα ίδια ακριβώς μεγέθη στο σκέλος της πίστωσης ώστε να ισχύει η λογιστική ισότητα στο αυτόνομο κύκλωμα των λογαριασμών τάξης.

2.1.2 Κατάσταση Αποτελεσμάτων

Κατάσταση αποτελεσμάτων είναι η χρηματοοικονομική κατάσταση που παρουσιάζει όλα τα στοιχεία που προσδιορίζουν το οικονομικό αποτέλεσμα (κέρδος/ ζημιά ή πλεόνασμα/ έλλειμμα) μιας χρονικής περιόδου. Η χρονική αυτή περίοδος είναι συνήθως μία ολόκληρη χρήση (1/1 έως 31/12 του έτους), ωστόσο θεωρητικά η κατάσταση αποτελεσμάτων μπορεί να καταρτιστεί για οποιαδήποτε περίοδο.

Όπως αναφέρθηκε στην ενότητα 1.5 «εισαγωγή στην κατάσταση αποτελεσμάτων», η κατάσταση αποτελεσμάτων παρουσιάζει όλες τις βασικές κατηγορίες εσόδων, εξόδων, κερδών και ζημιών. Η παρουσίαση γίνεται με τρόπο ώστε να φαίνονται ξεχωριστά τα τρία βασικά είδη αποτελέσματος: Μικτό Αποτέλεσμα, Αποτέλεσμα Εκμετάλλευσης και Αποτέλεσμα Χρήσης.

Μικτό Αποτέλεσμα

Το μικτό αποτέλεσμα είναι η διαφορά μεταξύ πωλήσεων και κόστους πωληθέντων. Στις πωλήσεις περιλαμβάνονται τα έσοδα από:

- πωλήσεις εμπορευμάτων
- πωλήσεις προϊόντων
- πωλήσεις αποθεμάτων και άχρηστου υλικού
- παροχή υπηρεσιών

Στο κόστος πωληθέντων περιλαμβάνεται το κόστος αγοράς των εμπορευμάτων που πωλήθηκαν, το κόστος παραγωγής των προϊόντων που πωλήθηκαν κ.ο.κ. Η κατηγορία αυτή δεν περιλαμβάνει τυχόν ευκαιριακές πωλήσεις (όπως π.χ. πώληση ενός παγίου) ούτε τα έσοδα που δεν σχετίζονται με την βασική δραστηριότητα της οντότητας (έσοδα παρεπόμενων ασχολιών).

Αποτέλεσμα Εκμετάλλευσης

Το αποτέλεσμα εκμετάλλευσης είναι η διαφορά μεταξύ όλων των οργανικών εσόδων και οργανικών εξόδων. Με τον όρο οργανικά έσοδα και έξοδα εννοούνται όλα εκείνα που συνδέονται με την ομαλή δραστηριότητα της οντότητας μέσα στη χρήση, χωρίς να περιλαμβάνονται τα έσοδα και έξοδα που σχετίζονται με έκτακτα γεγονότα ή με γεγονότα προηγούμενων χρήσεων.

Αποτέλεσμα Χρήσης

Αποτέλεσμα χρήσης είναι η διαφορά μεταξύ όλων των εσόδων/κερδών και εξόδων/ζημιών. Το ονομάζουμε και «καθαρό αποτέλεσμα» επειδή είναι το τελικό μέγεθος που μας δείχνει ποια ήταν η συνολική απόδοση της οντότητας μέσα στη χρήση.

Για παράδειγμα, έστω μια οντότητα είχε μέσα στο 2020 συνολικές πωλήσεις εμπορευμάτων ύψους 10.000€ τα οποία είχε αγοράσει έναντι 4.000€, και είχε επίσης μέσα στην ίδια χρήση:

- 2.000€ έξοδα μισθοδοσίας για τους υπαλλήλους της
- 500€ έξοδα για ηλεκτρικό ρεύμα
- 1.000€ έσοδα από ενοίκια (η ενοικίαση κτιρίων δεν είναι η βασική δραστηριότητα της οντότητας).
- 2.000€ μια έκτακτη ζημιά από ένα πάγιο που καταστράφηκε.

Μια απλοποιημένη εικόνα της κατάστασης αποτελεσμάτων για το 2020 θα είχε την παρακάτω μορφή:

Κατάσταση Αποτελεσμάτων χρήσης 2020	
Πωλήσεις	10.000
Μείον: κόστος πωληθέντων	4.000
Μικτό κέρδος	6.000
Πλέον: άλλα έσοδα εκμετάλλευσης	1.000
Μείον: άλλα οργανικά έξοδα	2.500
Αποτέλεσμα εκμετάλλευσης	4.500
Μείον: έκτακτες ζημιές	2.000
(καθαρό) αποτέλεσμα χρήσης	2.500

Να επισημάνουμε εδώ ότι κάθε χαμηλότερη κατηγορία αποτελέσματος περιλαμβάνει και τα μεγέθη της προηγούμενης κατηγορίας. Τα αποτέλεσμα εκμετάλλευσης για παράδειγμα περιλαμβάνει όλα τα έσοδα και έξοδα που διαμορφώνουν το μικτό αποτέλεσμα.

2.1.2.1 Αναλυτικές Γραμμές Κατάστασης Αποτελεσμάτων

Στον πίνακα που ακολουθεί εμφανίζεται η κατάσταση αποτελεσμάτων σύμφωνα με το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο (ΠΔ 1123/1980). Τα κλαδικά σχέδια του δημοσίου (ΟΤΑ, ΟΚΑ, ΝΠΔΔ, νοσοκομείων) έχουν παρόμοια δομή με οριακές διαφορές για την αποτύπωση των ιδιαιτεροτήτων κάθε ομάδας φορέων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ 31ης Δεκεμβρίου 20Χ2 (01/01/20Χ2 - 31/12/20Χ2)				
		Χρήσεως 20Χ2		Χρήσεως 20Χ1
I. Αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως				
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)			XXX	XXX
Μείον: Κόστος πωλήσεων			XXX	XXX
Μικτά αποτελέσματα εκμετάλλευσης			XXX	XXX
Πλέον: Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης			XXX	XXX
Μείον: 1. Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	XXX		XXX	
2. Έξοδα λειτουργίας ερευνών - αναπτύξεως	XXX		XXX	
3. Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	XXX	XXX	XXX	XXX
Μερικά Αποτελέσματα εκμετάλλευσης			XXX	XXX
Πλέον:				
1. Έσοδα συμμετοχών	XXX		XXX	
2. Έσοδα χρεογράφων	XXX		XXX	
3. Κέρδη πώλησης συμμετοχών και χρεογράφων	XXX		XXX	
4. Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	XXX	XXX	XXX	XXX
Μείον:				
1. Διαφορές αποτίμηση συμμετοχών και χρεογράφων	XXX		XXX	
2. Έξοδα και ζημιές συμμετοχών και χρεογράφων	XXX		XXX	
3. Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	XXX	XXX	XXX	XXX
Ολικά Αποτελέσματα εκμετάλλευσης			XXX	XXX
II. Έκτακτα αποτελέσματα				
Πλέον:				
1. Έκτακτα και ανόργανα έσοδα	XXX		XXX	
2. Έκτακτα κέρδη	XXX		XXX	
3. Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	XXX		XXX	
4. Έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων	XXX	XXX	XXX	XXX
Μείον:				
1. Έκτακτα και ανόργανα έξοδα	XXX		XXX	
2. Έκτακτες ζημιές	XXX		XXX	
3. Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	XXX		XXX	
4. Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους	XXX	XXX	XXX	XXX
Οργανικά και έκτακτα αποτελέσματα			XXX	XXX
Μείον:				
Σύνολο αποσβέσεων παγίων στοιχείων	XXX			
Μείον: οι από αυτές ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	XXX	XXX		XXX
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ			XXX	XXX

Διάγραμμα 3: Υπόδειγμα Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

Στην ενότητα αυτή της κατάστασης αποτελεσμάτων περιλαμβάνονται όλα τα οργανικά έσοδα και έξοδα, αυτά δηλαδή που συνδέονται με την ομαλή δραστηριότητα της οντότητας μέσα στη χρήση. Το αποτέλεσμα εκμετάλλευσης είναι αυτό που μας δείχνει την απόδοση της

οντότητας εξαιρώντας την επίδραση που είχαν έκτακτα γεγονότα. Αναλύεται στις επόμενες κατηγορίες που ακολουθούν στη συνέχεια.

Πωλήσεις

Στην πρώτη αυτή κατηγορία κατάστασης αποτελεσμάτων παρουσιάζονται γενικά τα έσοδα από:

- πωλήσεις εμπορευμάτων (αγαθά που διατίθενται στην κατάσταση που αποκτήθηκαν).

- πωλήσεις προϊόντων και υποπροϊόντων (αγαθά που παράγονται, κατασκευάζονται ή συναρμολογούνται ή ανασυσκευάζονται).

- πωλήσεις λοιπών αποθεμάτων και άχρηστου υλικού

- έσοδα από παροχή υπηρεσιών

Ανάλογα με το κλαδικό σχέδιο που ο οντότητα εφαρμόζει, η κατηγορία αυτή μπορεί να συμπληρώνεται από επιπλέον γραμμές. Συγκεκριμένα:

- (ΟΤΑ) έσοδα από φόρους – εισφορές – πρόστιμα – προσανυξήσεις

- (ΟΤΑ) τακτικές επιχορηγήσεις από τον κρατικό προϋπολογισμό

- (ΟΚΑ) έσοδα από κύρια δραστηριότητα, όπου τα ασφαλιστικά ταμεία παρουσιάζουν τα έσοδα από ασφαλιστικές εισφορές, από παροχή υγειονομικών υπηρεσιών, τέλη, δικαιώματα, πρόστιμα και προσανυξήσεις.

- (ΝΠΙΔ) έσοδα από κοινωνικούς πόρους, τέλη και δικαιώματα

Κόστος πωληθέντων

Στο κόστος πωληθέντων περιλαμβάνεται το άμεσο κόστος που αντιστοιχεί στα έσοδα από πωλήσεις: το κόστος αγοράς των εμπορευμάτων που πωλήθηκαν, το κόστος παραγωγής των προϊόντων που πωλήθηκαν κ.ο.κ

Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης

Τα άλλα έσοδα εκμετάλλευσης περιλαμβάνουν τα έσοδα παρεπόμενων ασχολιών (από συμπληρωματικές δραστηριότητες που δεν αποτελούν το βασικό αντικείμενο

δραστηριότητας της οντότητας) και τα έσοδα από κρατικές επιχορηγήσεις (για τους ΟΤΑ οι τακτικές επιχορηγήσεις από τον κρατικό προϋπολογισμό περιλαμβάνονται σε ξεχωριστή γραμμή κάτω από τις πωλήσεις, ενώ όλες οι λοιπές κρατικές επιχορηγήσεις καταγράφονται εδώ). Επίσης, σε αυτήν την κατηγορία περιλαμβάνονται και τα έσοδα από δωρεές.

Έξοδα κατά λειτουργία

Στην επόμενη ενότητα παρουσιάζονται τα οργανικά έξοδα της οντότητας χωρισμένα σε ξεχωριστές κατηγορίες ανά λειτουργία.

Όπως θα θυμάται ο αναγνώστης, όλα τα κλαδικά λογιστικά σχέδια διαχωρίζουν τα οργανικά έξοδα κατ' είδος, ανάλογα δηλαδή με τη φύση του εξόδου. Έτσι, για παράδειγμα όλα τα έξοδα για μισθούς και ημερομίσθια του προσωπικού καταγράφονται στον λογαριασμό 60. «Αμοιβές και έξοδα προσωπικού» και όλες οι αποσβέσεις στον λογαριασμό 66. «Αποσβέσεις». Στο τέλος όμως της χρήσης για τους σκοπούς της παρουσίασης των εξόδων στην ΚΑΧ γίνεται κατηγοριοποίηση των εξόδων κατά λειτουργία (λειτουργίες παραγωγής, διοίκησης, διάθεσης, έρευνας και ανάπτυξης, χρηματοοικονομική). Έτσι, για παράδειγμα έξοδα για μισθούς έχουμε τόσο για την λειτουργία παραγωγής (ημερομίσθια εργατών στο εργοστάσιο) όσο και για την λειτουργία διοίκησης (μισθοί υπαλλήλων λογιστηρίου) και διάθεσης (μισθοί πωλητών). Αντίστοιχα, αποσβέσεις έχουμε τόσο για τα μηχανήματα του εργοστασίου (λειτουργία παραγωγής) όσο και για τους υπολογιστές του λογιστηρίου (λειτουργία διοίκησης).

Οι λειτουργίες που εμφανίζουν στην ΚΑΧ οι οντότητες με επιχειρηματικό χαρακτήρα είναι:

-διοικητική λειτουργία (τα οργανικά έξοδα που αντιστοιχούν στην διοίκηση του οργανισμού και στις κεντρικές υπηρεσίες όπως πχ. το λογιστήριο, το τμήμα προσωπικού κλπ.)

-λειτουργία ερευνών και αναπτύξεως

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό
και Αναπτυξιακό Ταμείο

Ε.Π.
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

-λειτουργία διαθέσεως (τα οργανικά έξοδα που αντιστοιχούν στις δομές που ασχολούνται με τις πωλήσεις).

Τα έξοδα που σχετίζονται με την παραγωγική λειτουργία, δηλαδή το κόστος παραγωγής και το κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών, δεν συμπεριλαμβάνονται σε αυτήν την κατηγορία αλλά στην δεύτερη γραμμή της ΚΑΧ «κόστος πωλήσεων».

Ανάλογα με το κλαδικό σχέδιο που ο οντότητα εφαρμόζει, η κατηγορία αυτή μπορεί να συμπληρώνεται από επιπλέον γραμμές. Συγκεκριμένα:

- (ΟΤΑ & ΝΠΔΔ) κόστος υποαπασχολήσεως και αδράνειας, όπου περιλαμβάνεται το κόστος που κανονικά αντιστοιχεί στο κόστος πωλήσεων, για τις περιπτώσεις όμως που δεν έχει παρασχεθεί αντίστοιχη υπηρεσία.
- (ΟΤΑ & ΔΝ) έξοδα λειτουργίας δημοσίων σχέσεων.

Χρηματοοικονομικά έσοδα και έξοδα

Στην επόμενη ενότητα αναλύονται τα έσοδα και έξοδα που σχετίζονται με τις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες της οντότητας, και παρουσιάζονται ως εξής:

- Έσοδα τίτλων πάγιας επένδυσης και χρεογράφων, όπου παρουσιάζονται έσοδα όπως μερίσματα από μετοχές, τόκοι ομολόγων κλπ.
- Κέρδη τίτλων πάγιας επένδυσης και χρεογράφων, όπου παρουσιάζονται τα κέρδη από πώληση μετοχών, ομολόγων κλπ.
- Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έξοδα, όπου παρουσιάζονται οι τόκοι έσοδα από τραπεζικές καταθέσεις ή από λοιπές έντοκες απαιτήσεις.
- Έξοδα και ζημιές πώλησης τίτλων και χρεογράφων.
- Προβλέψεις υποτίμησης τίτλων και χρεογράφων.
- Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα.

ΕΚΤΑΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Στην ενότητα αυτή της κατάστασης αποτελεσμάτων περιλαμβάνονται όλα τα έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημιές που δεν συνδέονται με την ομαλή δραστηριότητα της οντότητας, όπως είναι οι ζημιές και τα κέρδη λόγω έκτακτων γεγονότων, οι προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους και τα έσοδα/ έξοδα προηγούμενων χρήσεων. Τα έκτακτα αποτελέσματα αναλύονται στις επόμενες κατηγορίες που ακολουθούν στη συνέχεια.

Έκτακτα και ανόργανα έσοδα.

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει περιπτώσεις όπως καταπτώσεις εγγυήσεων, καταπτώσεις ποινικών ρητρών, συναλλαγματικές διαφορές, παραγραφή απαιτήσεων τρίτων και λοιπές περιπτώσεις εκτάκτων εσόδων.

Έκτακτα κέρδη.

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει περιπτώσεις όπως κέρδη από εκποίηση παγίων, κέρδη από λαχνούς κλπ.

Έσοδα προηγούμενων χρήσεων

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει τα διάφορα οργανικά έσοδα που αντιστοιχούν σε παλαιότερες χρήσεις, αλλά για διάφορους λόγους καταγράφονται στην τρέχουσα χρήση.

Έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει περιπτώσεις προβλέψεων που είχαν γίνει σε προηγούμενες χρήσεις και είτε:

- Παρήλθε ο κίνδυνος για τον οποίο είχε γίνει η πρόβλεψη χωρίς να χρειαστεί να χρησιμοποιηθεί
- Συνέβηκε το γεγονός για το οποίο είχε γίνει πρόβλεψη, οπότε έχει καταγραφεί στα έξοδα της χρήσης. Επειδή όμως έχει ήδη βαρύνει το αποτέλεσμα των προηγούμενων

χρήσεων κατά τις οποίες έγινε η πρόβλεψη, γράφεται ως έσοδο στην τρέχουσα χρήση.

Έκτακτα και ανόργανα έξοδα

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει περιπτώσεις όπως φορολογικά πρόστιμα και προσαυξήσεις, ασφαλιστικά πρόστιμα και προσαυξήσεις, καταπτώσεις εγγυήσεων και ρητρών, κλοπές – υπεξαυρές, συναλλαγματικές διαφορές, τόκους υπερημερίας κλπ.

Έκτακτες ζημιές

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει περιπτώσεις όπως ζημιές από εκποιήσεις παγίων, ζημιές από ανεπίδεκτες είσπραξης απαιτήσεις κλπ.

Έξοδα προηγούμενων χρήσεων

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει περιπτώσεις εσόδων που αφορούν προηγούμενες χρήσεις όπως είναι φορολογικοί έλεγχοι για προηγούμενες χρήσεις που επιβάλλουν συμπληρωματικούς φόρους και πρόστιμα, οργανικά έξοδα που αφορούν παλαιότερες χρήσεις κλπ.

Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει περιπτώσεις όπως προβλέψεις απαξίωσης και υποτίμησης παγίων, προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις και δάνεια κλπ.

Αποσβέσεις παγίων μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει περιπτώσεις επιπλέον αποσβέσεων από αυτές που γίνονται σε καθεστώς κανονικής λειτουργίας των παγίων (οι κανονικές αποσβέσεις ενσωματώνονται στο λειτουργικό κόστος και συμπεριλαμβάνονται στο αποτέλεσμα εκμετάλλευσης). Για να υπάρχει επιπλέον πληροφόρηση στην ΚΑΧ παρουσιάζονται με έμμεσο τρόπο: πρώτα αναγράφονται όλες οι αποσβέσεις, ενσωματωμένες και μη, και στην επόμενη γραμμή

αφαιρούνται οι ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος (οι αποσβέσεις του λογαριασμού 66).

ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ

Η τελευταία γραμμή της ΚΑΧ μας δείχνει το συνολικό (καθαρό) αποτέλεσμα χρήσης, έλλειμμα ή πλεόνασμα, το οποίο έχει συμπεριλάβει όλους τους αποτελεσματικούς λογαριασμούς.

2.1.3 Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης

Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης είναι η χρηματοοικονομική κατάσταση που αναλύει τις μεταβολές που συνέβησαν μέσα στη χρήση στην καθαρή θέση (ίδια κεφάλαια) της οντότητας. Τα κλαδικά λογιστικά σχέδια του Δημοσίου δεν την περιλαμβάνουν στις υποχρεωτικές οικονομικές καταστάσεις που καταρτίζουν και δημοσιεύουν οι δημόσιοι φορείς², ωστόσο είναι μια κατάσταση που παρέχει χρήσιμες πληροφορίες και μπορεί να καταρτίζεται προαιρετικά. Για τους φορείς του ιδιωτικού δικαίου είναι υποχρεωτική.

Σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (ΕΛΠ ν.4308/2014) η κατάσταση μεταβολών καθαρής θέσης θα πρέπει να εμφανίζει:

- Το κεφάλαιο που έχουν καταβάλλει οι ιδιοκτήτες της οντότητας (μετοχικό κεφάλαιο, ποσά υπέρ το άρτιο, εισφορές ιδιοκτητών με οποιαδήποτε άλλη μορφή)
- Τα αποθεματικά που σχηματίζονται βάσει της νομοθεσίας ή του καταστατικού
- Τα αποτελέσματα εις νέο
- Τις διαφορές από την μέτρηση των στοιχείων του ισολογισμού στην εύλογη αξία τους, που αναγνωρίζονται κατευθείαν ως στοιχεία της καθαρής θέσης

² Το ΠΔ 54/2018 «Λογιστικό πλαίσιο της γενικής κυβέρνησης» περιλαμβάνει και την Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης στις υποχρεωτικές οικονομικές καταστάσεις, ωστόσο το σχέδιο αυτό δεν έχει εφαρμοστεί ακόμα στους φορείς της γενικής κυβέρνησης.

- Τους ιδίους τίτλους καθαρής θέσης (πχ. ίδιες μετοχές) της οντότητας, όταν συντρέχει περίπτωση που παρουσιάζονται ως ξεχωριστό στοιχείο αφαιρετικά της καθαρής θέσης.
- Κέρδη και ζημίες από τη διάθεση ή ακύρωση ιδίων τίτλων καθαρής θέσης, όταν συντρέχει περίπτωση, που αναγνωρίζονται κατευθείαν στην καθαρή θέση ως ξεχωριστό στοιχείο, προσθετικά ή αφαιρετικά αναλόγως.

Στον πίνακα που ακολουθεί εμφανίζεται η Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης σύμφωνα με τα ΕΛΠ. Στα κλαδικά σχέδια του δημοσίου (ΟΤΑ, ΟΚΑ, ΝΠΔΔ, νοσοκομείων) δεν περιέχεται κάποιο υπόδειγμα κατάστασης, επειδή όπως είπαμε δεν την ορίζουν ως υποχρεωτική.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ (01/01/20Χ2 - 31/12/20Χ2)										
	Κεφάλαιο	Υπέρ το άρτιο	Καταθέσεις ιδιοκτητών	Ίδιοι Τίτλοι	Διαφορές εύλογης αξίας	Αποθεματικά νόμων & κατ/κού	Αφορολόγητα αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέο	Σύνολο	
Υπόλοιπο 01/01/20Χ1	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	
Μεταβολές λογιστικών πολιτικών και διόρθωση λαθών								XXX	XXX	
Μεταβολές στοιχείων στην περίοδο	XXX	XXX			XXX		XXX		XXX	
Εσωτερικές μεταφορές							XXX	XXX	XXX	
Διανομές στους φορείς								XXX	XXX	
Αποτελέσματα περιόδου								XXX	XXX	
Υπόλοιπο 31/12/20Χ1	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	
Μεταβολές στοιχείων στην περίοδο					XXX				XXX	
Εσωτερικές μεταφορές									0	
Διανομές μερισμάτων									XXX	
Αποτελέσματα περιόδου								XXX	XXX	
Υπόλοιπο 31/12/20Χ2	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	

Διάγραμμα 4: Υπόδειγμα Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης

2.1.4 Κατάσταση Χρηματοροών ή Ταμειακών Ροών

Κατάσταση Χρηματοροών (ΚΧΡ) είναι η χρηματοοικονομική κατάσταση που απεικονίζει τις εισπράξεις και τις πληρωμές της οντότητας που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια μιας χρήσης. Τα κλαδικά λογιστικά σχέδια του Δημοσίου δεν την περιλαμβάνουν στις υποχρεωτικές οικονομικές καταστάσεις που καταρτίζουν και δημοσιεύουν οι δημόσιοι

φορείς³, ωστόσο είναι μια κατάσταση που παρέχει χρήσιμες πληροφορίες και μπορεί να καταρτίζεται προαιρετικά. Για τους φορείς του ιδιωτικού δικαίου είναι υποχρεωτική.

Η κατάσταση αυτή έχει σκοπό να παρέχει στους ενδιαφερόμενους πληροφορίες, προκειμένου να αναλύσουν και να εκτιμήσουν τη δυνατότητα της οντότητας να δημιουργεί ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα, αλλά και τις ανάγκες που καλύπτει με αυτά τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα. Ταμειακά διαθέσιμα είναι τα μετρητά και οι καταθέσεις της οντότητας που μπορούν άμεσα να χρησιμοποιηθούν. Ταμειακά ισοδύναμα είναι οι βραχυπρόθεσμες επενδύσεις υψηλής ρευστότητας που είναι άμεσα μετατρέψιμες σε γνωστά ποσά μετρητών και δεν υπόκεινται σε κίνδυνο μεταβολής της αξίας τους.

Όπως η κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, έτσι και η κατάσταση χρηματοροών αντανακλά τις αλλαγές κατά τη διάρκεια μιας ολόκληρης χρονικής περιόδου, αντί να είναι ένα στιγμιότυπο σε μια καθορισμένη χρονική στιγμή, όπως ο ισολογισμός.

Η κατάσταση χρηματοροών διαχωρίζει και παρουσιάζει όλες τις χρηματοροές σε 3 κατηγορίες:

- Χρηματοροές από επενδυτικές δραστηριότητες. Είναι οι εισπράξεις και πληρωμές που σχετίζονται με τις μεταβολές των παγίων στοιχείων, των χρεογράφων, των μετοχών ή συμμετοχών σε άλλους φορείς, των χορηγηθέντων δανείων και συναφών στοιχείων του ενεργητικού, καθώς και των εσόδων που συνδέονται με αυτά (μερίσματα, τόκοι έσοδα κλπ.)
- Χρηματοροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες. Είναι οι εισπράξεις και πληρωμές που σχετίζονται με την χρηματοδότηση της οντότητας από τρίτους, όπως είναι οι

³Το ΠΔ 54/2018 «Λογιστικό πλαίσιο της γενικής κυβέρνησης» περιλαμβάνει και την Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης στις υποχρεωτικές οικονομικές καταστάσεις, ωστόσο το σχέδιο αυτό δεν έχει εφαρμοστεί ακόμα στους φορείς της γενικής κυβέρνησης.

χρηματοροές για δάνεια που έχει λάβει, οι αυξήσεις και μειώσεις μετοχικού κεφαλαίου και τα μερίσματα που έχουν καταβληθεί.

- Χρηματοροές από λειτουργικές δραστηριότητες. Είναι οι εισπράξεις και πληρωμές από όλες τις υπόλοιπες δραστηριότητες της οντότητας, όπως για παράδειγμα εισπράξεις από την πώληση των προϊόντων και την παροχή υπηρεσιών, πληρωμές προς προμηθευτές για αγορά αγαθών και υπηρεσιών, πληρωμές προς εργαζόμενους, πληρωμές φόρων και ασφαλιστικών εισφορών κλπ.

Οι ταμειακές ροές των λειτουργικών δραστηριοτήτων εμφανίζονται χρησιμοποιώντας είτε την άμεση μέθοδο είτε την έμμεση μέθοδο.

- Με την **άμεση μέθοδο** υπολογίζονται και στην συνέχεια παρουσιάζονται οι κύριες κατηγορίες εισπράξεων και πληρωμών, όπως είναι οι εισπράξεις από πωλήσεις, οι εισπράξεις λοιπών εσόδων, οι πληρωμές προμηθευτών, πληρωμές αποζημιώσεων προσωπικού κλπ.
- Με την **έμμεση μέθοδο**, η κατάσταση ξεκινάει από το καθαρό κέρδος ή η ζημιά της χρήσης και στη συνέχεια το αναμορφώνει με βάση την επίδραση των μη ταμειακής φύσης συναλλαγών, των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, και των εξόδων ή εσόδων που σχετίζονται με επενδυτικές και χρηματοδοτικές δραστηριότητες.

Στο τέλος της κατάστασης χρηματοροών παρουσιάζεται το γενικό άθροισμα όλων των εισπράξεων και πληρωμών, καθώς και το ταμειακό υπόλοιπο στην αρχή και στο τέλος της περιόδου. Από την τελευταία ενότητα αυτή μπορεί να γίνει η συμφωνία για τα ποσά που περιέχει η κατάσταση, αν δηλαδή το γενικό άθροισμα εισπράξεων/πληρωμών ισούται με την μεταβολή των ταμειακών διαθεσίμων. Θα πρέπει να ισχύει η ισότητα:

Ταμειακό υπόλοιπο τέλους

(μείον)

Ταμειακό υπόλοιπο αρχής

(ίσον)

Γενικό άθροισμα εισπράξεων πληρωμών

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό
και Αναπτυξιακό Ταμείο

Ε.Π.
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Στον πίνακα που ακολουθεί εμφανίζεται η Κατάσταση Χρηματοροών σύμφωνα με τα ΕΛΠ (έμμεση μέθοδος). Στα κλαδικά σχέδια του δημοσίου (ΟΤΑ, ΟΚΑ, ΝΠΔΔ, νοσοκομείων) δεν περιέχεται κάποιο υπόδειγμα κατάστασης, επειδή όπως είπαμε δεν την ορίζουν ως υποχρεωτική.

Διάγραμμα 5: Υπόδειγμα Κατάσταση Χρηματοροών

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΡΟΩΝ (έμμεση μέθοδος) 01/01/20Χ2 - 31/12/20Χ2			
		Χρήσεως 20Χ2	Χρήσεως 20Χ1
Χρηματοροές από λειτουργικές δραστηριότητες			
Αποτέλεσμα προ φόρων		XXX	XXX
Πλέον ή μείον προσαρμογές για:			
Αποσβέσεις και απομειώσεις ενσώματων και άυλων παγίων		XXX	XXX
Προβλέψεις		XXX	XXX
Κέρδη και ζημιές από διάθεση στοιχείων		XXX	XXX
Έσοδα συμμετοχών και επενδύσεων		XXX	XXX
Κέρδη και ζημιές από επιμέτρηση στοιχείων		XXX	XXX
Χρεωστικοί και πιστωτικοί τόκοι (καθαρό ποσό)		XXX	XXX
		XXX	XXX
Πλέον ή μείον μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης			
Μεταβολή αποθεμάτων		XXX	XXX
Μεταβολή απαιτήσεων		XXX	XXX
Μεταβολή υποχρεώσεων		XXX	XXX
		XXX	XXX
Μείον:			
Πληρωμές για χρεωστικούς τόκους		XXX	XXX
Πληρωμές για φόρο εισοδήματος		XXX	XXX
Σύνολο		XXX	XXX
Χρηματοροές από επενδυτικές δραστηριότητες			
Πληρωμές (εισπράξεις) για απόκτηση (πώληση) παγίων στοιχείων		XXX	XXX
Χορηγηθέντα δάνεια (καθαρή μεταβολή)		XXX	XXX
Τόκοι εισπραχθέντες		XXX	XXX
Μερίσματα εισπραχθέντα		XXX	XXX
Σύνολο		XXX	XXX
Χρηματοροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Εισπράξεις (πληρωμές) από αύξηση (μείωση) κεφαλαίου		XXX	XXX
Εισπράξεις (πληρωμές) από δάνεια		XXX	XXX
Μερίσματα πληρωθέντα		XXX	XXX
Σύνολο		XXX	XXX
Συμφωνία μεταβολής διαθεσίμων			
Καθαρή μεταβολή στα ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα		XXX	XXX
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή της περιόδου		XXX	XXX
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος της περιόδου		XXX	XXX

2.1.5 Προσάρτημα

Το προσάρτημα είναι απαραίτητο συνοδευτικό έντυπο των οικονομικών καταστάσεων και πρέπει να περιλαμβάνει υποχρεωτικά κάποιο επεξηγηματικό υλικό, συμπληρωματικούς πίνακες, πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες, καθώς και άλλες καταστάσεις που αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των οικονομικών καταστάσεων. Πιο συγκεκριμένα, παρουσιάζει πληροφορίες για τη βάση κατάρτισης και για τις συγκεκριμένες πολιτικές που εφαρμόστηκαν για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων. Μπορεί να περιλαμβάνει γνωστοποιήσεις σχετικά με τους κινδύνους και τις αβεβαιότητες που επηρεάζουν την επιχείρηση, καθώς και τυχόν πόρους και υποχρεώσεις που δεν απεικονίζονται στον ισολογισμό. Επίσης, μπορεί να παρέχονται πληροφορίες για τομείς δράσης της οντότητας και για την επίδραση που είχαν στο αποτέλεσμα σημαντικά γεγονότα ή μεταβολές της γενικότερης οικονομικής κατάστασης.

Προσάρτημα οντοτήτων δημοσίου δικαίου

Το προσάρτημα είναι υποχρεωτικό σύμφωνα με όλα τα κλαδικά λογιστικά σχέδια του δημοσίου, στα οποία περιγράφονται οι ελάχιστες πληροφορίες που θα πρέπει να περιέχει ανάλογα με τον τύπο της οντότητας. Παρακάτω παρουσιάζονται οι ελάχιστες πληροφορίες που θα πρέπει να περιέχει το προσάρτημα των οντοτήτων του δημοσίου δικαίου (το κεφάλαιο για το περιεχόμενο του προσαρτήματος είναι πανομοιότυπο και στα τέσσερα κλαδικά σχέδια ΟΤΑ, ΟΚΑ, ΝΠΔΔ, ΔΝ):

1. Οι μέθοδοι που εφαρμόστηκαν για την αποτίμηση των διάφορων στοιχείων των οικονομικών καταστάσεων και οι μέθοδοι υπολογισμού διορθώσεως αξιών με σχηματισμό προβλέψεων ή διενέργεια αποσβέσεων, καθώς και οι μέθοδοι υπολογισμού αναπροσαρμοσμένων αξιών. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις που γίνονται παρεκκλίσεις από τις διατάξεις που καθορίζουν τις γενικές αρχές αποτιμήσεως, οι παρεκκλίσεις αυτές αναφέρονται με πλήρη αιτιολόγηση των λόγων που τις επέβαλαν και του μεγέθους των συνεπειών που είχαν.
2. Σε περιπτώσεις που, με βάση ειδικές διατάξεις της νομοθεσίας, εφαρμόζονται διαφορετικές μέθοδοι αποτιμήσεως από τις γενικά νομοθετημένες, αναφέρεται η

μέθοδος που εφαρμόστηκε και τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων για τα οποία οι αξίες διαμορφώθηκαν με τη μέθοδο αυτή.

3. Οι αποσβέσεις των πάγιων στοιχείων και οι διαφορές που προκύπτουν κατά την αποτίμηση των συμμετοχών και χρεογράφων.
4. Οι τυχόν πρόσθετες αποσβέσεις του πάγιου ενεργητικού, οι οποίες γίνονται για φορολογικούς σκοπούς, με αναφορά των σχετικών διατάξεων της νομοθεσίας
5. Οι διαφορές από υποτίμηση κυκλοφορούντων στοιχείων του ισολογισμού, οι λόγοι για τους οποίους οφείλονται και η φορολογική τους μεταχείριση.
6. Οι διαφορές από την αποτίμηση των αποθεμάτων και των λοιπών ομοειδών στοιχείων στην τελευταία γνωστή τιμή αναφοράς πριν από την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού (διαφορές τιμής κτήσεως και τιμής αγοράς), συνολικά κατά κατηγορίες των περιουσιακών αυτών στοιχείων.
7. Οι συναλλαγματικές διαφορές από απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα και ο λογιστικός χειρισμός τους.
8. Πίνακας των κατεχόμενων τίτλων πάγιας επένδυσης και χρεογράφων (είδος, τεμάχια), με την αρχική αξία κτήσεώς τους και την αξία αποτιμήσεως στο τέλος της χρήσης.
9. Οι υποχρεώσεις της οντότητας, για τις οποίες η προθεσμία εξοφλήσεως είναι μεγαλύτερη από 5 χρόνια από την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού, κατά κατηγορία λογαριασμών και πιστωτή, και οι υποχρεώσεις που καλύπτονται με εμπράγματα ασφάλειες, με αναφορά της φύσεως και της μορφής τους.
10. Οι υποχρεώσεις που δεν εμφανίζονται στον ισολογισμό της οντότητας, εφόσον η παράθεσή τους είναι χρήσιμη για την εκτίμηση της οικονομικής τους καταστάσεως (π.χ. αποζημιώσεις απολύσεως ή εξόδου από την υπηρεσία του προσωπικού). Τυχόν τέτοιες υποχρεώσεις για συντάξεις, καθώς και τυχόν άλλες υποχρεώσεις αναφέρονται χωριστά.
11. Ο μέσος αριθμός του προσωπικού που χρησιμοποιήθηκε κατά τη διάρκεια της χρήσης, αναλυμένος κατά κατηγορίες, και οι αμοιβές – έξοδα προσωπικού με

ανάλυση σε μισθούς – ημερομίσθια και κοινωνικές επιβαρύνσεις, με χωριστή αναφορά αυτών που είναι σχετικές με συντάξεις.

12. Η έκταση στην οποία ο υπολογισμός των αποτελεσμάτων χρήσης επηρεάστηκε από αποτίμηση που έγινε κατά παρέκκλιση από τις νομοθετημένες αρχές αποτιμήσεως, είτε στη χρήση του ισολογισμού είτε σε προηγούμενη.
13. Τα ποσά των αμοιβών που καταλογίστηκαν στη χρήση για τα μέλη των οργάνων διοικήσεως και διευθύνσεως για τις υπηρεσίες τους, καθώς και οι δημιουργημένες υποχρεώσεις για συντάξεις προς πρώην μέλη των παραπάνω οργάνων.
14. Τα ποσά των προκαταβολών και των πιστώσεων που τυχόν δόθηκαν σε μέλη των οργάνων διοικήσεως και διευθύνσεως και οφείλονται κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού, με αναφορά του ετήσιου επιτοκίου των πιστώσεων αυτών και των ουσιωδών όρων τους, καθώς και οι υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν για λογαριασμό τους με την μορφή οποιασδήποτε εγγύησης.
15. Οι κάθε μορφής εγγυήσεις της οντότητας, οι οποίες δεν εμφανίζονται στο παθητικό του ισολογισμού, κατά κατηγορίες. Σε περίπτωση που οι εγγυήσεις εμφανίζονται στους λογαριασμούς τάξεως, γίνεται ανάλυση των λογαριασμών αυτών. Οι εμπράγματα ασφάλειες (υποθήκες – προσημειώσεις) αναφέρονται χωριστά. Χωριστά επίσης αναφέρονται οι τυχόν εγγυήσεις που δίνονται προς όφελος τρίτων
16. Οι σημαντικές μεταβολές των παγίων στοιχείων, σε σχέση με την προηγούμενη χρήση, για κάθε πρωτοβάθμιο λογαριασμό του παγίου ενεργητικού.
17. Επεξηγηματικές πληροφορίες για τα έκτακτα και ανόργανα έσοδα και έξοδα, καθώς και για τα έσοδα και έξοδα προηγούμενων χρήσεων, τα οποία εμφανίζονται στη χρήση του ισολογισμού, όταν επηρεάζουν σημαντικά τα αποτελέσματα της οντότητας. Επίσης, αναλύσεις των ποσών των λογαριασμών 36.01 «έσοδα χρήσης εισπρακτέα» και 56.01 «έξοδα χρήσης πληρωτέα» αν τα ποσά είναι σημαντικά.
18. Τα συνολικά ποσά των κάθε είδους οικονομικών δεσμεύσεων από αμοτεροβαρείς συμβάσεις, εγγυήσεις και άλλες συμβάσεις ή από την ισχύουσα νομοθεσία

επιβαλλόμενες πιθανές υποχρεώσεις, οι οποίες δεν εμφανίζονται στους λογαριασμούς τάξεως.

19. Ανάλυση των λογαριασμών του ισολογισμού Β(1) «έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκατάστασης», Β(3) «τόκοι δανείων κατασκευαστικής περιόδου» και Γ(1) «έξοδα ερευνών και αναπτύξεως». Σε περίπτωση που η απόσβεση των εξόδων ερευνών και αναπτύξεως δε γίνεται σύμφωνα με το γενικό κανόνα της πενταετίας, αλλά σύμφωνα με ειδικές διατάξεις της νομοθεσίας, αναφέρονται οι περιπτώσεις αυτές και οι ειδικές διατάξεις.
20. Ανάλυση του λογαριασμού του ισολογισμού «λοιπές προβλέψεις» όταν είναι αξιόλογες.
21. Σε περίπτωση παρεκκλίσεως, σε μία χρήση, από την αρχή κατά την οποία δεν επιτρέπεται η μεταβολή από χρήση σε χρήση της καθορισμένης δομής του ισολογισμού και του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης, αναφέρονται η παρέκκλιση και οι λόγοι που την επέβαλαν, με πλήρη αιτιολόγηση της σκοπιμότητας της παρέκκλισης αυτής.
22. Αναλύσεις των συμπυκνμένων στοιχείων των κατηγοριών εκείνων του ισολογισμού που αντιστοιχούν σε αραβικούς αριθμούς. Όταν η οντότητα κάνει τέτοιες συμπτύξεις, είναι υποχρεωμένη να παρουσιάζει τις αντίστοιχες αναλύσεις.
23. Επεξηγηματικές σημειώσεις, σχετικές με την συγκρισιμότητα των κονδυλίων της χρήσεως του ισολογισμού και των κονδυλίων της προηγούμενης χρήσεως, όταν τα κονδύλια που παρουσιάζονται στον ισολογισμό και στα αποτελέσματα χρήσεως, για διάφορους λόγους, δεν είναι απόλυτα συγκρίσιμα με αυτά της προηγούμενης χρήσης. Επίσης, σχετικές επεξηγηματικές σημειώσεις, όταν γίνεται ανακατάταξη των ποσών των αντίστοιχων λογαριασμών της προηγούμενης χρήσεως για να γίνουν αυτά συγκρίσιμα με τα ποσά της κλειόμενης χρήσεως.
24. Επεξηγηματικές πληροφορίες σχετικά με τις συνδεμένες επιχειρήσεις, σύμφωνα με όσα καθορίζονται από ειδικές διατάξεις της νομοθεσίας.

25. Οποιοσδήποτε άλλες πληροφορίες που θα καθοριστούν με ειδικές διατάξεις της νομοθεσίας ή που κρίνονται αναγκαίες για να παρουσιάζεται μια πιστή εικόνα της περιουσίας, της χρηματοοικονομικής καταστάσεως και των αποτελεσμάτων της οντότητας, όταν αυτό δεν επιτυγχάνεται με όσα αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους.

Προσάρτημα οντοτήτων ιδιωτικού δικαίου

Στο άρθρο 29 του Ν. 4308/14 ΕΛΠ αναφέρονται όλες οι σχετικές πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνει το Προσάρτημα των οντοτήτων ιδιωτικού δικαίου, όπως απεικονίζονται παρακάτω:

1. Η κατάρτιση του προσαρτήματος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων ακολουθεί τις παρακάτω αρχές:

α) Οι οντότητες που δεν υποχρεούνται να παρέχουν τις πληροφορίες μιας παραγράφου του παρόντος άρθρου δύνανται να παρέχουν τις σχετικές πληροφορίες προαιρετικά. Στην περίπτωση αυτή, οι οντότητες παρέχουν τις εν λόγω πληροφορίες σε πλήρη συμφωνία με τα οριζόμενα στην αντίστοιχη παράγραφο αυτού του άρθρου.

β) Οι πληροφορίες επί των κονδυλίων των χρηματοοικονομικών καταστάσεων παρατίθενται με τη σειρά με την οποία τα κονδύλια αυτά παρουσιάζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

γ) Όταν γίνεται χρήση συντομεύσεων, διαγραμμάτων ή συμβόλων στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, δίνονται με σαφήνεια οι απαιτούμενες για την κατανόησή τους πληροφορίες. Ειδικότερα, γνωστοποιείται η μονάδα μέτρησης και το επίπεδο στρογγυλοποίησης των παρατιθέμενων αριθμών.

δ) Όταν πληροφορίες του παρόντος άρθρου παρατίθενται στους πίνακες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, οι πληροφορίες αυτές μπορεί να μην επαναλαμβάνονται στο προσάρτημα.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

Ε.Π.
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

2. Το προσάρτημα περιλαμβάνει, κατ' ελάχιστον, τις επεξηγηματικές πληροφορίες και αναλύσεις των παραγράφων 3 έως 34 του παρόντος άρθρου, εκτός και εάν προβλέπεται απαλλαγή βάσει του παρόντος νόμου.

3. Πληροφορίες σχετικά με:

α) Την επωνυμία της οντότητας.

β) Τον νομικό τύπο της οντότητας.

γ) Την περίοδο αναφοράς.

δ) Τη διεύθυνση της έδρας της οντότητας.

ε) Το δημόσιο μητρώο στο οποίο είναι εγγεγραμμένη η οντότητα ή αντίστοιχες πληροφορίες, κατά περίπτωση.

στ) Εάν η οντότητα λειτουργεί με την παραδοχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

ζ) Εάν η οντότητα είναι υπό εκκαθάριση.

η) Την κατηγορία της οντότητας (πολύ μικρή, μικρή, μεσαία, μεγάλη, δημοσίου συμφέροντος), σύμφωνα με τον παρόντα νόμο.

θ) Δήλωση ότι οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτιστεί σε πλήρη συμφωνία με τον παρόντα νόμο.

4. Εάν υπάρχουν παράγοντες που θέτουν σε κίνδυνο την προοπτική της οντότητας ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα, γνωστοποιείται η φύση αυτών των παραγόντων, καθώς και τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την αντιμετώπισή τους.

5. Συνοπτική αναφορά των λογιστικών πολιτικών που ακολουθεί η οντότητα για τα επιμέρους στοιχεία των χρηματοοικονομικών της καταστάσεων. Σε περίπτωση αλλαγών λογιστικών πολιτικών, αλλαγών λογιστικών εκτιμήσεων ή διόρθωσης λαθών, γίνεται αναφορά στο γεγονός, στους λόγους που οδήγησαν στην αλλαγή ή τη διόρθωση, και γνωστοποιούνται επαρκώς οι σχετικές επιπτώσεις στα κονδύλια των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

6. Όπου, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η οντότητα έχει παρεκκλίνει από την εφαρμογή μιας διάταξης του παρόντος νόμου για να εκπληρώσει την υποχρέωση της παραγράφου 2 του άρθρου 16 περί εύλογης παρουσίασης, η παρέκκλιση αυτή γνωστοποιείται και δικαιολογείται

επαρκώς. Οι επιπτώσεις της παρέκκλισης στα περιουσιακά στοιχεία, στις υποχρεώσεις, στην καθαρή θέση και στα αποτελέσματα, παρατίθενται πλήρως στο προσάρτημα.

7. Όταν ένα περιουσιακό στοιχείο ή μία υποχρέωση σχετίζεται με περισσότερα από ένα κονδύλια του ισολογισμού, γνωστοποιείται η σχέση του στοιχείου αυτού με τα σχετιζόμενα κονδύλια των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

8. Πίνακα που παρουσιάζει για κάθε κονδύλι των ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων:

α) Το κόστος κτήσης ή το κόστος παραγωγής ή την εύλογη αξία (του άρθρου 24), σε περίπτωση που έχει εφαρμοστεί επιμέτρηση στην εύλογη αξία, στην αρχή και στο τέλος της περιόδου για κάθε κονδύλι.

β) Τις προσθήκες, τις μειώσεις και τις μεταφορές μεταξύ των κονδυλίων των παγίων κατά τη διάρκεια της περιόδου.

γ) Τις αποσβέσεις και απομειώσεις αξίας που αφορούν την περίοδο.

δ) Τις σωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις στην αρχή και στο τέλος της περιόδου.

ε) Τις λοιπές μεταβολές των σωρευμένων αποσβέσεων και απομειώσεων κατά τη διάρκεια της περιόδου.

στ) Το ποσό με το οποίο προσauζήθηκε η αξία κτήσης παγίων περιουσιακών στοιχείων λόγω κεφαλαιοποίησης τόκων στην περίοδο, σύμφωνα με την παράγραφο 2δ του άρθρου 18.

ζ) Λοιπές μεταβολές.

9. Η φύση σημαντικών γεγονότων που προκύπτουν μετά το τέλος της περιόδου, τα οποία δεν αντικατοπτρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων ή στον ισολογισμό της κλειόμενης περιόδου και τις χρηματοοικονομικές επιπτώσεις τους.

10. Σε περίπτωση επιμέτρησης στην εύλογη αξία, σύμφωνα με το άρθρο 24, παρατίθεται:

α) Σαφής δήλωση ότι έχει γίνει χρήση της δυνατότητας επιμέτρησης στην εύλογη αξία, καθώς και τα κονδύλια των χρηματοοικονομικών καταστάσεων που έχουν επιμετρηθεί στην εύλογη αξία.

β) Περιγραφή των σημαντικών υποθέσεων στις οποίες βασίζονται τα υποδείγματα και οι τεχνικές επιμέτρησης.

γ) Ανά κονδύλι στοιχείων του ισολογισμού: η εύλογη αξία, οι μεταβολές της που έχουν αναγνωριστεί στα αποτελέσματα, καθώς και οι μεταβολές αυτής που έχουν αναγνωριστεί απευθείας στην καθαρή θέση (διαφορές εύλογης αξίας).

δ) Πίνακας στον οποίο παρουσιάζεται η κίνηση των διαφορών εύλογης αξίας κατά τη διάρκεια της περιόδου, με ανάλυση σε μικτό ποσό και αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος, όταν αναγνωρίζεται αναβαλλόμενη φορολογία.

ε) Για κάθε κατηγορία παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων, πληροφορίες για την έκταση και τη φύση τους, συμπεριλαμβανόμενων των όρων και των συνθηκών που μπορεί να επηρεάσουν το ποσό, το χρόνο και την πιθανότητα μελλοντικών χρηματοροών.

στ) Για πάγια στοιχεία, η λογιστική αξία των παγίων αυτών που θα αναγνωρίζονταν στον ισολογισμό, εάν τα εν λόγω στοιχεία δεν είχαν επιμετρηθεί στην εύλογη αξία τους, σύμφωνα με το άρθρο 24.

11. Σε περίπτωση επιμέτρησης χρηματοπιστωτικών μέσων στην τιμή κτήσης:

α) Για κάθε κατηγορία παράγωγων χρηματοπιστωτικών μέσων:

α.1) η εύλογη αξία των μέσων αυτών, εάν αυτή μπορεί να προσδιοριστεί, σύμφωνα με την παράγραφο 12 του άρθρου 24 του παρόντος νόμου, και

α.2) πληροφορίες για την έκταση της χρήσης αυτών των μέσων και τη φύση τους.

β) Για τα μη κυκλοφορούντα χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία εμφανίζονται με ποσό που υπερβαίνει την εύλογη αξία τους:

β.1) η λογιστική αξία και η εύλογη αξία είτε των επιμέρους περιουσιακών στοιχείων είτε των κατάλληλων ομάδων των επιμέρους αυτών στοιχείων και

β.2) οι λόγοι για τη μη μείωση της λογιστικής αξίας, καθώς και η φύση των ενδείξεων που τεκμηριωμένα οδηγούν στην πεποίθηση για τη δυνατότητα ανάκτησης της λογιστικής αξίας.

12. Για την καθαρή θέση της οντότητας:

α) Το κεφάλαιο που έχει εγκριθεί αλλά δεν έχει καταβληθεί.

β) Ο αριθμός και η ονομαστική αξία των τίτλων καθαρής θέσης ή, όταν δεν υπάρχει ονομαστική, η λογιστική αξία κάθε κατηγορίας τίτλων.

γ) Ο αριθμός και η ονομαστική αξία ή, όταν δεν υπάρχει ονομαστική αξία, η λογιστική αξία των τίτλων που αντιπροσωπεύουν το κεφάλαιο και εκδόθηκαν μέσα στην περίοδο, εντός των ορίων του εγκεκριμένου κεφαλαίου.

δ) Η ύπαρξη πιστοποιητικών συμμετοχής, μετατρέψιμων τίτλων, δικαιωμάτων αγοράς τίτλων, δικαιωμάτων προαίρεσης ή παρόμοιων τίτλων ή δικαιωμάτων, με μνεία του αριθμού τους, της αξίας τους και των δικαιωμάτων που παρέχουν.

ε) Ανάλυση κάθε αποθεματικού με σύντομη περιγραφή του σκοπού του και της κίνησης που παρουσίασε στην περίοδο, εφόσον η εν λόγω κίνηση δεν παρέχεται αναλυτικά στον Πίνακα Μεταβολών Καθαρής Θέσης.

στ) Ο αριθμός και η ονομαστική αξία των κατεχόμενων ιδίων τίτλων καθαρής θέσης ή, όταν δεν υπάρχει ονομαστική, η λογιστική αξία κάθε κατηγορίας τίτλων.

13. Το συνολικό χρέος της οντότητας που καλύπτεται με εξασφαλίσεις που παρέχονται από την οντότητα, με ένδειξη της φύσης και της μορφής της εξασφάλισης.

14. Τα ποσά των υποχρεώσεων της οντότητας που καθίστανται απαιτητά μετά από πέντε (5) έτη από την ημερομηνία του ισολογισμού.

15. Η φύση και ο επιχειρηματικός στόχος των διακανονισμών της οντότητας, που δεν περιλαμβάνονται στον ισολογισμό, καθώς και οι χρηματοοικονομικές επιπτώσεις των διακανονισμών αυτών επί της οντότητας, εφόσον οι κίνδυνοι ή τα οφέλη των διακανονισμών αυτών είναι σημαντικά και εφόσον η δημοσιοποίηση των κινδύνων ή οφελών απαιτείται για τους σκοπούς της εκτίμησης της χρηματοοικονομικής θέσης της οντότητας.

16. Το συνολικό ποσό των χρηματοοικονομικών δεσμεύσεων, εγγυήσεων ή ενδεχόμενων επιβαρύνσεων (ενδεχόμενες υποχρεώσεις) που δεν εμφανίζονται στον ισολογισμό, με ένδειξη της φύσης και της μορφής των σχετικών εξασφαλίσεων που έχουν παρασχεθεί. Κάθε δέσμευση που αφορά παροχές σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία ή οντότητες ομίλου ή συγγενείς οντότητες γνωστοποιείται ξεχωριστά.

17. Το ποσό και τη φύση των επιμέρους στοιχείων των εσόδων ή των εξόδων που είναι ιδιαίτερου ύψους ή ιδιαίτερης συχνότητας ή σημασίας. Ιδιαίτερα στην περίπτωση που από τον παρόντα νόμο προβλέπεται συμψηφισμός εσόδων και εξόδων, γνωστοποιούνται τα σχετικά κονδύλια και οι αξίες αυτών προ του συμψηφισμού.

18. Το ποσό τόκων της περιόδου με το οποίο αυξήθηκε το κόστος απόκτησης αγαθών και υπηρεσιών, σύμφωνα με το άρθρο 20.

19. Η προτεινόμενη ή, κατά περίπτωση, οριστική διάθεση των κερδών.

20. Το ποσό μερισμάτων που καταβλήθηκε στην περίοδο.

21. Ο λογιστικός χειρισμός των ζημιών της περιόδου, όταν συντρέχει περίπτωση.

22. Σε περίπτωση αναγνώρισης αναβαλλόμενων φόρων, το υπόλοιπο ισολογισμού στην αρχή και στο τέλος της περιόδου, καθώς και ανάλυση της κίνησής του κατά τη διάρκεια της περιόδου, με αναφορά

των ποσών που επηρεάζουν τα αποτελέσματα της περιόδου και την καθαρή θέση.

23. Για τους απασχολούμενους στην οντότητα κατά τη διάρκεια περιόδου παρέχονται οι εξής πληροφορίες:

α) Ο μέσος όρος των απασχολούμενων.

β) Ανάλυση του μέσου όρου των απασχολούμενων ανά κατηγορία.

γ) Αν δεν αναφέρονται χωριστά στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων οι δαπάνες για παροχές σε εργαζόμενους της περιόδου, γνωστοποιούνται αναλυτικά τα συνολικά ποσά των εξής κατηγοριών αυτών των δαπανών: μισθοί και ημερομίσθια, κοινωνικές επιβαρύνσεις και παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία.

24. Το καθαρό ύψος του κύκλου εργασιών με ανάλυση κατά κατηγορίες δραστηριότητας και κατά γεωγραφικές αγορές, εφόσον οι κατηγορίες και οι αγορές αυτές

διαφέρουν ουσιωδώς μεταξύ τους από άποψη οργάνωσης των πωλήσεων και παροχής των υπηρεσιών.

25. Τα ποσά προκαταβολών και πιστώσεων που χορηγήθηκαν στα μέλη διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών συμβουλίων, με μνεία του επιτοκίου, των όρων χορήγησης και των ποσών που επιστράφηκαν, διαγράφηκαν ή δεν εισπράχθηκαν λόγω αποποίησης, καθώς και τις δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν για λογαριασμό τους, με οποιαδήποτε εγγύηση. Τα στοιχεία αυτά γνωστοποιούνται αθροιστικά για κάθε κατηγορία των προσώπων αυτών.

26. Η επωνυμία, η έδρα και η νομική μορφή κάθε άλλης οντότητας, στην οποία η οντότητα είναι απεριόριστα ευθυνόμενος εταίρος.

27. Η επωνυμία και η έδρα της οντότητας η οποία καταρτίζει ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του τελικού συνόλου επιχειρήσεων, μέρος του οποίου αποτελεί η οντότητα ως θυγατρική, εάν συντρέχει περίπτωση.

28. Η επωνυμία και η έδρα της οντότητας η οποία καταρτίζει ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις μερικού συνόλου επιχειρήσεων, μέρος του οποίου αποτελεί η οντότητα ως θυγατρική, και η οποία περιλαμβάνεται επίσης στο σύνολο των επιχειρήσεων του στοιχείου της παραγράφου 27.

29. Ο τόπος στον οποίο κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να προμηθευτεί τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που αναφέρονται στις παραγράφους 27 και 28, στην περίπτωση που είναι διαθέσιμες. Εάν δεν είναι διαθέσιμες οι καταστάσεις αυτές, γίνεται αναφορά του σχετικού γεγονότος.

30. Τα ποσά που δόθηκαν στην περίοδο για αμοιβές σε μέλη διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών συμβουλίων στα πλαίσια των καθηκόντων τους, καθώς και τις δεσμεύσεις που προέκυψαν ή αναλήφθηκαν για παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία σε αποχωρήσαντα μέλη των εν λόγω συμβουλίων, συνολικά κατά κατηγορία συμβουλίου.

31. Οι συναλλαγές που πραγματοποιεί η οντότητα με τα συνδεδεμένα μέρη, περιλαμβανομένου και του ποσού αυτών των συναλλαγών, τη φύση της σχέσης του συνδεδεμένου μέρους, καθώς και άλλα πληροφοριακά στοιχεία για τις συναλλαγές, τα οποία είναι απαραίτητα για την κατανόηση της χρηματοοικονομικής θέσης της οντότητας.

Ανάλογες πληροφορίες παρέχονται και για τα υπόλοιπα των σχετικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Οι πληροφορίες για τις επιμέρους συναλλαγές και τα υπόλοιπα μπορούν να συναθροίζονται ανάλογα με τη φύση τους, εκτός εάν απαιτούνται χωριστά πληροφοριακά στοιχεία για την κατανόηση των επιπτώσεων των συναλλαγών του συνδεδεμένου μέρους στη χρηματοοικονομική θέση της οντότητας.

32. Οι συνολικές αμοιβές που χρεώθηκαν κατά την περίοδο από τον νόμιμο ελεγκτή ή το ελεγκτικό γραφείο της οντότητας, για τον έλεγχο των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, για άλλες υπηρεσίες διασφάλισης, για συμβουλευτικές φορολογικές υπηρεσίες και για λοιπές μη ελεγκτικές υπηρεσίες, διακεκριμένα κατά κατηγορία.

33. Η λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων και των συνδεδεμένων με αυτά υποχρεώσεων, τα οποία η διοίκηση της οντότητας έχει ήδη λάβει απόφαση να διαθέσει στο προσεχές διάστημα, και οπωσδήποτε στους επόμενους 12 μήνες, εφόσον είναι σημαντικά.

34. Οι πολύ μικρές οντότητες που κάνουν χρήση της επιλογής της παραγράφου 7 ή της παραγράφου 8 του άρθρου 16 δηλώνουν τη συγκεκριμένη επιλογή που έχουν χρησιμοποιήσει.

2.2 ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΜΕΓΕΘΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ – ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

2.2.1 Κατάρτιση Ισολογισμού (Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης)

Σε αυτό το κεφάλαιο θα παρουσιαστεί ο τρόπος κατάρτισης του ισολογισμού, δηλαδή όλες οι ενέργειες που πρέπει να κάνει το λογιστήριο της οντότητας προκειμένου να συντάξει τον ισολογισμό, καθώς και αναλυτικά, ποια είναι η προέλευση της πληροφορίας που αντιστοιχεί σε κάθε γραμμή του ισολογισμού. Η σύνταξη του ισολογισμού και των λοιπών χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι το τελευταίο βήμα που κάνει το λογιστήριο για το κλείσιμο της χρήσης. Να υπενθυμίσουμε στον αναγνώστη ότι έχουν προηγηθεί όλα τα βήματα κλεισίματος χρήσης που αναλύθηκαν στην ενότητα 1.10.2. «στάδια λογιστικού κυκλώματος», και συγκεκριμένα:

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

Ε.Π.
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- η διενέργεια απογραφής
- οι ημερολογιακές εγγραφές προσαρμογής
- η κατάρτιση προσαρμοσμένου ισοζυγίου
- οι ημερολογιακές εγγραφές προσδιορισμού αποτελέσματος
- η κατάρτιση οριστικού ισοζυγίου
- και η εγγραφή κλεισίματος των λογιστικών βιβλίων

Ωστόσο, μετά την κατάρτιση του οριστικού ισοζυγίου υπάρχει όλη η απαραίτητη πληροφόρηση για την σύνταξη του ισολογισμού, η οποία είναι συγκεντρωμένη στο οριστικό ισοζύγιο τριτοβάθμιων λογαριασμών. Πρακτικά, έχοντας στο χέρι το ισοζύγιο τριτοβάθμιων λογαριασμών και το υπόδειγμα του ισολογισμού όπως εμφανίζεται στο κλαδικό λογιστικό σχέδιο που εφαρμόζει η οντότητα, ξεκινάμε και συμπληρώνουμε μία-μία τις γραμμές του ισολογισμού αθροίζοντας ανά περίπτωση έναν ή περισσότερους λογαριασμούς του ισοζυγίου. Κάθε γραμμή του ισοζυγίου που περνάει στον ισολογισμό, σημειώνεται, ώστε στο τέλος να είμαστε σίγουροι ότι δεν έχει παραληφθεί κάποιος λογαριασμός.

Αναλυτικά, οι γραμμές του ισολογισμού συμπληρώνονται, ανά ενότητα, όπως περιγράφεται παρακάτω.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Έξοδα Εγκαταστάσεως

Στην πρώτη αυτή ενότητα του ενεργητικού παρουσιάζονται τα έξοδα πολυετούς απόσβεσης. Οι κατηγορίες κονδυλίων της ενότητας αυτής συμπληρώνονται με τα χρεωστικά υπόλοιπα των λογαριασμών, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα αντιστοίχισης:

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό
και Αναπτυξιακό Ταμείο

Ε.Π.
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Κατηγορία Ισολογισμού	Λογαριασμοί
1. Έξοδα Ίδρυσης & πρώτης εγκ/σης	16.10 Έξοδα Ίδρυσης & πρώτης εγκατάστασης
2. Συναλλαγματικές διαφορές δανείων για κτήσεις παγίων στοιχείων	16.15 Συναλλαγματικές διαφορές από δάνεια για κτήσεις παγίων
3. Τόκοι δανείων κατασκευαστικής περιόδου	16.18 Τόκοι δανείων κατασκευαστικής περιόδου
4. Λοιπά έξοδα εγκαταστάσεως	16.13 Έξοδα έκδοσης ομολογιακών δανείων
	16.14 Έξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεων
	16.16 Διαφορές εκδόσεως και εξοφλήσεως ομολογιών
	16.17 Έξοδα αναδιοργάνωσης
	16.19 Λοιπά έξοδα πολυετούς απόσβεσης
	16.90 Έξοδα μετεγκαταστάσεως
(Στην στήλη αποσβέσεις κάθε κατηγορίας)	16.99 Αποσβεσμένες ασώματες ακινητοποιήσεις και έξοδα πολυετούς απόσβεσης

Πίνακας 1: Αντιστοίχιση Λογαριασμών Ενεργητικού (έξοδα εγκατάστασης)

Για την συμπλήρωση της στήλης «αποσβέσεις» χρησιμοποιούνται τα πιστωτικά υπόλοιπα των τριτοβάθμιων λογαριασμών 16.99.XX «Αποσβεσμένα....», που αντιστοιχούν στους παραπάνω λογαριασμούς ενεργητικού. Έτσι, για παράδειγμα η πρώτη γραμμή της κατηγορίας, «1. Έξοδα Ίδρυσης & πρώτης εγκατάστασης» θα παρουσιάζει στην στήλη «αξία κτήσης» το χρεωστικό υπόλοιπο του λογαριασμού «16.10 Έξοδα Ίδρυσης & πρώτης εγκατάστασης», ενώ στην στήλη «αποσβέσεις» θα παρουσιάζει το πιστωτικό υπόλοιπο τους λογαριασμού «16.99.10 Αποσβεσμένα Έξοδα Ίδρυσης & πρώτης εγκατάστασης». Η στήλη «αναπόσβεστη αξία» παρουσιάζει την διαφορά μεταξύ των δύο (αξία κτήσης μείον αποσβέσεις).

Με τον ίδιο τρόπο συμπληρώνεται η στήλη «αποσβέσεις» για όλες τις κατηγορίες παγίων χρησιμοποιώντας τα πιστωτικά υπόλοιπα των τριτοβάθμιων λογαριασμών «11.99.XX Αποσβεσμένα κτίρια», «12.99.XX Αποσβεσμένα μηχανήματα», «13.99.XX Αποσβεσμένα μέσα μεταφοράς» κ.ο.κ. Οπότε, για να μην κουράζεται ο αναγνώστης από την επανάληψη κάθε λογαριασμού με τον αντίστοιχο λογαριασμό του για τις αποσβέσεις, δεν θα γίνεται απαρίθμηση των τριτοβάθμιων λογαριασμών που σχετίζονται με τα αποσβεσμένα πάγια.

Ασώματες ακινητοποιήσεις

Στην συνέχεια, η επόμενη ενότητα του ενεργητικού παρουσιάζει τα άυλα πάγια (ή αλλιώς, ασώματες ακινητοποιήσεις). Οι κατηγορίες κονδυλίων της ενότητας αυτής συμπληρώνονται με τα χρεωστικά υπόλοιπα των λογαριασμών, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα αντιστοίχισης:

1. Έξοδα ερευνών και ανάπτυξης	16.11	Έξοδα ερευνών ορυχείων-μεταλλείων- -λατομείων
	16.12	Έξοδα λοιπών ερευνών
2. Παραχωρήσεις και δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας	16.01	Δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας
	16.02	Δικαιώματα εκμεταλλεύσεως ορυχείων- -μεταλλείων-λατομείων
	16.03	Λοιπές παραχωρήσεις
3. Προκαταβολές κτήσεως ασώματων ακινητοποιήσεων	16.98	Προκαταβολές κτήσεως ασώματων ακινητοποιήσεων
4. Λοιπές Ασώματες ακινητοποιήσεις	16.04	Δικαιώματα χρήσης ενσώματων παγίων στοιχείων
	16.05	Λοιπά δικαιώματα
(Στην στήλη αποσβέσεις κάθε κατηγορίας)	16.99.XX	Αντίστοιχοι λογαριασμοί αποσβεσμένων άυλων παγίων

Πίνακας 2: Αντιστοίχιση Λογαριασμών Ενεργητικού (άυλα πάγια)

Για την συμπλήρωση της στήλης «αποσβέσεις» ισχύουν όσα αναφέρονται στην προηγούμενη ενότητα για τους αντίθετους λογαριασμούς «16.99.XX αποσβεσμένα έξοδα, δικαιώματα κλπ.»

Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Η επόμενη ενότητα παρουσιάζει τα ενσώματα πάγια (ή ακινητοποιήσεις). Οι κατηγορίες κονδυλίων της ενότητας αυτής συμπληρώνονται με τα χρεωστικά υπόλοιπα των λογαριασμών, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα αντιστοίχισης:

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό
και Αναπτυξιακό Ταμείο

Ε.Π.
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Γήπεδα - οικόπεδα	10.00	Γήπεδα - οικόπεδα
	10.10	Γήπεδα - οικόπεδα εκτός εκμεταλλεύσεως
Μείον: προβλέψεις απαξιώσεων	44.10	Προβλέψεις απαξιώσεων και
και υποτιμήσεων		υποτιμήσεων πάγιων στοιχείων
1α. Πλατείες-πάρκα-παιδότοποι κοινής	17.11	Πλατείες-πάρκα-παιδότοποι κοινής
χρήσεως		χρήσεως
1β. Οδοί-οδοστρώματα κοιν.χρήσεως	17.31	Οδοί-οδοστρώματα κοινής χρήσεως
1γ. Πεζοδρόμια κοινής χρήσεως	17.51	Πεζοδρόμια κοινής χρήσεως
2. Ορυχεία, μεταλλεία, λατομεία,	10.01	Ορυχεία
αγροί, φυτείες, δάση	10.02	Μεταλλεία
	10.03	Λατομεία
	10.04	Αγροί
	10.05	Φυτείες
	10.06	Δάση
	10.11-16	Τα ίδια με τα παραπάνω 10.01 έως 10.06
		που είναι εκτός εκμετάλλευσης
3. Κτίρια και τεχνικά έργα	11	Κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων - τεχνικά
		έργα
3α. Κτιριακές εγκαταστάσεις κοιν.χρησ.	17.00	Κτιριακές εγκαταστάσεις κοινής χρήσεως
3β. Εγκαταστάσεις ηλεκτροφωτισμού	17.71	Εγκαταστάσεις ηλεκτροφωτισμού
κοινής χρήσεως		κοινής χρήσεως
3γ. Λοιπές μόνιμες εγκ/σεις κοιν.χρησ.	17.90	Λοιπές μόνιμες εγκ/σεις κοιν.χρησ.
4. Μηχανήματα, τεχνικές εγκαταστάσεις	12	Μηχανήματα - τεχνικές εγκαταστάσεις -
&Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός		-μηχανολογικός εξοπλισμός
5. Μεταφορικά μέσα	13	Μεταφορικά μέσα
6. Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	14	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός
7. Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση	15	Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση και
και προκαταβολές		προκαταβολές κτήσεως παγίων
	32.00	Παραγγελίες παγίων στο εξωτερικό

Πίνακας 3: Αντιστοίχιση Λογαριασμών Ενεργητικού (ενσώματα πάγια)

Για την ενότητα αυτή να αναφέρουμε ότι:

- Τα πιστωτικά υπόλοιπα του λογαριασμού «44.10 Προβλέψεις απαξιώσεων και υποτιμήσεων παγίων» καταγράφονται ως αφαιρετικά στοιχεία κάθε κατηγορίας παγίου.
- Τα πάγια κοινής χρήσεως (οδοί, πεζοδρόμια, κτίρια κλπ.) αποτελούν ιδιαιτερότητα του κλαδικού λογιστικού σχεδίου των Δήμων. Τα άλλα κλαδικά σχέδια του Δημοσίου δεν περιλαμβάνουν αυτές τις κατηγορίες στον ισολογισμό

- Οι παραγγελίες παγίων στο εξωτερικό, ενώ ως λογαριασμός ανήκει στο κυκλοφορούν ενεργητικό, παρουσιάζονται μαζί με τις ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση (που υπάγονται στα πάγια).
- Για την συμπλήρωση της στήλης «αποσβέσεις» χρησιμοποιούνται οι λογαριασμοί αποσβέσεων κάθε κατηγορίας παγίων («10.99 αποσβεσμένες εδαφικές εκτάσεις», «11.99 Αποσβεσμένα κτίρια» κ.ο.κ.)

Τίτλοι Πάγιας επένδυσης & άλλες μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

Η επόμενη ενότητα παρουσιάζει τις συμμετοχές της οντότητας σε άλλες οντότητες, καθώς και τις υπόλοιπες μακροπρόθεσμες απαιτήσεις. Οι κατηγορίες κονδυλίων της ενότητας αυτής συμπληρώνονται με τα χρεωστικά υπόλοιπα των λογαριασμών, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα αντιστοίχισης:

1. Τίτλοι πάγιας επένδυσης	18.00	Τίτλοι πάγιας επένδυσης
Μείον: -οφειλόμενες δόσεις	53.06	Οφειλόμενες δόσεις τίτλων πάγιας επένδυσης
-προβλέψεις για υποτίμηση	18.00.98	Προβλέψεις για υποτίμηση τίτλων
2. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	18.11	Δοσμένες εγγυήσεις
	18.13	Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις σε €
	18.14	Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις σε Ξ.Ν

Πίνακας 4: Αντιστοίχιση Λογαριασμών Ενεργητικού (επενδύσεις)

Για την ενότητα αυτή να αναφέρουμε ότι:

- Τα πιστωτικά υπόλοιπα του λογαριασμού «53.06 Οφειλόμενες δόσεις τίτλων πάγιας επένδυσης», ενώ ως λογαριασμός ανήκει στις υποχρεώσεις, στον ισολογισμό καταγράφονται ως αφαιρετικά (μειωτικά) στοιχεία των τίτλων πάγιας επένδυσης
- Ο λογαριασμός «18.00.98 Προβλέψεις για υποτίμηση τίτλων» είναι αντίθετος λογαριασμός του «18.00 Τίτλοι πάγιας επένδυσης». Έχει πάντα πιστωτικό υπόλοιπο (ή μηδενικό) και στον ισολογισμό εμφανίζεται ως αφαιρετικό στοιχείο των τίτλων αυτών.

Αποθέματα

Η επόμενη ενότητα παρουσιάζει τα υπόλοιπα τέλους χρήσης των αποθεμάτων (εμπορευμάτων, πρώτων υλών κλπ.). Οι κατηγορίες κονδυλίων της ενότητας αυτής συμπληρώνονται με τα χρεωστικά υπόλοιπα των λογαριασμών, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα αντιστοίχισης:

1. Εμπορεύματα	20	Εμπορεύματα
2. Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή, υποπροϊόντα και υπολλείμματα	21	Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή
	22	Υποπροϊόντα και υπολλείμματα
2. Παραγωγή σε εξέλιξη	23	Παραγωγή σε εξέλιξη
3. Πρώτες και βοηθητικές ύλες	24	Πρώτες και βοηθητικές ύλες
4. Αναλώσιμα υλικά, ανταλλακτικά παγίων και είδη συσκευασίας	25	Αναλώσιμα υλικά
	26	Ανταλλακτικά παγίων στοιχείων
	28	Είδη συσκευασίας
5. Προκαταβολές για αγορές αποθεμάτων	32.01	Παραγγελίες κυκλοφορούντων στοιχείων
	32.02	Προεμβάσματα μέσω τραπεζών
	32.03	Ανέκκλητες πιστώσεις μέσω τραπεζών

Πίνακας 5: Αντιστοίχιση Λογαριασμών Ενεργητικού (αποθέματα)

Για την ενότητα αυτή να αναφέρουμε ότι:

- Οι οντότητες του Δημοσίου σπάνια έχουν την ανάγκη χρησιμοποίησης των λογαριασμών «Εμπορεύματα», «Προϊόντα» κλπ., οι οποίοι προϋποθέτουν την ύπαρξη κάποιας εμπορικής ή βιομηχανικής δραστηριότητας. Οπότε η κάθε οντότητα θα εμφανίζει στον ισολογισμό της μόνο τις κατηγορίες αποθεμάτων που χρησιμοποιεί, που συνήθως είναι μόνο τα αναλώσιμα υλικά, τα ανταλλακτικά παγίων και οι σχετικές παραγγελίες.
- Οι απαιτήσεις που σχετίζονται με αποθέματα (πχ. προκαταβολές) παρουσιάζονται σε αυτήν την ενότητα, παρόλο που οι σχετικοί λογαριασμοί ανήκουν στους λογαριασμούς απαιτήσεων.

Απαιτήσεις

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις, που αναλύονται σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα αντιστοίχισης:

1. Απαιτήσεις από πώληση αγαθών και υπηρεσιών	30	Απαιτήσεις από πωλήσεις, υπηρεσίες και λοιπά έσοδα
	(πλην 30.97-98)	
2. Απαιτήσεις από κοινωνικούς πόρους - επιχορηγήσεις	31	Απαιτήσεις από κοινωνικούς πόρους - επιχορηγήσεις
	(πλην 31.97-98)	
3. Δεσμευμένοι λογαριασμοί καταθέσεων	33.17	Λογαριασμοί δεσμευμένων καταθέσεων
	32.04	Δεσμευμένα περιθώρια και δασμοί
4. Επισφαλείς-επίδικες απαιτήσεις	30.97	Επισφαλείς απαιτήσεις
	30.98	Επίδικες απαιτήσεις
	31.97	Επισφαλείς απαιτήσεις από επιχορηγήσεις
	31.98	Επίδικες απαιτήσεις από επιχορηγήσεις
	33.97	Χρεώστες διάφοροι Επισφαλείς
	33.98	Χρεώστες διάφοροι Επίδικοι
Μείον: προβλέψεις	44.11	Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις
5. Χρεώστες διάφοροι	Υπόλοιποι λογ/σμοί 33 "Χρεώστες διάφοροι"	
6. Λογ/σμοί διαχειρίσεως προκαταβολών και πιστώσεων	Υπόλοιποι λογ/σμοί 35 "Λογαριασμοί διαχείρισεως προκαταβολών και πιστώσεων"	

Πίνακας 6: Αντιστοίχιση Λογαριασμών Ενεργητικού (απαιτήσεις)

Για την ενότητα αυτή να αναφέρουμε ότι ο λογαριασμός «44.11 Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις» καταγράφεται ως μειωτικό στοιχείο των επισφαλών-επίδικων απαιτήσεων.

Χρεόγραφα

Η ενότητα αυτή παρουσιάζει τις επενδύσεις της οντότητας σε μετοχές, ομόλογα και παρόμοια στοιχεία ενεργητικού, τα οποία αναλύονται ως εξής:

1. Μετοχές	34.00	Μετοχές εισηγμένες στο χρηματιστήριο εσωτερικού
	34.01	Μετοχές μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο εσωτερικού
	34.10	Μετοχές εισηγμένες στο χρηματιστήριο εξωτερικού
	34.11	Μετοχές μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο εξωτερικού
2. Ομολογίες	34.05	Ομολογίες Ελληνικών δανείων
	34.15	Ομολογίες Αλλοδαπών δανείων
3. Λοιπά Χρεόγραφα	Υπόλοιποι λογ/σμοι 34 "Χρεόγραφα" πλην 34.98	
		"Προβλέψεις για υποτίμηση χρεωγράφων"
Μείον: -οφειλόμενες δόσεις	53.07	Οφειλόμενες δόσεις ομολογιών και λοιπών χρεωγράφων
-προβλέψεις για υποτίμηση	34.98	Προβλέψεις για υποτίμηση χρεωγράφων

Πίνακας 7: Αντιστοίχιση Λογαριασμών Ενεργητικού (χρεόγραφα)

Για την ενότητα αυτή να αναφέρουμε ότι:

- Τα πιστωτικά υπόλοιπα του λογαριασμού «53.07 Οφειλόμενες δόσεις ομολογιών και λοιπών χρεωγράφων», ενώ ως λογαριασμός ανήκει στις υποχρεώσεις, στον ισολογισμό καταγράφονται ως αφαιρετικά (μειωτικά) στοιχεία των χρεωγράφων
- Ο λογαριασμός «34.98 Προβλέψεις για υποτίμηση χρεωγράφων» είναι αντίθετος λογαριασμός του «34 χρεόγραφα». Έχει πάντα πιστωτικό υπόλοιπο (ή μηδενικό) και στον ισολογισμό εμφανίζεται ως αφαιρετικό στοιχείο των χρεωγράφων.

Διαθέσιμα

Η ενότητα αυτή παρουσιάζει τα μετρητά που υπάρχουν στην οντότητα, καθώς και τα άμεσα μετατρέψιμα σε μετρητά στοιχεία του ενεργητικού. Αναλύεται ως εξής:

1. Ταμείο	38.00	Ταμείο
2. Λιγμένα τοκομερίδια εισπρακτέα	38.02	Λιγμένα τοκομερίδια προς είσπραξη
3. Καταθέσεις όψεως και προθεσμίας	38.03	Καταθέσεις όψεως σε Ευρώ
	38.04	Καταθέσεις προθεσμίας σε Ευρώ
	38.05	Καταθέσεις όψεως σε Ξ.Ν.
	38.06	Καταθέσεις προθεσμίας σε Ξ.Ν.

Πίνακας 8: Αντιστοίχιση Λογαριασμών Ενεργητικού (διαθέσιμα)

Μεταβατικοί Λογαριασμοί Ενεργητικού

Η τελευταία ενότητα του ενεργητικού παρουσιάζει τους μεταβατικούς λογαριασμούς του ενεργητικού, που είναι τα υπόλοιπα με χαρακτήρα «απαιτήσεων» από την χρονική τακτοποίηση των εξόδων και εσόδων σύμφωνα με την αρχή του δεδουλευμένου. Αναλύεται ως εξής:

1. Ταμείο	38.00	Ταμείο
2. Λιγμένα τοκομερίδια εισπρακτέα	38.02	Λιγμένα τοκομερίδια προς είσπραξη
3. Καταθέσεις όψεως και προθεσμίας	38.03	Καταθέσεις όψεως σε Ευρώ
	38.04	Καταθέσεις προθεσμίας σε Ευρώ
	38.05	Καταθέσεις όψεως σε Ξ.Ν.
	38.06	Καταθέσεις προθεσμίας σε Ξ.Ν.

Λογαριασμοί Τάξεως Χρεωστικοί

Η ενότητα αυτή είναι ανεξάρτητη από τον υπόλοιπο ισολογισμό, και παρουσιάζει τα χρεωστικά υπόλοιπα του αυτόνομου λογιστικού κυκλώματος με τους λογαριασμούς τάξεως. Κάθε γραμμή εμφανίζει το χρεωστικό υπόλοιπο του αντίστοιχου πρωτοβάθμιου λογαριασμού τάξεως.

1. Αλλότρια περιουσιακά στοιχεία		
2. Χρεωστικοί λογαριασμοί προϋπολογισμού	Αντίστοιχοι λογαριασμοί 01, 02, 03 και 04	
3. Χρεωστικοί λογαριασμοί εγγυήσεων, εμπράγματων ασφαλειών και αμφοτεροβαρών συμβάσεων		
4. Λοιποί λογαριασμοί τάξεως		

Πίνακας 9: Αντιστοίχιση Λογαριασμών Ενεργητικού (λογαριασμοί τάξεως)

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

Κεφάλαιο

Στην πρώτη αυτή ενότητα του παθητικού παρουσιάζεται το κεφάλαιο της οντότητας. Το κεφάλαιο για τις οντότητες με εταιρική μορφή αντιπροσωπεύει την ονομαστική αξία των μετοχών ή των εταιρικών μεριδίων ή μερίδων, ενώ για τις υπόλοιπες οντότητες αντιστοιχεί στην καθαρή περιουσία τους. Για τις οντότητες δημοσίου δικαίου το κεφάλαιο συνήθως διαμορφώνεται από την αρχική καθαρή θέση κατά την σύσταση της οντότητας, πλέον

μετέπειτα τυχόν κεφαλαιοποιήσεων στοιχείων καθαρής θέσης, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά νομοθετικές διατάξεις. Η γραμμή συμπληρώνεται με το πιστωτικό υπόλοιπο του πρωτοβάθμιου λογαριασμού «40. Κεφάλαιο».

I. Κεφάλαιο	40 Κεφάλαιο
-------------	-------------

Διαφορές αναπροσαρμογής και επιχορηγήσεις επενδύσεων –δωρεές παγίων & Αποθεματικά Κεφάλαια

Στην συνέχεια, οι επόμενες δύο ενότητες του παθητικού παρουσιάζουν τα διάφορα αποθεματικά από δωρεές, επιχορηγήσεις παγίων και διαφορές αναπροσαρμογής αξίας των στοιχείων του ενεργητικού. Αναλύονται σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα αντιστοίχισης:

II. Διαφορές αναπροσαρμογής και επιχορηγήσεις επενδύσεων -		
Δωρεές παγίων		
1. Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας τίτλων	41.06	Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας τίτλων
2. Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων	41.07	Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων
3. Δωρεές Παγίων	41.15	Αποθεματικό από δωρεάν παραχώρηση ακινήτων και λοιπών παγίων στοιχείων
4. Επιχορηγήσεις Επενδύσεων	43	Επιχορηγήσεις Επενδύσεων
Αποθεματικά Κεφάλαια		
1. Τακτικό Αποθεματικό	41.02	Τακτικό Αποθεματικό
2. Αποθεματικά Καταστατικού	41.03	Αποθεματικά νομοθετημένα
3. Ειδικά Αποθεματικά	41.04	Ειδικά Αποθεματικά
	41.05	Έκτακτα Αποθεματικά
	41.08	Αποθεματικό για κάλυψη υποτίμησης τίτλων
	41.12	Διαφορά αποτίμησης τίτλων στην τρέχουσα αξία τους

Πίνακας 10: Αντιστοίχιση Λογαριασμών Παθητικού (λογαριασμοί αποθεματικών)

Αποτελέσματα εις νέο

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζεται το μέρος της καθαρής θέσης που προέρχεται από τα αδιάθετα αποτελέσματα α) της χρήσης που κλείνει και β) όλων των προηγούμενων χρήσεων. Αναλύονται σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα αντιστοίχισης:

Υπόλοιπο πλεονασμάτων εις νέο	42.00	Πλεονάσματα εις νέο
Υπόλοιπο ελλείμματος χρήσεως εις νέο	42.01	Έλλειμμα χρήσεως εις νέο
Υπόλοιπο ελλειμμάτων προηγούμενων χρήσεων	42.02	Έλλειμματα προηγούμενων χρήσεων

Προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα

Η επόμενη ενότητα παρουσιάζει το πιστωτικό υπόλοιπο των διαφόρων λογαριασμών παθητικού που σχετίζονται με τις προβλέψεις (πρωτοβάθμιος λογαριασμός 44). Εδώ να υπενθυμίσουμε ότι οι «Προβλέψεις απαξιώσεων και υποτιμήσεων πάγιων στοιχείων» (λογαριασμός 44.10) και οι «Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις» (λογαριασμός 44.11) έχουν ήδη εμφανιστεί ως αρνητικά ποσά στο σκέλος του ενεργητικού, μειώνοντας την αξία των αντίστοιχων περιουσιακών στοιχείων. Επομένως, δεν θα συμπεριληφθούν σε αυτήν την ενότητα. Η ανάλυση της ενότητας γίνεται σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα αντιστοίχισης:

1. Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	44.00	Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία
2. Λοιπές Προβλέψεις	44.09	Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσεως
	44.12	Προβλέψεις για εξαιρετικούς κινδύνους και έκτακτα έξοδα
	44.13	Προβλέψεις για έξοδα προηγούμενων χρήσεων
	44.14	Προβλέψεις για συναλλαγματικές διαφορές απαιτήσεων και λοιπών υποχρεώσεων
	44.15	Προβλέψεις για συναλλαγματικές διαφορές από πιστώσεις και δάνεια για κτήσεις παγίων
	44.98	Λοιπές έκτακτες προβλέψεις

Πίνακας 11: Αντιστοίχιση Λογαριασμών Παθητικού (λογαριασμοί προβλέψεων)

Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Η επόμενη ενότητα παρουσιάζει τις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις (πρωτοβάθμιος λογαριασμός 45). Η παρουσίαση γίνεται σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα αντιστοίχισης:

1. Ομολογιακά δάνεια	45.00	Ομολογιακά δάνεια σε ευρώ
	45.04	Ομολογιακά δάνεια σε Ξ.Ν.
2. Δάνεια Τραπεζών	45.09	Δάνεια μέσω προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων
	45.10	Τράπεζες λογ/σμός Μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων σε ευρώ
	45.11	Τράπεζες λογ/σμός Μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων με ρήτρα Ξ.Ν. σε ευρώ
	45.12	Τράπεζες λογ/σμός Μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων σε Ξ.Ν.
3. Δάνεια Ταμειυτηρίων	45.13	Ταμειυτήρια-λογ/σμός μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων
4. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		Υπόλοιποι λογ/σμοί 45 "Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις"

Πίνακας 12: Αντιστοίχιση Λογαριασμών Παθητικού (μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις)

Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Στην συνέχεια, η επόμενη ενότητα παρουσιάζει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις (πρωτοβάθμιοι λογαριασμοί 50 έως 55). Η παρουσίαση γίνεται σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα αντιστοίχισης:

1. Προμηθευτές	50	Προμηθευτές
2. Γραμμάτια πληρωτέα και υποσχετικές	51	Γραμμάτια Πληρωτέα
Μείον: Μη δεδουλευμένοι τόκοι	51.03	Μη δεδουλευμένοι τόκοι γραμματίων πληρωτέων σε ευρώ
	51.04	Μη δεδουλευμένοι τόκοι γραμματίων πληρωτέων σε Ξ.Ν.
	51.92	Μη δεδουλευμένοι τόκοι υποσχετικών σε ευρώ
	51.93	Μη δεδουλευμένοι τόκοι υποσχετικών σε Ξ.Ν.
3. Τράπεζες λογαριασμοί βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	52	Τράπεζες -Λογ/σμοί Βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων
4. Προκαταβολές για πώληση αγαθών και υπηρεσιών		Πιστωτικό Υπόλοιπο λογ. 30 "Απαιτήσεις από πωλήσεις και άλλα έσοδα"
5. Υποχρεώσεις από φόρους και τέλη	54	Υποχρεώσεις από φόρους και τέλη
6. Ασφαλιστικοί οργανισμοί	55	Ασφαλιστικοί οργανισμοί
7. Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση	53.17	Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση σε ευρώ
	53.18	Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση σε Ξ.Ν.
8. Πιστωτές διάφοροι		Υπόλοιποι λογ/σμοί 53 "Πιστωτές διάφοροι"

Πίνακας 13: Αντιστοίχιση Λογαριασμών Παθητικού (βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις)

Για την ενότητα αυτή να αναφέρουμε ότι:

- οι «Οφειλόμενες δόσεις τίτλων πάγιας επένδυσης» (λογαριασμός 53.06) και οι «Οφειλόμενες δόσεις ομολογιών και λοιπών χρεογράφων» (λογαριασμός 53.07) έχουν ήδη εμφανιστεί ως αρνητικά ποσά στο σκέλος του ενεργητικού, μειώνοντας την αξία των αντίστοιχων περιουσιακών στοιχείων, επομένως, δεν θα συμπεριληφθούν σε αυτήν την ενότητα.
- Οι λογαριασμοί 51.03, 51.04, 51.92 και 51.93 «Μη δεδουλευμένοι τόκοι (γραμματίων και υποσχετικών)» είναι αντίθετοι λογαριασμοί του λογαριασμού 51 «Γραμμάτια

πληρωτέα». Έχουν πάντα χρεωστικό (ή μηδενικό) υπόλοιπο και στον ισολογισμό εμφανίζονται ως στοιχεία μειωτικά της υποχρέωσης (με αρνητικό πρόσημο).

- Τυχόν πιστωτικό υπόλοιπο στον λογαριασμό απαιτήσεων «30. Απαιτήσεις από πωλήσεις και λοιπά έσοδα», αν δεν έχει μεταφερθεί με τις εγγραφές προσαρμογής σε λογαριασμό υποχρεώσεων, τότε εμφανίζεται σε αυτήν την ενότητα

Μεταβατικοί Λογαριασμοί Παθητικού

Η τελευταία ενότητα του παθητικού παρουσιάζει τους μεταβατικούς λογαριασμούς παθητικού, που είναι τα υπόλοιπα με χαρακτήρα «υποχρεώσεων» από την χρονική τακτοποίηση των εξόδων και εσόδων σύμφωνα με την αρχή του δεδουλευμένου. Αναλύεται ως εξής:

1. Έσοδα επομένων χρήσεων	56.00	Έσοδα επομένων χρήσεων
2. Έξοδα χρήσης δουλευμένα	56.01	Έξοδα χρήσης δουλευμένα
3. Λοιποί μεταβατικοί λογ/σμοί παθητικού	Υπόλοιποι λογ/σμοί 56 "Μεταβατικοί Λογαριασμοί Παθητικού"	

Πίνακας 14: Αντιστοίχιση Λογαριασμών Παθητικού (μεταβατικοί λογαριασμοί)

Λογαριασμοί Τάξεως Πιστωτικοί

Η ενότητα αυτή είναι ανεξάρτητη από τον υπόλοιπο ισολογισμό, και παρουσιάζει τα πιστωτικά υπόλοιπα του αυτόνομου λογιστικού κυκλώματος με τους λογαριασμούς τάξεως. Κάθε γραμμή εμφανίζει το πιστωτικό υπόλοιπο του αντίστοιχου πρωτοβάθμιου λογαριασμού τάξεως.

1. Δικαιούχοι Αλλότριων περιουσιακών στοιχείων		
2. Πιστωτικοί λογαριασμοί προϋπολογισμού	Αντίστοιχοι λογαριασμοί 05, 06, 07 και 08	
3. Πιστωτικοί λογαριασμοί εγγυήσεων, εμπράγματων ασφαλειών και αμφοτεροβαρών συμβάσεων		
4. Λοιποί λογαριασμοί τάξεως		

Πίνακας 15: Αντιστοίχιση Λογαριασμών Παθητικού (λογαριασμοί τάξεως)

2.2.2 Πρακτική Εφαρμογή Κατάρτισης Ισολογισμού

Στην ενότητα αυτή θα αναλυθεί ένα πρακτικό παράδειγμα σύνταξης ισολογισμού για ένα Δήμο. Αφού έχουν προηγηθεί όλα τα βήματα για το κλείσιμο της χρήσης μέχρι και τις εγγραφές προσδιορισμού αποτελέσματος, στην συνέχεια εκτυπώνουμε ένα οριστικό ισοζύγιο τριτοβάθμιων λογαριασμών. Για την κατάρτιση του ισολογισμού, μας ενδιαφέρουν μόνο τα χρεωστικά και πιστωτικά υπόλοιπα των λογαριασμών (όχι τα σύνολα χρεώσεων και πιστώσεων) και επίσης μόνο οι λογαριασμοί που εμφανίζουν υπόλοιπο στο τέλος της χρήσης (όχι οι λογαριασμοί με μηδενικό υπόλοιπο).

Έστω λοιπόν ότι το ισοζύγιο είναι το παρακάτω:

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό
και Αναπτυξιακό Ταμείο

Ε.Π.
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Οριστικό Ισοζύγιο 31/12/2020 - 3βάθμιοι λογαριασμοί

Σελ 1/3

Λογαριασμός		Υπόλοιπα 31/12/20	
Κωδικός	Περιγραφή	Χ	Π
10	Εδαφικές εκτάσεις		
10.00.00	Γήπεδα - οικόπεδα	51.301.465,38	
11	Κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων - τεχνικά έργα		
11.00.00	Κτίρια Γραφείων	12.000.000,00	
11.00.89	Λοιπά Κτίρια	12.744.682,00	
11.02.89	Λοιπά τεχνικά έργα	6.090.064,75	
11.09.89	Λοιπά τεχνικά έργα σε ακίνητα τρίτων	32.606,28	
11.99.00	Αποσβεσμένα κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων		9.412.991,73
11.99.02	Αποσβεσμένα λοιπά τεχνικά έργα		5.520.779,80
11.99.09	Αποσβεσμένα λοιπά τεχνικά έργα σε ακίνητα τρίτων		20.215,76
12	Μηχανήματα - τεχνικές εγκαταστάσεις - μηχανολογικός εξοπλισμός		
12.00.89	Μηχανήματα διάφορα	1.611.370,28	
12.01.89	Τεχνικές εγκαταστάσεις διάφορες	27.931,02	
12.02.00	Φορητά μηχανήματα	200.152,60	
12.03.00	Εργαλεία	109.264,46	
12.05.00	Μηχανολογικά όργανα	12.313,04	
12.06.00	Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός	189.627,10	
12.99.00	Αποσβεσμένα μηχανήματα		1.319.056,93
12.99.01	Αποσβεσμένες τεχνικές εγκαταστάσεις		19.733,74
12.99.02	Αποσβεσμένα φορητά μηχανήματα		163.251,66
12.99.03	Αποσβεσμένα εργαλεία		97.104,40
12.99.05	Αποσβεσμένα μηχανολογικά όργανα		12.312,48
12.99.06	Αποσβεσμένος λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός		57.488,89
13	Μεταφορικά μέσα		
13.00.00	Αυτοκίνητα - λεωφορεία	413.892,64	
13.01.00	Λοιπά επιβατικά αυτοκίνητα	127.441,08	
13.02.00	Αυτοκίνητα φορτηγά ρυμούλκες	5.506.851,41	
13.09.00	Λοιπά μέσα μεταφοράς	86.198,27	
13.99.00	Αποσβεσμένα αυτοκίνητα - λεωφορεία		413.892,62
13.99.01	Αποσβεσμένα λοιπά επιβατικά αυτοκίνητα		127.441,01
13.99.02	Αποσβεσμένα αυτοκίνητα φορτηγά ρυμούλκες		4.249.253,73
13.99.09	Αποσβεσμένα λοιπά μέσα μεταφοράς		84.071,15

Οριστικό Ισοζύγιο 31/12/2020 - 3βάθμιοι λογαριασμοί

Σελ 2/3

Λογαριασμός		Υπόλοιπα 31/12/20	
Κωδικός	Περιγραφή	Χ	Π
14	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός		
14.00.00	Έπιπλα	456.465,68	
14.01.00	Σκεύη	125.291,81	
14.02.00	Μηχανές γραφείου	168.483,86	
14.03.00	Ηλεκτρονικοί υπολογιστές	404.311,82	
14.09.00	Λοιπός εξοπλισμός	3.297.191,06	
14.30.00	Έργα τέχνης - κειμήλια	34.312,11	
14.99.00	Αποσβεσμένα έπιπλα		398.202,47
14.99.01	Αποσβεσμένα σκεύη		98.029,89
14.99.02	Αποσβεσμένες μηχανές γραφείου		131.420,43
14.99.03	Αποσβεσμένοι ηλεκτρονικοί υπολογιστές		339.689,52
14.99.09	Αποσβεσμένος λοιπός εξοπλισμός		2.363.384,73
15	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσεως παγίων		
15.11.00	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση - κτίρια	18.796,49	
15.17.00	Δαπάνες κατασκευής παγίων εγκαταστάσεων	310.578,45	
15.20.00	Μελέτες - έρευνες	33.127,95	
16	Ασώματες ακίνητοποιήσεις και έξοδα πολυετούς απόσβεσης		
16.14.00	Έξοδα κτήσεως ακίνητοποιήσεων	186.745,25	
16.17.00	Λογισμικά προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών	716.631,33	
16.19.00	Λοιπά έξοδα πολυετούς απόσβεσης	531.382,95	
16.99.14	Αποσβεσμένα έξοδα κτήσεως ακίνητοποιήσεων		186.745,22
16.99.17	Αποσβεσμένα έξοδα αναδιοργάνωσης		654.995,20
16.99.19	Αποσβεσμένα λοιπά έξοδα πολυετούς απόσβεσης		531.382,54
17	Πάγιες εγκαταστάσεις κοινής χρήσης		
17.11.00	Πλατείες κοινής χρήσεως	1.000.059,79	
17.11.01	Πάρκα κοινής χρήσεως	2.068.000,00	
17.11.02	Παιδότοποι κοινής χρήσεως	1.700.000,00	
17.31.00	Οδοί-οδοστρώματα κοινής χρήσεως	11.308.097,33	
17.51.00	Πεζοδρόμια κοινής χρήσεως	7.038.002,12	
17.71.00	Εγκαταστάσεις ηλεκτροφωτισμού κοινής χρήσεως	1.395.447,06	
17.90.00	Λοιπές μόνιμες εγκαταστάσεις κοιν. χρήσεως	4.356.117,95	
17.99.11	Αποσβεσμένες πλατείες-πάρκα-παιδότοποι κοινής χρήσεως		3.736.563,99
17.99.31	Αποσβεσμένοι Οδοί-οδοστρώματα κοινής χρήσεως		9.276.917,82
17.99.51	Αποσβεσμένα Πεζοδρόμια κοινής χρήσεως		5.575.586,75
17.99.71	Αποσβεσμένες εγκαταστάσεις ηλεκτροφωτισμού κοινής χρήσεως		1.296.834,66
17.99.90	Αποσβεσμένες λοιπές μόνιμες εγκαταστάσεις κοιν. χρήσεως		2.935.633,65
18	Τίτλοι πάγιας επένδυσης και μακροπρόθεσμες απαιτήσεις		
18.00.01	Διαδημοτική επιχείρηση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών ΕΡΜΗΣ Α.Ε.	5.918,06	
18.00.02	Περιφερειακή Αναπτυξιακή εταιρία Ηφαιστος Α.Ε.	13.011,94	
18.00.98	Προβλέψεις για υποτίμηση τίτλων		14.897,17
18.13.00	Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις σε €	727,18	
25	Αναλώσιμα υλικά		
25.02.00	Αναλώσιμα υλικά - αποθέματα απογραφής τέλους	60.500,84	
26	Ανταλλακτικά πάγων στοιχείων		
26.02.00	Ανταλλακτικά πάγων στοιχείων - αποθέματα απογραφής τέλους	405.080,00	
30	Απαιτήσεις από πωλήσεις, υπηρεσίες και λοιπά έσοδα		
30.00.00	Απαιτήσεις από δημότες	2.030.906,00	
30.00.89	Απαιτήσεις από λοιπούς ιδιώτες	1.106.030,50	
30.97.00	Επισφαλείς απαιτήσεις από ιδιώτες	109.090,43	
30.98.00	Επίδικες απαιτήσεις από ιδιώτες	60.605,00	
33	Χρεώστες διάφοροι		
33.01.00	Χρηματικές διευκολύνσεις προσωπικού	5.321,12	
33.95.99	Λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις	257.549,05	

Οριστικό Ισοζύγιο 31/12/2020 - 3βάθμιοι λογαριασμοί

Σελ 3/3

Λογαριασμός		Υπόλοιπα 31/12/20	
Κωδικός	Περιγραφή	Χ	Π
36	Μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού		
36.00	Έξοδα επομένων χρήσεων		
36.00.01	Αποδοχές προσωπικού επομένων χρήσεων	122.341,56	
36.01	Έσοδα χρήσης εισπρακτέα		
36.01.00	Δημοτικά τέλη καθαριότητας μέσω παρόχων ενέργειας	1.538.659,89	
36.01.01	Δημοτικά τέλη ακίνητης περιουσίας μέσω παρόχων ενέργειας	568.854,83	
36.01.05	Έσοδα εισπρακτέα από πολεοδομικά πρόστιμα μέσω Δ.Ο.Υ	11.306,76	
36.01.07	Έσοδα εισπρακτέα από πρόστιμα Κ.Ο.Κ.	11.225,24	
36.01.98	Έσοδα εισπρακτέα λοιπά	1.217,30	
38	Χρηματικά διαθέσιμα		
38.03.05	Καταθετικός λογαριασμός νο.351277 Εθνική Τράπεζα	8.397.721,89	
38.03.07	Καταθετικός λογαριασμός νο.6312 Τράπεζα Πειραιώς	500.812,00	
40	Κεφάλαιο		
40.00.00	Αρχικό Κεφάλαιο		35.339.627,38
40.01.01	Κεφαλαιοποίηση επιχορηγήσεων Υπ.Εσ.		210.574,75
41	Αποθεματικά - διαφορές αναπροσαρμογής		
41.15.00	Αποθεματικό από δωρεάν παραχώρηση ακινήτων		20.765.687,01
42	Αποτελέσματα εις νέο		
42.00.00	Πλεονάσματα εις νέο		126.401,66
42.02.00	Πλεονάσματα προηγούμενων χρήσεων		10.387.873,43
43	Επιχορηγήσεις Επενδύσεων		
43.01.00	Επιχορηγήσεις ΠΔΕ -πρόγραμμα περιφερειακής αναπτ.		17.635.698,03
44	Προβλέψεις		
44.00.00	Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία		292.523,59
44.11.00	Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις		2.552.158,98
44.98.00	Προβλέψεις για δικαστικές αγωγές εργαζόμενων		500.000,00
44.98.01	Προβλέψεις για δικαστικές αγωγές τρίτων		578.736,91
45	Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		
45.98.00	Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		3.640,00
50	Προμηθευτές		
50.00.11	Προμηθευτές - Γενική Εμπορική Α.Ε.		835.412,00
50.00.13	Προμηθευτές - Ζαχαριάδης & Σια Ο.Ε.		305.608,00
50.00.26	Προμηθευτές - Α.Αντωνίου		463.643,84
53	Πιστωτές διάφοροι		
53.98.00	Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις σε ευρώ		230.042,72
54	Υποχρεώσεις από φόρους και τέλη		
54.03.00	Φόροι Μισθωτών Υπηρεσιών		69.312,35
54.09.01	Φόρος αμοιβών μελών δημοτικού συμβουλίου		11.038,62
55	Ασφαλιστικοί οργανισμοί		
55.00.00	Υποχρεώσεις προς τον ΕΦΚΑ		3.585,68
56	Μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού		
56.00	Έσοδα επομένων χρήσεων		
56.00.08	Προεισπραχθέντα μισθώματα κοινόχρηστων χώρων		9.858,33
56.01	Έξοδα χρήσης δουλευμένα		
56.01.20	Έξοδα ηλεκτρικής ενέργειας		91.248,54
56.01.21	Έξοδα ύδρευσης		32.650,74
56.01.41	ΕΝΦΙΑ κληρονομιάς Λαζαρίδη		1.938,09
56.01.60	Αμοιβές προσωπικού ΙΔΟΧ		619.895,08
56.01.61	Αναδρομικές αμοιβές και επιδόματα προσωπικού		7.097,79
56.01.62	Αμοιβές και εργοδοτικές εισφορές αιρετών δουλευμένες		17.240,37
56.01.63	Αμοιβές τρίτων για παροχή υπηρεσιών δουλευμένες		588.983,48
56.01.98	Έξοδα χρήσης δουλευμένα - διάφορα		91.427,60
ΣΥΝΟΛΑ		140.809.782,91	140.809.782,91

Ευρωπαϊκή
Ενωση

LOWEV

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Έχοντας λοιπόν μπροστά μας το υπόδειγμα Ισολογισμού από το λογιστικό σχέδιο των ΟΤΑ (το κεφ.4.1 του ΠΔ.315/1999) ξεκινάμε με το ενεργητικό συμπληρώνοντας τον πίνακα που παρουσιάσαμε στο προηγούμενο κεφάλαιο 8.1.1.1

Συγκεκριμένα, στην 1^η ενότητα του ενεργητικού «Β. Έξοδα Εγκαταστάσεως» πρέπει να συμπληρωθούν οι εξής γραμμές χρησιμοποιώντας τους λογαριασμούς που εμφανίζονται στον πίνακα αντιστοίχισης (που είδαμε στο προηγούμενο κεφάλαιο 9.1.1):

Κατηγορία Ισολογισμού		Λογαριασμοί
1. Έξοδα Ίδρυσης & πρώτης εγκ/σης	16.10	Έξοδα Ίδρυσης & πρώτης εγκατάστασης
2. Συναλλαγματικές διαφορές δανείων για κτήσεις παγίων στοιχείων	16.15	Συναλλαγματικές διαφορές από δάνεια για κτήσεις παγίων
3. Τόκοι δανείων κατασκευαστικής περιόδου	16.18	Τόκοι δανείων κατασκευαστικής περιόδου
4. Λοιπά έξοδα εγκαταστάσεως	16.13	Έξοδα έκδοσης ομολογιακών δανείων
	16.14	Έξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεων
	16.16	Διαφορές εκδόσεως και εξοφλήσεως ομολογιών
	16.17	Έξοδα αναδιοργάνωσης
	16.19	Λοιπά έξοδα πολυετούς απόσβεσης
	16.90	Έξοδα μετεγκαταστάσεως
(Στην στήλη αποσβέσεις κάθε κατηγορίας)	16.99	Αποσβεσμένες ασώματες ακινητοποιήσεις και έξοδα πολυετούς απόσβεσης

Παρατηρούμε από το ισοζύγιο ότι δεν εμφανίζονται καθόλου οι λογαριασμοί 16.10, 16.15 και 16.18 (δεν υπάρχουν σαν λογαριασμοί στην οντότητα ή υπάρχουν αλλά έχουν μηδενικό υπόλοιπο). Επομένως, οι γραμμές 1, 2 και 3 της ενότητας αυτής του ενεργητικού θα παραλειφθούν.

Επίσης παρατηρούμε ότι, από τους λογαριασμούς του παραπάνω πίνακα που αντιστοιχούν στην γραμμή 4 της ενότητας, υπόλοιπο στο ισοζύγιο έχουν μόνο οι λογαριασμοί **16.14**, **16.17** και **16.19**. Αθροίζοντας τα χρεωστικά υπόλοιπα των τριών λογαριασμών βρίσκουμε ένα σύνολο **1.434.759,53€**. (186.745,25 + 716.631,33 + 531.382,95), το οποίο θα γράψουμε στην στήλη «**αξία κτήσης**». Οι αντίστοιχοι λογαριασμοί αποσβέσεων είναι οι **16.99.14**,

16.99.17 και **16.99.19**, και αθροίζοντας τα πιστωτικά τους υπόλοιπα βρίσκουμε ένα σύνολο **1.373.122,96€** ($186.745,22 + 654.995,20 + 531.382,54$). Το οποίο θα γράψουμε στην στήλη «**αποσβέσεις**». Η διαφορά μεταξύ των δύο αυτών ποσών είναι **61.636,57€** ($1.434.759,53 - 1.373.122,96$) και θα την γράψουμε στην στήλη «**αναπόσβεστη αξία**».

Με αυτόν τον τρόπο έχουμε ολοκληρώσει την πρώτη ενότητα του ενεργητικού. Αφού βεβαιωθούμε ότι έχουμε σημειώσει πάνω στο ισοζύγιο τους έξι λογαριασμούς που χρησιμοποιήσαμε, ώστε στο τέλος να είμαστε βέβαιοι ότι δεν έχει ξεχαστεί κάποιος λογαριασμός, στην συνέχεια περνάμε στην επόμενη ενότητα και δουλεύουμε με τον ίδιο τρόπο.

Χρησιμοποιώντας όλους τους πίνακες αντιστοίχισης του κεφαλαίο 9.1.1, αθροίζοντας κατά περίπτωση τους λογαριασμούς που εμφανίζονται σε μία γραμμή του ισολογισμού και παραλείποντας τις γραμμές ισολογισμού για τις οποίες η οντότητα δεν έχει αντίστοιχους λογαριασμούς με υπόλοιπο, θα πάρουμε την ακόλουθη εικόνα για τον ισολογισμό της οντότητας:

ΔΗΜΟΣ XXX ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2020			
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Χρήσεως 2020		
	Αξία Κτήσεως	Αποσβέσεις	Αναπόσβε- στη Αξία
Β. ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ			
4. Λοιπά έξοδα εγκαταστάσεως	1.434.759,53	1.373.122,96	61.636,57
	1.434.759,53	1.373.122,96	61.636,57
Γ. ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
<i>II. Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις</i>			
1. Γήπεδα - οικόπεδα	51.301.465,38	0,00	51.301.465,38
1α. Πλατείες-πάρκα-παιδότοποι κοιν.χρήσ	4.768.059,79	3.736.563,99	1.031.495,80
1β. Οδοί-οδοστρώματα κοιν.χρήσεως	11.308.097,33	9.276.917,82	2.031.179,51
1γ. Πεζοδρόμια κοινής χρήσεως	7.038.002,12	5.575.586,75	1.462.415,37
3. Κτίρια και τεχνικά έργα	30.867.353,03	14.953.987,29	15.913.365,74
3β. Εγκαταστάσεις ηλεκτροφωτισμού κοινής χρήσεως	1.395.447,06	1.296.834,66	98.612,40
3γ. Λοιπές μόνιμες εγκ/σεις κοιν.χρησ.	4.356.117,95	2.935.633,65	1.420.484,30
4. Μηχανήματα, τεχνικές εγκαταστάσεις			
& Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός	2.150.658,50	1.668.948,10	481.710,40
5. Μεταφορικά μέσα	6.134.383,40	4.874.658,51	1.259.724,89
6. Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	4.486.056,34	3.330.727,04	1.155.329,30
7. Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές	362.502,89	0,00	362.502,89
Σύνολο ακίνητοποιήσεων (Γ II)	124.168.143,79	47.649.857,81	76.518.285,98
<i>III. Τίτλοι Πάγιας επένδυσης & άλλες μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις</i>			
1. Τίτλοι πάγιας επένδυσης		18.930,00	
(μείον) προβλέψεις για υποτίμηση		<u>14.897,17</u>	4.032,83
2. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις			727,18
			<u>4.760,01</u>
Σύνολο πάγιου ενεργητικού (Γ II+Γ III)			76.523.045,99
Δ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
<i>I. Αποθέματα</i>			
4. Υλικά κατασκευής τεχν. έργων, αναλώσιμα ανταλλακτικά			465.580,84
			465.580,84
<i>II. Απαιτήσεις</i>			
1. Απαιτήσεις από πώληση αγαθών και υπηρεσιών		3.136.936,50	
4. Επισφαλείς-επίδικες απαιτήσεις		169.695,43	
Μείον: προβλέψεις		<u>2.552.158,98</u>	754.472,95
5. Χρεώστες διάφοροι			262.870,17
			1.017.343,12
<i>IV. Διαθέσιμα</i>			
3. Καταθέσεις όψεως και προθεσμίας			<u>8.898.533,89</u>
			8.898.533,89
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού (Δ I+Δ II+Δ IV)			10.381.457,85
Ε. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ			
1. Έξοδα επομένων χρήσεων			122.341,56
2. Έσοδα χρήσης εισπρακτέα			2.131.264,02
			2.253.605,58
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (Β+Γ+Δ+Ε)			89.219.745,99

ΔΗΜΟΣ ΧΧΧ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2020

ΠΑΘΗΤΙΚΟ	Χρήσεως 2020	
A. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ		
<i>I. Κεφάλαιο</i>	35.550.202,13	
	35.550.202,13	
<i>II. Διαφορές αναπροσαρμογής και επιχορηγήσεις επενδύσεων - δωρεές παγίων</i>		
3. Δωρεές Παγίων	20.765.687,01	
4. Επιχορηγήσεις Επενδύσεων	17.635.698,03	
	38.401.385,04	
<i>IV. Αποτελέσματα εις νέο</i>		
Υπόλοιπο πλεονασμάτων εις νέο	126.401,66	
Υπόλοιπο πλεονασμάτων προηγούμενων χρήσεων	10.387.873,43	
	10.514.275,09	
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων(A I+A II+A III+A IV)	84.465.862,26	
B. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΠΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ		
1. Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	292.523,59	
2. Λοιπές Προβλέψεις	1.078.736,91	
	1.371.260,50	
Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
<i>I. Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις</i>		
4. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	3.640,00	
	3.640,00	
<i>II. Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις</i>		
1. Προμηθευτές	1.604.663,84	
5. Υποχρεώσεις από φόρους και τέλη	80.350,97	
6. Ασφαλιστικοί οργανισμοί	3.585,68	
8. Πιστωτές διάφοροι	230.042,72	
	1.918.643,21	
Σύνολο υποχρεώσεων (Γ I+Γ II)	1.922.283,21	
Δ. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ		
1. Έσοδα επομένων χρήσεων	9.858,33	
2. Έξοδα χρήσης δουλευμένα	1.450.481,69	
	1.460.340,02	
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ (A+B+Γ+Δ)	89.219.745,99	

2.2.3 Κατάσταση Αποτελεσμάτων – Συνολικών Εσόδων

Η Κατάσταση Αποτελεσμάτων, όπως έχει ήδη αναφερθεί, παρουσιάζει τα έσοδα, τα και τα έξοδα, τα κέρδη και τις ζημιές που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια μιας συγκεκριμένης περιόδου και παρέχει χρήσιμες πληροφορίες για την ικανότητα μιας οντότητας να δημιουργήσει κέρδος και ελέγχει την αποδοτικότητά της. Η σύγκριση των κονδυλίων μεταξύ των χρήσεων παρουσιάζει τη δυνατότητα βελτίωσης του αποτελέσματος αυξάνοντας τα έσοδα, μειώνοντας τα έξοδα ή από σχετικό συνδυασμό.

Παράδειγμα

Δίδονται τα υπόλοιπα των παρακάτω λογαριασμών της 31/12/20X1:

Πωλήσεις	45.000
Εμπορεύματα Τελικό Απόθεμα	32.500
Αγορές εμπ/των	35.000
Υπεραξία (Άυλο στοιχείο)	7.500
Κέρδη από πώληση παγίων	3.500
Εμπορεύματα Αρχικό Απόθεμα	9.000
Επιστροφές αγορών	2.500
Τόκοι Χρεωστικοί	5.000
Έσοδα από ενοίκια	6.000
Αμοιβές τρίτων	50.000
Έξοδα μεταφορών	500
Ζημία από πώληση παγίων	5.500
Εκπτώσεις Πωλήσεων	2.500
Τόκοι Πιστωτικοί	4.000
Λογ/σμός Ηλεκτρικής Ενέργειας	2.000

Ζητείται η κατάρτιση της Κατάστασης Αποτελεσμάτων (κάθετης παράθεσης) του 20Χ1.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ 20Χ1 (σε €) (Λογιστική Χρήση από 1/1/20Χ1 έως 31/12/20Χ1)		
Ι. Αποτελέσματα Εκμεταλλεύσεως		
Πωλήσεις		42 .500
<u>Μείον:</u> Κόστος πωλήσεων		(9 .000)
Μικτά Αποτελέσματα Εκμεταλλεύσεως		33 .500
Πλέον:		
Έσοδα από ενοίκια	6. 000	10 000
Τόκοι πιστωτικοί	4. 000	.000,00
<u>Μείον:</u> Τόκοι χρεωστικοί	5. 000	
Έξοδα μεταφορών	50 0	
Αμοιβές και Έξοδα Τρίτων	5. 000	
Έξοδα Ηλεκτρικής Ενέργειας	5. 000	(1 2.500)
		31 .000

Πλέον:			
Κέρδη από Πώληση παγίων		3. 500	
Μείον: Ζημίες από Πώληση παγίων		(5. 500)	= 2.000
Καθαρά Κέρδη χρήσεως προ φόρων			<u>29.000</u>

Σύμφωνα με το άρθρο 9 του ΠΔ.54/2018, η Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Επίδοσης (κατάσταση αποτελεσμάτων), περιλαμβάνεται στις προβλεπόμενες υποχρεωτικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις των Χρηματοοικονομικών Αναφορών. Η Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Επίδοσης έχει την ακόλουθη μορφή:

Διάγραμμα 6: Υπόδειγμα Κατάστασης Αποτελεσμάτων σύμφωνα με το ΠΔ54/2018

Κατάσταση αποτελεσμάτων

	200X	200X-1
Έσοδα		
Φόροι	XX	XX
Κοινωνικές εισφορές	XX	XX
Μεταβιβάσεις	XX	XX
Πωλήσεις	XX	XX
Λοιπά τρέχοντα έσοδα	XX	XX
Ιδιοπαραγωγή παγίων	XX	XX
Σύνολο εσόδων	XX	XX
Έξοδα		
Παροχές σε εργαζομένους	XX	XX
Κοινωνικές παροχές	XX	XX
Μεταβιβάσεις	XX	XX
Αναλώσεις αγαθών και υπηρεσιών	XX	XX
Επιδότησεις	XX	XX
Τόκοι	XX	XX
Λοιπές δαπάνες	XX	XX
Αποσβέσεις	XX	XX
Σύνολο εξόδων	XX	XX
Λειτουργικό αποτέλεσμα	XX	XX
Λοιπά έσοδα και κέρδη	XX	XX
Λοιπά έξοδα και ζημιές	XX	XX
Συνολικό αποτέλεσμα	XX	XX
Αποτέλεσμα από συγγενείς και κοινοπραξίες	XX	XX
Πλεόνασμα ή έλλειμμα περιόδου προ φόρου	XX	XX
Φόρος εισοδήματος	XX	XX
Καθαρό πλεόνασμα ή έλλειμμα περιόδου	XX	XX
Αποδίδεται:	XX	XX
Ιδιοκτήτες οντότητας	XX	XX
Δικαιώματα μειοψηφίας	XX	XX
Σύνολο	XX	XX

Παράδειγμα με βάση τις δημοσιοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις Κεντρικής Διοίκησης για τη χρήση 1.1.2019 – 31.12.2019

Η Κατάσταση Αποτελεσμάτων και η ανάλυσή της σύμφωνα με τις δημοσιοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Κεντρικής Διοίκησης για τη χρήση 1.1.2019-31.12.2019 έχει ως ακολούθως:

Διάγραμμα 7: Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Επίδοσης σύμφωνα με το ΠΔ54/2018

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό
και Αναπτυξιακό Ταμείο

Ε.Π.
**ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ**

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

**Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις
περιόδου αναφοράς 1/1/2019 έως 31/12/2019**

II. Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Επίδοσης

	<u>Σημ.</u>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Έσοδα	18		
Φόροι	18.1	47.934.207.571,23	46.041.914.562,89
Κοινωνικές εισφορές	18.2	54.159.788,64	64.108.491,34
Μεταβιβάσεις	18.3	4.491.704.410,37	4.098.624.116,51
Πωλήσεις	18.4	1.779.407.009,55	880.149.144,18
Λοιπά τρέχοντα έσοδα	18.5	3.830.565.256,03	5.152.378.034,61
Σύνολο εσόδων		58.090.044.035,82	56.237.174.349,53
Έξοδα	19		
Παροχές σε εργαζομένους	19.1	(10.169.605.461,66)	(10.461.019.717,80)
Κοινωνικές παροχές	19.2	(697.197.092,78)	(1.785.444.113,99)
Μεταβιβάσεις	19.3	(34.790.190.062,81)	(34.675.259.230,45)
Αναλώσεις αγαθών και υπηρεσιών	19.4	(1.757.311.403,78)	(1.806.130.982,41)
Επιδότησεις	19.5	(1.172.265.870,18)	(1.229.348.842,84)
Τόκοι	19.6	(6.483.045.807,58)	(7.501.422.136,13)
Λοιπές δαπάνες	19.7	(49.596.836,84)	(2.382.496,96)
Αποσβέσεις	19.8	(662.999.736,21)	(875.435.547,20)
Σύνολο εξόδων		(55.782.212.271,84)	(58.336.443.067,78)
Λειτουργικό αποτέλεσμα		2.307.831.763,98	(2.099.268.718,25)
Λοιπά έσοδα και κέρδη	20	176.205.040,11	251.580.954,33
Λοιπά έξοδα και ζημιές	20	(8.028.534.805,74)	(2.541.040.434,13)
Αποτέλεσμα από λοιπά έσοδα και κέρδη/έξοδα και ζημιές		(7.852.329.765,63)	(2.289.459.479,80)
Καθαρό πλεόνασμα ή έλλειμμα περιόδου		(5.544.498.001,65)	(4.388.728.198,05)

Σύμφωνα μάλιστα με τις αντίστοιχες Σημειώσεις, οι οποίες αναλύονται κατωτέρω και στις οποίες παραπέμπει ειδική αναφορά δίπλα σε κάθε κονδύλι της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Επίδοσης, η αρχική αναγνώριση των εσόδων έγινε με την ίδια πολιτική που ακολουθήθηκε και κατά τη χρήση του 2018, πριν από την εφαρμογή δηλ. του ΠΔ 54/2018, με βάση τη βεβαίωση της αντίστοιχης απαίτησης. Ειδικότερα, διευκρινίζεται ότι η βασική κατηγορία των εσόδων, οι Φόροι, αφορούν μη ανταποδοτικά ποσά που εισπράττονται από την Κεντρική Διοίκηση από τους υπόχρεους, βάσει της σχετικής νομοθεσίας, χωρίς να περιλαμβάνουν πρόστιμα ή άλλες ποινές που επιβάλλονται λόγω παραβάσεων σχετικών φορολογικών διατάξεων, καθώς τα ποσά αυτά πλέον, καταχωρούνται σε διακριτό λογαριασμό.

Στο πλαίσιο αυτό των Σημειώσεων, παρέχεται ανάλυση για τα έσοδα από Κοινωνικές εισφορές, οι οποίες αποτελούν πλέον περιορισμένη πηγή εσόδων, μετά τη μεταφορά της αρμοδιότητας πληρωμής των συντάξεων του Δημοσίου στον ΕΦΚΑ.

Η επόμενη πηγή εσόδων της Κεντρικής Διοίκησης είναι οι Μεταβιβάσεις, δηλαδή έσοδα από μη ανταλλακτική συναλλαγή, κατά την οποία μια οντότητα λαμβάνει αγαθό, υπηρεσία, ή περιουσιακό στοιχείο από άλλη οντότητα χωρίς να δίδει σε αυτή κάποιο αγαθό, υπηρεσία ή περιουσιακό στοιχείο ως άμεσο αντάλλαγμα ή με πολύ χαμηλό αντάλλαγμα.

Τα έσοδα της Κεντρικής Διοίκησης σύμφωνα με την Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Επίδοσης περιλαμβάνουν επίσης έσοδα από Πωλήσεις και Λοιπά τρέχοντα έσοδα, με βασικότερη κατηγορία, τα έσοδα από πρόστιμα και χρηματικές ποινές τα οποία αναγνωρίζονται κατά την περίοδο αναφοράς που προκύπτει η

σχετική απαίτηση έναντι τρίτου και ο προσδιορισμός της οποίας συνήθως γίνεται με διοικητική πράξη (βεβαίωση).

Οι σημειώσεις που αναλύουν τα κονδύλια της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Επίδοσης, συνεχίζουν με την περιγραφή των κυριότερων κατηγοριών εξόδων, τα οποία διαμορφώθηκαν ακολουθώντας την πολιτική της χρήσης του 2018, δηλαδή η αναγνώρισή τους λαμβάνει χώρα με την έκδοση χρηματικού εντάλματος. Η βασικότερη κατηγορία εξόδων ήταν οι Παροχές σε εργαζομένους, οι οποίες αφορούν το σύνολο των παροχών (αποδοχών), τόσο σε χρήμα όσο και σε είδος, που καταβάλλονται από τους εργοδότες στους εργαζόμενους, ως αντάλλαγμα για την εργασία που παρασχέθηκε από αυτούς κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς και περιλαμβάνουν τόσο τις μικτές αποδοχές, όσο και τις εργοδοτικές εισφορές.

Η δεύτερη σημαντική κατηγορία εξόδων είναι οι μεταβιβάσεις σε νοικοκυριά, σε είδος ή σε χρήμα, αλλά και οι μεταβιβάσεις από μη ανταλλακτικές συναλλαγές. Στα έξοδα περιλαμβάνονται επίσης οι αγορές αγαθών και υπηρεσιών που αναλώνονται στην παραγωγική διαδικασία, εξαιρουμένων των παγίων περιουσιακών στοιχείων. Οι επιδοτήσεις προϊόντων και υπηρεσιών αλλά και οι επιδοτήσεις παραγωγής, μαζί με τους τόκους και τα λοιπά έξοδα συμπληρώνουν τις βασικές κατηγορίες εξόδων της Κεντρικής Διοίκησης, για τη χρήση. Οι αποσβέσεις που υπολογίστηκαν δεν περιλαμβάνουν την ορθή απεικόνιση των αποσβέσεων αφού δεν απεικονίζεται στο σύνολό της η περιουσία της Κεντρικής Διοίκησης, αλλά απεικονίζουν την τεχνική διαδικασία που ακολουθήθηκε, έτσι ώστε τα ενσώματα και άυλα πάγια που αποκτήθηκαν κατά την διάρκεια της περιόδου αναφοράς, να μεταφερθούν, στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Επίδοσης ως έξοδα.

Στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Επίδοσης της Κεντρικής Διοίκησης περιλαμβάνονται και τα λοιπά έσοδα και κέρδη/έξοδα και ζημίες, δηλαδή έσοδα και κέρδη /έξοδα και ζημίες

που προκύπτουν από την επιμέτρηση ή από την αποαναγνώριση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων σε κάθε ημερομηνία αναφοράς.

2.2.4 Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης

Όπως αναλύεται και στα σχετικά κεφάλαια, η Κατάσταση μεταβολών Καθαρής Θέσης είναι μία από τις τέσσερις βασικές οικονομικές καταστάσεις, η οποία αναλύει τις μεταβολές στην Καθαρή Θέση μιας οντότητας και στα συσσωρευμένα αποθεματικά και τα αδιανέμητα κέρδη κατά την περίοδο αναφοράς. Παράλληλα, παρουσιάζει τη μεταφορά του διατηρούμενου κέρδους ή πλεονάσματος από τη μια λογιστική περίοδο στην άλλη. Τα βασικά στοιχεία της περιλαμβάνουν συνήθως, κέρδη ή ζημίες από συγκεκριμένες συναλλαγές, καταβληθέντα μερίσματα, έκδοση ή εξαγορά μετοχών, αποθεματικό αποτίμησης και οποιαδήποτε άλλα στοιχεία χρεώνονται ή πιστώνονται στα συσσωρευμένα αποτελέσματα.

Συνεπώς συνοπτικά, η Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης περιγράφει:

α) το καθαρό κέρδος ή τη ζημία της χρήσης,

β) κάθε έσοδο και έξοδο, κέρδος ή ζημία, τα οποία προβλέπεται να καταχωρούνται απευθείας στα ίδια κεφάλαια και το σύνολο αυτών των στοιχείων,

γ) τη σωρευτική επίδραση των μεταβολών στις λογιστικές μεθόδους και των διορθώσεων βασικών λαθών που αντιμετωπίστηκαν σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις.

Παράδειγμα

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό
και Αναπτυξιακό Ταμείο

Ε.Π.
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η επιχείρηση «ΟΑΣΗ» παρουσίασε την ακόλουθη ανάλυση Καθαρής Θέσης κατά το έτος 20X0:

	Υπόλοιπα 31/12/X0
	Ποσά σε ευρώ
Μετοχικό Κεφάλαιο	1.000.000
Τακτικό Αποθεματικό	500.000
Διαφορές Αναπροσαρμογής	200.000
Αποτελέσματα εις νέον	600.000
Σύνολο	2.300.000

Επιπλέον κατά τη διάρκεια της χρήσης 20X1 πραγματοποιήθηκαν κέρδη € 400.000, αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ύψους € 1.400.000, ενώ αποφασίστηκε η διανομή μερίσματος ύψους € 180.000 και σχηματισμός τακτικού αποθεματικού ύψους € 200.000. Από την αποτίμηση του χαρτοφυλακίου προς πώληση που πραγματοποιήθηκε στο τέλος της χρήσης προέκυψε κέρδος ύψους € 100.000.

Ζητείται να καταρτίσετε την Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης για τη χρήση 20X1.

Κατάσταση μεταβολών Καθαρής Θέσης					
1.1.20X1-31.12.20X1 (Ποσά σε ευρώ)					
	Μετοχικό Κεφάλαιο	Τακτικό Αποθεματικό	Διαφορές Αναπροσαρμογής	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο
Υπόλοιπα 31/12/20X0	1.000.000	500.000	200.000	600.000	2.300.000
Καθαρό κέρδος χρήσης				400.000	400.000
Μερίσματα				(180.000)	(180.000)

Τακτικό Αποθεματικό		200.000		(200.000)	(200.000)
Αύξηση μετοχικού Κεφαλαίου	1.400.000				1.400.000
Κέρδη από αποτίμηση χαρτοφυλακίου			100.000		
Υπόλοιπα 31/12/X1	2.400.000	700.000	300.000	620.000	3.720.000

Αντίστοιχα σύμφωνα με το άρθρο 9 του ΠΔ54/2018, καταρτίζεται η Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης και για το δημόσιο τομέα και ερμηνεύει τα ίδια κεφάλαια που εμφανίζονται στον ισολογισμό.

Παράδειγμα με βάση τις δημοσιοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις Κεντρικής Διοίκησης για τη χρήση 1.1.2019 – 31.12.2019

Η Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης που δημοσιοποιήθηκε με το σύνολο των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της Κεντρικής Διοίκησης για τη χρήση 2019, έχει ως εξής:

III. Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης

	Σωρευμένο πλεόνασμα/ έλλειμμα	Σύνολο Καθαρής Θέσης
Υπόλοιπο 01.01.2018	(212.600.705.256,06)	(212.600.705.256,06)
Καθαρό εισόδημα απευθείας στη καθαρή θέση	(3.491.607,48)	(3.491.607,48)
Πλεόνασμα/έλλειμμα περιόδου	(4.388.728.198,05)	(4.388.728.198,05)
Σύνολο καθαρής θέσης 31.12.2018	(216.992.925.061,59)	(216.992.925.061,59)
Διαφορές απογραφής	(96.629.668.266,32)	(96.629.668.266,32)
Σύνολο καθαρής θέσης(απογραφή έναρξης) 01.01.2019	(313.622.593.327,91)	(313.622.593.327,91)
Πλεόνασμα/έλλειμμα περιόδου	(5.544.498.001,65)	(5.544.498.001,65)
Διαφορές απογραφής	1.037.045.725,82	1.037.045.725,82
Σύνολο καθαρής θέσης 31.12.2019	(318.130.045.603,74)	(318.130.045.603,74)

Διάγραμμα 8: Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης σύμφωνα με το ΠΔ54/2018

Όπως προκύπτει από την εν λόγω κατάσταση, οι συναλλαγές και τα γεγονότα που επηρέασαν τα κονδύλια της καθαρής θέσης είναι πολύ περιορισμένα και αναφέρονται κυρίως στο έλλειμμα της περιόδου και σε διαφορές από την απογραφή κατά τη μετάβαση στα νέα λογιστικά δεδομένα του ΠΔ54/2018.

2.2.5 Κατάσταση Χρηματοροών

Η Κατάσταση Χρηματοροών ή Κατάσταση Ταμειακών Ροών, είναι μια οικονομική κατάσταση που παρέχει συγκεντρωτικά δεδομένα σχετικά με όλες τις ταμειακές εισροές που λαμβάνει μια οντότητα από τις τρέχουσες δραστηριότητές της και τις εξωτερικές πηγές επενδύσεων. Περιλαμβάνει επίσης όλες τις ταμειακές εκροές που πληρώνονται για λειτουργικές δραστηριότητες και επενδύσεις κατά τη διάρκεια μιας δεδομένης περιόδου. Οι τρεις διαφορετικές ενότητες της Κατάστασης Ταμειακών Ροών, δηλαδή η λειτουργική, η επενδυτική και η χρηματοδοτική, εκτιμάται ότι μπορούν να βοηθήσουν τους επενδυτές να προσδιορίσουν την αξία μιας οντότητας και αποτελούν από τα βασικότερα εργαλεία της χρηματοοικονομικής ανάλυσης.

Παράδειγμα

Έστω οι ακόλουθες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της οντότητας «ΖΩΗ» για τη χρήση 20X1.

Ισολογισμός 31.12.20X1		
Ποσά σε χιλ. ευρώ		
Ενεργητικό	3	3
	1/12X0	1/12X1
Ενσώματα πάγια	1 3.000	1 5.600
Μείον: Αποσβέσεις	- 1.560	- 1.846
Αναβαλ. Φορολογικές απαιτήσεις	2 10,6	3 86,1
Αποθέματα	1 .638	1 .898
Απαιτήσεις	2 .470	2 .080
Ταμιακά διαθέσιμα	2 <u>60</u>	2 <u>34</u>
Σύνολο ενεργητικού	<u>1</u> <u>6.019</u>	<u>1</u> <u>8.352</u>
Καθαρή θέση και υποχρεώσεις		
Μετοχικό κεφάλαιο	1	1

	.300	.300
Υπέρ το άρτιο	3	3
	.900	.900
Κέρδη εις νέον	9	1
	<u>38,6</u>	<u>231,1</u>
Σύνολο Καθαρής θέσης	<u>6</u>	<u>6</u>
	<u>.139</u>	<u>.431</u>
Υποχρεώσεις σε Τράπεζες	3	3
	.900	.770
Προβλέψεις για παροχές σε εργαζόμενους	9	9
	10	49
Προμηθευτές	4	6
	.167	.751
Πιστωτές για αγορά παγίων	5	
	20	0
Δεδουλευμένοι τόκοι	0	9
Τρέχων φόρος εισοδήματος	3	4
	83,5	12,1
Μερίσματα πληρωτέα	0	0
Σύνολο Υποχρεώσεων	<u>9</u>	<u>1</u>
	<u>.880</u>	<u>1.921</u>
Σύνολο Καθαρής θέσης και υποχρεώσεων	<u>1</u>	<u>1</u>
	<u>6.019</u>	<u>8.352</u>

Κατάσταση Αποτελεσμάτων
1.1.20X1-31.12.20X1

Πωλήσεις	13.000
Μεταβολή αποθεμάτων	260
Αγορές εμπορευμάτων	-5.720
Αμοιβές εργαζομένων	-2.860
Προβλέψεις αποζημίωσης προσωπικού	-169
Αποσβέσεις	-286
Λοιπά έξοδα	-3.189
Τόκοι	<u>-247</u>
Κέρδη προ φόρων	789,1
Φόρος εισοδήματος 30%	<u>-236,6</u>
Καθαρό κέρδος	<u>552,5</u>

Κατά τη διάρκεια της χρήσης 20X1 καταβλήθηκαν μερίσματα ύψους € 260.000 και εξοφλήθηκε ο φόρος της χρήσης 20X0 ύψους € 384.000.

Ζητείται να καταρτίσετε την Κατάσταση Ταμιακών Ροών με την έμμεση μέθοδο.

Κατάσταση Ταμιακών Ροών		
ποσά σε χιλ. ευρώ.		
Αποτέλεσμα Χρήσης	789,1	KAX
Πλέον: Αποσβέσεις χρήσεως 20X1	286	KAX

Πλέον: Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού χρήσεως 20X1	169	ΚΑΧ
Πλέον: Τόκοι χρήσεως 20X1	247	ΚΑΧ
Μεταβολές : Αύξηση αποθεμάτων	-260	ΙΣΟΛ
Μείωση απαιτήσεων	390	ΙΣΟΛ
Αύξηση προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων(προκαταβολών, δεδουλευμένων τόκων)	1.622	ΙΣΟΛ
Μείον: Καταβληθείσες αποζημιώσεις από τον λογαριασμό παροχές σε εργαζομένους	-130	ΚΑΧ
Μείον: Καταβληθέντες τόκοι	-286	ΚΑΧ+ΙΣΟΛ
Μείον:Πληρωμή φόρου εισοδήματος χρήσεως 20X0	-384	ΣΗΜ
Καθαρές ταμιακές ροές (εισροές) από λειτουργικές δραστηριότητες	2.444	
Αγορές ενσωμάτων παγίων μετρητοίς	-2.080	ΙΣΟΛ

Καθαρές ταμιακές ροές (εκροές) από επενδυτικές δραστηριότητες	-2.080	
Μεταβολή λογαριασμού Τραπεζικών υποχρεώσεων	-130	ΙΣΟΛ
Καταβολή μερισμάτων χρήσεως 20Χ0	-260	ΣΗΜ
Καθαρές ταμιακές ροές (εκροές) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	-390	
Μεταβολή (μείωση) ταμιακών διαθεσίμων χρήσεως 2004	-26	
Ταμιακά διαθέσιμα στην αρχή της χρήσεως 20Χ1	260	
Ταμιακά διαθέσιμα στην λήξη της χρήσεως 20Χ1	234	

Παράδειγμα με βάση τις δημοσιοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις Κεντρικής Διοίκησης για τη χρήση 1.1.2019 – 31.12.2019

Η Κατάσταση Ταμιακών Ροών όπως δημοσιοποιήθηκε στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Κεντρικής Διοίκησης για τη χρήση 1.1.2019 – 31.12.2019, είχε ως εξής:

Διάγραμμα 9: Κατάσταση Ταμιακών Ροών σύμφωνα με το ΠΔ54/2018

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό
και Αναπτυξιακό Ταμείο

Ε.Π.
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις
περιόδου αναφοράς 1/1/2019 έως 31/12/2019

IV. Κατάσταση Ταμειακών Ροών

Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	Σημ.	2019	2018
Εισπράξεις			
Εισπράξεις από φόρους		46.540.385.830,43	45.972.488.763,53
Εισπράξεις από κοινωνικές εισφορές		54.159.844,44	64.094.955,47
Εισπράξεις από μεταβιβάσεις		4.407.103.058,53	2.810.216.655,70
Εισπράξεις από πωλήσεις		1.767.851.814,73	801.055.525,07
Εισπράξεις από λοιπά τρέχοντα έσοδα		2.366.533.710,44	2.735.625.433,06
Σύνολο Εισπράξεων		55.136.034.258,57	52.383.481.332,83
Πληρωμές			
Πληρωμές για παροχές σε εργαζομένους		(10.170.258.672,87)	(10.909.933.709,27)
Πληρωμές για κοινωνικές παροχές		(697.244.896,16)	(1.785.447.145,85)
Πληρωμές για μεταβιβάσεις		(35.100.524.138,32)	(34.190.863.843,16)
Πληρωμές για αγορές αγαθών και υπηρεσιών		(1.850.946.141,55)	(1.720.302.729,18)
Πληρωμές για Επιδοτήσεις		(1.180.958.517,41)	(1.229.348.842,84)
Πληρωμές για τόκους		(5.224.774.692,27)	(6.066.249.726,29)
Πληρωμές για λοιπά έξοδα		(49.764.493,12)	(34.342.940,30)
Σύνολο Πληρωμών		(54.274.471.551,70)	(55.936.488.936,89)
Λοιπά (Εισπράξεις & Πληρωμές) από Λειτουργικές Δραστηριότητες		(126.286.461,28)	37.181.404,66
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		735.276.245,59	(3.515.826.199,40)
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες			
Πληρωμές για απόκτηση παγίων		(997.804.426,65)	(1.371.649.489,20)
Εισπράξεις από πώληση παγίων		10.455.514,13	0,00
Πληρωμές για απόκτηση επενδύσεων		(19.950.192,10)	(511.087.125,59)
Εισπράξεις από πώληση επενδύσεων		39.861.744,41	752.089.815,24
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		(967.437.360,21)	(1.130.646.799,55)
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Εισπράξεις από δάνεια		1.104.837.381.082,06	846.428.678.927,99
Εξοφλήσεις δανείων		(1.108.196.058.903,22)	(815.933.104.641,64)
Εισπράξεις/επιστροφές από αυξήσεις μειώσεις κεφαλαίου		0,00	0,00
Διανομές μερισμάτων		0,00	0,00
Λοιπά (Εισπράξεις & Πληρωμές)		26.053.468,20	26.536.847,87
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		(3.332.624.353,33)	30.522.111.134,22
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	21	(3.564.785.467,58)	25.875.638.135,27
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή της περιόδου		27.605.633.713,88	1.729.995.578,61
Συναλλαγματικές διαφορές	21	169.528,46	
Διαθέσιμα εξ απογραφής	21	128.778.383,24	
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην λήξη της περιόδου		24.169.796.158,00	27.605.633.713,88

Στις σημειώσεις διευκρινίζεται ότι η συνολική μεταβολή των ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων της περιόδου αναφοράς προκύπτει από τη μεταβολή τους που προέρχεται από τις δραστηριότητες (λειτουργική, επενδυτική, χρηματοδοτική), πλέον την επίδραση των συναλλαγματικών διαφορών από την επιμέτρηση των ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων, πλέον την καθαρή μεταβολή των ταμειακών διαθεσίμων που αναγνωρίστηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση. Η διάκριση των εισροών και εκροών σε σχέση με την αντίστοιχη Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Επίδοσης, απεικονίζουν τη σπουδαιότητα της συνδυαστικής πληροφόρησης. Ειδικά για τις ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες εμφανίζεται τελική εισροή σε αντίθεση με τις ταμειακές ροές από επενδυτικές και χρηματοδοτικές δραστηριότητες, κυρίως λόγω της εξόφλησης δανειακών υποχρεώσεων.

2.2.6 Προσάρτημα (Σημειώσεις)

Κάθε στοιχείο στον Ισολογισμό, στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, στην Κατάσταση Μεταβολών Καθακής Θέσης ή στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών θα πρέπει να παραπέμπει σε οποιαδήποτε σχετική πληροφορία των σημειώσεων. Οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να εμπεριέχουν πληροφορίες σχετικά με την ακολουθούμενη νομοθεσία και πρότυπα, περίληψη των σημαντικότερων λογιστικών πολιτικών που εφαρμόστηκαν, επεξηγηματικές ή συμπληρωματικές πληροφορίες για στοιχεία που παρουσιάζονται σε κάθε μία από τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και άλλες γνωστοποιήσεις, όπως οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις, οι μη αναγνωρισμένες συμβατικές δεσμεύσεις και οι μη χρηματοοικονομικές γνωστοποιήσεις, όπως οι στόχοι της οντότητας αναφορικά με τις πολιτικές και τη διαχείριση του χρηματοοικονομικού κινδύνου.

Στην περίπτωση των δημοσιοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Κεντρικής Διοίκησης για τη χρήση 1.1.2019 – 31.12.2019, εμφανίζεται σημαντικός αριθμός

σημειώσεων με την παράλληλη παροχή σημαντικής πληροφόρησης για την κατανόηση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4308/2014, οι σημειώσεις ή προσάρτημα περιλαμβάνουν, κατ' ελάχιστον, τις ακόλουθες επεξηγηματικές πληροφορίες και αναλύσεις, εκτός και εάν προβλέπεται απαλλαγή βάσει άλλης διάταξης:

- Γενικές Πληροφορίες

Στις σημειώσεις θα πρέπει να παρέχονται πληροφορίες σχετικά με:

- α) Την επωνυμία της οντότητας.
- β) Το νομικό τύπο της οντότητας.
- γ) Την περίοδο αναφοράς.
- δ) Τη διεύθυνση της έδρας της οντότητας.
- ε) Το δημόσιο μητρώο στο οποίο είναι εγγεγραμμένη η οντότητα ή αντίστοιχες πληροφορίες, κατά περίπτωση.
- στ) Εάν η οντότητα λειτουργεί με την παραδοχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.
- ζ) Εάν η οντότητα είναι υπό εκκαθάριση.
- η) Την κατηγορία της οντότητας σύμφωνα με τις εκάστοτε διατάξεις.
- θ) Δήλωση ότι οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτιστεί σε πλήρη συμφωνία με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις.

- Συνέχιση Δραστηριότητας

Στις σημειώσεις θα πρέπει να αναλύονται τυχόν παράγοντες και συνθήκες οι οποίες μπορεί να θέσουν σε κίνδυνο την προοπτική της οντότητας ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα. Απαιτείται ανάλυση και πληροφόρηση για τη φύση αυτών των παραγόντων, καθώς και τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την αντιμετώπισή τους.

- Λογιστικές Πολιτικές

Οι λογιστικές πολιτικές που εφαρμόζονται στα επιμέρους κονδύλια των χρηματοοικονομικών καταστάσεων θα πρέπει επίσης να παρουσιάζονται συνοπτικά στις σημειώσεις. Αντίστοιχα,

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό
και Αναπτυξιακό Ταμείο

Ε.Π.
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

θα πρέπει να παρέχεται πληροφόρηση για την περίπτωση αλλαγής λογιστικών πολιτικών, λογιστικών εκτιμήσεων ή διόρθωσης λαθών, παρέχοντας παράλληλα ενημέρωση σχετικά με τα αίτια αυτών των αλλαγών ή διορθώσεων, παρουσιάζοντας παράλληλα τις επιπτώσεις στα κονδύλια των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, όπως προβλέπεται σε κάθε περίπτωση.

- Παρεκκλίσεις

Οι παρεκκλίσεις στην εφαρμογή των διατάξεων ή των προτύπων προκειμένου να διευκολυνθεί η εύλογη παρουσίαση θα πρέπει να αναλύονται και να αιτιολογούνται στις σημειώσεις. Οι επιπτώσεις της παρέκκλισης στα περιουσιακά στοιχεία, στις υποχρεώσεις, στην καθαρή θέση και στα αποτελέσματα, απαιτείται να αναλυθούν με σχετική παράθεση κονδυλίων και συγκρίσεων, στις σημειώσεις.

- Συσχετίσεις

Πιθανές συσχετίσεις μεταξύ περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων με άλλα κονδύλια των χρηματοοικονομικών καταστάσεων θα πρέπει να γνωστοποιούνται στις σημειώσεις.

- Περιουσιακά στοιχεία

Στις σημειώσεις θα πρέπει να περιλαμβάνεται πίνακας με αναλύσεις για όλα τα κονδύλια των ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων, και πιο συγκεκριμένα:

α) Το κόστος κτήσης ή το κόστος παραγωγής ή την εύλογη αξία σε περίπτωση που έχει εφαρμοστεί επιμέτρηση στην εύλογη αξία, στην αρχή και στο τέλος της περιόδου για κάθε κονδύλι.

β) Τις προσθήκες, τις μειώσεις και τις μεταφορές μεταξύ των κονδυλίων των παγίων κατά τη διάρκεια της περιόδου.

γ) Τις αποσβέσεις και απομειώσεις αξίας που αφορούν την περίοδο.

δ) Τις σωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις στην αρχή και στο τέλος της περιόδου.

ε) Τις λοιπές μεταβολές των σωρευμένων αποσβέσεων και απομειώσεων κατά τη διάρκεια της περιόδου.

στ) Το ποσό με το οποίο πιθανόν να αυξήθηκε η αξία κτήσης πάγιων περιουσιακών στοιχείων λόγω κεφαλαιοποίησης τόκων της περιόδου.

ζ) Τυχόν λοιπές μεταβολές.

- Οψιγένη γεγονότα

Σημαντικά γεγονότα τα οποία λαμβάνουν χώρα μετά το τέλος της χρήσης και τα οποία δεν απεικονίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, θα πρέπει να αναλύονται στις σημειώσεις.

- Εύλογη Αξία

Στις περιπτώσεις υπολογισμού της εύλογης αξίας θα πρέπει να παρέχονται επιπρόσθετα στις σημειώσεις, οι ακόλουθες πληροφορίες:

α) Σαφής δήλωση ότι έχει γίνει χρήση αποτίμησης στην εύλογη αξία, καθώς και ποιά στοιχεία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων έχουν αποτιμηθεί στην εύλογη αξία.

β) Παρουσίαση των βασικότερων υποθέσεων στις οποίες βασίζονται οι υπολογισμοί και οι τεχνικές αποτίμησης.

γ) Η εύλογη αξία, οι μεταβολές της που έχουν αναγνωριστεί στα αποτελέσματα, καθώς και οι μεταβολές που έχουν καταχωρηθεί απευθείας στην καθαρή θέση, για όλα τα κονδύλια των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

δ) Ανάλυση των μεταβολών της εύλογης αξίας των στοιχείων κατά τη διάρκεια της περιόδου, με ανάλυση σε μικτό ποσό και αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος, όταν αναγνωρίζεται αναβαλλόμενη φορολογία.

ε) Πληροφορίες και αναλύσεις για τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα, μα αναφορά στις πιθανές συνθήκες, που μπορεί να επηρεάσουν το ποσό, το χρόνο και την πιθανότητα μελλοντικών χρηματοροών.

στ) Την αξία των παγίων περιουσιακών στοιχείων που έχουν αποτιμηθεί στην εύλογη αξία, εάν τα στοιχεία αυτά είχαν αποτιμηθεί στο κόστος.

- Αξία κτήσης

Στις περιπτώσεις που η αποτίμηση των χρηματοπιστωτικών μέσων διενεργείται στην τιμή κτήσης, θα πρέπει να παρέχεται πληροφόρηση στις σημειώσεις για τη μορφή και το είδος αυτών των στοιχείων, για την εύλογη αξία των στοιχείων, εάν αυτή μπορούσε να εκτιμηθεί, ενώ για τα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία θα πρέπει να παρουσιάζονται και οι ενδείξεις οι οποίες υποστηρίζουν τη δυνατότητα ανάκτησης της αξίας τους.

- Καθαρή θέση

Στις σημειώσεις θα πρέπει επίσης να παρέχεται ανάλυση των κονδυλίων της καθαρής θέσης και πιο συγκεκριμένα:

- α) Το κεφάλαιο που έχει εγκριθεί αλλά δεν έχει καταβληθεί.
- β) Ο αριθμός και η ονομαστική αξία των τίτλων καθαρής θέσης ή, όταν δεν υπάρχει ονομαστική, η λογιστική αξία κάθε κατηγορίας τίτλων.
- γ) Ο αριθμός και η ονομαστική αξία ή, όταν δεν υπάρχει ονομαστική αξία, η λογιστική αξία των τίτλων που αντιπροσωπεύουν το κεφάλαιο και εκδόθηκαν μέσα στη χρήση,
- δ) Η ύπαρξη πιστοποιητικών συμμετοχής, μετατρέψιμων τίτλων, δικαιωμάτων αγοράς τίτλων, δικαιωμάτων προαίρεσης ή παρόμοιων τίτλων ή δικαιωμάτων, με μνεία του αριθμού τους, της αξίας τους και των δικαιωμάτων που παρέχουν.
- ε) Ανάλυση των αποθεματικών και των σκοπών για τους οποίους τηρούνται και σύντομη παρουσίαση των μεταβολών που τυχόν παρουσίασαν.
- στ) Ο αριθμός και η ονομαστική αξία των κατεχόμενων ιδίων τίτλων καθαρής θέσης ή, όταν δεν υπάρχει ονομαστική, η λογιστική αξία κάθε κατηγορίας τίτλων.

- Χρέος - Υποχρεώσεις

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

Ε.Π.
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Στις σημειώσεις θα πρέπει να παρέχεται πληροφόρηση για τις εξασφαλίσεις που παρέχονται από την οντότητα για το συνολικά χρέος, τη φύση και τη μορφή τους. Πληροφορίες παρέχονται επίσης για τα ποσά των υποχρεώσεων της οντότητας που καθίστανται απαιτητά μετά από πέντε (5) έτη από την ημερομηνία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Εφόσον, έχουν λάβει χώρα τυχόν διακανονισμοί, θα πρέπει να παρουσιάζονται με τους κινδύνους και τα οφέλη τους. Συνολικά στις σημειώσεις, αναλύεται και ποσό των χρηματοοικονομικών δεσμεύσεων, εγγυήσεων ή ενδεχόμενων επιβαρύνσεων (ενδεχόμενες υποχρεώσεις) που δεν εμφανίζονται στον ισολογισμό.

- Ιδιαίτερα έσοδα και έξοδα

Το ποσό και τη φύση των επιμέρους στοιχείων των εσόδων ή των εξόδων που είναι ιδιαίτερου ύψους ή ιδιαίτερης συχνότητας ή σημασίας. Ιδιαίτερα, στην περίπτωση που από τον παρόντα νόμο προβλέπεται συμψηφισμός εσόδων και εξόδων γνωστοποιούνται τα σχετικά κονδύλια και οι αξίες αυτών προ του συμψηφισμού.

- Τόκοι

Η τυχόν επιβαρύνσεις στην απόκτηση αγαθών και υπηρεσιών από την επ[ιβολή επιτοκίων αναλύεται στις σημειώσεις.

- Διάθεση κερδών

Η προτεινόμενη ή, κατά περίπτωση, οριστική διάθεση των κερδών, με αναφορά στα μερίσματα και τη διαχείριση ζημιών, παρουσιάζεται επιπρόσθετα στις σημειώσεις, με βάση και τη διαθέσιμη πληροφόρηση από την Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης.

- Αναβαλλόμενη φορολογία

Σε περίπτωση αναγνώρισης αναβαλλόμενης φορολογίας, τα υπόλοιπα, οι κινήσεις καθώς οι επιπτώσεις στα αποτελέσματα της περιόδου και την καθαρή θέση, αναλύονται στις σημειώσεις.

- Απασχολούμενοι

Στις σημειώσεις παρέχεται η απαραίτητη πληροφόρηση και για τους απασχολούμενους στην οντότητα κατά τη διάρκεια περιόδου, τόσο όσον αφορά τον αριθμό τους αλλά και τις δαπάνες που τους αφορούν αναλυτικά ανά κατηγορία.

- Κύκλος εργασιών

Το καθαρό ύψος του κύκλου εργασιών με ανάλυση κατά κατηγορίες δραστηριότητας και κατά γεωγραφικές περιοχές, εφόσον υπάρχουν σημαντικές διαφορές, απεικονίζονται και αναλύονται στις σημειώσεις.

- Ενοποιήσεις

Στην περίπτωση σύνταξη ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων στις σημειώσεις παρουσιάζεται η επωνυμία, η έδρα και η νομική μορφή κάθε άλλης οντότητας, στην οποία η οντότητα είναι απεριόριστα ευθυνόμενος εταίρος, της οντότητας που καταρτίζει ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του τελικού συνόλου επιχειρήσεων και καθώς και ο τρόπος πρόσβασης στις ενοποιημένες αυτές χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

- Αμοιβές στελεχών διοίκησης

Στις σημειώσεις αναλύονται τα κονδύλια που καταβλήθηκαν για αμοιβές σε μέλη διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών συμβουλίων στα πλαίσια των καθηκόντων τους, καθώς πιθανές άλλες παροχές σε υψηλόβαθμα στελέχη. Παράλληλα, παρουσιάζονται τα πιθανά ποσά προκαταβολών και πιστώσεων καθώς και του επιτοκίου, των όρων χορήγησης

και των ποσών που επιστράφηκαν, διαγράφηκαν ή δεν εισπράχθηκαν λόγω αποποίησης, για τα στελέχη αυτά.

- Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Οι συναλλαγές που πραγματοποιεί η οντότητα με τα συνδεδεμένα μέρη, περιλαμβανομένου και του ποσού αυτών των συναλλαγών, η φύση η σχέσης τους, αναλύονται περαιτέρω στις σημειώσεις, ενώ ο βαθμός ανάλυσης θα εξαρτηθεί από τη σπουδαιότητα τους και τη δυνατότητα συμψηφισμού τους.

- Αμοιβές ελεγκτών

Για σκοπούς διαφάνειας, στις σημειώσεις παρουσιάζονται οι συνολικές αμοιβές που χρεώθηκαν κατά την περίοδο από τον νόμιμο ελεγκτή ή το ελεγκτικό γραφείο της οντότητας, για τον έλεγχο των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, για άλλες υπηρεσίες διασφάλισης, για συμβουλευτικές φορολογικές υπηρεσίες και για λοιπές μη ελεγκτικές υπηρεσίες.

- Περιουσιακά στοιχεία προς διάθεση

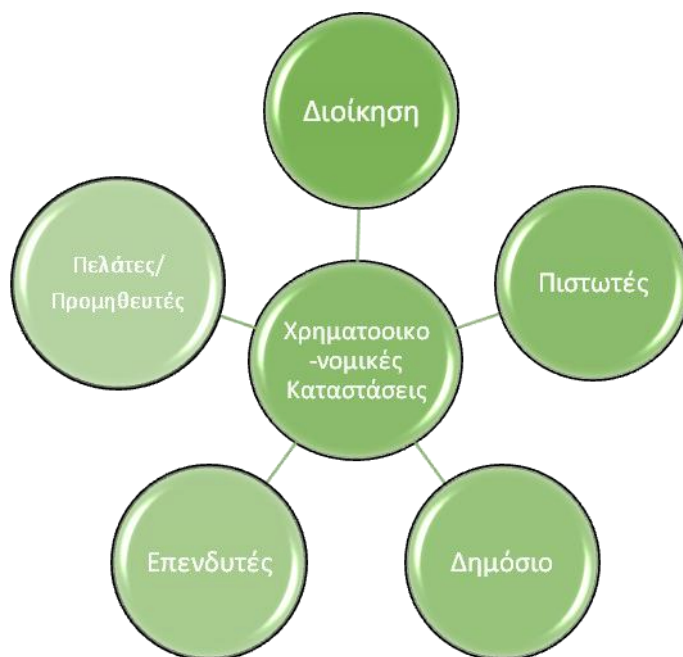
Στις σημειώσεις παρέχεται επίσης η πληροφόρηση για την αξία των περιουσιακών στοιχείων και των συνδεδεμένων με αυτά υποχρεώσεων, για τα οποία έχει ήδη ληφθεί απόφαση να διατεθούν στο προσεχές διάστημα, και οπωσδήποτε στους επόμενους 12 μήνες, εφόσον η αξία τους είναι σημαντική.

Το σύνολο της πληροφόρησης αυτής που προβλέπεται να περιλαμβάνεται στις σημειώσεις, κρίνεται αναγκαίο προκειμένου να είναι εφικτή η πλήρης κατανόηση και ανάλυση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Στις περιπτώσεις που δεν προβλέπεται ως υποχρεωτική η παροχή της ανωτέρω πληροφόρησης, τότε η παρουσίασή τους είναι προαιρετική. Οι πληροφορίες, θα πρέπει να παρουσιάζονται, με σχετική παραπομπή για τα στοιχεία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, με την ίδια σειρά που παρουσιάζονται και σε αυτές.

2.3 ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

2.3.1 Οι λογιστικές πληροφορίες ως οδηγός στη διαδικασία λήψης αποφάσεων

Οι πληροφορίες οι οποίες αντλούνται από το σύνολο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, έτσι όπως αυτές έχουν προκύψει από την εφαρμογή δίκαιων και ορθολογικών λογιστικών κανόνων, μπορούν να αξιοποιηθούν από πολλές και διαφορετικές ομάδες χρηστών, προκειμένου να διευκολύνουν ή να επηρεάσουν τη λήψη των αποφάσεών τους. Μεταξύ των κυριότερων δυνητικών χρηστών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, περιλαμβάνονται οι επενδυτές, οι δανειστές, το προσωπικό, πελάτες και προμηθευτές, το δημόσιο και άλλοι πιστωτές. Οι συγκεκριμένες κατηγορίες χρηστών προχωρούν σε ανάλυση της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης προκειμένου να λάβουν αποφάσεις σχετικά με την αγορά ή την πώληση μετοχών ή άλλων παρόμοιων τίτλων, την παροχή ή τον διακανονισμό δανείων, την άσκηση δικαιωμάτων, τη λήψη διοικητικών αποφάσεων, την επιβολή φορολογίας, την παροχή εκπτώσεων, κλπ. Η χρήση της πληροφόρησης δεν αποσκοπεί μόνο στην αξιοποίηση των υφιστάμενων πόρων της οντότητας αλλά και στην εκτίμηση των προοπτικών της οντότητας και της μελλοντικής αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητάς της.

Η λήψη των αποφάσεων από τους χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, ενδέχεται να απαιτεί ένα ευρύτερο σύνολο πληροφόρησης που θα πρέπει να προέρχεται και από πρόσθετες πηγές.

Οι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων μπορούν να αντλήσουν διαφορετικές πληροφορίες από κάθε χρηματοοικονομική κατάσταση αλλά και από συνδυασμό των στοιχείων τους, τα οποία θα τους βοηθήσουν στη λήψη των αποφάσεών τους. Για παράδειγμα, στον ισολογισμό, οι αναγνώστες των οικονομικών καταστάσεων, μπορούν να αντλήσουν πληροφόρηση σχετικά με τη φύση και τα ποσά των οικονομικών πόρων αλλά και των απαιτήσεων της οντότητας. Οι μεταβολές που απεικονίζονται σε αυτά τα μεγέθη μεταξύ των χρήσεων, θα βοηθήσει επιπλέον την χρηματοοικονομική ανάλυση. Με τον τρόπο αυτό μπορούν να εκτιμήσουν τη ρευστότητα και τη φερεγγυότητα της οντότητας καθώς και τη μελλοντική της ανάγκη για χρηματοδότηση, λαμβάνοντας αποφάσεις σχετικά με δανεισμό ή πιστωτική επέκταση.

Επιπλέον, μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων οι χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, μπορούν να αντλήσουν πληροφόρηση σχετικά με την απόδοση από την αξιοποίηση των διαθεσίμων ή των επενδύσεων και τίτλων. Με τον τρόπο αυτό μπορούν να εξάγουν χρήσιμα συμπεράσματα σχετικά με την ικανότητα της οντότητας να δημιουργεί ταμιακές ροές και να προβλέπουν την μελλοντική αποδοτικότητα της. Παράλληλα θα μπορέσουν να εκτιμήσουν πόσο αποτελεσματικά θα χρησιμοποιήσει η διοίκηση τους οικονομικούς πόρους της οντότητας, σε μελλοντικές περιόδους.

Τα μεγέθη αλλά και η κατανομή των ταμιακών ροών όπως αυτά απεικονίζονται στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών, διευκολύνει τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν. Οι χρηματοοικονομικές επιδόσεις αντανακλώνται από προηγούμενες ταμειακές ροές υποδεικνύοντας την ικανότητα της οντότητας να δημιουργεί μελλοντικές ταμιακές ροές αλλά και μια αξιολόγηση για τη διαχείριση των οικονομικών πόρων της. Πιο συγκεκριμένα, αντλούν πληροφόρηση σχετικά με τις πηγές άντλησης διαθεσίμων αλλά και το που αυτά καταβάλλονται, λαμβάνοντας ταυτόχρονα πληροφόρηση για τις εισπράξεις από δανεισμό και την αποπληρωμή του, αλλά και την καταβολή μερισμάτων. Το σύνολο αυτής της πληροφόρησης είναι καθοριστικό για την λήψη επενδυτικών αποφάσεων και επιλογών.

Πρόσθετες πληροφορίες σχετικά συναλλαγές όπως η έκδοση συμμετοχικών τίτλων ή η διανομή μερισμάτων είναι απαραίτητες για να συμπληρωθεί η εικόνα της συνολικής μεταβολής στην οικονομική κατάσταση της οντότητας. Οι πληροφορίες αυτές που είναι απαραίτητες για λήψη αποφάσεων όπως η επενδυτική επιλογή, παρουσιάζονται στην Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης.

Επιπλέον, η εσωτερική πληροφόρηση που λαμβάνεται συνδυαστικά από την διοικητική λογιστική (κοστολόγηση) και τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις θα βοηθήσει τη διοίκηση

στη λήψη σημαντικών αποφάσεων σχετικά με τη διαχείριση των διαθέσιμων πόρων, την επενδυτική πολιτική, την παραγωγική διαδικασία, τη μισθολογική πολιτική, κ.α.

Ειδικότερα όσον αφορά τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις οι οποίες καταρτίζονται και δημοσιοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του δημοσίου λογιστικού (ΠΔ. 54/2018) αλλά και τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημόσιου Τομέα (IPSAS), οι χρήστες τους διαφέρουν τόσο όσον αφορά το είδος αλλά και τη μορφή της πληροφόρησης που αντλούν και τη λήψη σχετικών αποφάσεων.

Πιο συγκεκριμένα, καθώς οι κυβερνήσεις παρέχουν υπηρεσίες με στόχο την ενίσχυση ή διατήρηση της ευημερίας των πολιτών, αντλώντας πόρους από φορολογούμενους, δωρητές και δανειστές, είναι καθοριστικό να παρέχουν πληροφόρηση σχετικά με την αξιοποίηση αυτών των πόρων και να λογοδοτούν. Αντίστοιχα, οι πολίτες που λαμβάνουν τις υπηρεσίες αυτές, αξιοποιούν την πληροφόρηση που παρέχεται προκειμένου να κρίνουν τις αποφάσεις των κυβερνήσεων. Η ιδιαιτερότητα των υπηρεσιών αυτών, καθώς παρέχονται ως αποτέλεσμα μη συναλλαγματικής συναλλαγής και σε μη ανταγωνιστικό περιβάλλον, απαιτεί ιδιαίτερη συλλογή στοιχείων και ανάλυσή τους, προκειμένου να αξιολογηθεί η ορθολογική αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων.

Το κοινοβούλιο είναι επίσης ένας από τους βασικούς χρήστες των οικονομικών καταστάσεων του δημοσίου, προκειμένου, ως εκπρόσωποι των πολιτών να παρακολουθούν και να κατευθύνουν την αξιοποίηση των δημοσίων πόρων. Η σκοπιμότητα της αξιοποίησης της πληροφόρησης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων στις περιπτώσεις αυτές είναι τόσο η παροχή στοιχείων σχετικά με τη διαχείριση από την οντότητα των πόρων που της έχουν ανατεθεί για την παράδοση των υπηρεσιών, αλλά και η παράλληλη συμμόρφωση με τη νομοθεσία σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Μακροπρόθεσμα, η εκπλήρωση των υποχρεώσεων των κυβερνήσεων και η ανάγκη λογοδοσίας θα απαιτήσει επίσης την παροχή πληροφοριών

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό
και Αναπτυξιακό Ταμείο

Ε.Π.
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ

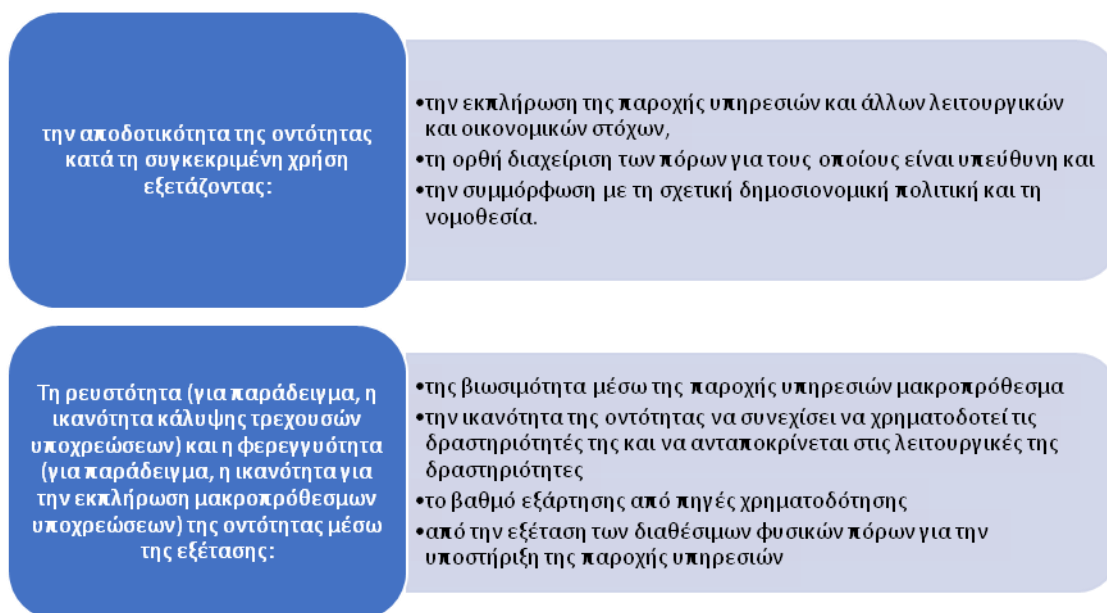
ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

σχετικά με την αποδοτικότητα της οντότητας προκειμένου να μπορεί να συνεχίσει να παρέχει υπηρεσίες σε μελλοντικές περιόδους.

Άλλοι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων του δημοσίου τομέα, όπως αναλυτές, μέσα μαζικής ενημέρωσης, ομάδες δημοσίου συμφέροντος, Διεθνείς Οργανισμοί, Ελεγκτικοί Μηχανισμοί, επίσης αντλούν πληροφόρηση για την αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα από τη χρήση της περιουσίας των πολιτών.

Σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου Τομέα, για λόγους λογοδοσίας και λήψης αποφάσεων, οι αποδέκτες υπηρεσιών και οι πάροχοι πόρων θα χρειαστούν πληροφορίες που θα αντλούν από τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις προκειμένου να εκτιμούν:

Οι πληροφορίες σχετικά με την οικονομική θέση μιας κυβέρνησης ή άλλης οντότητας του δημόσιου τομέα θα επιτρέπουν στους χρήστες να προσδιορίζουν τους διαθέσιμους πόρους και τις μελλοντικές αξιώσεις στους πόρους αυτούς. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να αξιολογήσουν:

το βαθμό στον οποίο η διοίκηση έχει εκπληρώσει τις ευθύνες της για φύλαξη και διαχείριση των πόρων της οντότητας

το βαθμό στον οποίο θα είναι διαθέσιμοι οι πόροι για την υποστήριξη μελλοντικών δραστηριοτήτων παροχής υπηρεσιών και αλλαγές κατά την περίοδο αναφοράς στο ποσό, τη σύνθεση και τις αξιώσεις σε αυτούς τους πόρους και

τα ποσά και τη χρονική κατανομή των μελλοντικών ταμειακών ροών που απαιτούνται για την εξυπηρέτηση και την εξόφληση των υφιστάμενων υποχρεώσεων

2.3.2 Έννοια και σκοποί της ανάλυσης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι αναλυτές εφαρμόζουν διάφορες μεθόδους προκειμένου να εκτιμήσουν τη χρηματοοικονομική σταθερότητα μιας οντότητας και για να προσδιορίζουν τα χαρακτηριστικά και την αξία της. Μία από τις βασικότερες πηγές άντλησης αυτής της πληροφόρησης είναι η ανάλυση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Πιο συγκεκριμένα οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι το βασικό εργαλείο προκειμένου οι αναλυτές να προβλέψουν την βιωσιμότητα και αποδοτικότητα της οντότητας μακροπρόθεσμα.

Η ανάλυση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι μια διαδικασία επεξεργασίας και ανάλυσης των διαθέσιμων πληροφοριών που παρέχουν, για σκοπούς λήψης αποφάσεων. Με τον τρόπο αυτό, επιτρέπεται σε εξωτερικούς ενδιαφερόμενους να αξιολογήσουν την οικονομική απόδοση της οντότητας αλλά και να προσδιορίσουν την αξία της.

Όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω, όλα τα είδη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, χρησιμοποιούνται για την άντληση της απαραίτητης πληροφόρησης. Πιο συγκεκριμένα, ο Ισολογισμός είναι η χρηματοοικονομική κατάσταση που παρουσιάζει τη λογιστική αξία της

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής
και Ανάπτυξης

Ε.Π.
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

οντότητας σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Ο υπολογισμός των ιδίων κεφαλαίων μέσω της αφαίρεσης των υποχρεώσεων από το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων (Ενεργητικό), αποτελεί σημαντικό στοιχείο για την μέτρηση της αποδοτικότητας μελετώντας τις πιθανές αυξήσεις ή μειώσεις, μέσα από τις δραστηριότητες της οντότητας.

Επιπλέον οι πληροφορίες που αντλούνται από το κυκλοφορούν ενεργητικό του Ισολογισμού, όπως τα διαθέσιμα και οι απαιτήσεις, διευκολύνουν την εκτίμηση της λειτουργικής αποτελεσματικότητας της οντότητας. Οι υποχρεώσεις περιγράφουν τις πιστώσεις που λαμβάνει η οντότητα καθώς και το ρυθμό εξόφλησης του χρέους παρέχοντας πληροφόρηση για θέματα φερεγγυότητας ενώ η εκτίμηση της έννοιας αυτής, ενισχύεται από τα ίδια κεφάλαια και τα αποτελέσματα εις νέον.

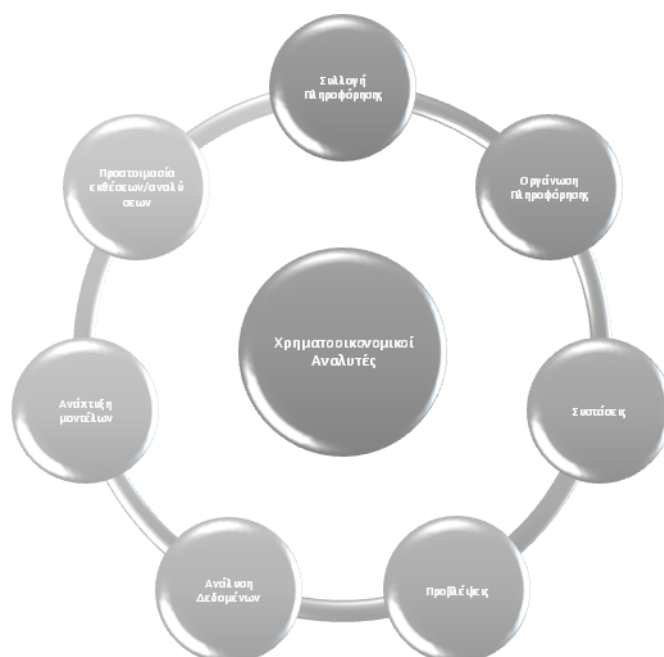
Αντίστοιχα, η χρηματοοικονομική κατάσταση ταμιακών ροών, μέσα από την αναλυτική παρουσίαση των ταμιακών εισροών και εκροών, παρουσιάζει τη διαχείριση των διαθεσίμων της οντότητας και συμπληρώνει την πληροφόρηση που αντλείται και από τις υπόλοιπες οικονομικές καταστάσεις.

Σημαντικός ο ρόλος και της Κατάστασης Αποτελεσμάτων στην παροχή πληροφόρησης και στη λήψη αποφάσεων καθώς μέσα από την λεπτομερή παρουσίαση των εσόδων και των εξόδων της οντότητας, παρέχει την κατώτατη γραμμή για τη λήψη αποφάσεων, δίνοντας τις βασικές ενδείξεις αποδοτικότητας είτε η οντότητα πραγματοποιεί κέρδη είτε ζημίες. Επιπλέον, ο διαχωρισμός της Κατάστασης Αποτελεσμάτων σε τρία μέρη βοηθά στην ανάλυση της επιχειρηματικής αποτελεσματικότητας τόσο σε λειτουργικό επίπεδο μέσα από το μικτό κέρδος, όσο και σε θέματα αποτελεσματικότητας της διοίκησης ή της χρηματοοικονομικής πολιτικής. Ειδικότερα το περιθώριο κέρδους, που υπολογίζεται με βάση το μικτό κέρδος, βοηθά στον εντοπισμό του κόστους των δραστηριοτήτων της οντότητας και εάν αυτό είναι χαμηλό ή υψηλό σε διαφορετικά σημεία των εργασιών.

2.3.3 Βασικές κατηγορίες και σκοποί αναλυτών.

Ένας χρηματοοικονομικός αναλυτής προβλέπει τις επενδυτικές επιδόσεις μιας οντότητας συλλέγοντας και αξιολογώντας την κατάλληλη χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Με βάση την ανάλυση της διαθέσιμης αυτής πληροφόρησης, ο χρηματοοικονομικός αναλυτής μπορεί να προχωρήσει σε συστάσεις σχετικά με την οικονομική κατάσταση της οντότητας, τις τάσεις της οικονομίας στην οποία δραστηριοποιείται καθώς επίσης και εκτιμήσεις για τα αποτελέσματα που αναμένονται από συγκεκριμένες συναλλαγές και συμφωνίες. Παράλληλα διενεργούνται προβλέψεις, εντοπίζονται τάσεις και δημιουργούνται χαρτοφυλάκια μέσα από την κατάλληλη αξιοποίηση και συνδυασμό της διαθέσιμης πληροφόρησης. Σε αυτό το πλαίσιο των εργασιών η επεξεργασία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων μπορεί να απαιτείται χρήση ειδικού λογισμικού.

Τα βασικά βήματα τα οποία ακολουθούνται από τους χρηματοοικονομικούς αναλυτές περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- Συλλογή Πληροφοριών

Οι χρηματοοικονομικοί αναλυτές, αναζητούν δημοσιοποιημένα και μη στοιχεία προκειμένου να συλλέξουν τις κατάλληλες πληροφορίες για τις αναλύσεις τους. Λόγω της αξιοπιστίας τους και του τυποποιημένου τρόπου παρουσίασης των πληροφοριών, οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις αποτελούν τη βασική πηγή παροχής αυτής της μορφής πληροφόρησης.

- Οργάνωση Πληροφοριών

Μόλις οι χρηματοοικονομικοί αναλυτές συγκεντρώσουν ικανοποιητικό πλήθος αξιόπιστης πληροφόρησης, προχωρούν στην οργάνωση των δεδομένων τους χρησιμοποιώντας το κατάλληλο λογισμικό. Συνήθως απαιτείται η ταξινόμηση της πληροφόρησης και η ανάπτυξη δεικτών και συναρτήσεων προκειμένου να φτάσουν στο επιθυμητό επίπεδο ανάλυσης και συμπερασμάτων.

- Ανάλυση των οικονομικών αποτελεσμάτων

Μετά την οργάνωση των δεδομένων, οι χρηματοοικονομικοί αναλυτές μπορούν να προχωρήσουν στην ανάλυση παρελθόντων στοιχείων και ιστορικών αποτελεσμάτων. Αυτό συνήθως περιλαμβάνει την αναθεώρηση μετρήσεων και δεικτών, όπως ο δείκτης ιδίων κεφαλαίων και χρέους, απόδοση περιουσιακών στοιχείων (ROA), απόδοση ιδίων κεφαλαίων (ROE), σύγκριση σταθερού και μεταβλητού κόστους, προσδιορισμό μικτού περιθωρίου και περιθωρίου συνεισφοράς. Παράλληλα, μελετούν τις τάσεις και συγκρίνουν τις επιδόσεις με άλλες οντότητες του ίδιου χώρου.

- Συγκέντρωση πληροφοριών και δεδομένων

Η συλλογή των πληροφοριών και των οικονομικών δεδομένων μπορεί να περιλαμβάνουν πληροφορίες για τις τιμές των μετοχών, λογιστικά δεδομένα πληροφορίες του κλάδου, στατιστικά στοιχεία, μακροοικονομικά δεδομένα και άλλους τύπους ποσοτικών δεδομένων. Η πληροφόρηση αυτή στηρίζεται στα στοιχεία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων αλλά αξιοποιούνται και πρόσθετες πληροφορίες από δημόσιους φορείς και τρίτους. Τα δεδομένα

αυτά συνδυαστικά οδηγούν στην εκτίμηση των γενικότερων τάσεων για την οντότητα και την οικονομία.

- Διενέργεια προβλέψεων

Μετά την ανάλυση των διαθέσιμων πληροφοριών, οι χρηματοοικονομικοί αναλυτές προχωρούν σε προβλέψεις σχετικά με την αποδοτικότητα της οντότητας στο μέλλον. Πιο συγκεκριμένα, μπορούν να πραγματοποιούν προβολή των αποτελεσμάτων, εσόδων εξόδων και ταμιακών ροών, της οντότητας, στο μέλλον, βοηθώντας στη λήψη επενδυτικών αποφάσεων.

- Πραγματοποιούν συστάσεις

Η ανωτέρω ανάλυση που διενεργείται από τους χρηματοοικονομικούς αναλυτές, τους επιτρέπει να διαθέτουν τα δεδομένα ώστε να προχωρούν ακόμη και σε συστάσεις στην εκάστοτε οντότητα σχετικά με τη παρούσα και μελλοντική λειτουργία της, αλλά και για μεθοδολογίες αύξησης των εσόδων, μείωσης του κόστους και γενικότερα βελτίωσης της λειτουργικής αποτελεσματικότητας.

- Ανάπτυξη οικονομικών μοντέλων

Η μελέτη που διενεργείται στο πλαίσιο της χρηματοοικονομικής ανάλυσης μπορεί να επεκταθεί με τη ανάπτυξη οικονομικών μοντέλων, τα οποία στηρίζονται στη σύνδεση της πληροφόρησης μεταξύ των βασικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων και συνδυάζουν στατιστικές αναλύσεις, προεξοφλήσεις και περαιτέρω υπολογισμούς. Οι χρηματοοικονομικοί αναλυτές χρησιμοποιούν χρηματοοικονομικά μοντέλα για να προβλέψουν ή να εξηγήσουν τον αντίκτυπο των γεγονότων στη μετοχή μιας εταιρείας από εσωτερικούς παράγοντες, όπως η αλλαγή επιχειρηματικού μοντέλου ή στρατηγικής, αλλά και εξωτερικούς παράγοντες, όπως η αλλαγή στην οικονομική πολιτική μιας χώρας.

Ανάλογα με τη μορφή της ανάλυσης και την εξειδίκευση στην εξαγωγή συμπερασμάτων και διενέργειας προβλέψεων, οι χρηματοοικονομικοί αναλυτές μπορεί να διακριθούν σε διάφορες κατηγορίες.

- Αναλυτής επενδυτικής τραπεζικής

Οι χρηματοοικονομικοί αναλυτές της επενδυτικής τραπεζικής αξιοποιούν τις διαθέσιμες χρηματοοικονομικές πληροφορίες προκειμένου να κατευθύνουν σε αποτελεσματικές επενδύσεις που ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένους οικονομικούς στόχους που έχουν τεθεί. Για παράδειγμα με βάση τα διαθέσιμα της οντότητας αλλά και τις υφιστάμενες επενδύσεις μπορεί να προχωρήσει σε εκτίμηση της αποδοτικότητας και τη σύσταση για νέες επενδυτικές επιλογές.

- Αναλυτής έρευνας μετοχών

Η χρηματοοικονομική ανάλυση μετοχών περιλαμβάνει ερευνητικές εκθέσεις, συστάσεις και προβλέψεις για μετοχές και εταιρείες, συνδυάζοντας στοιχεία τόσο για τη βιωσιμότητα όσο και τη φερεγγυότητα των οντοτήτων, μέσα από το συνδυασμό των στοιχείων των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

- Αναλυτής κρατικών φορέων

Αυτή η κατηγορία αναλυτών ασχολείται με την επίβλεψη και τη διαχείριση της χρήσης των οικονομικών στοιχείων ενός οργανισμού, συμπεριλαμβανομένων των εσόδων από επενδύσεις, των υποχρεώσεων αλλά και των περιουσιακών στοιχείων, της πιστωτικής πολιτικής και των ταμειακών ροών.

- Αναλυτής οικονομικού σχεδιασμού και ανάλυσης

Ένας χρηματοοικονομικός αναλυτής οικονομικού σχεδιασμού και ανάλυσης χρησιμοποιεί τόσο ποιοτική όσο και ποσοτική ανάλυση των λειτουργιών μιας εταιρείας για να αξιολογήσει την πρόοδό της προς την επίτευξη των στόχων της και να αναπτύξει μελλοντικά σχέδια και

στόχους. Η σύγκριση των διαθέσιμων πληροφοριών με εκείνες προηγούμενων ετών βοηθά στον εντοπισμό προβλημάτων και στην πρόβλεψη για αποφυγή μελλοντικών δυσχερειών.

- Αναλυτής εταιρικής ανάπτυξης

Η αξιοποίηση της κατάστασης αποτελεσμάτων σε συνδυασμό με την περιουσιακή κατάσταση και τις υποχρεώσεις, οδηγεί έναν αναλυτή εταιρικής ανάπτυξης σε πιθανές προτάσεις για τη βελτιστοποίηση των επιχειρηματικών διαδικασιών και τη βελτίωση των εσόδων. Παράλληλα, επιτρέπεται η επεξεργασία των οικονομικών δεδομένων και λειτουργιών ώστε να ερευνώνται δυνητικοί πελάτες και να βελτιώνονται οι επιχειρηματικές στρατηγικές.

- Αναλυτής κινδύνου

Οι αναλύσεις οι οποίες στηρίζονται στη διαθέσιμη πληροφόρηση για χρηματοοικονομική ευκαμψία (Κατάσταση Ταμειακών Ροών) και κατευθύνουν κυρίως για νέες επενδυτικές επιλογές, διενεργούνται από τους αναλυτές κινδύνου. Οι αναλυτές κινδύνου πραγματοποιούν επίσης εκτεταμένη έρευνα για να βοηθήσουν τις εταιρείες να λαμβάνουν ενημερωμένες οικονομικές αποφάσεις.

- Αναλυτής αξιολόγησης

Οι χρηματοοικονομικές αναλύσεις οι οποίες οδηγούν σε αξιολόγηση οντοτήτων, κρατικών υπηρεσιών ή τίτλων σχετικά κυρίως με την ικανότητά τους να πληρώνουν τα χρέη τους, συμπεριλαμβανομένων των ομολόγων, ονομάζονται αναλύσεις αξιολόγησης. Οι αναλυτές που διενεργούν τις εν λόγω αξιολογήσεις, βοηθούν τους επενδυτές να προσδιορίσουν τον κίνδυνο που σχετίζεται με την επένδυση σε έναν συγκεκριμένο οργανισμό, αγορά ή επενδυτικό μέσο.

- Χρηματοοικονομικός ποιοτικός αναλυτής

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής
και Αναπτυξιακής Ανάπτυξης

Ε.Π.
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Οι χρηματοοικονομικοί ποιοτικοί αναλυτές εκτιμούν μέσα από τα δημοσιοποιημένα στοιχεία την απόδοση ομολόγων, μετοχών και άλλων ειδών επενδύσεων και κατευθύνουν σε γρήγορες επενδυτικές επιλογές.

- Διαχειριστής hedgefund

Οι διαχειριστές κεφαλαίων αντιστάθμισης κινδύνου συμβουλεύουν τις εταιρείες σχετικά με τον τρόπο διαχείρισης των μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων επενδύσεών τους σε αμοιβαία κεφάλαια κινδύνου, στηριζόμενοι σε χρηματοοικονομική πληροφόρηση που παρέχεται από το σύνολο των δημοσιοποιημένων καταστάσεων.

2.3.4 Μέθοδοι ανάλυσης οικονομικών καταστάσεων

Οι διαφορετικοί τύποι συγκέντρωσης, αξιοποίησης και ανάλυσης της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, οι οποίοι αναπτύσσονται από τις διαφορετικές κατηγορίες χρηματοοικονομικών αναλυτών, οδηγούν στις ακόλουθες τρεις βασικές μεθοδολογίες που χρησιμοποιούνται για την ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων. Οι τρεις αυτές μέθοδοι χρηματοοικονομικής ανάλυσης είναι οι ακόλουθες:

Οριζόντια Ανάλυση

Η οριζόντια ανάλυση βασίζεται στη διαχρονική εξέταση των μεγεθών μεταξύ διαφορετικών χρονικών περιόδων, προκειμένου να εκτιμηθεί η πρόοδος που έχει διετελεσθεί από την οντότητα. Μέσα από τη διαχρονική σύγκριση των κονδυλίων εξάγονται συμπεράσματα και προδιαγράφονται οι τάσεις εξέλιξης. Κατά την ανάπτυξη μοντέλων, σύμφωνα με τη συγκεκριμένη μεθοδολογία συνήθως χρησιμοποιούνται δεδομένα τριών ετών και πέντε έτη προβλεπόμενων πληροφοριών. Η συνολική περίοδος μελέτης οδηγεί στην εκτίμηση τάσεων για τα μεγέθη της οντότητας, τα οποία μπορούν στη συνέχεια να συγκριθούν με άλλες οντότητες που λειτουργούν στον ίδιο κλάδο. Η μέθοδος αυτή είναι η πιο συνηθισμένη, ενώ τα στοιχεία που κυρίως αναλύονται κατά την εφαρμογή της εν λόγω μεθόδου είναι το μικτό κέρδος, οι πωλήσεις, το κόστος κλπ. Για παράδειγμα η διαχρονική εξέλιξη των στοιχείων του κόστους με την παράλληλη εξέταση των στοιχείων των εσόδων, οδηγεί σε αρχικές εκτιμήσεις.

Παράδειγμα

Με βάση τα κατωτέρω δεδομένα να διενεργηθεί οριζόντια ανάλυση.

Κατάσταση Αποτελεσμάτων	20X2	20X1	20X0
Κύκλος εργασιών (καθαρός)	150.000	40.000	30.000
Κόστος πωλήσεων	95.000	0.000	0.000
Μικτό αποτέλεσμα	55.000	0.000	0.000

Έξοδα διοίκησης	22.0	1	1
00	8.000	6.000	
Έξοδα διάθεσης	11.0	1	1
00	3.000	0.000	
Αποτελέσματα προ τόκων και φόρων	22.0	1	2
00	9.000	4.000	
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	3.00	3	2
0	.500	.300	
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	1.80	1	1
0	.500	.800	
Αποτέλεσμα προ φόρων	23.2	2	2
00	1.000	4.500	

Η διαχρονική εξέταση των ανωτέρω μεγεθών παρουσιάζει ενδεικτικά μια ανοδική τάση στις πωλήσεις, η οποία ακολουθείται από αυξητική τάση και για το κόστος πωληθέντων. Πιο συγκεκριμένα, οι πωλήσεις παρουσιάζουν αύξηση κατά περίπου 8% το πρώτο έτος και περίπου 7% στο δεύτερο έτος. Αντίστοιχα το κόστος πωληθέντων παρουσιάζει μια αύξηση της τάξης του 12,5% κατά το πρώτο έτος και 5,5% για το δεύτερο έτος. Οι τάσεις αυτές θα μπορούσαν να συγκριθούν και με αντίστοιχα μεγέθη άλλων οντοτήτων.

Οριζόντια Ανάλυση = Ποσό στο έτος σύγκρισης – Ποσό στο έτος βάσης

ή

Οριζόντια Ανάλυση (%) = ((Ποσό στο έτος σύγκρισης – Ποσό στο έτος βάσης)/Ποσό στο έτος βάσης)*100

Κάθετη Ανάλυση

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό
και Αναπτυξιακό Ταμείο

Ε.Π.
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η κάθετη ανάλυση στηρίζεται κυρίως στην ανάλυση στοιχείων της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων και τη διαίρεση τους με τα έσοδα για να εκφραστούν ως ποσοστό. Η μέθοδος αυτή βοηθά στην κατανόηση της συνολικής απόδοσης όσον αφορά για παράδειγμα τη συσχέτιση των εσόδων και των εξόδων. Η αξιοποίηση του συγκεκριμένου τύπου χρηματοοικονομικής ανάλυσης ολοκληρώνεται με τη σύγκριση των αναλογιών που έχουν προκύψει από την ανωτέρω επεξεργασία, με τα αντίστοιχα αποτελέσματα άλλων οντοτήτων του ίδιου χώρου. Με τον τρόπο αυτό θα μπορέσουν να εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα για την αποδοτικότητα της εν λόγω οντότητας. Η μέθοδος αυτή ονομάζεται επίσης και μέθοδος κοινών μεγεθών, αφού επιτρέπει στους αναλυτές να συγκρίνουν οντότητες διαφορετικών μεγεθών, αξιολογώντας τις αναλογίες των αποτελεσματικών τους στοιχείων, αντί να συγκρίνει απόλυτα ποσά.

Παράδειγμα

Με βάση τα κατωτέρω στοιχεία της Κατάστασης Αποτελεσμάτων να διενεργηθεί κάθετη ανάλυση.

Κατάσταση Αποτελεσμάτων	20X2	20X1	20X0
Κύκλος εργασιών (καθαρός)	150.000	40.000	30.000
Κόστος πωλήσεων	95.000	0.000	0.000
Μικτό αποτέλεσμα	55.000	0.000	0.000
Έξοδα διοίκησης	22.000	8.000	6.000
Έξοδα διάθεσης	11.000	1.000	1.000

	00	3.000	0.000
Αποτελέσματα προ τόκων και φόρων	22.0	1	2
	00	9.000	4.000
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	3.00	3	2
	0	.500	.300
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	1.80	1	1
	0	.500	.800
Αποτέλεσμα προ φόρων	23.2	2	2
	00	1.000	4.500

Με βάση τα ανωτέρω δεδομένα προκύπτει ότι το κόστος πωληθέντων ως ποσοστό των πωλήσεων ανέρχεται σε 61,5% το πρώτο έτος, σε 64 το δεύτερο έτος και σε 63% το τρίτο έτος, παρουσιάζοντας έτσι μια τάση βελτίωσης, η οποία και θα μπορούσε να συγκριθεί με την πορεία άλλων οντοτήτων. Ενδεικτικά θα μπορούσε επίσης να εξετασθεί η αναλογία των εξόδων διάθεσης προς το σύνολο των πωλήσεων, το οποίο ανέρχεται σε 7,7% το πρώτο έτος, σε 9,3% το δεύτερο έτος και 7,3% το τρίτο έτος. Η πορεία και των συγκεκριμένων αναλογιών θα μπορούσε στη συνέχεια να συγκριθεί με άλλες οντότητες.

Ανάλυση μέσω αριθμοδεικτών

Οι αριθμοδείκτες αποτελούν μια από τις πιο γνωστές μεθόδους ανάλυσης χρηματοοικονομικών δεδομένων παρουσιάζοντας ταυτόχρονα μια γενική ανοδική ή πτωτική τάση, για τα μεγέθη που εξετάζονται. Οι αριθμοδείκτες που υπολογίζονται μπορούν στη συνέχεια να συγκρίνονται με αντίστοιχους της προηγούμενης περιόδου ώστε να εξετασθεί εάν η απόδοση της οντότητας είναι σύμφωνη με τις καθορισμένες προσδοκίες. Με τον τρόπο αυτό διευκολύνεται η διοίκηση να εντοπίζει πιθανές αποκλίσεις και να προβαίνει σε σχετικές αποφάσεις. Οι πληροφορίες που μπορούμε να αντλήσουμε από την αξιοποίηση των αριθμοδεικτών αφορούν κυρίως τη ρευστότητα, τη δραστηριότητα, την αποδοτικότητα και

την βιωσιμότητα οντότητας, σε σχέση με την διάρθρωση των κεφαλαίων της και σε τελική ανάλυση την πραγματική κατάσταση ολόκληρης της οικονομικής μονάδας.

Επίσης είναι πολύ σημαντικοί γιατί βοηθούν τον αναλυτή να πραγματοποιήσει:

- **Διαχρονική ανάλυση**

Μέσω της διαχρονικής ανάλυσης πραγματοποιείται σύγκριση των παρόντων χρηματοοικονομικών στοιχείων με τα αντίστοιχα που παρουσίασε η οντότητα στο παρελθόν ή προβλέπεται ότι θα παρουσιάσει. Με τη σύγκριση αυτή εξετάζεται εάν η χρηματοοικονομική κατάσταση ή απόδοση της οντότητας έχει βελτιωθεί ή έχει χειροτερεύσει με την πάροδο του χρόνου.

- **Διαστρωματική ανάλυση**

Με τη μέθοδο αυτή τα χρηματοοικονομικά στοιχεία της οντότητας συγκρίνονται με τα αντίστοιχα άλλων παρόμοιων οντοτήτων ή και με τους μέσους όρους που έχουν προκύψει για ομοειδής κατηγορίες οντοτήτων για παρόμοια χρονικά διαστήματα, παρέχοντας έτσι τη δυνατότητα για σύγκριση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας μεταξύ των διαφόρων οντοτήτων.

Οι τρεις βασικές κατηγορίες αριθμοδεικτών είναι οι ακόλουθες:

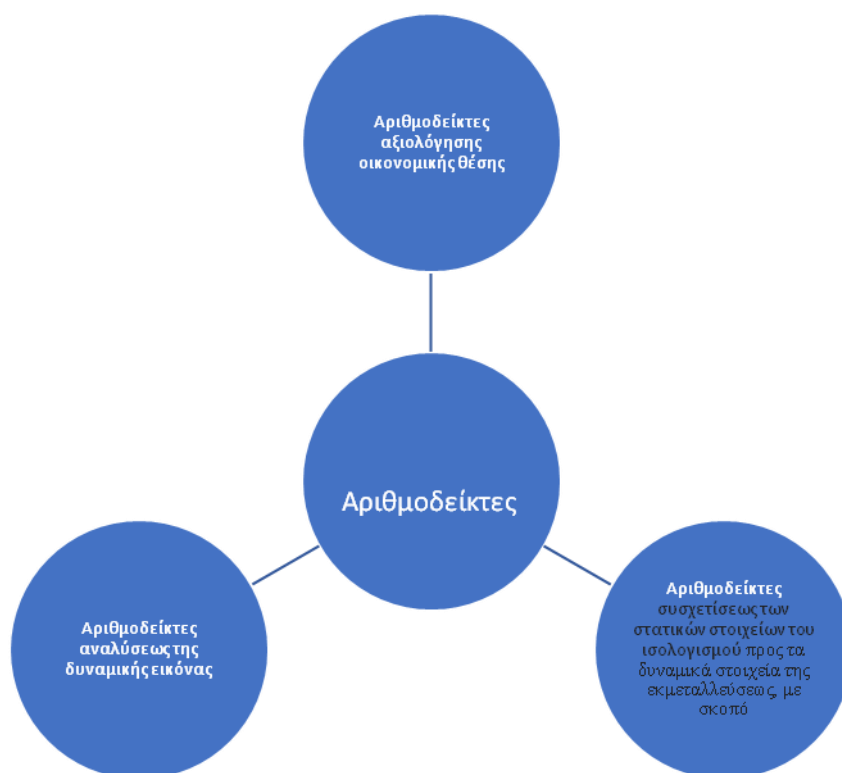
Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό
και Αναπτυξιακό Ταμείο

Ε.Π.
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η κατηγορία των αριθμοδεικτών που καλύπτουν τις ανάγκες αξιολόγησης της οικονομικής θέσεως της οικονομικής μονάδας, παρουσιάζουν αναλύσεις της οντότητας σε στατική μορφή. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται κυρίως για τον υπολογισμό των αριθμοδεικτών αυτών, προέρχονται από τον ισολογισμό.

Η δεύτερη κατηγορία περιλαμβάνει τους αριθμοδείκτες οι οποίοι αποσκοπούν στην παρουσίαση της δυναμικής εικόνας της οντότητας, εκτιμώντας τα αποτελέσματα, αντλώντας στοιχεία όσον αφορά την αποδοτικότητα από τα έσοδα και τα έξοδα της κατάστασης αποτελεσμάτων.

Η συσχέτιση των στατικών στοιχείων που απεικονίζονται στον ισολογισμό, διενεργείται από την τρίτη κατηγορία αριθμοδεικτών. Βασικός στόχος είναι η συσχέτιση των κονδυλίων που

παρέχονται από τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις προκειμένου να αναλύεται η αποδοτικότητα και η προοπτική της οντότητας.

Σύμφωνα με τις παραπάνω βασικές κατηγορίες προκύπτει η εξής ταξινόμηση των αριθμοδεικτών:

- Αριθμοδείκτες Ρευστότητας, οι οποίοι χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό τόσο της παρούσας οικονομικής θέσης της οντότητας όσο και της προοπτικής να διαθέτει ρευστότητα για την κάλυψη των άμεσων υποχρεώσεών της.
- Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας, οι οποίοι χρησιμοποιούνται προκειμένου να εκτιμηθεί η αποτελεσματικότητα αξιοποίησης των περιουσιακών στοιχείων.
- Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας, με τους οποίους εκτιμάται η αποδοτικότητα των κερδών και η αξιοποίησή τους για περαιτέρω ανάπτυξη από τη διοίκηση.
- Αριθμοδείκτες Διαρθρώσεως Κεφαλαίων και Βιωσιμότητας, με τους οποίους προσδιορίζεται η ικανότητα της οντότητας να ικανοποιήσει τις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της.
- Αριθμοδείκτες Επενδύσεων ή Επενδυτικοί Αριθμοδείκτες, με την ανάλυση των οποίων συσχετίζονται στα στοιχεία των μετοχών με τις αξίες τους, τα μερίσματα και τα περιουσιακά στοιχεία.

Οι αριθμοδείκτες, οι οποίοι αναλύονται κατωτέρω, παρέχουν ένα σύνολο ενδείξεων αλλά δεν μπορούν να διασφαλίσουν μια συνολική εικόνα για την οντότητα εάν δεν συνδυαστούν και ερμηνευθούν σωστά. παρέχει μόνο ενδείξεις, δηλαδή οι υψηλότεροι δείκτες να αντιστοιχούν σε ευνοϊκότερες καταστάσεις και οι χαμηλότεροι σε δυσμενέστερες. Για το λόγο αυτό απαιτείται ο σωστός υπολογισμός και σύγκρισή τους διαχρονικά και διαστρωματικά προκειμένου να αξιοποιηθούν από τους αναλυτές και να εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα.

Ανάλυση τάσεων

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

Ε.Π.
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η συγκεκριμένη μεθοδολογία χρηματοοικονομικής ανάλυσης, βοηθά στην ανάλυση των τάσεων σε τρεις ή περισσότερες περιόδους, λαμβάνοντας υπόψη τα μοτίβα σταδιακών μεταβολών που έχουν ήδη εντοπιστεί. Οι μεταβολές οι οποίες προκύπτουν υποδεικνύουν μία αρνητική ή θετική στάση. Λαμβάνει υπόψη τα μοτίβα σταδιακής μεταβολής, λαμβάνοντας υπόψη το πρώιμο έτος ως περίοδο βάσης. Μια αλλαγή σε μια οικονομική κατάσταση θα αποκαλύψει είτε θετική είτε αρνητική τάση.

Άλλες ειδικότερες μεθοδολογίες χρηματοοικονομικής ανάλυσης είναι οι εξής:

Ανάλυση Σεναρίου & Ευαισθησίας

Μέσω της εκτέλεσης ανάλυσης σεναρίου και ευαισθησίας, επιχειρείται να προσδιοριστεί ο βαθμός κινδύνου που έχει αναλάβει η οντότητα μέσα από την ανάπτυξη σεναρίων και την πρόβλεψη των αναμενόμενων οικονομικών συνεπειών για την οντότητα διακρίνονται το τι θα μπορούσε να συμβεί στην ιδανικότερη ή και χειρότερη περίπτωση. Η μέθοδος αυτή αξιοποιεί συνήθως Πίνακες Αναζητήσεων Στόχων και Δεδομένων.

Ανάλυση Διακύμανσης

Η ανάλυση διακύμανσης είναι μια διαδικασία σύγκρισης πραγματικών αποτελεσμάτων με έναν προϋπολογισμό ή μια πρόβλεψη. Η ανάλυση αυτή εστιάζει κυρίως στο κατά πόσο μια διακύμανση ήταν ευνοϊκή ή δυσμενής αναζητώντας ταυτόχρονα και την βασικά αιτία για κάθε διακύμανση. Για παράδειγμα, μια οντότητα με προϋπολογισμό εξόδων € 1,2 εκ και πραγματικό κονδύλι € 1,1 εκ, ευνοϊκή διακύμανση, η οποία στη συνέχεια μπορεί να εξετασθεί ως προς τις αιτίες που το προκάλεσαν.

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

Η επεξήγηση των κονδυλίων και η ανάλυση της Κατάστασης Ταμειακών Ροών, αποτελεί από μόνη της μία βασική μέθοδο χρηματοοικονομικής ανάλυσης, αντλώντας σημαντική

πληροφόρηση για τα μεγέθη και το συνδυασμό και για τις τρεις κατηγορίες, λειτουργικών, επενδυτικών και χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων.

Τέλος, βασικές διαδικασίες που θα μπορούσαν να συμπληρώσουν τις ανωτέρω μεθόδους χρηματοοικονομικής ανάλυσης, θα μπορούσε να είναι οι εξής:

2.4 ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΟΙΝΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ – ΚΑΘΕΤΗ ΚΑΙ ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗ

Με τον όρο «*Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων*» εννοούμε ένα σύστημα πληροφόρησης το οποίο, αφού αντλήσει δεδομένα (χρηματοοικονομικές πληροφορίες), τα επεξεργάζεται, τα μελετά και τα αναλύει με σκοπό την αξιοποίησή τους στη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων – πραγματοποιώντας λογικές επιλογές μεταξύ

εναλλακτικών λύσεων – από εκείνους (χρήστες) οι οποίοι έχουν εύλογα δικαιώματα σε μια τέτοια πληροφόρηση.

Οι χρηματοοικονομικές πληροφορίες περιέχονται είτε στις υποχρεωτικά δημοσιευόμενες Λογιστικές-Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις (Ισολογισμό, Αποτελέσματα Χρήσης, Διανομή Κερδών κ.λπ.) είτε παρέχονται στις μη υποχρεωτικά δημοσιευόμενες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις ή σε άλλες πηγές χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, οι οποίες είτε προκύπτουν από τις Λογιστικές Καταστάσεις είτε από τα λογιστικά βιβλία είτε καταρτίζονται ειδικά ενόψει μιας συγκεκριμένης μελέτης, είτε παρέχονται από το εξωτερικό περιβάλλον (οικονομικό τύπο, διάφορα Ινστιτούτα κ.λπ.) των επιχειρήσεων.

Με την αξιοποίηση των στοιχείων των χρηματοοικονομικών καταστάσεων εκτιμώνται και ερμηνεύονται οι τάσεις μεταξύ των διαφόρων οικονομικών δεδομένων.

Σύμφωνα με τις σύγχρονες απόψεις, από χρηματοοικονομική τουλάχιστον άποψη, οι επιδιώξεις μιας οικονομικής μονάδας μπορούν να συνοψιστούν στις ακόλουθες δύο βασικές κατευθύνσεις:

1. στην πραγματοποίηση μιας ικανοποιητικής απόδοσης των επενδυμένων κεφαλαίων (αποδοτικότητα),
2. στη διατήρηση μιας υγιούς περιουσιακής κατάστασης (βραχυχρόνια και μακροχρόνια).

Ενδεικτικά κάποιες κατηγορίες ατόμων που μπορεί να ενδιαφέρονται για την οικονομική κατάσταση μίας οικονομικής μονάδας είναι:

Ι. Οι ιδιοκτήτες και οι ασκούντες διοίκηση σε μία οικονομική μονάδα.

Η διοίκηση μίας επιχείρησης ενδιαφέρεται τόσο για τον προσδιορισμό της οικονομικής της κατάστασης όσο και για τη μελλοντική της εξέλιξη.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής
Ανάπτυξης

Ε.Π.
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η συνεχής παρακολούθηση των οικονομικών δεδομένων μίας οικονομικής μονάδας με συγκριτικές καταστάσεις και αριθμοδείκτες προσφέρει στη διοίκηση της μονάδας τη δυνατότητα να προβαίνει στη λήψη των καταλληλότερων επιχειρηματικών αποφάσεων.

II. Οι δανειστές μιας οικονομικής μονάδας.

Δανειστές είναι αυτοί που δανείζουν μια μονάδα. Τα δανειακά κεφάλαια η οικονομική μονάδα είναι υποχρεωμένη να τα επιστρέψει σε δεδομένο χρονικό διάστημα προσαυξημένα με τους αντίστοιχους τόκους.

Σε περίπτωση που η μονάδα παρουσιάζει ζημία τότε αυξάνεται ο κίνδυνος που αντιμετωπίζουν οι δανειστές της για πιθανή απώλεια των δανειακών τους κεφαλαίων, για αυτό το λόγο η ανάλυση που κάνουν οι δανειστές στις λογιστικές καταστάσεις της μονάδας αφορά κυρίως στην ασφάλεια που τους παρέχεται για την επιστροφή των κεφαλαίων τους.

Τρία είναι τα ζωτικά ερωτήματα που υποβάλλουν τα ενδιαφερόμενα μέρη (χρήστες).

- i. Η οικονομική μονάδα αποδίδει;
- ii. Η διοίκηση της είναι ικανή;
- iii. Η μονάδα μπορεί να επιβιώσει;

Επομένως, η Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων μας εξασφαλίζει τις διαδικασίες με τις οποίες διευκολύνεται η εκτίμηση των επιδόσεων και της μελλοντικής λειτουργίας μιας οικονομικής μονάδας. Σύμφωνα με τις ανάγκες των χρηστών, οι στόχοι μιας μονάδας είναι:

- ✓ η εξασφάλιση ικανοποιητικής απόδοσης του επενδυμένου κεφαλαίου,
- ✓ η ικανότητα της διοίκησής της και
- ✓ η διατήρηση μιας ικανοποιητικής κατάστασης (βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα).

Αναλυτικότερα, οι γενικώς αποδεκτοί σκοποί της Χρηματοοικονομικής Ανάλυσης Λογιστικών Καταστάσεων θεωρούνται:

1. η ανάλυση, διερεύνηση και εκτίμηση της περιουσιακής και κεφαλαιακής δομής των μονάδων,
2. η ανάλυση, διερεύνηση και εκτίμηση της χρηματοπιστωτικής οικονομικής κατάστασης των οικονομικών μονάδων: σύνθεση του κεφαλαίου, συσχέτιση της δομής της περιουσίας προς τη σύνθεση του κεφαλαίου, εκτίμηση της ροής χρήματος (cash-flow) αυτών, υπολογισμός της καθαρής θέσης που εμφανίζεται στον ισολογισμό κ.λπ.,
3. η ανάλυση της αποδοτικότητας των μονάδων, ιδίου κεφαλαίου, συνολικού κεφαλαίου, κεφαλαίου εκμετάλλευσης ως προς τα κέρδη και ως προς το cash-flow,
4. η ανάλυση της ρευστότητας των οικονομικών μονάδων (πρώτου βαθμού, δεύτερου βαθμού κ.λπ.),
5. η ανάλυση της δανειακής επιβάρυνσης ή της υπερχρέωσης των οικονομικών μονάδων: απόλυτη υπερχρέωση, σχετικά με τον κύκλο εργασιών, σχετικά με το cash-flow κ.λπ.),
6. η ανάλυση των επενδύσεων και αποσβέσεων των οικονομικών μονάδων,
7. η ανάλυση του κύκλου εργασιών των επιχειρήσεων (ταχύτητες κυκλοφορίας ιδίου, συνολικού κεφαλαίου, πάγιου ενεργητικού, συσχετίσεις κερδών, ροής διαθεσίμων (cash-flow) και κόστους προσωπικού προς κύκλο εργασιών),
8. η ανάλυση του προσωπικού των μονάδων (κόστος προσωπικού, παραγωγικότητα προσωπικού, αποδοτικότητα προσωπικού κ.λπ.),
9. η ανάλυση της σύνθεσης των δαπανών και προσόδων των μονάδων (ακόμη και της σχέσης της σύνθεσης των δαπανών προς τη σύνθεση των προσόδων),
10. η ανάλυση των κερδών και της διάθεσης, καθώς και άλλες ειδικές αναλύσεις και διερευνήσεις των οικονομικών μονάδων.

Η ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων αποτελεί αναγκαιότητα για διάφορες κοινωνικές ομάδες εκτός επιχείρησης, οι οποίες πάνω σε αυτήν στηρίζουν σημαντικές οικονομικές αποφάσεις, ή εντός επιχείρησης.

Σαν αντικείμενο της μελέτης αποτελούν οι σχέσεις των οικονομικών στοιχείων που αναφέρονται στις οικονομικές καταστάσεις την δεδομένη χρονική στιγμή καθώς και των τάσεων αυτών διαχρονικά

Η ανάλυση αυτή προκειμένου να επιτευχθεί περιλαμβάνει τρεις διαδικασίες:

- η πρώτη αναφέρεται στην επιλογή και υπολογισμό ορισμένων σχέσεων μεταξύ των στοιχείων των οικονομικών καταστάσεων, ανάλογα με την επιδιωκόμενη απόφαση
- η δεύτερη συνιστάται στην κατάταξη των δεδομένων με τρόπο που να είναι εφικτός ο υπολογισμός των μεταξύ σχέσεων και
- η τρίτη αφορά στην μελέτη αξιολόγηση και ερμηνεία των παραπάνω στοιχείων.

Οι διαδικασίες ανάλυσης, κατατάσσονται σε δύο βασικές κατηγορίες που αφορούν:

- ☐ στην σύγκριση και μέτρηση με βάση τα οικονομικά στοιχεία δύο ή περισσότερων ετών και
- ☐ στην σύγκριση και μέτρηση με βάση τα οικονομικά στοιχεία μιας χρήσης

Η ανάλυση χρηματοοικονομικών καταστάσεων περιλαμβάνει συγκρίσεις ανάμεσα στο τι πραγματικά συμβαίνει και στο τι θα έπρεπε να συμβαίνει, συγκρίνοντας τα στοιχεία με κάποιο αντιπροσωπευτικό μέγεθος.

Οι οικονομικές καταστάσεις, δείχνουν το έχει συμβεί στην διάρκεια μιας συγκεκριμένης χρονικής περιόδου. Οι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων, ενδιαφέρονται για τι θα συμβεί στο μέλλον και τις τάσεις μιας μονάδας σε διάφορους τομείς. Μέσα από την ανάλυση δίνονται διάφορες πληροφορίες που απαντούν στις παραπάνω ανησυχίες

Διακρίσεις ανάλυσης

Όπως προκύπτει από τον ορισμό της Χρηματοοικονομικής Ανάλυσης Λογιστικών Καταστάσεων, ο μελετητής μελετά και αξιοποιεί δεδομένα όχι μόνον από τις βασικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις (Ισολογισμό, Αποτελέσματα Χρήσης κ.λπ.) αλλά και από άλλες Λογιστικές ή Οικονομικές Καταστάσεις που είτε προκύπτουν από τα βιβλία είτε καταρτίζονται ειδικά ενόψει μιας συγκεκριμένης μελέτης, είτε παρέχονται από το εξωτερικό περιβάλλον (Οικονομικός Τύπος, διάφορα Ινστιτούτα κ.λπ.).

Πέραν όμως από τις παραπάνω πληροφορίες, είναι απαραίτητα για τη μελέτη της χρηματοοικονομικής κατάστασης των οικονομικών μονάδων και τα παρακάτω στοιχεία:

- i. Για τη σύγκριση με τα δεδομένα άλλων ομοειδών μονάδων, είναι απαραίτητο να γνωρίσουμε τους υφιστάμενους μέσους (τυπικούς) όρους (σχέσεων μεταξύ των στοιχείων του Ισολογισμού, αριθμοδεικτών αποδοτικότητας κ.λπ.) που επικρατούν στον κλάδο που ανήκει η υπό μελέτη επιχείρηση.
- ii. Πληροφορίες σχετικές με την επιχειρηματική ικανότητα και το παρελθόν της διοίκησης της οικονομικής μονάδας

Η ανάλυση επίσης διακρίνεται σε:

Εξωτερική ανάλυση: Όταν ο μελετητής έχει στη διάθεσή του μόνο τα δημοσιευμένα στοιχεία, δηλαδή τον Ισολογισμό, τους λογαριασμούς Αποτελεσμάτων Χρήσης και Διανομής Κερδών, το Πιστοποιητικό του Ελεγκτή, ενδεχομένως την Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου και την Ετήσια Έκθεση της Εταιρείας (Annual Report), καθώς και τυχόν άλλα στοιχεία που δημοσιεύονται στον Οικονομικό Τύπο. Η εξωτερική ανάλυση πραγματοποιείται από φορείς εκτός της επιχείρησης (πιστωτές, τράπεζες, Δημόσιο κ.λπ.) και είναι δυσχερής λόγω έλλειψης στοιχείων.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

Ε.Π.
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Εσωτερική ανάλυση: Όταν ο μελετητής έχει στη διάθεση του όλα τα λογιστικά βιβλία και στοιχεία της Εταιρείας. Τέτοια ανάλυση γίνεται από όργανα της Διοίκησης για εσωτερική χρήση ή από τους Ελεγκτές της Εταιρείας. Οπωσδήποτε, η εσωτερική ανάλυση παρέχει τη δυνατότητα στον μελετητή να ελέγξει σε βάθος τη χρηματοοικονομική κατάσταση.

Μέθοδοι ανάλυσης

Ιδιαίτερη σημασία στην ανάλυση χρηματοοικονομικών καταστάσεων έχει, όταν τα στοιχεία δεν εξετάζονται ως μονωμένα και ανεξάρτητα μεταξύ τους αλλά, εξετάζεται η σχέση του ενός με κάποιο άλλο, καθώς και το μέγεθος και η κατεύθυνση της μεταβολής διαχρονικά.

Οι κυριότερες μέθοδοι – τεχνικές που χρησιμοποιούνται ευρύτερα είναι οι εξής:

- ☐ Διαστρωματική ή κάθετη ανάλυση ή κοινού μεγέθους ανάλυση
- ☐ Συγκριτική ή διαχρονική ανάλυση
- ☐ Ανάλυση αριθμοδεικτών

Η Ανάλυση κοινών μεγεθών εκφράζει συγκρίσεις σε ποσοστά. Για παράδειγμα, αν τα χρηματικά διαθέσιμα είναι **400.000** και το σύνολο του Ενεργητικού **10.000.000**, τότε τα χρηματικά διαθέσιμα αντιπροσωπεύουν το **4%** του συνόλου του Ενεργητικού. Η χρησιμοποίηση ποσοστών είναι συνήθως προτιμότερη από τη χρησιμοποίηση απόλυτων αριθμών.

Η χρησιμοποίηση της ανάλυσης κοινών μεγεθών κάνει τη σύγκριση επιχειρήσεων διαφορετικού μεγέθους περισσότερο αποτελεσματική από τη σύγκριση απλών αριθμών.

Κάθετη Ανάλυση

Πρόκειται για μια μέθοδο ανάλυσης, κατά την οποία ένα σημαντικό μέγεθος ή στοιχείο μιας συγκεκριμένης οικονομικής κατάστασης (π.χ. για τον ισολογισμό το άθροισμά του, για τα

αποτελέσματα χρήσης οι πωλήσεις), χρησιμοποιείται ως βάση υπολογισμού και όλα τα άλλα στοιχεία της οικονομικής κατάστασης συγκρίνονται προς αυτό.

Αποτέλεσμα της σύγκρισης αυτής, είναι ότι όλα τα στοιχεία της χρηματοοικονομικής κατάστασης εκφράζονται πλέον ως **ποσοστά του ποσού του μεγέθους που λήφθηκε ως βάση υπολογισμού και το οποίο παριστάνεται με το 100 %**.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις που παρουσιάζουν τα στοιχεία τους σε απόλυτους αριθμούς και σε ποσοστά ή μόνο σε ποσοστά, λέγονται, είτε καταστάσεις **«κοινού μεγέθους»**, γιατί τα ποσοστά υπολογίζονται πάνω σε κοινή βάση, είτε καταστάσεις του **«100%»**, είτε ακόμα και καταστάσεις **«συστατικού ποσοστού»**, γιατί κάθε κατάσταση ανάγεται στο σύνολο του **100** και κάθε στοιχείο της εκφράζεται ως ποσοστό στο σύνολο του **100**.

Η **κάθετη ανάλυση** ή οι **καταστάσεις «κοινού μεγέθους»** μπορούν να περιγραφούν ως μέσα ανάλυσης της εσωτερικής δομής των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Η μέθοδος αυτή (κάθετη ανάλυση), οφείλει την ονομασία της στο γεγονός ότι εφαρμόζεται σε οικονομικές καταστάσεις κάθετης παράθεσης (μορφής) και η μελέτη, συνεπώς, των ποσοστών που εμφανίζονται σ' αυτές γίνεται κατά κάθετο τρόπο.

Η σπουδαιότητα της **κάθετης ανάλυσης** ή των **καταστάσεων «κοινού μεγέθους»** οφείλεται στους εξής λόγους:

- Α. Με την απλή έκφραση των απόλυτων μεγεθών των οικονομικών στοιχείων μιας χρηματοοικονομικής κατάστασης ως ποσοστών πάνω στο απόλυτο μέγεθος του στοιχείου που λήφθηκε ως βάση υπολογισμού, αποκαλύπτεται το **σχετικό μέγεθος ή η βαρύτητα κάθε στοιχείου** σε σχέση με το ποσό της βάσης υπολογισμού. Με τον τρόπο αυτό διευκολύνεται ο αναλυτής, γιατί έχει μια ταχύτερη και ακριβέστερη αντίληψη της πραγματικής σπουδαιότητας κάθε χρηματοοικονομικού στοιχείου.

- B. Καθίσταται δυνατή η παρακολούθηση των μεταβολών των επιμέρους στοιχείων των χρηματοοικονομικών καταστάσεων από έτος σε έτος, σε σχέση με το εκάστοτε ποσό της βάσης υπολογισμού. Κάτι τέτοιο είναι πάρα πολύ δύσκολο, αν όχι αδύνατο, στην περίπτωση που οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν τα οικονομικά τους στοιχεία μόνο ως απόλυτα μεγέθη.
- C. Καθίσταται δυνατή η σύγκριση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων μεταξύ οργανισμών διαφορετικού μεγέθους, γιατί με τη μετατροπή των στοιχείων τους σε ποσοστά των συνολικών τους μεγεθών, π.χ. σε ποσοστά του συνολικού ενεργητικού ή παθητικού, αν πρόκειται για ισολογισμούς, ή των συνολικών πωλήσεων, αν πρόκειται για αποτελέσματα χρήσης, δημιουργείται μια κοινή βάση σύγκρισης μεταξύ τους.

Οριζόντια Ανάλυση

Πρόκειται για μια μέθοδο ανάλυσης, κατά την οποία συγκρίνονται και αξιολογούνται οι μεταβολές των διαφόρων ομάδων - στοιχείων των λογιστικών καταστάσεων και των μεταβολών της χρηματοοικονομικής θέσης μιας επιχείρησης, δύο ή περισσότερων ετών. Σε αυτήν, αντιπαρατίθενται τα κονδύλια διαδοχικών ισολογισμών ή αποτελεσμάτων χρήσης, δύο ή περισσότερων χρήσεων και παρακολουθείται και μελετάται η διαχρονική εξέλιξή τους, διότι έτσι οι πληροφορίες που προκύπτουν απ' αυτές είναι πιο αποκαλυπτικές για τον αναλυτή.

Η ονομασία της οφείλεται στο ότι προσδιορίζονται και μελετώνται οι οριζόντιες μεταβολές στα στοιχεία των διαδοχικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Οι διαδοχικές δε αυτές καταστάσεις, λέγονται **συγκριτικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις (comperative statements)**. Έτσι, ετήσια, εξαμηνιαία, τριμηνιαία ή και μηνιαία στοιχεία, μπορούν εύκολα να συγκριθούν με τα αντίστοιχα προηγούμενων χρήσεων και να οδηγήσουν σε συμπεράσματα, σχετικά με την τάση και το ρυθμό τους διαχρονικά.

Για να είναι όμως δυνατή η σύγκριση των λογιστικών στοιχείων διαχρονικά, πρέπει οι συγκριτικές καταστάσεις να πληρούν τις εξής προϋποθέσεις:

- Η ταξινόμηση των στοιχείων να είναι ομοιόμορφη σε όλες τις περιόδους, στις οποίες αναφέρονται.
- Τα στοιχεία να είναι ενταγμένα στις ίδιες επί μέρους ομάδες στοιχείων.
- Να τηρούνται οι λογιστικές αρχές, καθ' όλη την υπό κρίση περίοδο. Σε περίπτωση που υπάρχει κάποια αλλαγή αυτών, θα πρέπει να σημειώνεται, ώστε να λαμβάνεται υπόψη από τον αναλυτή.
- Να σημειώνονται τυχόν μεταβολές στις συνθήκες ή στη φύση των στοιχείων.

Στην έκταση που οι παραπάνω προϋποθέσεις δεν τηρούνται, οι συγκρίσεις μπορεί να δώσουν παραπλανητική εικόνα και να οδηγήσουν σε εσφαλμένα συμπεράσματα.

2.4.1 Σύνταξη καταστάσεων Κοινού Μεγέθους των Αποτελεσμάτων Χρήσης

Σύμφωνα με τη μέθοδο της κάθετης ανάλυσης στα Αποτελέσματα Χρήσης, οι **καθαρές πωλήσεις παριστάνονται με 100%** και στη συνέχεια, κάθε στοιχείο της κατάστασης εκφράζεται **ως ποσοστό των καθαρών πωλήσεων**. Ο υπολογισμός των ποσοστών είναι πολύ απλός:

Κάθε στοιχείο των αποτελεσμάτων χρήσης διαιρείται με το ποσό των καθαρών πωλήσεων και το πηλίκο πολλαπλασιάζεται επί εκατό. Με την εφαρμογή της κάθετης ανάλυσης στα Αποτελέσματα Χρήσης, ο αναλυτής σχηματίζει μια καθαρή εικόνα και αντίληψη της σχετικής σπουδαιότητας και της βαρύτητας των συστατικών στοιχείων της κατάστασης αυτής.

Σκόπιμο είναι να σημειώσουμε, ότι τα ποσοστά της κάθετης ανάλυσης στα Αποτελέσματα Χρήσης είναι μεταξύ τους συγκρίσιμα, γιατί όλα έχουν την ίδια βάση υπολογισμού (Πωλήσεις).

Με την κάθετη ανάλυση στα αποτελέσματα χρήσης, επιδιώκεται ο προσδιορισμός της «δομής» των καθαρών κερδών, με βάση υπολογισμού τις καθαρές πωλήσεις. Πιο απλά, επιδιώκεται ο προσδιορισμός του ποσοστού των πωλήσεων που απορροφάται από κάθε στοιχείο κόστους ή εξόδου, καθώς και του ποσοστού των πωλήσεων που απομένει ως:

- μικτό κέρδος
- καθαρό λειτουργικό κέρδος
- καθαρό κέρδος εκμετάλλευσης
- καθαρό κέρδος χρήσης.

Γενικά, υποστηρίζεται ότι η κάθετη ανάλυση στα αποτελέσματα χρήσης ξεπερνά σε σπουδαιότητα την κάθετη ανάλυση στον ισολογισμό, γιατί οι καθαρές πωλήσεις (που αποτελούν τη βάση υπολογισμού), καθώς και τα διάφορα κόστη και οργανικά έξοδα, έχουν κάποια λογική σχέση μεταξύ τους. Με μικρές εξαιρέσεις, το επίπεδο κάθε κόστους και οργανικού εξόδου επηρεάζεται, ως ένα βαθμό, από το επίπεδο των πωλήσεων.

Έτσι, είναι εποικοδομητικό να γνωρίζει ο αναλυτής το ποσοστό των πωλήσεων που απορροφά το κάθε κόστος και το κάθε οργανικό έξοδο που πραγματοποιεί η επιχείρηση.

Πιο συγκεκριμένα, με την κάθετη ανάλυση στα αποτελέσματα χρήσης προσδιορίζεται και αξιολογείται η αποδοτικότητα των πωλήσεων σε **Μικτά Κέρδη (Μικτά Κέρδη Εκμετάλλευσης), Καθαρά Λειτουργικά Κέρδη (Μερικά Κέρδη Εκμετάλλευσης), Καθαρά Κέρδη Εκμετάλλευσης και Καθαρά Κέρδη Χρήσης**. Παράλληλα, προσδιορίζονται το ποσοστό του Κόστους Πωλήσεων και το ποσοστό των Λειτουργικών Εξόδων. Τα πιο πάνω ποσοστά είναι ταυτόχρονα και αριθμοδείκτες.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

Ε.Π.
**ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ**

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Για μια σωστή αξιολόγηση και ερμηνεία των ποσοστών της κάθετης ανάλυσης στην κατάσταση των αποτελεσμάτων χρήσης, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη στη δομή των καθαρών κερδών οι πιο κάτω παράγοντες:

- I. Η μη συνεπής εφαρμογή των λογιστικών αρχών, (π.χ. η διενέργεια ή μη τακτικών και πρόσθετων αποσβέσεων, η αλλαγή στη μέθοδο υπολογισμού των ετήσιων αποσβέσεων, η αλλαγή στη μέθοδο αποτίμησης αποθεμάτων - FIFO, LIFO, κτλ., η αλλαγή στη μέθοδο προσδιορισμού του κόστους παραγωγής, η διενέργεια ή μη προβλέψεων, κτλ.), επηρεάζει, πολλές φορές σημαντικά, τη δομή των καθαρών κερδών, στην περίπτωση της διαχρονικής και της διεπιχειρησιακής ανάλυσης. Έτσι, όπου είναι δυνατόν, τέτοιες ασυνέπειες πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ή και να προσαρμόζονται τα σχετικά οικονομικά στοιχεία.
- II. Η ανοδική πορεία στο γενικό επίπεδο τιμών, σε περίπτωση διαχρονικής ανάλυσης, επηρεάζει τα ποσοστά κοινού μεγέθους των αποτελεσμάτων χρήσης και ιδιαίτερα το ποσοστό του κόστους πωληθέντων, γιατί ενώ οι πωλήσεις (βάση υπολογισμού), σε κάθε χρήση εκφράζονται σε τρέχουσες τιμές, άρα και σε περισσότερα ευρώ, αντίθετα ένα μέρος του κόστους πωληθέντων (π.χ. τα αρχικά αποθέματα και οι αποσβέσεις) εκφράζεται σε ιστορικές τιμές, άρα και σε λιγότερα ευρώ.

Συνέπεια αυτού, είναι ότι το ποσοστό του κόστους πωληθέντων εμφανίζεται μικρότερο (και συνεπώς, το ποσοστό του μικτού κέρδους μεγαλύτερο) από ότι είναι στην πραγματικότητα. Έτσι, εφόσον το γενικό επίπεδο τιμών παρουσιάζει σημαντικές διακυμάνσεις κατά τη διάρκεια της υπό εξέταση περιόδου, ο αναλυτής θα πρέπει να είναι πολύ προσεκτικός κατά την ερμηνεία των μεταβολών στο ποσοστό του κόστους πωληθέντων από χρήση σε χρήση. Το ίδιο προσεκτικός πρέπει να είναι και στην περίπτωση της διεπιχειρησιακής ανάλυσης.

Το κόστος πωληθέντων και συνεπώς και το ποσοστό του κόστους πωληθέντων δύο επιχειρήσεων επηρεάζεται από τη μέθοδο υπολογισμού του κόστους πωληθέντων (FIFO, LIFO, κτλ.) και από την ηλικία του πάγιου εξοπλισμού. Όσο παλαιότερος είναι ο

εξοπλισμός, τόσο μικρότερο θα είναι το ύψος των ετήσιων αποσβέσεων, αφού όσο παλαιότερα έχει αγοραστεί ένα πάγιο, τόσο μικρότερη θα είναι η αποσβεστέα του αξία.

Πρέπει ακόμα να σημειωθεί ότι η ορθή αξιολόγηση των μεταβολών στα ποσοστά κοινού μεγέθους και της τάσης που παρουσιάζουν, σε περίπτωση διαχρονικής ανάλυσης, απαιτούν μεγάλη προσοχή, γιατί η μεταβολή του ποσοστού ενός στοιχείου, π.χ. του κόστους πωληθέντων ως προς τις πωλήσεις (βάση υπολογισμού), μπορεί να οφείλεται στη μεταβολή του απόλυτου μεγέθους, είτε του κόστους πωληθέντων, είτε των πωλήσεων, είτε και των δύο.

2.4.2 Οριζόντια Ανάλυση των Αποτελεσμάτων Χρήσης με σταθερό και κυμαινόμενο έτος βάσης

Πρόκειται για μια μέθοδο ανάλυσης, στην οποία αντιπαρατίθενται τα κονδύλια διαδοχικών αποτελεσμάτων χρήσης, δύο ή περισσότερων χρήσεων και ερμηνεύεται η εξέλιξή τους. Τα λογιστικά στοιχεία αποκτούν μεγαλύτερη σημασία, όταν συγκρίνονται με αντίστοιχα προηγούμενων χρήσεων. Στην περίπτωση που η συγκριτική ανάλυση καλύπτει περίοδο μεγαλύτερη από δύο έτη, τότε μπορεί να διεξαχθεί, είτε με **σταθερό**, είτε με **κινητό** έτος βάσης.

Όταν γίνεται με **σταθερό** έτος βάσης, τότε οι **απόλυτες** μεταβολές του οικονομικού στοιχείου θα προσδιορίζονται πάντοτε ως διαφορές ανάμεσα στο ποσό του υπό σύγκριση έτους και τους έτους βάσης, οι δε **σχετικές** μεταβολές, διαιρώντας τις απόλυτες μεταβολές με το ποσό του έτους βάσης.

Όταν γίνεται με **κινητό** έτος βάσης, τότε οι **απόλυτες** μεταβολές προσδιορίζονται ως διαφορές ανάμεσα στο ποσό του υπό σύγκριση έτους και του αμέσως προηγούμενου έτους, οι δε **σχετικές** μεταβολές, διαιρώντας τις απόλυτες μεταβολές με το ποσό του έτους βάσης (δηλαδή του αμέσως προηγούμενου έτους).

Είναι αυτονόητο ότι κάθε οικονομική ανάλυση πρέπει να στηρίζεται στη σύγκριση οικονομικών στοιχείων που έχουν λογική σχέση μεταξύ τους.

2.4.3 Σύνταξη καταστάσεων Κοινού Μεγέθους του Ισολογισμού

Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, το **συνολικό ενεργητικό** παριστάνεται με **100%** και στη συνέχεια, κάθε στοιχείο ή και ομάδα στοιχείων του ενεργητικού εκφράζεται **ως ποσοστό του συνολικού ενεργητικού**. Ομοίως, το **συνολικό παθητικό** παριστάνεται με **100%** και στη συνέχεια, κάθε στοιχείο ή και ομάδα στοιχείων του παθητικού εκφράζεται **ως ποσοστό του συνολικού παθητικού**.

Ο υπολογισμός των ποσοστών είναι πάρα πολύ απλός: **κάθε στοιχείο του ισολογισμού διαιρείται με το σύνολο του ισολογισμού (Ενεργητικό ή Παθητικό) και το πηλίκο πολλαπλασιάζεται επί εκατό.**

Είναι λοιπόν φανερό ότι τα ποσοστά της κάθετης ανάλυσης στον ισολογισμό έχουν συγκρισιμότητα μεταξύ τους, επειδή υπολογίζονται πάνω στην ίδια βάση υπολογισμού (**Ενεργητικό = Παθητικό**).

Αν π.χ. το ποσοστό του κυκλοφοριακού ενεργητικού είναι **40%** στο συνολικό ενεργητικό και των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων είναι **30%** στο συνολικό παθητικό, καταλαβαίνουμε αμέσως ότι το κυκλοφοριακό ενεργητικό είναι μεγαλύτερο από τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, γιατί τα ποσοστά αυτά έχουν υπολογιστεί πάνω στην ίδια βάση (δηλαδή το Ενεργητικό και το Παθητικό αντίστοιχα που είναι ίσα). Βεβαίως, είναι δυνατόν να διενεργηθεί κάθετη ανάλυση και σε μια ομάδα στοιχείων του ενεργητικού ή του παθητικού. Στην περίπτωση αυτή, το συνολικό ποσό της ομάδας παριστάνεται με το **100%** και στη συνέχεια, τα επιμέρους στοιχεία της ομάδας μετατρέπονται σε ποσοστό αυτής.

Αυτό επιτυγχάνεται με τη διαίρεση του ποσού κάθε στοιχείου της ομάδας με το συνολικό ποσό της ομάδας και τον πολλαπλασιασμό του πηλίκου επί εκατό. Μια τέτοια ανάλυση, π.χ. στο κυκλοφοριακό ενεργητικό, προσδιορίζει τη σύνθεσή του και παρέχει πληροφορίες για το βαθμό ρευστότητάς του. Επίσης, μια τέτοια ανάλυση στα διαρκή κεφάλαια προσδιορίζει το ποσοστό συμμετοχής σε αυτά των ιδίων κεφαλαίων και των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων και παρέχει πληροφορίες για το βαθμό της χρηματοοικονομικής σταθερότητας της επιχείρησης.

Βασική προϋπόθεση για μια σωστή αξιολόγηση και ερμηνεία των ποσοστών της κάθετης ανάλυσης είναι ότι ο αναλυτής είναι πλήρως ενήμερος για την επίδραση στα στοιχεία του ισολογισμού και συνεπώς, στη δομή της περιουσίας και των κεφαλαίων που μπορεί να έχουν οι εξής παράγοντες:

- Ο κλάδος, η φύση της παραγωγικής διαδικασίας και η χρησιμοποιούμενη τεχνολογία.
- Η ταχύτητα κυκλοφορίας του κυκλοφοριακού ενεργητικού.
- Το γενικό επίπεδο των τιμών.
- Η χρησιμοποίηση ιδιόκτητου ή μισθωμένου κεφαλαιουχικού εξοπλισμού (σύστημα Leasing).
- Η μη συνεπής εφαρμογή των λογιστικών αρχών.

Οι παράγοντες αυτοί πρέπει να λαμβάνονται σοβαρά υπόψη κατά τη μελέτη της δομής της περιουσίας και των κεφαλαίων. Ειδικότερα, στην περίπτωση της αύξησης του γενικού επιπέδου των τιμών (πληθωρισμός), που επιδρά στα στοιχεία του ισολογισμού και κυρίως στα πάγια, εφόσον αυτή είναι σημαντική, θα πρέπει ο αναλυτής να αναπροσαρμόζει τουλάχιστον την αξία των παγίων στοιχείων και να διορθώνει, ισόποσα, το ύψος των ιδίων κεφαλαίων, στο μέτρο που δεν έχει γίνει αυτό σε εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας.

Τέλος, η διενέργεια ή μη τακτικών και πρόσθετων αποσβέσεων, ο τρόπος αποτίμησης των αποθεμάτων, η διενέργεια ή μη προβλέψεων, κτλ., επηρεάζουν πολλές φορές σημαντικά τη

δομή της περιουσίας και των κεφαλαίων. Έτσι, όπου είναι δυνατόν, τέτοιες ασυνέπειες πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και να προσαρμόζονται τα σχετικά οικονομικά στοιχεία.

Πρέπει ακόμα να σημειωθεί ότι η ορθή αξιολόγηση και ερμηνεία των μεταβολών στα ποσοστά κοινού μεγέθους και της τάσης που παρουσιάζουν σε περίπτωση διαχρονικής ανάλυσης, απαιτεί μεγάλη προσοχή, γιατί η μεταβολή του ποσοστού ενός στοιχείου ως προς κάποιο σύνολο μπορεί να οφείλεται, είτε στη μεταβολή του απόλυτου μεγέθους του στοιχείου, είτε στη μεταβολή του απόλυτου μεγέθους του συνόλου, είτε στη μεταβολή και των δύο.

2.4.4 Οριζόντια Ανάλυση του Ισολογισμού με σταθερό και κυμαινόμενο έτος βάσης

Κατά την εφαρμογή της οριζόντιας ανάλυσης, για κάθε στοιχείο ή κατηγορία στοιχείων των συγκριτικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων, προσδιορίζεται **η απόλυτη (σε Ε) μεταβολή και η σχετική (ποσοστιαία).**

Απόλυτη μεταβολή είναι **η διαφορά ανάμεσα στο ποσό του υπό σύγκριση έτους και του έτους βάσης. Σχετική μεταβολή είναι το πηλίκο της απόλυτης μεταβολής δια του ποσού του έτους βάσης, πολλαπλασιαζόμενο επί 100.** Σε περίπτωση που η οριζόντια ανάλυση καλύπτει περίοδο μεγαλύτερη από δύο έτη, τότε είναι δυνατόν να διεξαχθεί είτε με **σταθερό** είτε με **κινητό** έτος βάσης.

Όταν γίνεται με **σταθερό** έτος βάσης, τότε οι μεν απόλυτες μεταβολές προσδιορίζονται πάντοτε ως διαφορές ανάμεσα στο ποσό του υπό σύγκριση έτους και του έτους βάσης, οι δε σχετικές μεταβολές υπολογίζονται, διαιρώντας τις απόλυτες μεταβολές με το ποσό του έτους βάσης.

Όταν η ανάλυση διεξάγεται με **κινητό** έτος βάσης, τότε οι μεν απόλυτες μεταβολές προσδιορίζονται ως διαφορές ανάμεσα στο ποσό του υπό σύγκριση έτους και του αμέσως προηγούμενου έτους, οι δε σχετικές μεταβολές, διαιρώντας τις απόλυτες μεταβολές με το ποσό του έτους βάσης (δηλαδή του αμέσως προηγούμενου έτους). Η σύγκριση των στοιχείων των λογιστικών καταστάσεων για δύο ή τρία χρόνια μπορεί να γίνει εύκολα με την παρακολούθηση των μεταβολών, τόσο των απόλυτων μεγεθών, όσο και των ποσοστών τους.

Για τη μελέτη στοιχείων περισσότερων ετών, η σύγκριση των μεταβολών των διαφόρων μεγεθών είναι προτιμότερο να γίνεται με τον υπολογισμό των αριθμοδεικτών τάσης. Μια σε βάθος ανάλυση των συγκριτικών καταστάσεων μπορεί να οδηγήσει στον εντοπισμό των αιτίων των παραπάνω μεταβολών.

Η οριζόντια ανάλυση, όπως, και κάθε οικονομική ανάλυση, για να έχει σημασία (αξία), πρέπει να βασίζεται στη σύγκριση οικονομικών στοιχείων που έχουν κάποια λογική σχέση μεταξύ τους. Για παράδειγμα, το «**Ξένο κεφάλαιο**» και το «**Ίδιο κεφάλαιο**» είναι δύο λογικά συνδεδεμένα μεγέθη και ο υπολογισμός των απόλυτων και σχετικών μεταβολών τους παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τον αναλυτή.

Από τη σύγκριση των μεταβολών αυτών θα διαπιστωθεί η ευνοϊκή ή δυσμενή εξέλιξη στη δομή των κεφαλαίων του οργανισμού(δανειακή επιβάρυνση) και, συνεπώς, στη χρηματοοικονομική της θέση από μακροχρόνια σκοπιά. Αντίθετα, ο υπολογισμός των απόλυτων και σχετικών μεταβολών για τα μεγέθη «**Μεταφορικά Έξοδα**» και «**Καταθέσεις**», δεν θα παρουσίαζε κανένα ενδιαφέρον, αφού τα δύο αυτά μεγέθη δεν έχουν καμιά λογική σχέση μεταξύ τους.

Στην αξιολόγηση και η ερμηνεία των απόλυτων και σχετικών μεταβολών των οικονομικών στοιχείων, ο αναλυτής θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη του τους ακόλουθους παράγοντες:

- ✓ Τη μη ορθή, καθώς και τη μη συνεπή, από έτος σε έτος, ταξινόμηση των στοιχείων των αναλυμένων οικονομικών καταστάσεων σε ομάδες ή κατηγορίες. Ο αναλυτής, κατά την κρίση του, πρέπει να επιφέρει τις αναγκαίες διορθώσεις.
- ✓ Τη μη συνεπή εφαρμογή των λογιστικών μεθόδων, κανόνων και αρχών σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, όπως π.χ. κανόνων αποτίμησης των στοιχείων της περιουσίας και των υποχρεώσεων, λογισμού αποσβέσεων, προβλέψεων, κ.λ.π. Στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει ο αναλυτής να λάβει υπόψη του τις επιδράσεις των μεταβολών αυτών στα υπό ανάλυση χρηματοοικονομικά δεδομένα.
- ✓ Τη μεταβολή στο γενικό επίπεδο των τιμών. Όσο μεγαλύτερη είναι η χρονική περίοδος που καλύπτει η ανάλυση, τόσο πιο σημαντική είναι η επίδραση της μεταβολής του γενικού επιπέδου των τιμών.

2.5 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ - ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ ΜΕ ΣΤΟΧΕΥΣΗ ΤΗΝ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ

Η χρήση αριθμοδεικτών είναι μία από τις πιο γνωστές και χρήσιμες μέθοδοι χρηματοοικονομικής ανάλυσης, κατά συνέπεια οι διάφοροι μέθοδοι ανάλυσης συμπληρώνονται με τη χρήση αριθμοδεικτών.

Με την έννοια αριθμοδείκτης εννοούμε *«την απλή σχέση ενός κονδυλίου του ισολογισμού ή της καταστάσεως αποτελεσμάτων χρήσεως ως προς ένα άλλο, η οποία εκφράζεται μέσα από μία απλή μαθηματική μορφή»*.

Η ανάγκη για τη χρήση αριθμοδεικτών προκύπτει από το γεγονός ότι δεν είναι δυνατό να γίνει άμεσα αντιληπτή η πραγματική αξία και η σπουδαιότητα των απόλυτων μεγεθών.

Για να μπορεί ένας αριθμοδείκτης να έχει σημασία πρέπει να εκφράζει σχέσεις που παρουσιάζουν οικονομικό ενδιαφέρον έτσι ώστε μέσα από τη χρήση τους να μπορούμε να καταλήξουμε σε χρήσιμα συμπεράσματα.

Ο υπολογισμός και η παρουσίαση των αριθμοδεικτών είναι ένα είδος ανάλυσης το οποίο πολλές φορές μπορεί να προσφέρει μόνο ενδείξεις, και για αυτό το λόγο ένας μεμονωμένος αριθμοδείκτης δεν μπορεί να προσφέρει από μόνος του μία συνολική εικόνα της οικονομικής κατάστασης της οικονομικής μονάδας και θα πρέπει να συγκρίνεται ή/και να συνδυάζεται και με άλλους αριθμοδείκτες.

Θα μπορούσαμε λοιπόν να συγκρίνουμε έναν συγκεκριμένο αριθμοδείκτη με:

- 1) αριθμοδείκτες που αφορούν παλαιότερα οικονομικά στοιχεία της οικονομικής μονάδας.
- 2) αριθμοδείκτες από ανταγωνίστριες επιχειρήσεις
- 3) αριθμοδείκτες που αναφέρονται σε οικονομικά στοιχεία του κλάδου στον οποίο δραστηριοποιείται η επιχείρηση.
- 4) λογικά πρότυπα του εκάστοτε αναλυτή, τα οποία βασίζονται στην προσωπική του πείρα.

Τα καλύτερα πρότυπα για σύγκριση αποτελούν κατά τεκμήριο αυτά των ανταγωνιστριών επιχειρήσεων καθώς ο υπολογισμός τους είναι πολύ πιο εύκολος συγκριτικά με εκείνων ολόκληρου του κλάδου στον οποίο ανήκει η επιχείρηση.

Παρόλο όμως ότι κάθε επιχείρηση έχει τα δικά της χαρακτηριστικά, τα οποία επηρεάζουν την οικονομική της κατάσταση και τον τρόπο λειτουργίας της, ο υπολογισμός των αριθμοδεικτών για το σύνολο του κλάδου είναι ένα πάρα πολύ χρήσιμο εργαλείο.

Με τον υπολογισμό των αριθμοδεικτών για όλο τον κλάδο αν μία επιχείρηση παρουσιάζει δυσμενείς αριθμοδείκτες σε σχέση με τον κλάδο στον οποίο δραστηριοποιείται, είναι εύκολο να αντιληφθεί την άσχημη οικονομική κατάσταση στην οποία βρίσκεται.

Ο υπολογισμός βέβαια των αριθμοδεικτών ενός κλάδου, εκτός του γεγονότος ότι παρουσιάζει δυσκολίες, δεν αποτελεί και την καλύτερη λύση, οπότε για να αντιμετωπιστεί το συγκεκριμένο πρόβλημα πολλές φορές χρησιμοποιούνται οι λεγόμενοι «*επιδιωκόμενοι αριθμοδείκτες*» «*Standardratios*», οι οποίοι βασίζονται στο τι θέλει να πετύχει η επιχείρηση.

Αφού υπολογιστούν οι συγκεκριμένοι αριθμοδείκτες συγκρίνονται με αυτά που έχει επιτύχει η επιχείρηση και έτσι έχουμε μία βάση σύγκρισης. Είμαστε λοιπόν σε θέση να ξέρουμε πότε μία επιχείρηση υπερτερεί ή υστερεί σε σχέση με τις αποδοτικότερες επιχειρήσεις του κλάδου.

Για να είναι αποτελεσματική και ουσιαστική η ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων μίας επιχείρησης πρέπει να διαλέγουμε τους αριθμοδείκτες που θα χρησιμοποιήσουμε πολύ προσεκτικά. Ο υπολογισμός για παράδειγμα ενός μεγάλου αριθμού αριθμοδεικτών, οι οποίοι δε χρησιμοποιούνται σε συστηματική βάση δε βοηθάει σε τίποτα. Θα πρέπει να επιλέγονται εκείνοι οι αριθμοδείκτες που θα αποτελέσουν το καταλληλότερο μέσο για την ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων της οικονομικής μονάδας.

Παρόλο που υπάρχει μεγάλος αριθμός αριθμοδεικτών οι πιο συχνά χρησιμοποιούμενοι είναι οι παρακάτω:

- a. **Αριθμοδείκτες δραστηριότητας** «*Activity ratios*». Έχουν ως στόχο να μετρήσουν το κατά πόσο μία οικονομική μονάδα είναι αποτελεσματική στη διαχείριση των περιουσιακών της στοιχείων.
- b. **Αριθμοδείκτες ρευστότητας** «*Liquidity ratios*». Έχουν ως στόχο να προσδιορίσουν τη βραχυπρόθεσμη οικονομική θέση μίας οικονομικής μονάδας και την ικανότητά της να ανταποκρίνεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της

c. **Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας «Profitability ratios».** Έχουν ως στόχο να υπολογίσουν:

- την αποδοτικότητα μίας οικονομικής μονάδας,
- την αποδοτικότητα των κερδών της
- την ικανότητα της διοικήσεώς της.

d. **Αριθμοδείκτες διαρθρώσεως κεφαλαίων και βιωσιμότητας «Financial structure and viability ratios».** Έχουν ως στόχο να εκτιμήσουν την ικανότητα της οικονομικής μονάδας να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της σε βάθος χρόνου.

Είναι φανερό ότι τα διάφορα είδη αριθμοδεικτών αλληλοσυμπληρώνονται μεταξύ τους έτσι ώστε ο αναλυτής να έχει μία ολοκληρωμένη εικόνα της οικονομικής κατάστασης της οικονομικής μονάδας.

2.5.1 Αριθμοδείκτες ρευστότητας

Για να μπορεί ο αναλυτής να προσδιορίσει τόσο τη βραχυχρόνια οικονομική κατάσταση μίας οικονομικής μονάδας όσο και την ικανότητα της να ανταποκρίνεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της, θα πρέπει να χρησιμοποιήσει τους αριθμοδείκτες ρευστότητας.

Οι σημαντικότεροι αριθμοδείκτες ρευστότητας είναι οι κάτωθι:

- i. Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας.
- ii. Αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας.
- iii. Αριθμοδείκτης αμυντικού χρονικού διαστήματος.
- iv. Αριθμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας.

Για να μπορεί μία επιχείρηση να ανταποκρίνεται στις τρέχουσες υποχρεώσεις της θα πρέπει να έχει στην κατοχή της επαρκή ρευστά στοιχεία, τα οποία δημιουργούνται μέσα από τη καθημερινή λειτουργία της οικονομικής μονάδας κατά την οποία μετατρέπονται τα

αποθέματα της επιχείρησης σε πωλήσεις, οι πωλήσεις σε απαιτήσεις και τέλος οι απαιτήσεις σε μετρητά.

Η ρευστότητα έχει άμεση σχέση με τα κέρδη μίας επιχείρησης γιατί αν τα κυκλοφοριακά στοιχεία της επιχείρησης δεν μπορούν εύκολα να μετατραπούν σε μετρητά ή αν δεν υπάρχουν επαρκή ρευστά διαθέσιμα η επιχείρηση δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της.

Αν συμβεί αυτό τότε υπάρχει δυσφήμιση της επιχείρησης και μείωση της εμπιστοσύνης των συναλλασσομένων προς αυτήν. Για αυτό το λόγο όλες οι επιχειρήσεις προσπαθούν να διατηρούν πλεόνασμα κυκλοφοριακών στοιχείων, ανάλογου ύψους με εκείνο των τρεχουσών υποχρεώσεων τους.

Η διατήρηση όμως υπερβολικά υψηλών κυκλοφοριακών στοιχείων μπορεί να οδηγήσει σε μείωση της κερδοφόρας δυναμικότητας της οικονομικής μονάδας. Σε κάτι τέτοιο όμως μπορεί να οδηγήσει και η ανεπάρκεια κυκλοφοριακών στοιχείων. Για αυτό το λόγο υπάρχει μία ισορροπία ανάμεσα στα κυκλοφοριακά στοιχεία και στις τρέχουσες υποχρεώσεις.

Οι αριθμοδείκτες ρευστότητας έχουν άμεση σχέση με το μέγεθος και τις σχέσεις των βραχυχρόνιων υποχρεώσεων της επιχείρησης με τα κυκλοφοριακά της στοιχεία.

Σε γενικές γραμμές για να θεωρηθεί μια οικονομική μονάδα ότι είναι σε καλή κατάσταση θα πρέπει να πληρούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις:

- ο Να είναι σε θέση να ανταποκριθεί στις καθημερινές απαιτήσεις των δανειστών της καθώς επίσης και να μπορεί να εξοφλεί τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της.
- ο Να μπορεί να ανταποκρίνεται στην εξόφληση των απαιτούμενων τόκων και μερισμάτων των μετόχων της.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό
και Αναπτυξιακό Ταμείο

Ε.Π.
**ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ**

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- ο Να μπορεί να εκτελεί τις εργασίες και να είναι σε θέση να εκμεταλλεύεται τις τυχόν ευκαιρίες που παρουσιάζονται.

Με την έννοια καλή οικονομική κατάσταση εννοούμε ότι οι τρέχουσες δραστηριότητες της επιχείρησης χρηματοδοτούνται και από τους βραχυχρόνιους πιστωτές της.

Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας ή κεφαλαίου κινήσεως (Current ratio)

Ο αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας δείχνει το μέτρο ρευστότητας μίας οικονομικής μονάδας καθώς επίσης και το περιθώριο ασφάλειας που διατηρεί η διοίκηση της οικονομικής μονάδας, προκειμένου να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει μία τυχόν ανεπιθύμητη εξέλιξη στη ροή κεφαλαίων κίνησης.

Ο αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας προκύπτει διαιρώντας το σύνολο των κυκλοφοριακών στοιχείων της επιχείρησης, (Διαθέσιμα + Απαιτήσεις + Αποθέματα) με το σύνολο των βραχυχρόνιων υποχρεώσεων της δηλαδή:

- ↗ πιστώσεις προμηθευτών,
- ↗ φόροι πληρωτέοι,
- ↗ βραχυπρόθεσμα δάνεια,
- ↗ μερίσματα πληρωτέα,
- ↗ προκαταβολές πελατών κ.α.

Συνεπώς:

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό
και Αναπτυξιακό Ταμείο

Ε.Π.
**ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ**

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

$$\begin{array}{l} \text{Αριθμοδείκτης} \\ \text{Γενικής} \\ \text{Ρευστότητας} \end{array} = \frac{\text{Διαθέσιμο + Απαιτήσεις + Αποθέματα}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$$

Ένας υψηλός αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας υποδηλώνει μία ευνοϊκή κατάσταση της οικονομικής μονάδας, τουλάχιστον από πλευράς ρευστότητας.

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης αποτελεί ένδειξη του βαθμού ασφαλείας με τον οποίο μπορούν να χορηγηθούν βραχυχρόνιες πιστώσεις στην οικονομική μονάδα από τους πιστωτές της και αντανακλά την ικανότητα της επιχείρησης να ανταποκρίνεται στην πληρωμή των τρεχουσών υποχρεώσεών της.

Στο σημείο αυτό καλό θα ήταν να σημειωθεί ότι επειδή το κεφάλαιο κίνησης παρουσιάζει το όριο ασφάλειας των βραχυπρόθεσμων πιστωτών, όσο μεγαλύτερο είναι σε σχέση με τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της οικονομικής μονάδας τόσο πιο ευνοϊκή είναι η θέση της επιχείρησης και τόσο πιο εύκολα μπορεί να ανταποκριθεί:

- Στην πληρωμή των τρεχουσών υποχρεώσεών της, των σταθερών δαπανών, των απαιτητών τόκων και μερισμάτων και
- Στην απορρόφηση τυχόν τρεχουσών ζημιών κλπ.

Αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας (Acid-test ratio)

Ο αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας παρουσιάζει πόσες φορές τα ταχέως ρευστοποιήσιμα στοιχεία της οικονομικής μονάδας μπορούν να καλύψουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Ως ταχέως ρευστοποιήσιμα στοιχεία νοούνται

- Τα μετρητά στο ταμείο,
- Οι τραπεζικές καταθέσεις,
- Τα χρεόγραφα,
- Οι απαιτήσεις.

Αυτό που διαφοροποιεί τον συγκεκριμένο αριθμοδείκτη από τον αριθμοδείκτη γενικής ρευστότητας είναι ότι ο εν λόγω αριθμοδείκτης δεν περιλαμβάνει στοιχεία που δεν είναι άμεσα ρευστοποιήσιμα.

Ο αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας προκύπτει διαιρώντας το σύνολο των άμεσα ρευστοποιήσιμων περιουσιακών στοιχείων με τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της οικονομικής μονάδας. Ο τύπος δηλαδή έχει ως εξής:

$$\begin{array}{l} \text{Αριθμοδείκτης} \\ \text{Ειδικής} \\ \text{ρευστότητας} \end{array} = \frac{\text{Απαιτήσεις + Διαθέσιμα}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$$

Στον υπολογισμό του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη δεν συμπεριλαμβάνονται:

- ✓ Τα αποθέματα των πρώτων και βοηθητικών υλών, ημικατεργασμένων και έτοιμων προϊόντων.
- ✓ Οι προκαταβεβλημένες δαπάνες για τις οποίες απαιτείται χρονικό διάστημα για να μετατραπούν σε χρήμα.

Αριθμοδείκτης αμυντικού χρονικού διαστήματος (Defensive interval ratio)

Ο αριθμοδείκτης αμυντικού χρονικού διαστήματος μετρά σε μέρες «το χρονικό διάστημα που μία επιχείρηση μπορεί να λειτουργεί με τη χρήση των στην κατοχή της αμυντικών περιουσιακών στοιχείων χωρίς να προσφύγει στη χρησιμοποίηση των εσόδων που προέρχονται από τις δραστηριότητές της».

Ο εν λόγω αριθμοδείκτης προκύπτει από τη διαίρεση του συνόλου των αμέσως ρευστοποιήσιμων στοιχείων της επιχείρησης με τις προβλεπόμενες ημερήσιες λειτουργικές της δαπάνες. Ως προβλεπόμενες ημερήσιες λειτουργικές δαπάνες ορίζονται οι τρέχουσες και οι μελλοντικές δαπάνες που είναι απαραίτητες για τη συνέχιση της ομαλής λειτουργίας της επιχείρησης και οι οποίες βρίσκονται αν διαιρέσουμε το σύνολο των λειτουργικών δαπανών (κόστος πωληθέντων + δαπάνες διοικήσεως + δαπάνες διαθέσεως + διάφορες καθημερινές πληρωμές) με τον αριθμό των ημερών του έτους. Ο τύπος του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη οπότε έχει ως εξής:

$$\text{Αριθμοδείκτης Αμυντικού Χρονικού Διαστήματος} = \frac{\text{Απαιτήσεις + Διαθέσιμα}}{\text{Προβλεπόμενες ημερήσιες λειτουργικές Δαπάνες}}$$

Αριθμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας (Cash ratio)

Ο αριθμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας δείχνει «πόσες φορές τα διαθέσιμα περιουσιακά στοιχεία μίας οικονομικής μονάδας καλύπτουν τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της».

Ο αριθμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας προκύπτει αν διαιρέσουμε το σύνολο του διαθέσιμου ενεργητικού μίας οικονομικής μονάδας με το σύνολο των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της, δηλαδή:

$$\begin{array}{l} \text{Αριθμοδείκτης} \\ \text{Ταμειακής} \\ \text{Ρευστότητας} \end{array} = \frac{\text{Διαθέσιμο Ενεργητικό}}{\text{Ληξιπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$$

Η ταμειακή ρευστότητα μας δείχνει λοιπόν την ικανότητα μίας οικονομικής μονάδας να εξοφλεί τις τρέχουσες και ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της με τα μετρητά που έχει στη διάθεση της.

2.5.2 Αριθμοδείκτες δραστηριότητας

Η διοίκηση μίας οικονομικής μονάδας αλλά και άλλα πρόσωπα τα οποία ενδιαφέρονται για την οικονομική μονάδα επιθυμούν την αποτελεσματικότερη χρήση των περιουσιακών της στοιχείων.

Η παραγωγικότητα μίας οικονομικής μονάδας και ο βαθμός εκμετάλλευσης των περιουσιακών της στοιχείων μπορεί να υπολογιστεί με πολλούς τρόπους.

Μέσα από τη χρήση κάποιων αριθμοδεικτών δραστηριότητας μπορούν οι οικονομικοί αναλυτές να προσδιορίσουν σε ποιο βαθμό τα περιουσιακά στοιχεία μίας οικονομικής μονάδας μπορούν να μετατραπούν σε ρευστά.

Μελετώντας τα οικονομικά στοιχεία μίας επιχείρησης ο αναλυτής είναι σε θέση να κάνει διαπιστώσεις αναφορικά για παράδειγμα με το ύψος των αποθεμάτων μίας επιχείρησης. Έτσι ένα ψηλό ποσοστό αποθεμάτων μπορεί να υποδηλώνει ότι είτε η διοίκηση της οικονομικής μονάδας έχει επιλέξει μία μέτρια πολιτική αποθεμάτων είτε ότι είναι τέτοια η φύση των εργασιών της.

Από την άλλη πλευρά στην περίπτωση που η οικονομική μονάδα έχει μεγάλο ποσοστό ρευστών ή χρεογράφων αυτό μπορεί να είναι ένδειξη μίας καλής οικονομικής πολιτικής. Μία τέτοια κατάσταση είναι πολύ πιθανό να αυξάνει την πιστοληπτική της ικανότητα.

Οι κυριότεροι αριθμοδείκτες δραστηριότητας είναι οι εξής:

1. Αριθμοδείκτης ταχύτητας βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων.
2. Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας αποθεμάτων.
3. Αριθμοδείκτης ταχύτητας εισπράξεως απαιτήσεων.
4. Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας καθαρού κεφαλαίου κίνησης.
5. Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας του ενεργητικού.
6. Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ιδίων κεφαλαίων.
7. Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας παγίων.

Αριθμοδείκτης ταχύτητας εξοφλήσεως βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων (Trade creditors to purchases ratio)

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης «μας δείχνει πόσες φορές μέσα στη χρήση ανανεώθηκαν οι πιστώσεις που δόθηκαν στην οικονομική μονάδα, ή διαφορετικά πόσες φορές οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της επιχείρησης καλύπτονται από το κόστος πωληθέντων».

Αν παρακολουθούμε το συγκεκριμένο αριθμοδείκτη για πολλά χρόνια μπορούμε να αντιληφθούμε τι πολιτική ακολουθεί η επιχείρηση σχετικά με τη χρηματοδότηση των αγορών

της. Η διαχρονική μεταβολή του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη δείχνει ότι η επιχείρηση αλλάζει την πιστοληπτική της πολιτική.

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας εξοφλήσεως βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων προκύπτει αν διαιρέσουμε τις συνολικές αγορές της περιόδου με το μέσο ύψος των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων της επιχείρησης προς τους προμηθευτές της, με την προϋπόθεση βέβαια ότι οι αγορές έχουν πραγματοποιηθεί με πίστωση. Συνεπώς :

$$\text{Αριθμοδείκτης ταχύτητας} \\ \text{Βραχυπρόθεσμων} \\ \text{Υποχρεώσεων} = \frac{\text{Αγορές Εμπορευμάτων}}{\text{Μέσο ύψος βραχυπρόθεσμων}}$$

Αν διαιρέσουμε τις ημέρες του έτους με τον συγκεκριμένο αριθμοδείκτη μπορούμε να υπολογίσουμε το χρονικό διάστημα που οι υποχρεώσεις της επιχείρησης παραμένουν απλήρωτες. Συνεπώς :

$$\text{Μέση διάρκεια απλήρωτων} \\ \text{Υποχρεώσεων} \\ \text{της επιχείρησης} = \frac{365 \text{ ημέρες}}{\text{Αριθμοδείκτης ταχύτητας βραχυπρόθεσμων} \\ \text{υποχρεώσεων της επιχείρησης}}$$

Επειδή στην πραγματικότητα πολύ σπάνια είναι γνωστό το συνολικό ύψος των αγορών μίας περιόδου, χρησιμοποιείται αντί αυτού το κόστος πωληθέντων της περιόδου, προσαρμοσμένο βέβαια με εκείνα τα στοιχεία που δε συνεπάγονται πραγματική καταβολή μετρητών, όπως για παράδειγμα είναι οι αποσβέσεις. Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων στην περίπτωση αυτή προκύπτει από τον παρακάτω τύπο:

$$\frac{\text{Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων}}{\text{Κόστος Πωληθέντων}} = \frac{\text{Μέσο ύψος βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων}}{\text{Μέσο ύψος βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων}}$$

Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας αποθεμάτων (Inventories turnover ratio)

Μία σημαντική ένδειξη για το βαθμό που μία οικονομική μονάδα χρησιμοποιεί τα περιουσιακά της στοιχεία είναι και η ικανότητά της να πουλάει τα αποθέματά της σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας αποθεμάτων δείχνει *«πόσες φορές μέσα στη λογιστική χρήση ανανεώθηκαν τα αποθέματα της οικονομικής μονάδας σε σχέση με τις πωλήσεις της»*.

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης προκύπτει από τη διαίρεση του κόστους των πωληθέντων εμπορευμάτων ή προϊόντων της επιχείρησης με το μέσο απόθεμα των προϊόντων της.

Όταν λέμε μέσο απόθεμα προϊόντων εννοούμε το μέσο μηνιαίο απόθεμα σε τιμές πώλησης, δηλαδή με άλλα λόγια το σύνολο των μηνιαίων απογραφών των εμπορευμάτων διαιρούμενο δια δώδεκα. Επειδή πολλές φορές κάτι τέτοιο είναι ανέφικτο μπορεί να χρησιμοποιηθεί ο μέσος όρος των αποθεμάτων αρχής και τέλους χρήσης. Επομένως ο τύπος διαμορφώνεται ως εξής:

$$\frac{\text{Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Αποθεμάτων}}{\text{Κόστος Πωληθέντων}} = \frac{\text{Μέσο απόθεμα προϊόντων}}{\text{Κόστος Πωληθέντων}}$$

Στην περίπτωση που ο αναλυτής δεν ξέρει το ύψος του κόστους των πωληθέντων εμπορευμάτων, τότε για τον υπολογισμό του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη χρησιμοποιείται η αξία των πωλήσεων που πραγματοποιήθηκαν μέσα στη χρήση οπότε ο δείκτης διαμορφώνεται ως εξής:

$$\frac{\text{Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Αποθεμάτων}}{\text{Καθαρές Πωλήσεις}} = \frac{\text{Μέσο απόθεμα προϊόντων}}{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}$$

Αν διαιρέσουμε τις μέρες του έτους με τον συγκεκριμένο αριθμοδείκτη, βρίσκουμε το χρονικό διάστημα, δηλαδή τις ημέρες, που παραμένουν τα αποθέματα στην επιχείρηση μέχρι να πωληθούν ή με άλλα λόγια το χρονικό διάστημα που χρειάζεται μέχρι να ανανεωθούν τα αποθέματα της επιχείρησης. Η διάρκεια παραμονής των αποθεμάτων στην επιχείρηση δίνεται από τον παρακάτω τύπο:

$$\frac{\text{Αριθμός Παραμονής Αποθεμάτων στην Επιχείρηση}}{\text{365 ημέρες}} = \frac{\text{Αριθμοδείκτης ταχύτητας αποθεμάτων}}{\text{365 ημέρες}}$$

**Αριθμοδείκτης ταχύτητας εισπράξεως απαιτήσεων
(Receivables turnover ratio)**

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας εισπράξεως απαιτήσεων δείχνει *«πόσες φορές εισπράττονται, κατά μέσο όρο, οι απαιτήσεις της οικονομικής μονάδας μέσα στη διάρκεια της λογιστικής χρήσης»*.

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης προκύπτει αν διαιρέσουμε την αξίας των πωλήσεων μίας οικονομικής μονάδας με το μέσο όρο των απαιτήσεών της.

Πολύ συχνά οι αναλυτές, λόγω έλλειψης στοιχείων, συνηθίζουν να παίρνουν υπόψη τους τις καθαρές πωλήσεις κατά τη διάρκεια της χρήσης και το σύνολο των απαιτήσεων, όπως αυτά εμφανίζονται στον ισολογισμό της επιχείρησης στο τέλος της χρήσης.

Συγκεκριμένα για τις απαιτήσεις λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος των απαιτήσεων, της αρχής και του τέλους περιόδου, δηλαδή:

$$\text{(Απαιτήσεις Αρχής + Απαιτήσεις Τέλους)} / 2.$$

Χρησιμοποιείται ο ανωτέρω τύπος γιατί οι απαιτήσεις που παρουσιάζονται στο τέλος της χρήσης στον ισολογισμό, πολλές φορές δεν αποτελούν αντιπροσωπευτική εικόνα για το ύψος των απαιτήσεων κατά τη διάρκεια της λογιστικής περιόδου. Οπότε ο τύπος έχει ως εξής:

Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Εισπράξεως Απαιτήσεων	=	$\frac{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}{\text{Μέσο όρο απαιτήσεων}}$
---	---	--

Εάν επιθυμούμε να γνωρίζουμε ποια είναι η μέση διάρκεια που τα κεφάλαια μίας επιχείρησης δεσμεύονται από τους πελάτες της, θα πρέπει να διαιρέσουμε τις ημέρες του έτους με τον αριθμοδείκτη ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων, δηλαδή:

$$\begin{array}{lcl} \text{Μέση Διάρκεια παραμονής των} & & 365 \text{ ημέρες} \\ \text{Απαιτήσεων στην επιχείρηση} & = & \text{---} \\ \text{απαιτήσεων} & & \text{Αριθμοδείκτης ταχύτητας είσπραξης} \\ & & \text{των απαιτήσεων} \end{array}$$

Λέγοντας μέση διάρκεια παραμονής των απαιτήσεων στην επιχείρηση εννοούμε «το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί ανάμεσα στην πώληση επί πιστώσει και την στιγμή που αυτή μετατρέπεται σε ρευστό. Το χρονικό αυτό διάστημα φανερώνει τόσο την αποτελεσματικότητα της διοίκησης της επιχείρησης, όσο και την πιστωτική πολιτική που ακολουθεί».

Αριθμοδείκτης κυκλοφορίας καθαρού κεφαλαίου κίνησης (Net Working capital turnover ratio)

Ο αριθμοδείκτης κυκλοφορίας καθαρού κεφαλαίου κίνησης μας επιχείρησης παρουσιάζει «ποιό είναι το ύψος των πωλήσεων που πέτυχε κάθε μονάδα καθαρού κεφαλαίου κίνησης πάντα σε σχέση με το ύψος των πωλήσεών της μέσα στη λογιστική χρήση». Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης μας δείχνει αν μία οικονομική μονάδα διατηρεί υψηλά κεφάλαια κίνησης.

Ο τύπος για το συγκεκριμένο αριθμοδείκτη είναι συνολικές καθαρές πωλήσεις προς το καθαρό κεφάλαιο κίνησής, δηλαδή :

$$\frac{\text{Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Καθαρού Κεφαλαίου Κίνησης}}{\text{Καθαρές Πωλήσεις}} = \frac{\text{Καθαρό Κεφάλαιο Κίνησης}}{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}$$

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης θα πρέπει να παρακολουθείται σε βάθος ετών και να συγκρίνεται με τον αντίστοιχο αριθμοδείκτη του κλάδου όπου ανήκει η οικονομική μονάδα.

Ένας υψηλός αριθμοδείκτης μπορεί να δείχνει ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης, η οποία μπορεί να οφείλεται σε αυξημένες τρέχουσες υποχρεώσεις ή χαμηλή ταχύτητα εισπράξεως των απαιτήσεων της επιχείρησης.

Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας Ενεργητικού (Asset turnover ratio)

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας του Ενεργητικού μίας επιχείρησης υποδηλώνει σε ποιο βαθμό χρησιμοποιούνται τα στοιχεία του Ενεργητικού της επιχείρησης σε σχέση με τις πωλήσεις της και προκύπτει από τη διαίρεση του συνόλου των καθαρών πωλήσεων μίας επιχείρησης με το σύνολο των περιουσιακών της στοιχείων που χρησιμοποιούνται κατά τη διάρκεια της συγκεκριμένης χρήσης για την πραγματοποίηση των πωλήσεών της. Ο τύπος δηλαδή έχει ως εξής:

$$\frac{\text{Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ενεργητικού}}{\text{Καθαρές Πωλήσεις}} = \frac{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}$$

Μέσα από την παρακολούθηση του ανωτέρω αριθμοδείκτη ο αναλυτής μπορεί να γνωρίζει αν υπάρχει ή όχι υπερεπένδυση κεφαλαίων στην οικονομική μονάδα, πάντα βέβαια σε σχέση με το ύψος των πωλήσεων της.

Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ιδίων κεφαλαίων (Owner's equity turnover ratio)

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας των ιδίων κεφαλαίων μίας επιχείρησης παρουσιάζει το βαθμό που χρησιμοποιούνται τα ίδια κεφάλαια μίας επιχείρησης σε σχέση με τις πωλήσεις της. Δείχνει δηλαδή «το ύψος των πωλήσεων που πραγματοποίησε η επιχείρηση με κάθε μονάδα ιδίων κεφαλαίων».

Ο τύπος για το συγκεκριμένο αριθμοδείκτη είναι καθαρές πωλήσεις προς το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων, δηλαδή:

Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ιδίων Κεφαλαίων	=	$\frac{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}{\text{Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων}}$
---	---	---

Ένας μεγάλος αριθμοδείκτης παρουσιάζει μία ευνοϊκή κατάσταση για την επιχείρηση η οποία πραγματοποιεί υψηλές πωλήσεις με μικρό ύψος ιδίων κεφαλαίων, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε υψηλά κέρδη.

Από την άλλη όμως όσο υψηλότερος είναι ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ιδίων κεφαλαίων, τόσο πιο δυσμενής είναι η θέση της επιχείρησης, αφού λειτουργεί βασιζόμενη σε μεγάλο βαθμό στα ξένα κεφάλαια.

Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας παγίων

(Fixed asset turnover ratio)

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας παγίων μας δείχνει το βαθμό στον οποίο χρησιμοποιούνται τα πάγια περιουσιακά στοιχεία μίας οικονομικής μονάδας σε σχέση με τις πωλήσεις της. Αποτελεί λοιπόν μίας ένδειξη για το εάν μία επιχείρηση υπερεπενδύει σε πάγια περιουσιακά στοιχεία.

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας παγίων προκύπτει από τη διαίρεση των καθαρών πωλήσεων με τα συνολικά καθαρά πάγια της επιχείρησης. Στα πάγια της επιχείρησης δεν συμπεριλαμβάνονται οι προσωρινές επενδύσεις και τα άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία. Ο συγκεκριμένος τύπος έχει λοιπόν ως εξής:

$$\text{Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας παγίων} = \frac{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}{\text{Καθαρό πάγιο ενεργητικό}}$$

Για το καθαρό πάγιο ενεργητικό λαμβάνουμε υπόψη το μέσο ύψος του πάγιου ενεργητικού, στην αρχή και στο τέλος της χρήσης. Όσο υψηλότερος είναι ο αριθμοδείκτης αυτός, τόσο πιο εντατικά χρησιμοποιεί η επιχείρηση τα πάγια περιουσιακά της στοιχεία σε σχέση πάντα με το ύψος των πωλήσεων που πραγματοποιεί.

2.5.3 Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας

Είναι σίγουρο ότι η επιχείρηση πρέπει να προβαίνει σε ανάλυση της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης αφού όλες οι οικονομικές μονάδες αποσκοπούν στο κέρδος και δίνουν πολύ μεγάλη σημασία στο πόσο αποδοτικές είναι.

Η αποδοτικότητα μίας οικονομικής μονάδας στην ουσία απεικονίζει την ικανότητα της να είναι κερδοφόρα. Για να υπολογιστεί η αποδοτικότητα της επιχείρησης χρησιμοποιούνται διάφορα κριτήρια όπως:

- ★ η πορεία των πωλήσεων,
- ★ η πορεία της παραγωγής,
- ★ η πορεία των κερδών

Για να έχουν αυτά τα κριτήρια ουσιαστική σημασία θα πρέπει και να συσχετιστούν μεταξύ τους αλλά και να σχετιστούν και με άλλα οικονομικά μεγέθη τα οποία αφορούν την επιχείρηση.

Οι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας αναφέρονται στις σχέσεις μεταξύ κερδών και απασχολουμένων κεφαλαίων καθώς επίσης και με τις σχέσεις μεταξύ κερδών και πωλήσεων.

Οι κυριότεροι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας είναι οι εξής:

1. Αριθμοδείκτης Καθαρού περιθωρίου ή Καθαρού κέρδους.
2. Αριθμοδείκτης Μικτού περιθωρίου ή Μικτού κέρδους.
3. Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων.
4. Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας απασχολουμένων κεφαλαίων.
5. Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού.
6. Αριθμοδείκτης οικονομικής μόχλευσης.
7. Αριθμοδείκτης δαπανών συντηρήσεως και επισκευών προς πάγια.
8. Αριθμοδείκτης δαπανών συντηρήσεως και επισκευών προς πωλήσεις.
9. Αριθμοδείκτης αποσβέσεως παγίων.
10. Αριθμοδείκτης αποσβέσεων προς πωλήσεις.

Αριθμοδείκτης Καθαρού Περιθωρίου ή Καθαρού κέρδους (Net profit margin)

Ο αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου ή καθαρού κέρδους δείχνει το ποσοστό του καθαρού κέρδους που εισρέει στην επιχείρηση από τις λειτουργικές της δραστηριότητες.

Ο αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου προκύπτει από τη διαίρεση των καθαρών λειτουργικών κερδών μίας χρήσης με το σύνολο των καθαρών πωλήσεων της ίδιας χρήσης.

Στα καθαρά λειτουργικά κέρδη δεν πρέπει να συμπεριλαμβάνονται τα τυχόν μη λειτουργικά έσοδα και κέρδη, όπως είναι για παράδειγμα προσωρινές επενδύσεις καθώς επίσης και τα μη λειτουργικά έξοδα και ζημιές, όπως είναι για παραδείγματος χάριν ζημιές από φυσικές καταστροφές. Ο τύπος του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη έχει ως εξής:

$$\begin{array}{l} \text{Αριθμοδείκτης} \\ \text{καθαρού περιθωρίου} \\ \text{ή καθαρού κέρδους} \end{array} = 100 \times \frac{\text{Καθαρά λειτουργικά Κέρδη}}{\text{Καθαρές πωλήσεις}}$$

Πολλές φορές για τον υπολογισμό του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη λαμβάνουμε υπόψη τα καθαρά κέρδη της περιόδου τα οποία προκύπτουν προσθέτοντας τα διάφορα έσοδα και αφαιρώντας τα διάφορα έξοδα. Ο τύπος λοιπόν διαμορφώνεται ως εξής:

$$\begin{array}{l} \text{Αριθμοδείκτης} \\ \text{καθαρού περιθωρίου} \\ \text{ή καθαρού κέρδους} \end{array} = 100 \times \frac{\text{Καθαρά Κέρδη Χρήσης}}{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}$$

Όσο μεγαλύτερος είναι ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης τόσο πιο επικερδής είναι η οικονομική μονάδα. Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης είναι πολύ σημαντικός καθώς όπως έχει ήδη αναφερθεί κάθε οικονομική μονάδα δίνει πού μεγάλη σημασία στα κέρδη της.

Αριθμοδείκτης Μικτού περιθωρίου ή Μικτού κέρδους (Gross profit margin)

Ο αριθμοδείκτης μικτού περιθωρίου ή αλλιώς αριθμοδείκτης μικτού κέρδους στην ουσία μας δείχνει την αξία του μικτού κέρδους που κερδίζει μία οικονομική μονάδα από την πώληση προϊόντων αξίας **100,00 €**. Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης προκύπτει από τη διαίρεση της αξίας των μικτών κερδών δια των καθαρών πωλήσεων δηλαδή:

Αριθμοδείκτης μικτού περιθωρίου ή μικτού κέρδους	= 100 x	$\frac{\text{Μικτά κέρδη χρήσης}}{\text{Καθαρές πωλήσεις χρήσης}}$
--	---------	--

Ένας διαφορετικός τρόπος υπολογισμού του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη προκύπτει εάν από την αξία πώλησης αφαιρέσουμε το κόστος πωληθέντων και κατόπιν παρουσιάσουμε τη διαφορά ως ποσοστό επί τοις εκατό της αξίας πώλησης.

Αυτό μπορούμε να το κάνουμε μόνο αν γνωρίζουμε το κόστος πωληθέντων. Έτσι ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης προκύπτει αν διαιρέσουμε το κόστος πωληθέντων με τις καθαρές πωλήσεις δηλαδή:

Αριθμοδείκτης κόστους πωληθέντων προς καθαρές πωλήσεις	= 100 x	$\frac{\text{Κόστος Πωληθέντων}}{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}$
---	---------	--

Μία υψηλή τιμή του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη είναι μία πολύ θετική ένδειξη για την πορεία της οικονομικής μονάδας, αφού με αυτόν τον τρόπο η επιχείρηση θα είναι σε θέση να καλύπτει τα λειτουργικά της έξοδα και να παρουσιάζει και κέρδος

Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων (Return on net worth)

Ο αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων μας δείχνει την κερδοφορία μίας οικονομικής μονάδας οπότε κατά συνέπεια μας παρουσιάζει και την αποτελεσματικότητα της συγκεκριμένης οικονομικής μονάδας.

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης προκύπτει αν διαιρεθούν τα καθαρά λειτουργικά κέρδη της οικονομικής μονάδας με το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων, δηλαδή :

Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων	= 100 x	$\frac{\text{Καθαρά Λειτουργικά Κέρδη}}{\text{Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων}}$
--	---------	---

Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας απασχολουμένων κεφαλαίων (Return to total capital employed)

Ο αριθμοδείκτης αποδοτικότητας απασχολουμένων κεφαλαίων μας δείχνει

- ✓ την αποδοτικότητα μίας οικονομικής μονάδας
- ✓ την ικανότητα της οικονομικής μονάδας να έχει κέρδη
- ✓ τον τρόπο που η διοίκηση χρησιμοποιεί τα ίδια και τα ξένα κεφαλαία της
- ✓ το αποτέλεσμα που πετυχαίνει

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης προκύπτει από τη διαίρεση των καθαρών κερδών της οικονομικής μονάδας με τα συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια. Οπότε :

$$\text{Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Απασχολούμενων Κεφαλαίων} = 100 \times \frac{\text{Καθαρά Κέρδη Εκμ/σης + Χρημ/κά έξοδα}}{\text{Σύνολο απασχολούμενων κεφαλαίων}}$$

Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι ο αριθμοδείκτης αποδοτικότητας απασχολουμένων κεφαλαίων είναι πολύ σημαντικός γιατί ένας μόνιμα χαμηλός αριθμοδείκτης είναι πιθανό να αποτελεί ένδειξη για πιθανή διακοπή της δραστηριότητας της επιχείρησης.

Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού (Return on total assets)

Ο αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού υπολογίζει την αποδοτικότητα των συνολικών περιουσιακών στοιχείων της οικονομικής μονάδας καθώς επίσης και των επί μέρους τμημάτων της.

Ο αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού προκύπτει διαιρώντας το σύνολο των λειτουργικών κερδών της οικονομικής μονάδας με το σύνολο των περιουσιακών της στοιχείων, δηλαδή το σύνολο του ενεργητικού που συμμετέχουν στην πραγματοποίηση των συγκεκριμένων κερδών. Συνεπώς ο τύπος έχει ως εξής:

$$\text{Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού} = 100 \times \frac{\text{Καθαρά Κέρδη Εκμ/σης + Χρημ/κά έξοδα}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$$

Στο σύνολο των περιουσιακών στοιχείων δεν πρέπει να συμπεριληφθούν οι συμμετοχές και άλλες τέτοιας μορφής επενδύσεις, καθώς αυτές δε συμβάλλουν στη δημιουργία λειτουργικών κερδών.

Στην περίπτωση που κατά τη διάρκεια της χρήσης μεταβληθεί η αξία των περιουσιακών στοιχείων της οικονομικής μονάδας, τότε θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ο μέσος όρος του ενεργητικού, κατά την έναρξη και κατά τη λήξη της λογιστικής χρήσης. Με αυτόν τον τρόπο υπολογίζεται το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων που πράγματι απασχολήθηκε κατά τη διάρκεια της λογιστικής χρήσης. Κατά συνέπεια ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης διαμορφώνεται πλέον ως εξής

$$\frac{\text{Ενεργητικό αρχής} + \text{Ενεργητικό τέλους}}{2}$$

Αριθμοδείκτης οικονομικής μόχλευσης (Financial Leverage Ratio)

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης εκτιμά την επίδραση που έχουν τα ξένα δηλαδή τα δανειακά κεφάλαια μίας οικονομικής μονάδας στα κέρδη της και προκύπτει αν διαιρέσουμε την αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων της οικονομικής μονάδας με την αποδοτικότητα του συνόλου των κεφαλαίων που απασχολούνται στην οικονομική μονάδα. Κατά συνέπεια έχουμε:

$$\begin{array}{lcl} \text{Αριθμοδείκτης} & & \text{Αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων} \\ \text{Οικονομικής} & = & \text{_____} \\ \text{Μόχλευσης} & & \text{Αποδοτικότητα Συνολικά Απασχ. Κεφαλαίων} \end{array}$$

Η επίδραση των δανειακών κεφαλαίων στα κέρδη μίας επιχείρησης είναι θετική και επωφελής, από τη στιγμή που η αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων είναι μεγαλύτερη από την αποδοτικότητα του συνόλου των απασχολούμενων κεφαλαίων.

Όταν ο αριθμοδείκτης οικονομικής μόχλευσης είναι μεγαλύτερος από τη μονάδα τότε η χρησιμοποίηση των ξένων κεφαλαίων είναι επωφελής για την οικονομική μονάδα. Στην περίπτωση που ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης είναι μικρότερος της μονάδας η επίδραση των ξένων κεφαλαίων στα κέρδη της επιχείρησης είναι αρνητική, γεγονός που σημαίνει ότι η επιχείρηση δανείζεται με δυσμενείς όρους. Τέλος αν είναι ίσος με τη μονάδα η επίδραση των ξένων κεφαλαίων στα κέρδη της επιχείρησης είναι μηδενική.

**Αριθμοδείκτης δαπανών συντηρήσεως και επισκευών προς πάγια
(Ratio of maintenance and repairs to fixed assets)**

Ο αριθμοδείκτης των δαπανών συντηρήσεως και επισκευών των πάγιων περιουσιακών στοιχείων παρουσιάζει το ύψος των διαθέσιμων που δαπανώνται για κάθε **100** μονάδες παγίων.

Ο εν λόγω αριθμοδείκτης προκύπτει κατόπιν της διαίρεσης των δαπανών συντηρήσεως και επισκευών με το σύνολο της αξίας των παγίων περιουσιακών στοιχείων προ αποσβέσεων. Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης λοιπόν παρουσιάζεται από τον κάτωθι τύπο:

$$\text{Αριθμοδείκτης Δαπανών Συντηρήσεως και Επισκευών προς πάγια} = 100 \times \frac{\text{Δαπάνες Συντηρήσεως και επισκευών}}{\text{Πάγια προ αποσβέσεων}}$$

Ο αριθμοδείκτης δαπανών συντηρήσεως και επισκευών προς πάγια αποτελεί ουσιαστικά ένδειξη της πολιτικής που ακολουθεί η επιχείρηση αναφορικά με τα πάγια περιουσιακά της στοιχεία και πρέπει να παρακολουθείται διαχρονικά ή/και σε σύγκριση με άλλες παρόμοιες επιχειρήσεις του κλάδου.

Αριθμοδείκτης δαπανών συντηρήσεως και επισκευών προς πωλήσεις
(Ratio of maintenance and repairs to net sales)

Ο αριθμοδείκτης δαπανών συντηρήσεως και επισκευών προς πωλήσεις αποτελεί ακόμη έναν πολύ σημαντικό αριθμοδείκτη, ειδικά στις περιπτώσεις που οι δαπάνες συντηρήσεως και επισκευών αυξομειώνονται ανάλογα με το ύψος των πωλήσεων μίας επιχείρησης.

Ο αριθμοδείκτης δαπανών συντηρήσεως και επισκευών προς πωλήσεις προκύπτει αν διαιρεθεί το σύνολο των δαπανών συντηρήσεως και επισκευών με τις καθαρές πωλήσεις, δηλαδή :

Αριθμοδείκτης Δαπανών Συντηρήσεως και Επισκευών προς πωλήσεις	=	100χ	$\frac{\text{Δαπάνες Συντηρήσεωςκαι επισκευών}}{\text{Καθαρές πωλήσεις}}$
---	---	------	---

Αριθμοδείκτης αποσβέσεως παγίων
(Ratio of depreciation o fixed assets)

Ο αριθμοδείκτης αποσβέσεως παγίων παρουσιάζει το ποσοστό των παγίων περιουσιακών στοιχείων που αποσβάζεται από την επιχείρηση από κάθε μονάδα παγίων μέσα σε μία χρονική περίοδο. Τα γήπεδα δε συμπεριλαμβάνονται στα ανωτέρω πάγια.

Ο αριθμοδείκτης αποσβέσεως παγίων προκύπτει από τη διαίρεση των αποσβέσεων που έγιναν μέσα στη λογιστική χρήση με το ύψος των παγίων, προ των αποσβέσεων, έχουμε δηλαδή:

$$\text{Αριθμοδείκτης Αποσβέσεως Παγίων} = 100 \times \frac{\text{Αποσβέσεις Χρήσεως}}{\text{Πάγια προ αποσβέσεων}}$$

Με το συγκεκριμένο αριθμοδείκτη μπορούμε να γνωρίσουμε αν η ετήσια απόσβεση είναι αρκετή ή όχι. Με την παρακολούθηση του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη σε βάθος χρόνου μπορούμε να γνωρίζουμε αν η επιχείρηση ακολουθεί παρόμοια πολιτική αποσβέσεων διαχρονικά.

Αριθμοδείκτης αποσβέσεων προς πωλήσεις (Ratio of depreciation to net sales)

Ο αριθμοδείκτης αποσβέσεων προς καθαρές πωλήσεις μας δείχνει το ποσοστό των πωλήσεων που απορροφάται από τις αποσβέσεις. Προκύπτει αν διαιρεθούν οι αποσβέσεις που πραγματοποιήθηκαν μέσα στην λογιστική περίοδο με το ύψος των καθαρών πωλήσεων. Ο τύπος έχει δηλαδή ως εξής:

$$\text{Αριθμοδείκτης Αποσβέσεων προς Καθαρές πωλήσεις} = 100 \times \frac{\text{Αποσβέσεις Χρήσεως}}{\text{Καθαρές Πωλήσεις}}$$

Οι αποσβέσεις που πραγματοποιούνται ανά χρήση μπορεί να διαφέρουν και αυτό γιατί μπορεί να υπάρχουν διαφορές στα εξής:

1. Στη σύνθεση των παγίων στοιχείων,
2. Στην ηλικία των παγίων,
3. Στη μέθοδο και στο ύψος του ποσοστού αποσβέσεων που εφαρμόζεται,
4. Στην πολιτική που εφαρμόζεται αναφορικά με τις δαπάνες συντηρήσεως και επισκευών.

2.5.4 Αριθμοδείκτες διαθρόσεως κεφαλαίων και βιωσιμότητας

Για να είναι όσο γίνεται πιο αντιπροσωπευτική και ορθή η ανάλυση της οικονομικής κατάστασης μίας επιχείρησης διαχρονικά θα πρέπει να πραγματοποιηθεί ανάλυση της διάρθρωσης των κεφαλαίων της. Λέγοντας διάρθρωση των κεφαλαίων μία οικονομικής μονάδας εννοούμε «τα διάφορα είδη και τις μορφές των κεφαλαίων που χρησιμοποιεί για τη χρηματοδότησή της».

Η διάρθρωση των κεφαλαίων μίας οικονομικής μονάδας παίζει πολύ σημαντικό ρόλο καθώς υπάρχει πολύ μεγάλη διαφορά ανάμεσα στα ίδια κεφάλαια της οικονομικής μονάδας και στα ξένα, δανειακά κεφάλαια.

Η διαφορά αυτή εστιάζεται στο γεγονός ότι τα ίδια κεφάλαια:

- επωμίζουν τον επιχειρηματικό κίνδυνο,
- δεν έχουν ορισμένο χρόνο επιστροφής,
- δεν έχουν εξασφαλισμένη απόδοση
- θεωρούνται μόνιμα και επενδύονται τις περισσότερες φορές σε μακροχρόνιες επενδύσεις οπότε περικλείουν μεγαλύτερο κίνδυνο.

Τα δανειακά κεφάλαια από την άλλη θα πρέπει να εξοφληθούν προσαυξημένα με τόκους, οπότε αν η επιχείρηση παρουσιάζει ζημία και δεν μπορεί να εξοφλήσει τους πιστωτές της τότε θα υποστεί ζημία και στα ίδια τα κεφάλαιά της.

Όσο πιο μεγάλη λοιπόν είναι η αναλογία των ξένων κεφαλαίων προς το σύνολο των κεφαλαίων μίας οικονομικής μονάδας τόσο πιο χρεωμένη παρουσιάζεται προς τα έξω η οικονομική μονάδα.

Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι η χρήση ξένων κεφαλαίων για τη χρηματοδότηση νέων επενδύσεων έχει σημαντικά πλεονεκτήματα, σε σχέση με την έκδοση νέων τίτλων που θα προέρχονται από αύξηση κεφαλαίου. Σε περίπτωση μάλιστα που η απόδοση των νέων επενδύσεων είναι μεγαλύτερη από τους τόκους των ξένων κεφαλαίων οι μέτοχοι είναι κερδισμένοι από τα αυξημένα κέρδη της επιχείρησης, χωρίς να έχουν εισφέρει επιπρόσθετα δικά τους κεφάλαια. Το κέρδος αυτό αποκαλείται «*trading on the equity*».

Μία ακόμα αιτία για τη χρήση των ξένων κεφαλαίων είναι και η διατήρηση του ελέγχου της οικονομικής μονάδας από την πλευρά των μεγάλων μετόχων που διοικούν την επιχείρηση.

Από την άλλη πλευρά, ο υπερβολικός δανεισμός μπορεί να αντιστρέψει τους ευνοϊκούς όρους για πραγματοποίηση αυξημένων κερδών και να θέσει σε κίνδυνο την οικονομική μονάδα.

Για να είναι σε θέση μία οικονομική μονάδα να παρουσιάζει άριστη διάρθρωση των κεφαλαίων της θα πρέπει να βρίσκεται σε ισορροπία ανάμεσα στον κίνδυνο που αναλαμβάνει και στην απόδοσή της.

Οι παράγοντες που επηρεάζουν τις αποφάσεις μίας οικονομικής μονάδας σε σχέση με τη διατήρηση μίας συγκεκριμένης διαθρώσεως κεφαλαίων είναι οι εξής:

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής
και Οικονομικής Ανάπτυξης

Ε.Π.
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- ✓ Ο επιχειρηματικός κίνδυνος, ο οποίος φυσικά υπάρχει σε όλες τις οικονομικές δραστηριότητες και έχει άμεση σχέση με το είδος της κάθε επιχείρησης. Όσο μεγαλύτερος είναι ο κίνδυνος τόσο χαμηλότερος θα πρέπει να είναι ο αριθμοδείκτης της δανειακής επιβάρυνσης.
- ✓ Η ικανότητα της επιχείρησης να αντλεί κεφάλαια με ευνοϊκούς όρους, ακόμη και κάτω από αντίξοες συνθήκες. Επιχειρήσεις με σταθερό κύκλο εργασιών έχουν ανάγκη από συνεχή ροή κεφαλαίων προκειμένου να πραγματοποιήσουν μία μακροχρόνια άνοδο. Σε περιόδους που τα ρευστά είναι σπάνια ο δανεισμός από τράπεζες γίνεται ιδιαίτερα δύσκολος καθώς τα κριτήρια γίνονται αυστηρότερα.
- ✓ Η θέση της επιχείρησης από άποψη φορολογίας. Ένας βασικός παράγοντας που οι επιχειρήσεις κάνουν χρήση δανειακών κεφαλαίων είναι ότι οι τόκοι αφαιρούνται από τα κέρδη τους με αποτέλεσμα να υπάρχει μείωση του φορολογητέου πόσου και οπότε μειώνεται το κόστος δανεισμού ανάλογα με το συντελεστή φορολογίας κάθε επιχείρησης.

Για την ανάλυση της μακροχρόνιας οικονομικής κατάστασης μίας οικονομικής μονάδας χρησιμοποιούνται οι παρακάτω αριθμοδείκτες:

- Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς πάγια
- Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς συνολικά κεφάλαια
- Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς δανειακά κεφάλαια
- Αριθμοδείκτης παγίων προς μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις
- Αριθμοδείκτης κυκλοφορούντος ενεργητικού προς υποχρεώσεις
- Αριθμοδείκτης καλύψεως τόκων

Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς πάγια
(Ratio of owner's to fixed assets)

Με τον αριθμοδείκτη ιδίων προς πάγια κεφάλαια μπορούμε να δούμε τον τρόπο που χρηματοδοτούνται οι πάγιες επενδύσεις μίας οικονομικής μονάδας.

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης προκύπτει αν διαιρέσουμε τα ίδια κεφάλαια μίας επιχείρησης με το σύνολο των επενδύσεών της σε πάγια στοιχεία, δηλαδή έχουμε:

Αριθμοδείκτης Ιδίων Κεφαλαίων προς Πάγια	=	$\frac{\text{Ίδια Κεφάλαια}}{\text{Καθαρά Πάγια}}$
--	---	--

Όταν τα ίδια κεφάλαια μίας επιχείρησης είναι περισσότερα από το σύνολο των επενδύσεων σε πάγια, τότε ένα μέρος των κεφαλαίων κίνησης προέρχεται από τους μετόχους της επιχείρησης.

Όταν όμως τα ίδια κεφάλαια της επιχείρησης είναι μικρότερα από το σύνολο των επενδύσεων της σε πάγια τότε για τη χρηματοδότηση των παγίων στοιχείων της είναι φανερό ότι έχουν χρησιμοποιηθεί και δανειακά κεφάλαια.

Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς συνολικά κεφάλαια
(Ratio owner's equity to total assets)

Ο αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς συνολικά κεφάλαια παρουσιάζει το ποσοστό του συνόλου των στοιχείων του ενεργητικού μίας επιχείρησης, το οποίο έχει χρηματοδοτηθεί από τους φορείς της και προκύπτει αν διαιρεθούν τα ίδια κεφάλαια μίας επιχείρησης με το σύνολο των κεφαλαίων της, δηλαδή :

$$\text{Αριθμοδείκτης Ιδίων Κεφαλαίων προς Συνολικά Κεφάλαια} = 100\chi \frac{\text{Ίδια Κεφάλαια}}{\text{Συνολικά Κεφάλαια}}$$

Η διαφορά του αριθμοδείκτη ιδίων κεφαλαίων προς συνολικά κεφάλαια από το **100** παρουσιάζει το ποσοστό των δανειακών κεφαλαίων, που δόθηκε από τους πιστωτές της επιχείρησης για τη χρηματοδότηση του ενεργητικού της.

Ο αριθμοδείκτης δανειακών κεφαλαίων μας δίνει εικόνα για το ποσοστό του ενεργητικού της οικονομικής μονάδας που έχει χρηματοδοτηθεί από τους πιστωτές της. Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης έχει λοιπόν ως εξής:

$$\text{Αριθμοδείκτης Δανειακών Κεφαλαίων} = 100\chi \frac{\text{Ξένα Κεφάλαια}}{\text{Συνολικά Κεφάλαια}}$$

Οι συγκεκριμένοι δύο αριθμοδείκτες μας δείχνουν τη σχέση των ιδίων και των ξένων/δανειακών κεφαλαίων μεταξύ τους και το βαθμό προστασίας των πιστωτών της επιχείρησης.

Καλά θα είναι να σημειωθεί ότι ο αριθμοδείκτης ιδίων προς συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια είναι εξίσου σημαντικός με τον αριθμοδείκτη ρευστότητας μίας επιχείρησης γιατί μας δείχνει την οικονομική της δύναμη και τη μακροχρόνια ρευστότητά της.

Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων προς δανειακά κεφάλαια
(Ratio of owner's equity to total liabilities)

Ο αριθμοδείκτης ιδίων προς δανειακά κεφάλαια χρησιμοποιείται για να διαπιστώσουμε αν υπάρχει υπερδανεισμός σε μία οικονομική μονάδα.

Ο αριθμοδείκτης ιδίων προς δανειακά κεφάλαια προκύπτει αν διαιρέσουμε τα ίδια κεφάλαια της οικονομικής μονάδας με το σύνολο των δανειακών της κεφαλαίων δηλαδή με το σύνολο των μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων, δηλαδή:

Αριθμοδείκτης Ιδίων προς Δανειακά Κεφάλαια	=	$\frac{\text{Ίδια Κεφάλαια}}{\text{Ξένα Κεφάλαια}}$
--	---	---

Από τη μελέτη του εν λόγω αριθμοδείκτη είμαστε σε θέση να εκτιμήσουμε την ασφάλεια που έχουν οι δανειστές της επιχείρησης. Όταν ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης είναι μεγαλύτερος της μονάδας συνεπάγεται ότι οι ιδιοκτήτες της οικονομικής μονάδας συμμετέχουν σε αυτή με περισσότερα κεφάλαια από ότι οι πιστωτές της.

Αριθμοδείκτης κυκλοφορούντος ενεργητικού προς συνολικές υποχρεώσεις
(Ratio of current assets to total liabilities)

Ο αριθμοδείκτης των κυκλοφοριακών στοιχείων μίας οικονομικής μονάδας προς τις συνολικές της υποχρεώσεις παρουσιάζει τη ρευστότητα των μακροχρόνιων υποχρεώσεών της.

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης προκύπτει από τη διαίρεση του κυκλοφορούντος ενεργητικού της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένου και των διαθεσίμων, με το συνολικό ύψος των υποχρεώσεων της. Συνεπώς :

Αριθμοδείκτης Κυκλοφορούντος Ενεργητικού προς Συνολικές Υποχρεώσεις	= 100x	$\frac{\text{Κυκλοφορούν Ενεργητικό}}{\text{Σύνολο Υποχρεώσεων}}$
---	--------	---

Ο αριθμοδείκτης αυτός είναι σημαντικός καθώς κάποια κυκλοφοριακά στοιχεία έχουν σχετικά χαμηλό βαθμό ρευστοποίησης. Ο αριθμοδείκτης κυκλοφορούντος ενεργητικού προς συνολικές υποχρεώσεις επηρεάζεται αρνητικά από τις ζημίες της επιχείρησης.

Αριθμοδείκτης καλύψεως τόκων (Number of times interest earned)

Ο αριθμοδείκτης καλύψεως τόκων παρουσιάζει πόσες φορές οι τόκοι καλύπτονται από τα καθαρά κέρδη της οικονομικής μονάδας, εκφράζει δηλαδή τη σχέση μεταξύ των καθαρών κερδών της επιχείρησης και των τόκων με τους οποίους αυτή επιβαρύνεται, μέσα στην περίοδο για τα δανειακά μακροπρόθεσμα της κεφάλαια.

Ο αριθμοδείκτης καλύψεως τόκων προκύπτει από τη διαίρεση των καθαρών κερδών εκμετάλλευσης προ φόρων και τόκων με το σύνολο των τόκων, δηλαδή ο τύπος έχει ως εξής:

Αριθμοδείκτης Καλύψεως Τόκων	=	$\frac{\text{Καθαρά κέρδη εκμετάλλευσης προ φόρωνκαι τόκων}}{\text{Σύνολο Τόκων}}$
------------------------------------	---	--

Ο αριθμοδείκτης καλύψεως τόκων αποτελεί ένδειξη για το περιθώριο ασφαλείας που έχουν οι μακροχρόνιοι πιστωτές της οικονομικής μονάδας οπότε κατά συνέπεια παρουσιάζει πολύ μεγάλο ενδιαφέρον για τους μακροχρόνιους πιστωτές της επιχείρησης αφού με τη μελέτη του μπορούν να γνωρίζουν την ικανότητα της επιχείρησης να εξοφλεί τους τόκους των δανειακών κεφαλαίων από τα κέρδη της.

Όσο μεγαλύτερος είναι ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης τόσο πιο μεγάλη είναι η ικανότητα της οικονομικής μονάδας να εξοφλεί τους τόκους της και κατά συνέπεια τόσο μικρότερος είναι ο κίνδυνος για τους πιστωτές της.

Αριθμοδείκτης παγίων προς μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις
(Ratio fixed assets to longterm liabilities)

Ο αριθμοδείκτης αυτός μας δείχνει το βαθμό ασφάλειας που μπορούν να έχουν οι μακροχρόνιοι πιστωτές της οικονομικής μονάδας. Ο συγκεκριμένος δείκτης προκύπτει αν διαιρέσουμε τα καθαρά πάγια στοιχεία της επιχείρησης με το σύνολο των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεών της, δηλαδή:

Αριθμοδείκτης Παγίων προς Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	=	<div style="text-align: center;"><div>Καθαρά Πάγια</div><hr style="width: 80%; margin: 0 auto;"/><div>Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις</div></div>
--	---	--

Μέσα από τη διαχρονική μελέτη του αριθμοδείκτη παγίων προς μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις είμαστε σε θέση να εκτιμήσουμε την πολιτική που ακολουθεί η επιχείρηση αναφορικά με τη χρηματοδότηση των πάγιων περιουσιακών της στοιχείων.

2.5.5 Μελέτη Περίπτωσης Δήμου Θεσσαλονίκης

Ενεργητικό

	2016	2017	2018	2019
Λοιπά έξοδα εγκαταστάσεως	28.930.220,56 €	27.656.628,45 €	26.530.029,05 €	24.410.279,47 €
Έξοδα εγκαταστάσεως	28.930.220,56 €	27.656.628,45 €	26.530.029,05 €	24.410.279,47 €
Λοιπές ασώματες ακινητοποιήσεις	0,02 €	0,02 €	0,02 €	0,02 €
Γήπεδα - Οικόπεδα	201.097.540,24 €	201.097.540,24 €	201.222.823,59 €	189.218.638,92 €
Πλατείες-Πάρκα-Παιδότοποι κοινής χρήσεως	16.449.506,11 €	13.747.300,00 €	12.259.136,94 €	10.193.800,12 €
Οδοι-Οδοστρώματα κοινής χρήσεως	9.340.974,22 €	8.325.529,86 €	7.218.379,88 €	8.456.482,75 €
Πεζοδρόμια κοινής χρήσεως	7.854.828,89 €	7.337.804,80 €	6.487.425,27 €	6.378.715,48 €
Ορυχεία, Μεταλλεία, Λατομεία, Αγροί, Φυτείες, Δάση	42.264.710,12 €	42.264.710,12 €	42.264.710,12 €	42.264.710,12 €
Κτίρια & τεχνικά έργα	82.160.486,98 €	77.256.541,64 €	74.097.752,82 €	70.124.329,97 €
Κτιριακές εγκαταστάσεις κοινής χρήσεως	717.573,98 €	609.482,74 €	501.391,50 €	393.300,26 €
Εγκαταστάσεις ηλεκτροφωτισμού κοινής χρήσεως	3.724.941,10 €	3.021.282,38 €	2.624.941,65 €	4.177.666,57 €
Λοιπές μόνιμες εγκαταστάσεις κοινής χρήσεως	28.707.648,06 €	27.046.524,27 €	24.106.007,91 €	21.512.099,26 €
Μηχ/τα-τεχ.εγκατ.& λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός	3.602.077,06 €	3.281.521,55 €	2.951.472,80 €	2.554.166,42 €
Μεταφορικά μέσα	8.931.249,32 €	7.635.150,18 €	6.640.521,53 €	5.203.583,92 €

Ε.Π.
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	23.720.136,69 €	23.117.038,37 €	23.131.675,37 €	23.074.319,09 €
Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση & προκαταβολές	6.032.704,11 €	10.744.260,34 €	6.330.030,79 €	9.976.805,84 €
Σύνολο ακίνητοποιήσεων	434.604.376,90 €	425.484.686,51 €	409.836.270,19 €	393.528.618,74 €
Τίτλοι πάγιας επένδυσης	2.139.282,62 €	2.125.789,79 €	2.132.781,61 €	2.129.204,73 €
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	0,00 €	0,00 €	0,00 €	75.068,49 €
Τίτλοι πάγιας επένδυσης & άλλες μακρ. χρηματ. απαιτήσεις	2.139.282,62 €	2.125.789,79 €	2.132.781,61 €	2.204.273,22 €
Σύνολο παγίου Ενεργητικού	436.743.659,52 €	427.610.476,30 €	411.969.051,80 €	395.732.891,96 €
Πρώτες και βοηθητικές ύλες, αναλώσιμα υλικά, ανταλλακτικά και είδη συσκευασίας	3.317.743,31 €	3.469.849,78 €	3.356.122,60 €	2.666.351,95 €
Αποθέματα	3.317.743,31 €	3.469.849,78 €	3.356.122,60 €	2.666.351,95 €
Απαιτήσεις από πώληση αγαθών & υπηρεσιών	95.195.636,08 €	90.033.455,46 €	82.487.938,15 €	80.601.585,15 €
Χρεώστες Διάφοροι	1.531.645,14 €	1.637.014,86 €	1.846.021,85 €	1.943.210,19 €
Λογαριασμοί διαχειρίσεως προκαταβολών και πιστώσεων	1.340.453,11 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Απαιτήσεις	98.067.734,33 €	91.670.470,32 €	84.333.960,00 €	82.544.795,34 €
Ταμείο	9.262,00 €	13.490,00 €	2.200,00 €	2.200,00 €
Καταθέσεις όψεως & προθεσμίας	43.955.633,35 €	45.013.581,97 €	51.784.069,06 €	55.316.193,25 €
Διαθέσιμα	43.964.895,35 €	45.027.071,97 €	51.786.269,06 €	55.318.393,25 €
Σύνολο Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	145.350.372,99 €	140.167.392,07 €	139.476.351,66 €	140.529.540,54 €
Έξοδα επομένων χρήσεων	49.904,00 €	49.205,00 €	97.369,47 €	233.932,86 €
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	21.872.603,20 €	21.588.863,14 €	12.601.525,97 €	11.729.350,44 €
Μεταβατικοί λογαριασμοί Ενεργητικού	21.922.507,20 €	21.638.068,14 €	12.698.895,44 €	11.963.283,30 €
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	632.946.760,27 €	617.072.564,96 €	590.674.327,95 €	572.635.995,27 €

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό
και Επενδυτικό Ταμείο

Ε.Π.
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Παθητικό

	2016	2017	2018	2019
Κεφάλαιο	292.325.050,27 €	295.503.313,56 €	298.150.233,91 €	286.770.143,86 €
Δωρεές παγίων	12.097.402,33 €	11.832.848,95 €	12.425.518,04 €	15.540.652,83 €
Επιχορηγήσεις επενδύσεων	146.618.218,45 €	134.427.704,49 €	111.501.422,26 €	101.132.001,55 €
Διαφορές αναπροσαρμογής και επιχορηγήσεις επενδύσεων	158.715.620,78 €	146.260.553,44 €	123.926.940,30 €	116.672.654,38 €
Ειδικά Αποθεματικά	5.698.948,15 €	5.429.626,87 €	5.217.898,25 €	4.983.917,41 €
Αποθεματικά Κεφάλαια	5.698.948,15 €	5.429.626,87 €	5.217.898,25 €	4.983.917,41 €
Υπόλοιπο πλεονασμάτων προηγούμενων χρήσεων εις νέο	54.592.330,54 €	63.062.791,44 €	59.047.122,81 €	61.018.322,90 €
Υπόλοιπο χρήσεως εις νέο	9.781.971,39 €	-3.746.006,24 €	1.970.482,06 €	-2.856.736,57 €
Αποτελέσματα εις νέο	64.374.301,93 €	59.316.785,20 €	61.017.604,87 €	58.161.586,33 €
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	521.113.921,13 €	506.510.279,07 €	488.312.677,33 €	466.588.301,98 €
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	3.443.206,74 €	3.728.230,30 €	4.423.478,82 €	5.016.675,48 €
Λοιπές προβλέψεις	61.430.487,00 €	56.114.863,25 €	59.304.764,02 €	70.346.464,08 €
Προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα	64.873.693,74 €	59.843.093,55 €	63.728.242,84 €	75.363.139,56 €
Δάνεια τραπεζών	6.052.061,40 €	3.817.568,01 €	6.272.433,25 €	6.179.395,13 €
Δάνεια ταμειωτηρίων	14.639.272,01 €	13.984.456,45 €	13.301.483,84 €	12.589.143,39 €
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	20.691.333,41 €	17.802.024,46 €	19.573.917,09 €	18.768.538,52 €
Προμηθευτές	5.536.108,44 €	5.395.111,85 €	7.481.541,60 €	6.326.065,54 €
Υποχρεώσεις από φόρους και τέλη	314.658,26 €	370.028,01 €	271.214,40 €	300.301,08 €
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	444.245,20 €	866.481,92 €	899.866,25 €	329.944,68 €

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

Ε.Π.
**ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ**

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση	4.030.683,51 €	3.071.736,65 €	3.233.124,13 €	805.378,57 €
Πιστωτές διάφοροι	1.931.145,43 €	8.786.147,97 €	5.587.832,27 €	2.383.689,96 €
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	12.256.840,85 €	18.489.506,41 €	17.473.578,66 €	10.145.379,84 €
<u>Σύνολο υποχρεώσεων</u>	<u>32.948.174,26 €</u>	<u>36.291.530,87 €</u>	<u>37.047.495,75 €</u>	<u>28.913.918,36 €</u>
Έσοδα επόμενων χρήσεων	67.644,96 €	20.002,69 €	52.273,13 €	212.398,20 €
Έξοδα χρήσεως δουλευμένα	13.943.326,18 €	14.407.658,78 €	1.533.638,90 €	1.558.237,17 €
<u>Μεταβατικοί λογαριασμοί Παθητικού</u>	<u>14.010.971,14 €</u>	<u>14.427.661,47 €</u>	<u>1.585.912,03 €</u>	<u>1.770.635,37 €</u>
<u>ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ</u>	<u>632.946.760,27 €</u>	<u>617.072.564,96 €</u>	<u>590.674.327,95 €</u>	<u>572.635.995,27 €</u>

Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης

	2016	2017	2018	2019
Έσοδα από πώληση αγαθών και υπηρεσιών	63.275.847,89 €	59.551.021,10 €	62.502.778,84 €	60.675.360,71 €
Έσοδα από φόρους-εισφορές-πρόστιμα-προσανζήσεις	12.811.502,35 €	10.783.175,22 €	13.308.794,17 €	10.723.063,09 €
Τακτικές επιχορηγήσεις από κρατικό προϋπολογισμό	121.845.620,23 €	108.943.098,02 €	99.117.333,15 €	43.094.857,11 €
Κύκλος εργασιών	197.932.970,47 €	179.277.294,34 €	174.928.906,16 €	114.493.280,91 €
Κόστος αγαθών και υπηρεσιών	165.582.560,15 €	167.153.316,24 €	161.334.211,41 €	95.291.248,82 €
Μικτά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως	32.350.410,32 €	12.123.978,10 €	13.594.694,75 €	19.202.032,09 €
Άλλα έσοδα	2.647.889,81 €	7.024.321,80 €	14.939.805,68 €	9.556.316,60 €
Σύνολο	34.998.300,13 €	19.148.299,90 €	28.534.500,43 €	28.758.348,69 €
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	41.337.255,76 €	41.055.476,36 €	42.064.552,57 €	42.396.144,97 €
Έξοδα λειτουργίας δημοσίων σχέσεων	45.811,54 €	55.660,23 €	55.780,38 €	49.014,18 €
Μερικά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως	-6.384.767,17 €	-21.962.836,69 €	-13.585.832,52 €	-13.686.810,46 €
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	467.981,83 €	614.030,28 €	860.658,28 €	894.155,65 €
Προβλέψεις υποτιμήσεως τίτλων & χρεογράφων	0,00 €	10.175,54 €	4.451,93 €	0,00 €
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	1.761.268,29 €	1.550.908,48 €	988.156,52 €	902.459,59 €
Ολικά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως	-7.678.053,63 €	-22.909.890,43 €	-13.717.782,69 €	-13.695.114,40 €
Έκτακτα και ανόργανα έσοδα	13.817.571,25 €	15.064.007,95 €	14.814.641,42 €	14.287.794,18 €
Έκτακτα κέρδη	16.390.704,05 €	19,18 €	0,00 €	0,01 €
Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	12.899.442,15 €	12.468.907,49 €	20.361.791,06 €	16.137.377,15 €

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό
και Κοινωνικό Ταμείο

Ε.Π.
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ

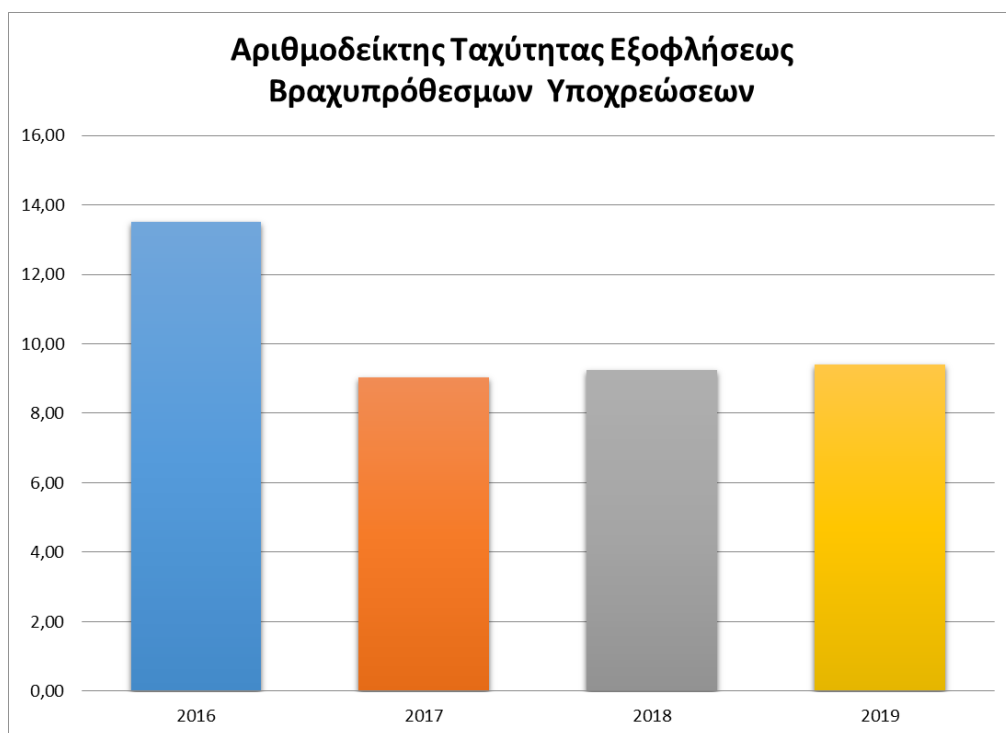
ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων	0,00 €	8.515.989,65 €	0,00 €	0,00 €
Έκτακτα και ανόργανα έξοδα	1.143.907,05 €	31.699,52 €	91.340,15 €	664.539,84 €
Έκτακτες ζημίες	452.261,18 €	255.080,01 €	827.060,52 €	468.318,31 €
Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	2.102.916,81 €	1.473.151,45 €	369.086,02 €	538.492,94 €
Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους	21.894.917,68 €	15.049.252,86 €	18.120.658,16 €	17.821.211,65 €
<u>ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ</u>	<u>9.835.661,10 €</u>	<u>-3.670.150,00 €</u>	<u>2.050.504,94 €</u>	<u>-2.762.505,80 €</u>

Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας

Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Εξοφλήσεως Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων	Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων = $\frac{\text{Κόστος Πωληθέντων}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$			
Μέση διάρκεια απλήρωτων υποχρεώσεων του Δήμου (ημέρες)	Μέση Διάρκεια Απλήρωτων Υποχρεώσεων = $\frac{365}{\text{Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων}}$			
ΕΤΟΣ	2016	2017	2018	2019
Κόστος Πωληθέντων	165.582.560,15	167.153.316,24	161.334.211,41	95.291.248,82
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	12.256.840,85	18.489.506,41	17.473.578,66	10.145.379,84
Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων	13,51	9,04	9,23	9,39
Μέση Διάρκεια Απλήρωτων Υποχρεώσεων	27,02	40,37	39,53	38,86

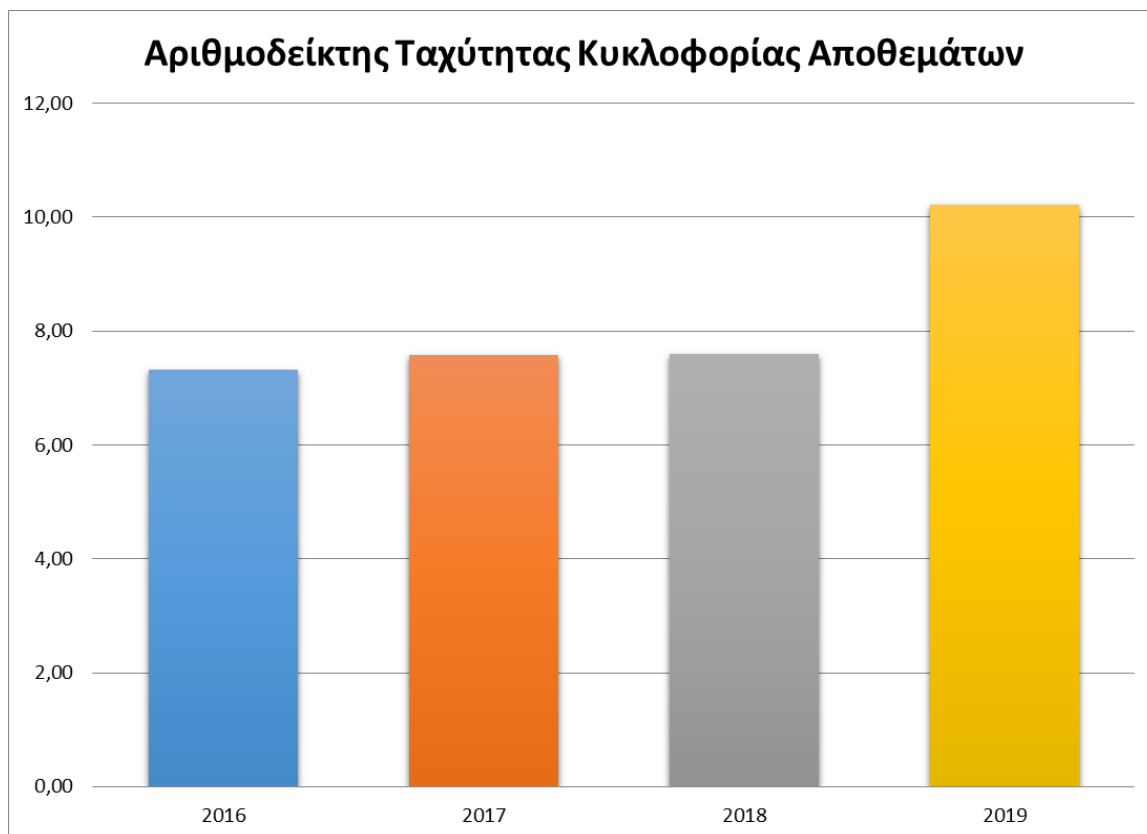
Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

Ε.Π.
**ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ**
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑΣ

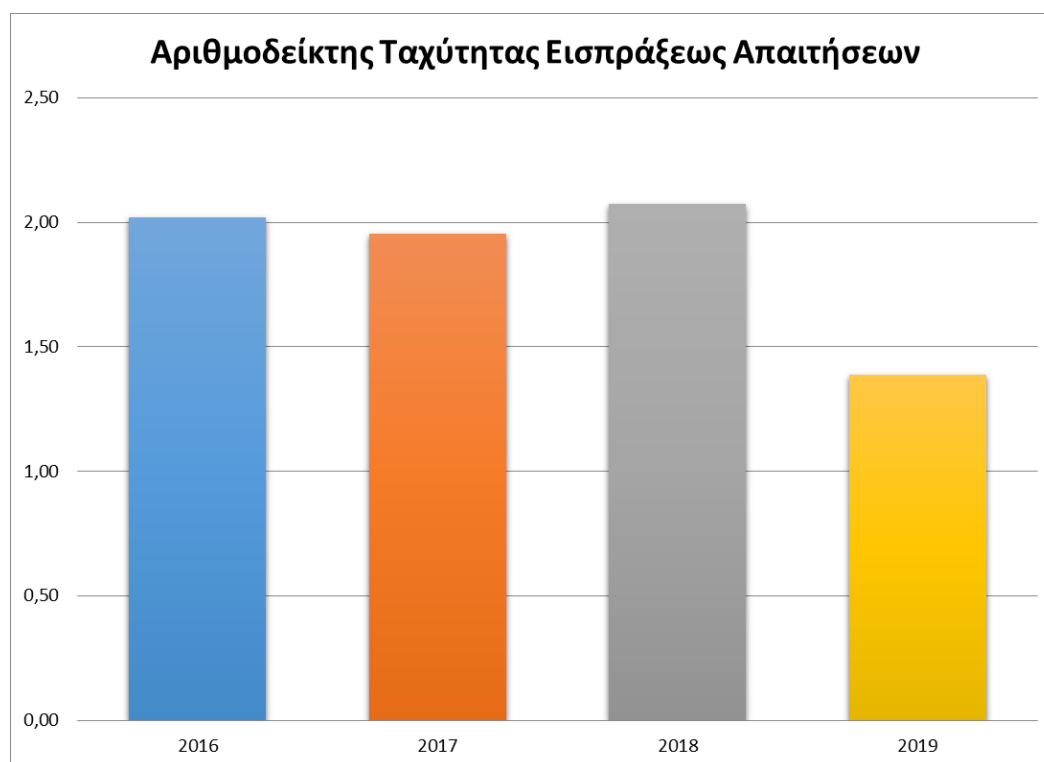

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

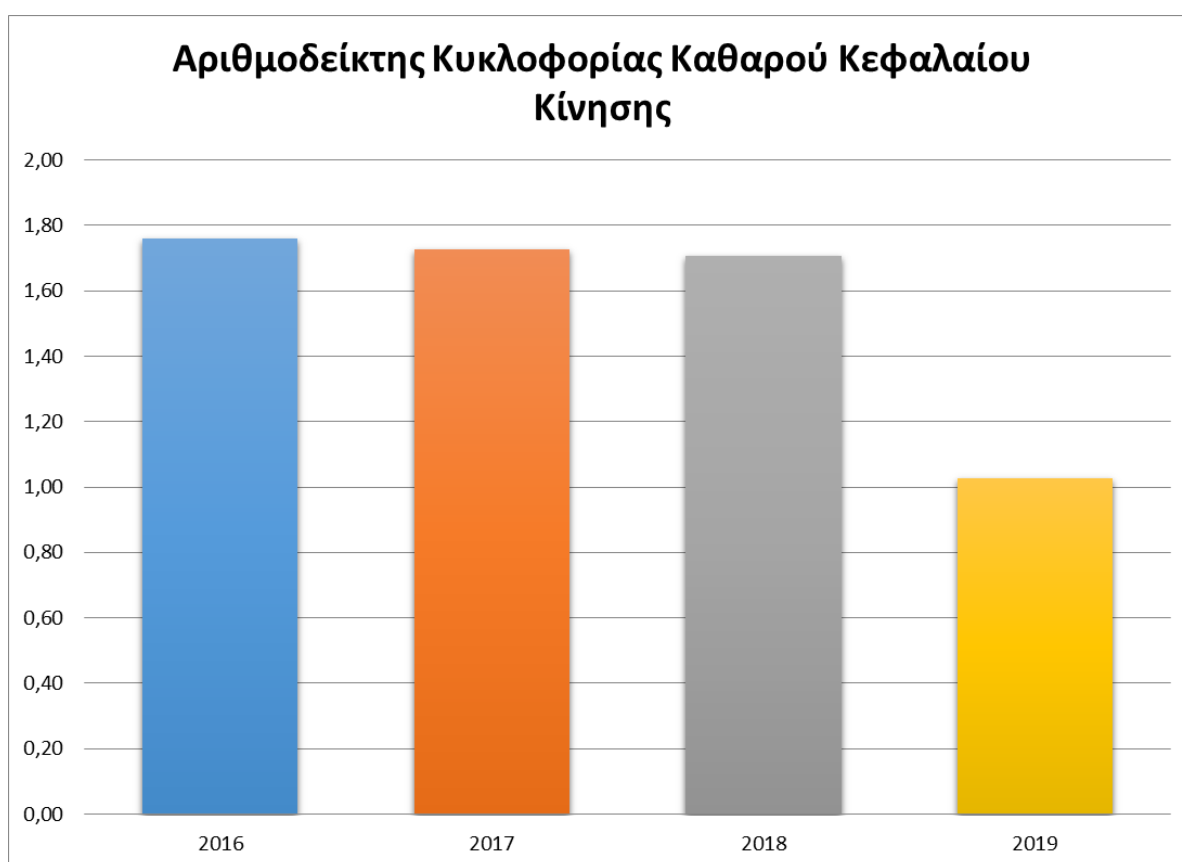
Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Αποθεμάτων	Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Αποθεμάτων = Κόστος Πωληθέντων / Αποθέματα			
2β.Αριθμός παραμονής αποθεμάτων στο Δήμο (ημέρες)	Αριθμός Παραμονής Αποθεμάτων = 365 / Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Αποθεμάτων			
ΕΤΟΣ	2016	2017	2018	2019
Κόστος Πωληθέντων	165.582.560,15	167.153.316,24	161.334.211,41	95.291.248,82
Αποθέματα	3.317.743,31	3.469.849,78	3.356.122,60	2.666.351,95
Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Αποθεμάτων	49,91	48,17	48,07	35,74
Αριθμός Παραμονής Αποθεμάτων	7,31	7,58	7,59	10,21

Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Εισπράξεως Απαιτήσεων	Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Εισπράξεως Απαιτήσεων = Κύκλος Εργασιών / Απαιτήσεις			
Μέση διάρκεια παραμονής απαιτήσεων (ημέρες)	Μέση Διάρκεια Παραμονής Απαιτήσεων = 365 / Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Εισπράξεως Απαιτήσεων			
ΕΤΟΣ	2016	2017	2018	2019
Κύκλος Εργασιών	197.932.970,47	179.277.294,34	174.928.906,16	114.493.280,91
Απαιτήσεις	98.067.734,33	91.670.470,32	84.333.960,00	82.544.795,34
Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Εισπράξεως Απαιτήσεων	2,02	1,96	2,07	1,39
Μέση Διάρκεια Παραμονής Απαιτήσεων	180,84	186,64	175,97	263,15

Αριθμοδείκτης Κυκλοφορίας Καθαρού Κεφαλαίου Κίνησης	Αριθμοδείκτης Κυκλοφορίας Καθαρού Κεφαλαίου Κίνησης = Κύκλος Εργασιών / καθαρό Κεφάλαιο Κίνησης			
ΕΤΟΣ	2016	2017	2018	2019
Κύκλος Εργασιών	197.932.970,47	179.277.294,34	174.928.906,16	114.493.280,91
Καθαρό Κεφάλαιο Κίνησης	112.402.198,73	103.875.861,20	102.428.855,91	111.615.622,18
Αριθμοδείκτης Κυκλοφορίας Καθαρού Κεφαλαίου Κίνησης	1,76	1,73	1,71	1,03

Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ενεργητικού	Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ενεργητικού = Κύκλος Εργασιών / Σύνολο Ενεργητικού			
ΕΤΟΣ	2016	2017	2018	2019
Κύκλος Εργασιών	197.932.970,47	179.277.294,34	174.928.906,16	114.493.280,91
Σύνολο Ενεργητικού	632.946.760,27	617.072.564,96	590.674.327,95	572.635.995,27
Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ενεργητικού	0,31	0,29	0,30	0,20

Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ιδίων Κεφαλαίων	Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ιδίων Κεφαλαίων = Κύκλος Εργασιών / Ίδια Κεφάλαια			
ΕΤΟΣ	2016	2017	2018	2019
Κύκλος Εργασιών	197.932.970,47	179.277.294,34	174.928.906,16	114.493.280,91
Ίδια Κεφάλαια	521.113.921,13	506.510.279,07	488.312.677,33	466.588.301,98
Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ιδίων Κεφαλαίων	0,38	0,35	0,36	0,25

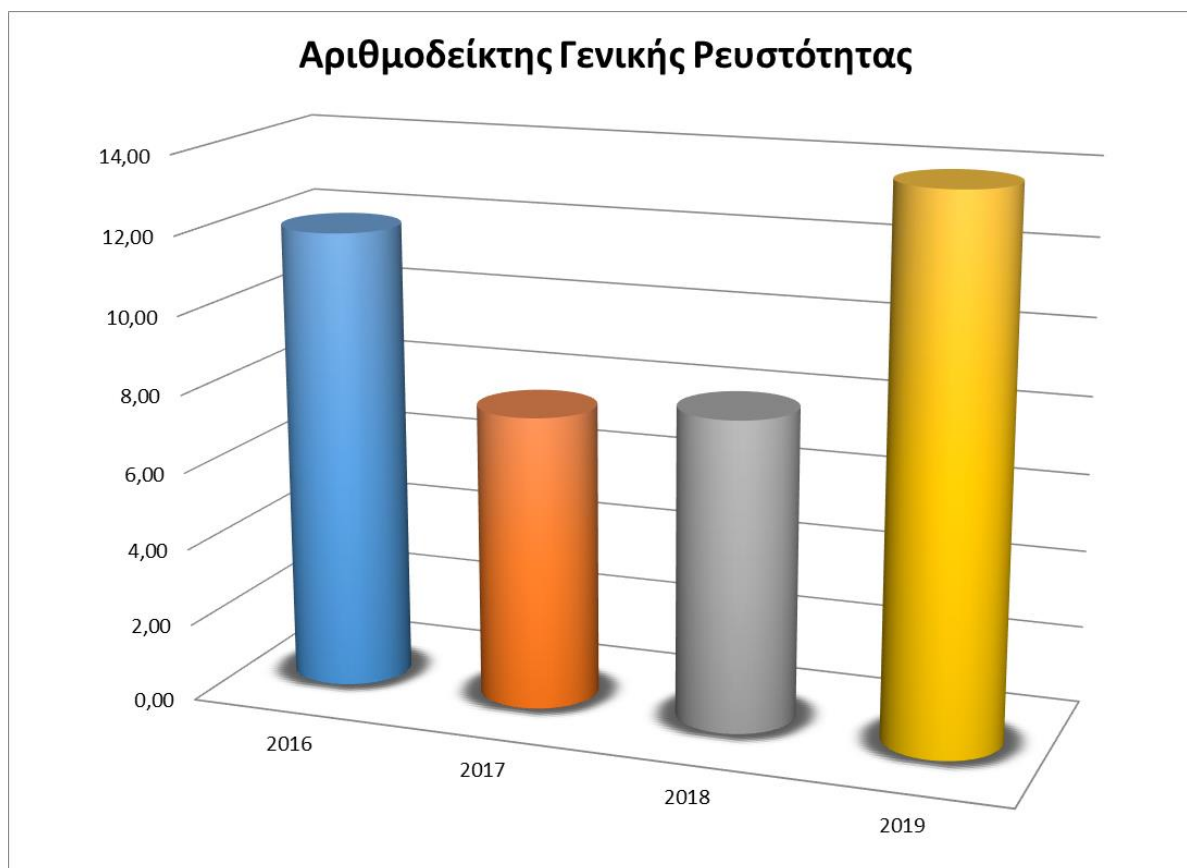

Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Παγίων	Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Παγίων = Κύκλος Εργασιών /Καθαρό Πάγιο Ενεργητικό			
ΕΤΟΣ	2016	2017	2018	2019
Κύκλος Εργασιών	197.932.970,47	179.277.294,34	174.928.906,16	114.493.280,91
Καθαρό Πάγιο Ενεργητικό	436.743.659,52	427.610.476,30	411.969.051,80	395.732.891,96
Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Παγίων	0,45	0,42	0,42	0,29

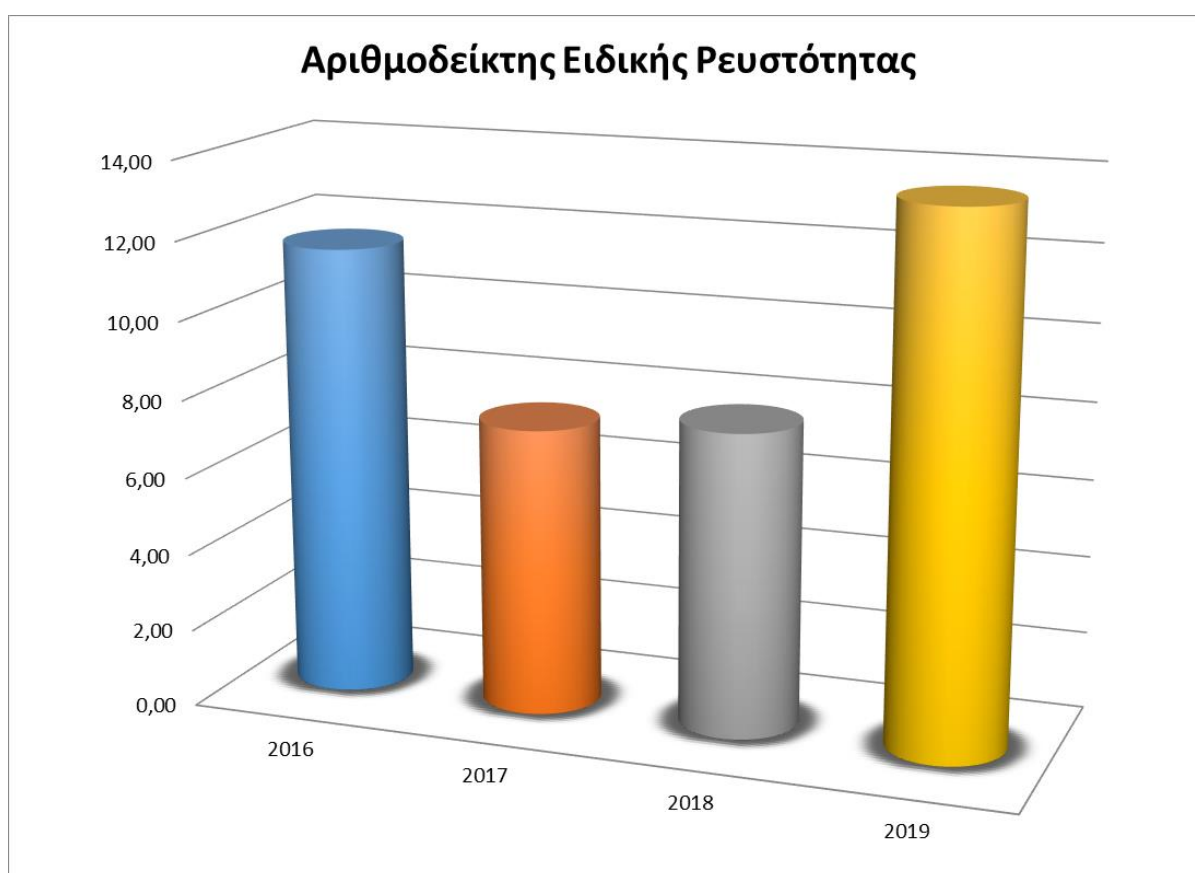

Αριθμοδείκτες Ρευστότητας

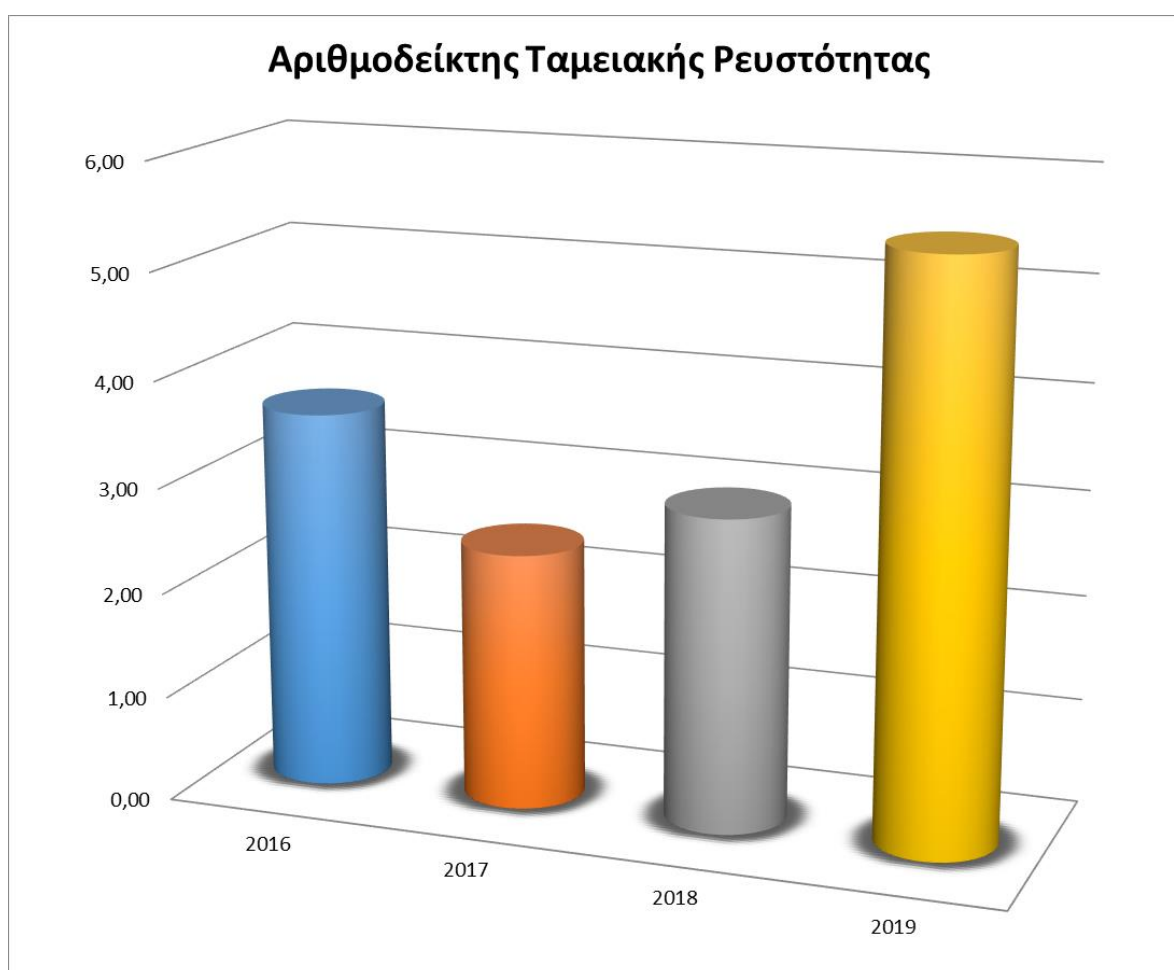
Αριθμοδείκτης Γενικής Ρευστότητας	Αριθμοδείκτης Γενικής Ρευστότητας = Κυκλοφορούν Ενεργητικό / Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις			
ΕΤΟΣ	2016	2017	2018	2019
Κυκλοφορούν Ενεργητικό	145.350.372,99	140.167.392,07	139.476.351,66	140.529.540,54
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	12.256.840,85	18.489.506,41	17.473.578,66	10.145.379,84
Αριθμοδείκτης Γενικής Ρευστότητας	11,86	7,58	7,98	13,85

Αριθμοδείκτης Ειδικής Ρευστότητας	$\text{Αριθμοδείκτης Ειδικής Ρευστότητας} = \frac{\text{Απαιτήσεις} + \text{Διαθέσιμα}}{\text{Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις}}$			
ΕΤΟΣ	2016	2017	2018	2019
Απαιτήσεις + Διαθέσιμα	142.032.629,68	136.697.542,29	136.120.229,06	137.863.188,59
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	12.256.840,85	18.489.506,41	17.473.578,66	10.145.379,84
Αριθμοδείκτης Ειδικής Ρευστότητας	11,59	7,39	7,79	13,59

Αριθμοδείκτης Ταμειακής Ρευστότητας		Αριθμοδείκτης Ταμειακής Ρευστότητας = Διαθέσιμα / Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις		
ΕΤΟΣ	2016	2017	2018	2019
Διαθέσιμα	43.964.895,35	45.027.071,97	51.786.269,06	55.318.393,25
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	12.256.840,85	18.489.506,41	17.473.578,66	10.145.379,84
Αριθμοδείκτης Ταμειακής Ρευστότητας	3,59	2,44	2,96	5,45

Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητα

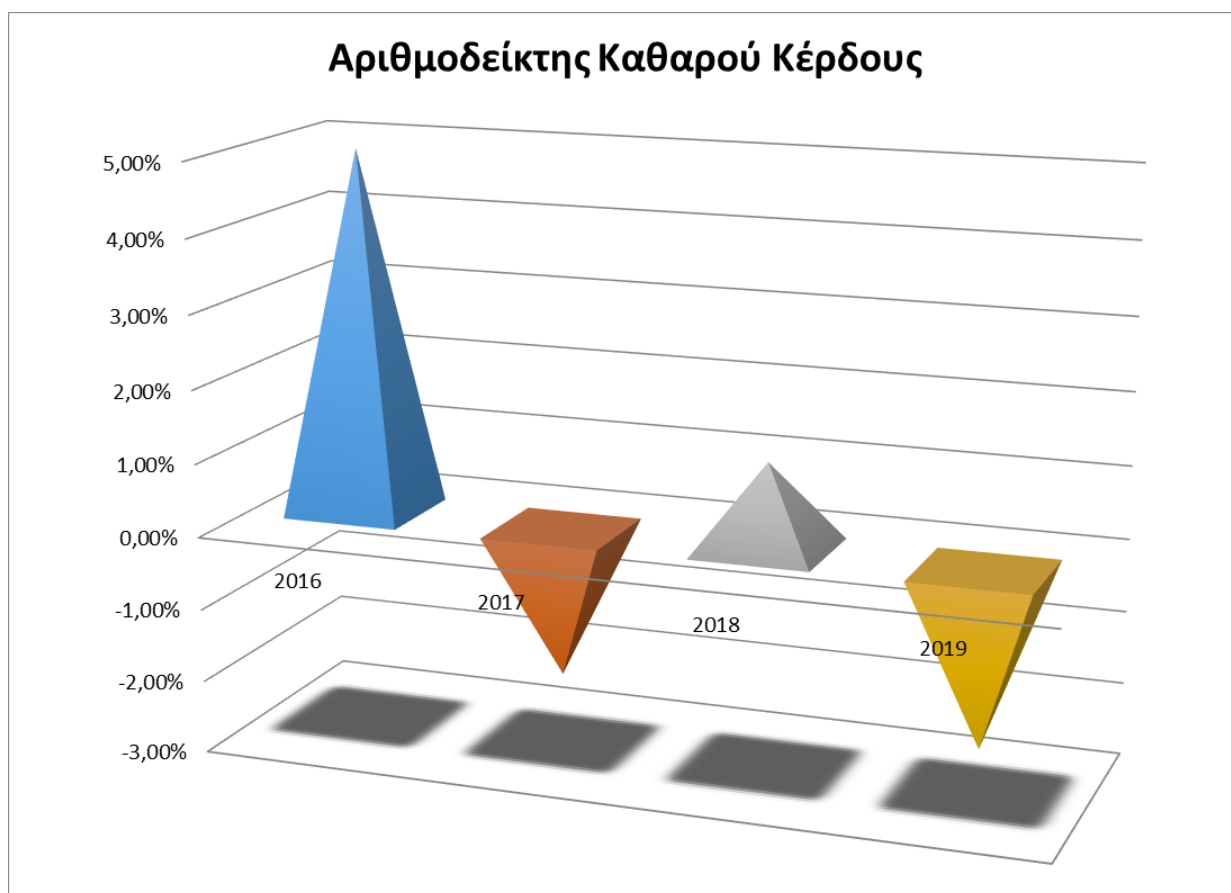
Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό
και Αναπτυξιακό Ταμείο

Ε.Π.
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ

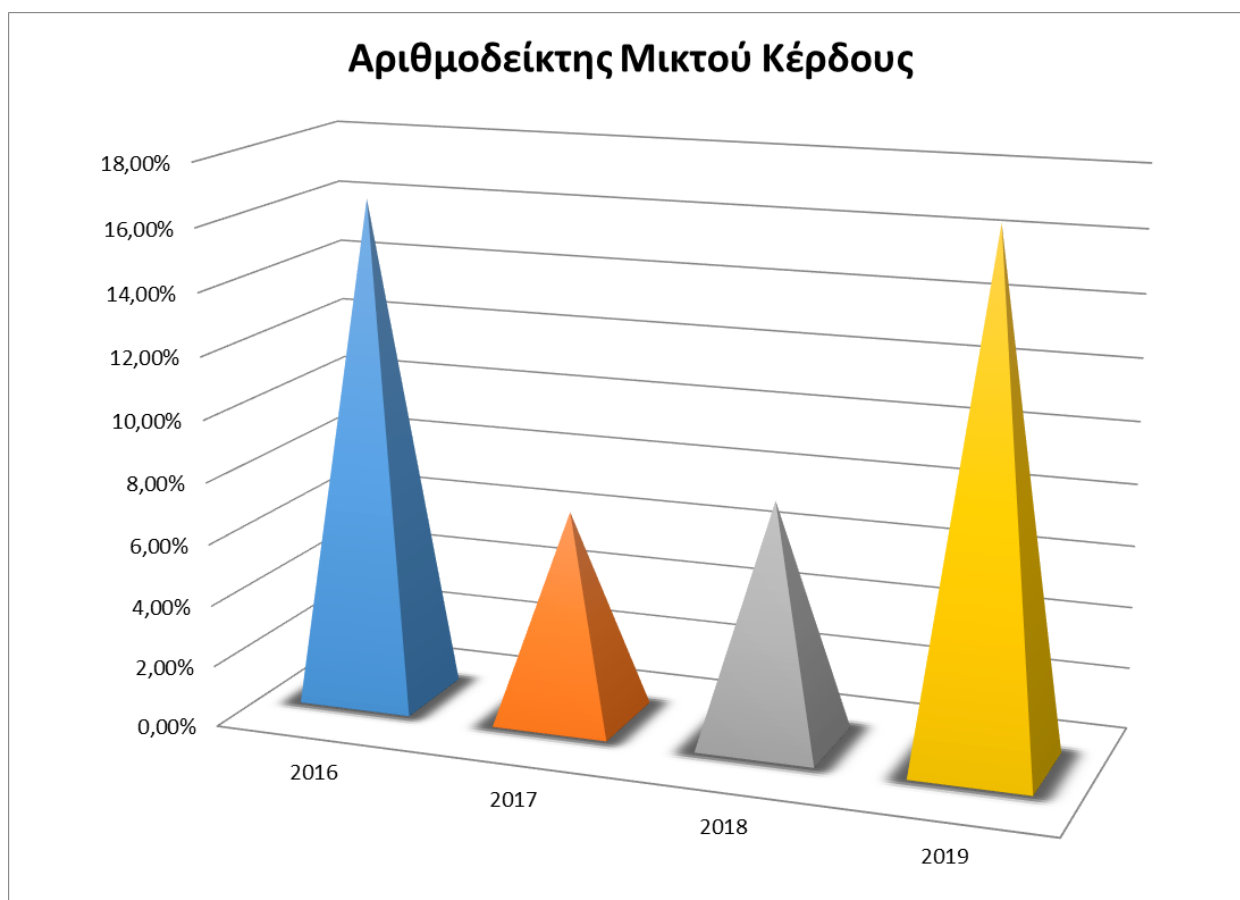

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

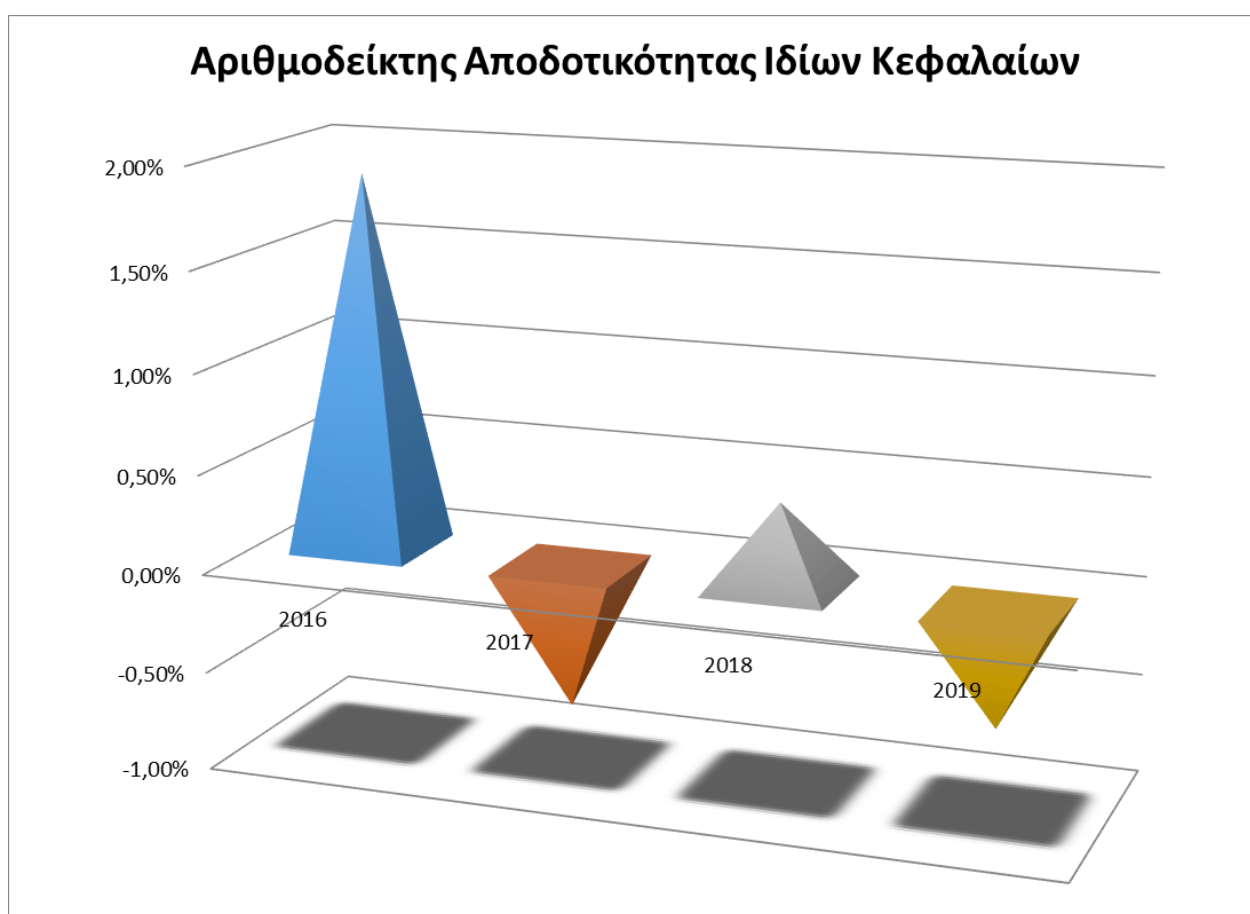
Αριθμοδείκτης Καθαρού Περιθωρίου ή Καθαρού Κέρδους	Αριθμοδείκτης Καθαρού Περιθωρίου ή Καθαρού Κέρδους = (Καθαρά Κέρδη Χρήσης / Κύκλος Εργασιών)*100			
ΕΤΟΣ	2016	2017	2018	2019
Καθαρά Κέρδη Χρήσης	9.835.661,10	-3.670.150,00	2.050.504,94	(2.762.505,80)
Κύκλος Εργασιών	197.932.970,47	179.277.294,34	174.928.906,16	114.493.280,91
Αριθμοδείκτης Καθαρού Περιθωρίου ή Καθαρού Κέρδους	4,97%	-2,05%	1,17%	-2,41%

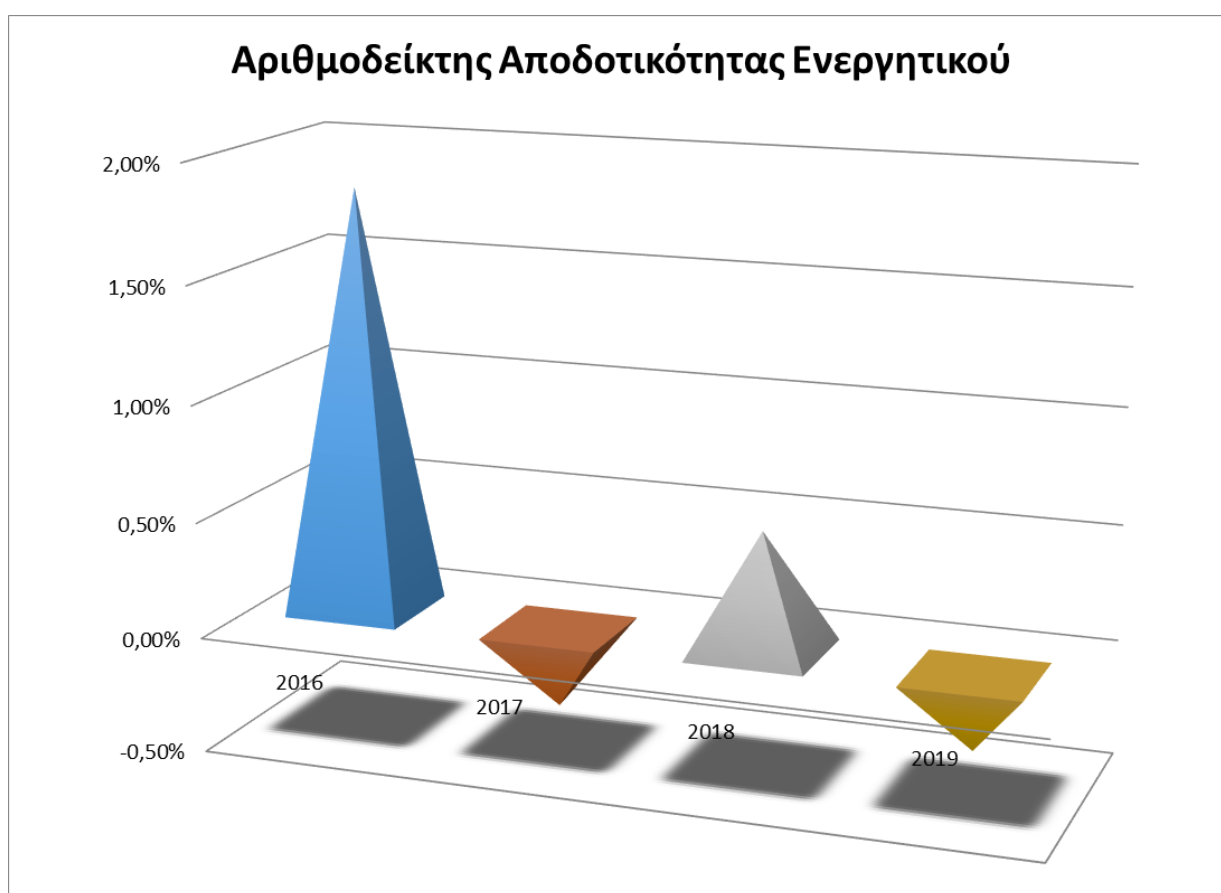
Αριθμοδείκτης Μικτού Κέρδους	$\text{Αριθμοδείκτης Μικτού Κέρδους} = \frac{\text{Μικτά Κέρδη Χρήσης}}{\text{Κύκλος Εργασιών}} \cdot 100$			
ΕΤΟΣ	2016	2017	2018	2019
Μικτά Κέρδη Χρήσης	32.350.410,32	12.123.978,10	13.594.694,75	19.202.032,09
Κύκλος Εργασιών	197.932.970,47	179.277.294,34	174.928.906,16	114.493.280,91
Αριθμοδείκτης Μικτού Κέρδους	16,34%	6,76%	7,77%	16,77%

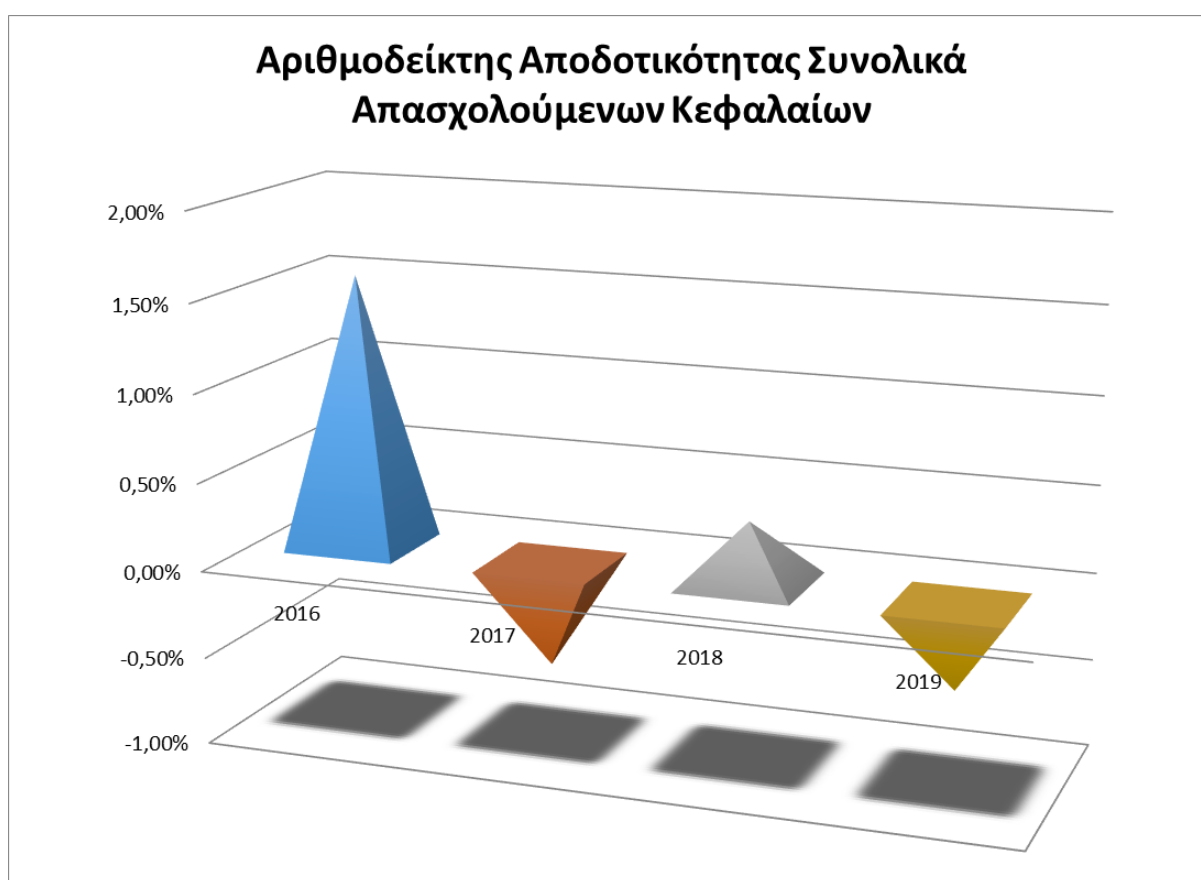
Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων	Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων = (Καθαρά Κέρδη Χρήσης / Ίδια Κεφάλαια)*100			
ΕΤΟΣ	2016	2017	2018	2019
Καθαρά Κέρδη Χρήσης	9.835.661,10	-3.670.150,00	2.050.504,94	(2.762.505,80)
Ίδια Κεφάλαια	521.113.921,13	506.510.279,07	488.312.677,33	466.588.301,98
Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων	1,89%	-0,72%	0,42%	-0,59%

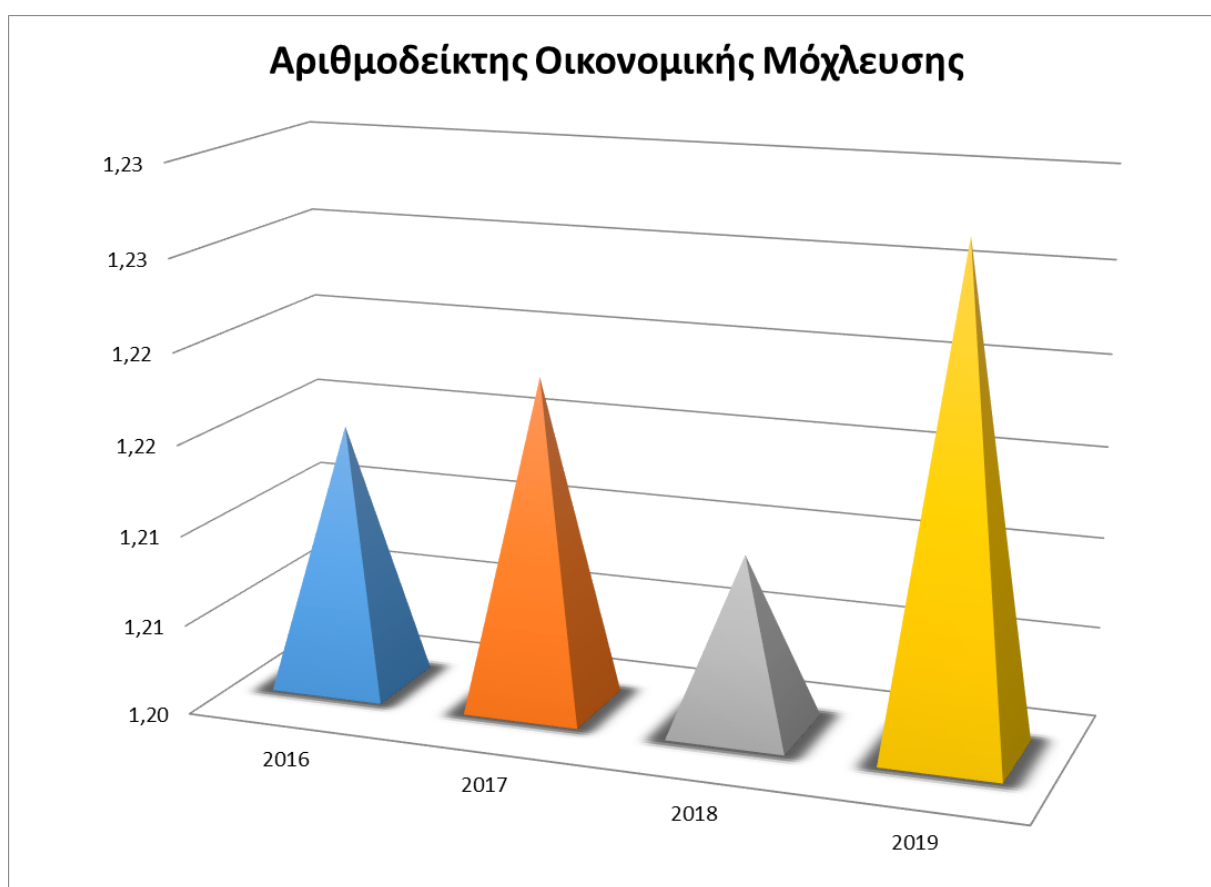
Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού	Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού = (Καθαρά Κέρδη Χρήσης + Χρημ/κά Έξοδα / Σύνολο Ενεργητικού) * 100			
ΕΤΟΣ	2016	2017	2018	2019
Καθαρά Κέρδη Χρήσης + Χρημ/κά Έξοδα	11.596.929,39	-2.119.241,52	3.038.661,46	(1.860.046,21)
Σύνολο Ενεργητικού	632.946.760,27	617.072.564,96	590.674.327,95	572.635.995,27
Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού	1,83%	-0,34%	0,51%	-0,32%

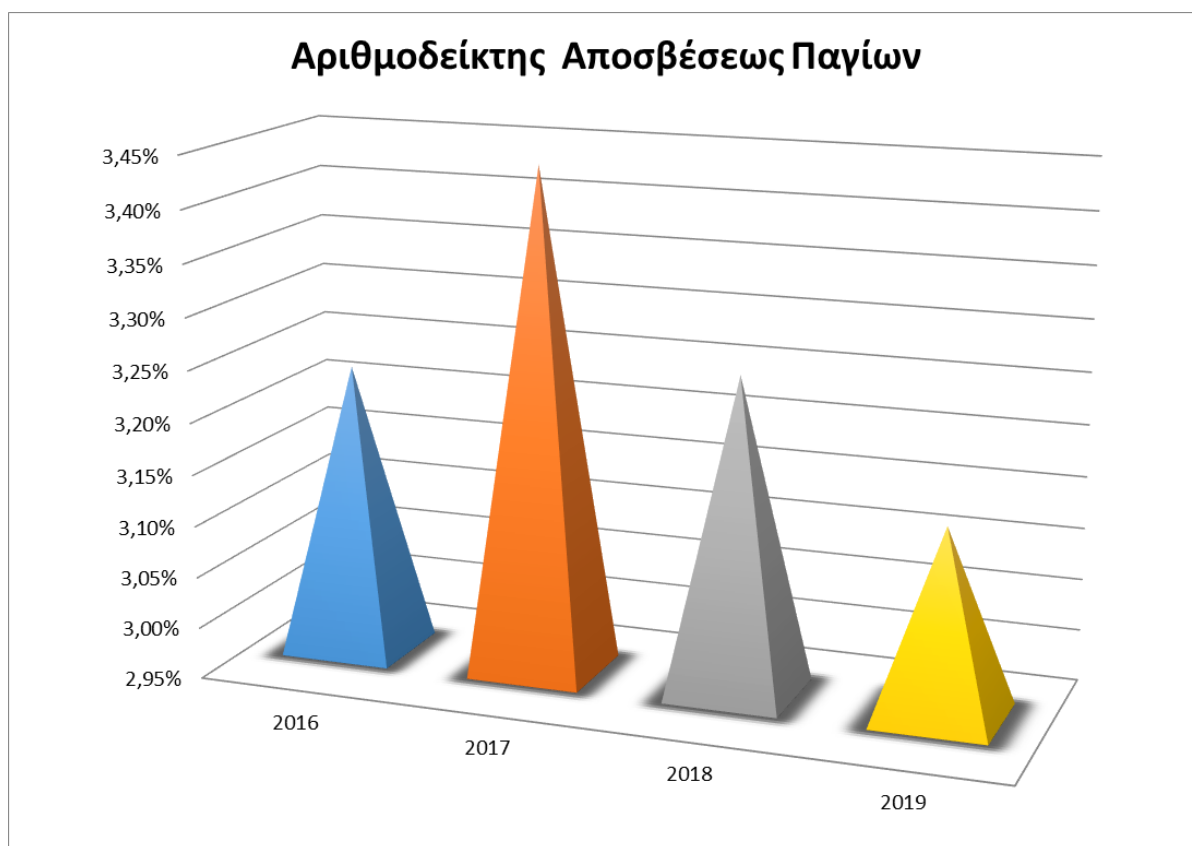
Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Συνολικά Απασχολούμενων Κεφαλαίων	Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Συνολικά Απασχολούμενων Κεφαλαίων = (Καθαρά Κέρδη Χρήσης / Συνολικά Απασχολούμενα Κεφάλαια)*100			
ΕΤΟΣ	2016	2017	2018	2019
Καθαρά Κέρδη Χρήσης	9.835.661,10	-3.670.150,00	2.050.504,94	(2.762.505,80)
Συνολικά Απασχολούμενα Κεφάλαια	632.946.760,27	617.072.564,96	590.674.327,95	572.635.995,27
Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Συνολικά Απασχολούμενων Κεφαλαίων	1,55%	-0,59%	0,35%	-0,48%

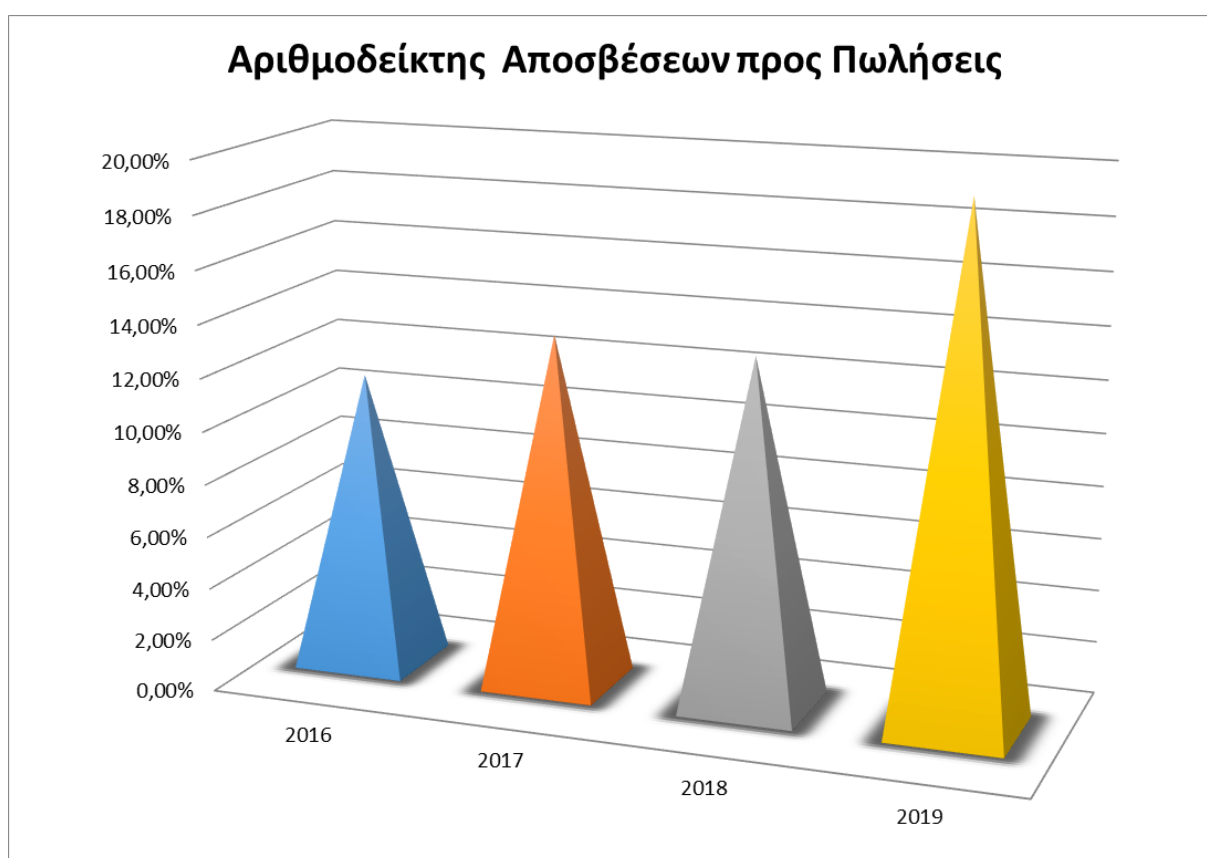
Αριθμοδείκτης Οικονομικής Μόχλευσης	Αριθμοδείκτης Οικονομικής Μόχλευσης = Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων / Αποδοτικότητα Συνολικά Απασχολούμενων Κεφαλαίων			
ΕΤΟΣ	2016	2017	2018	2019
Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων	1,89%	-0,72%	0,42%	-0,59%
Αποδοτικότητα Συνολικά Απασχολούμενων Κεφαλαίων	1,55%	-0,59%	0,35%	-0,48%
Αριθμοδείκτης Οικονομικής Μόχλευσης	1,21	1,22	1,21	1,23

Αριθμοδείκτης Αποσβέσεως Παγίων	Αριθμοδείκτης Αποσβέσεως Παγίων = Αποσβέσεις Χρήσεως /Πάγια προ αποσβέσεων *100			
ΕΤΟΣ	2016	2017	2018	2019
Αποσβέσεις Χρήσεως	22.273.517,80	23.988.718,00	23.065.766,70	22.205.463,73
Πάγια προ αποσβέσεων	689.318.005,62	698.012.122,98	708.695.097,16	709.057.358,44
Αριθμοδείκτης Αποσβέσεως Παγίων	3,23%	3,44%	3,25%	3,13%

Αριθμοδείκτης Αποσβέσεων προς Πωλήσεις	Αριθμοδείκτης Αποσβέσεων προς Πωλήσεις = $\frac{\text{Αποσβέσεις Χρήσεως}}{\text{Καθαρές Πωλήσεις}} * 100$			
ΕΤΟΣ	2016	2017	2018	2019
Αποσβέσεις Χρήσεως	22.273.517,80	23.988.718,00	23.065.766,70	22.205.463,73
Καθαρές Πωλήσεις	197.932.970,47	179.277.294,34	174.928.906,16	114.493.280,91
Αριθμοδείκτης Αποσβέσεων προς Πωλήσεις	11,25%	13,38%	13,19%	19,39%

Αριθμοδείκτες Διάρθρωσης Κεφαλαίων

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

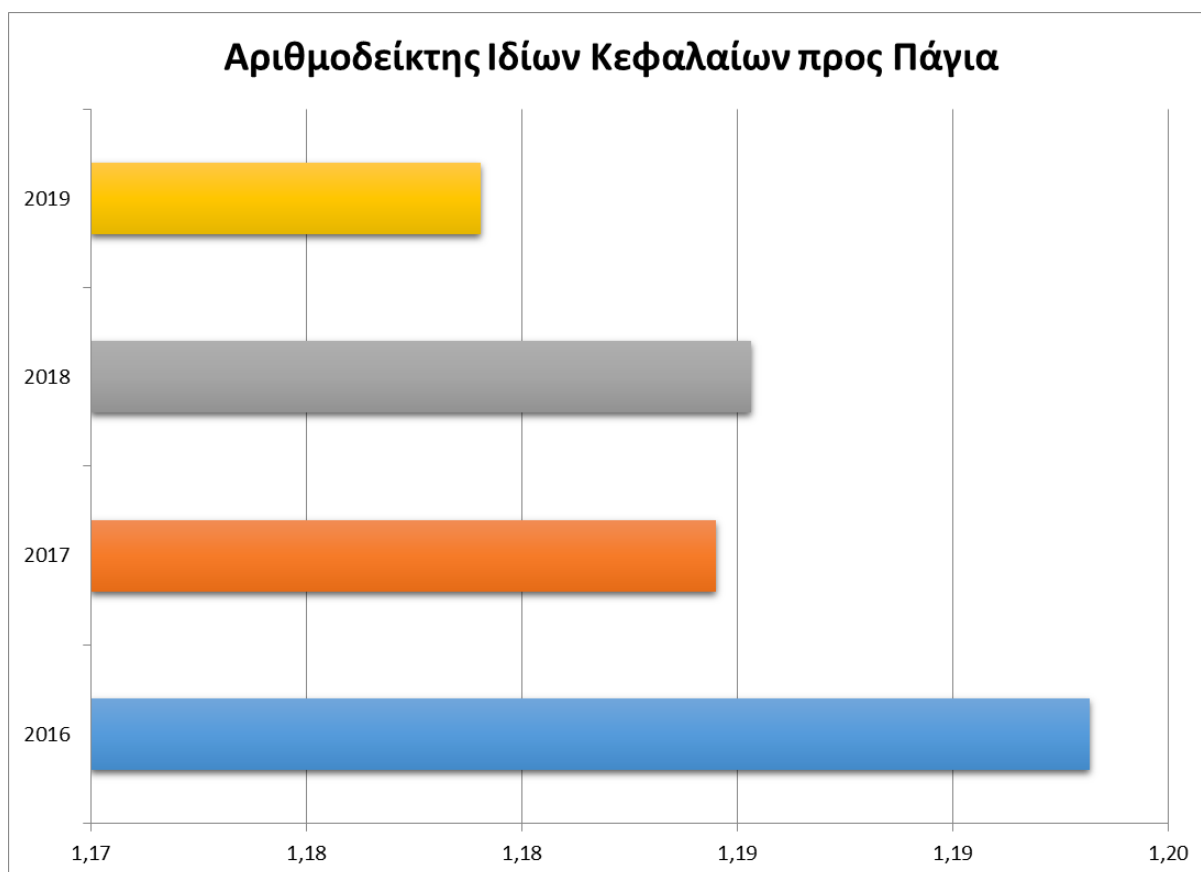
Ε.Π.
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ

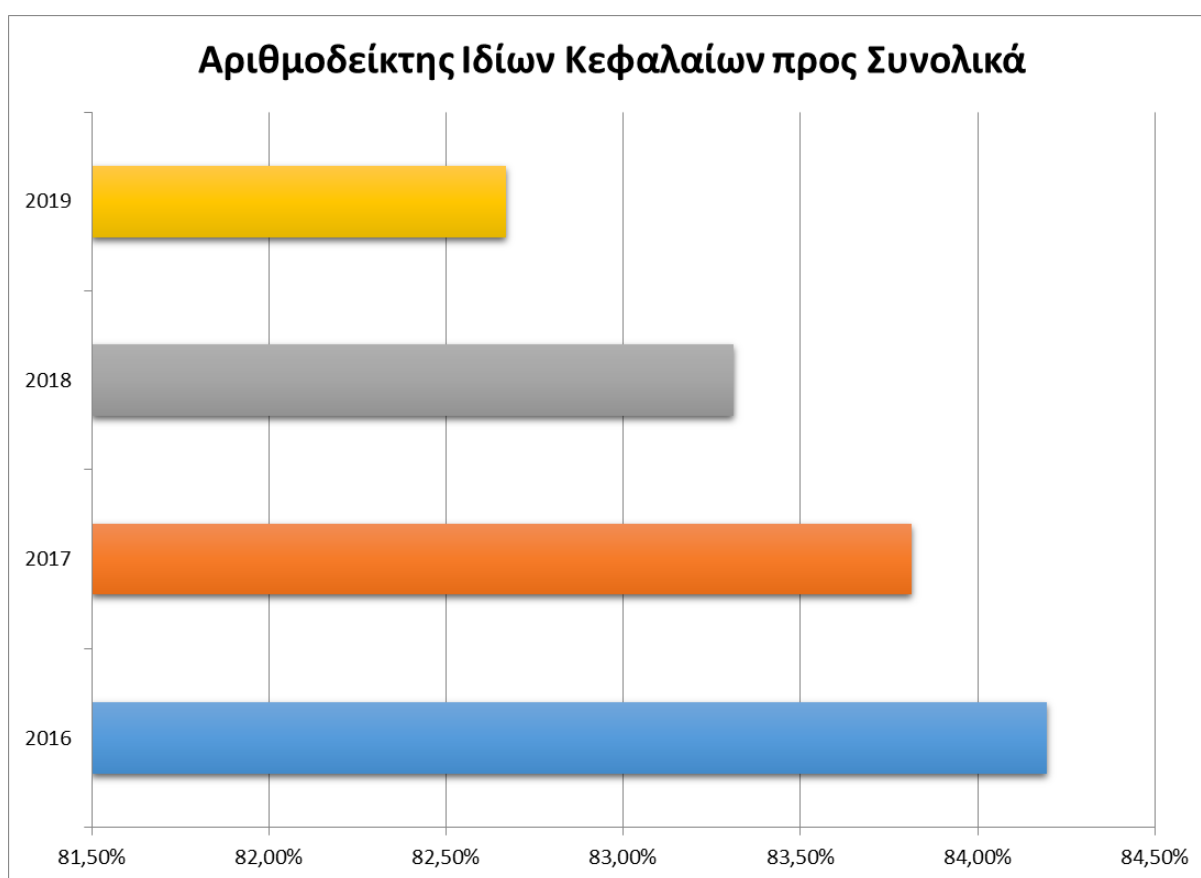
ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

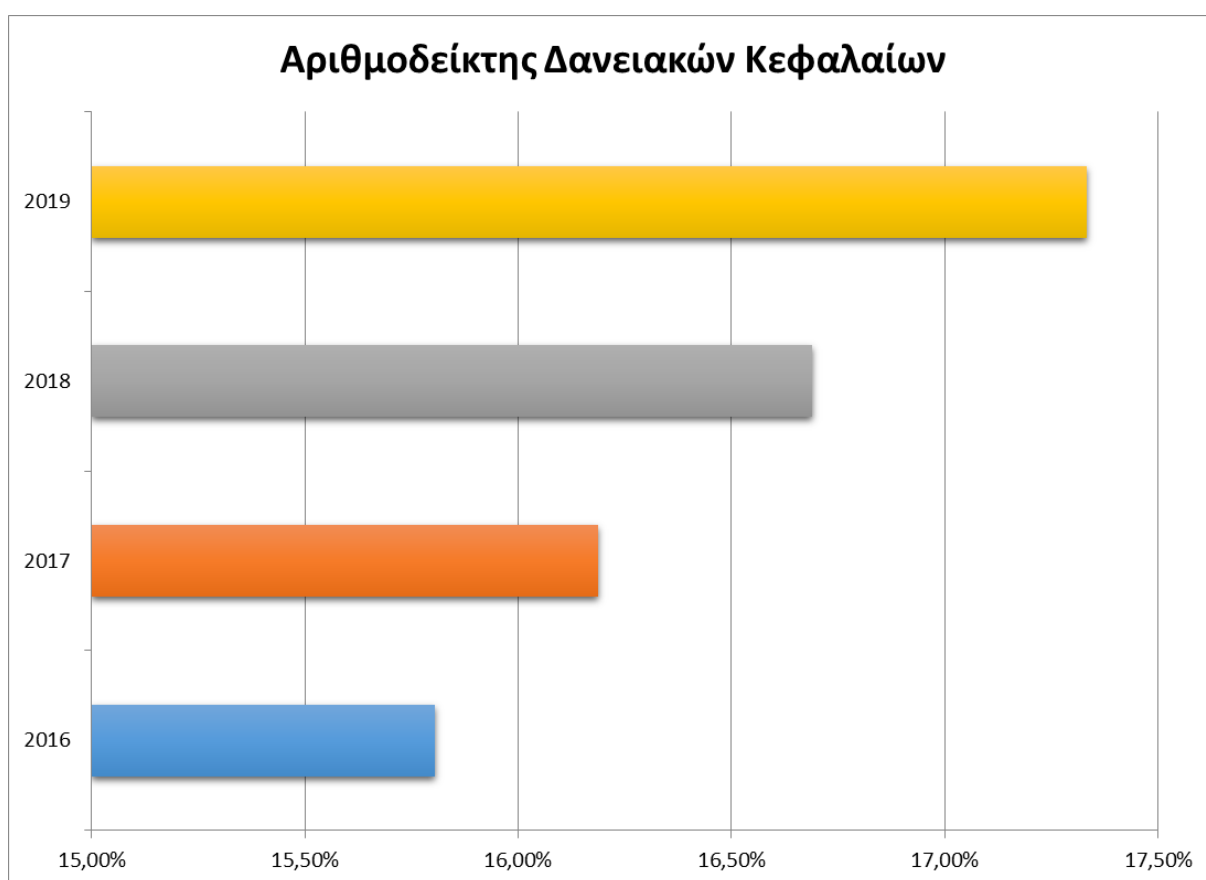
Αριθμοδείκτης Ιδίων Κεφαλαίων προς Πάγια		Αριθμοδείκτης Ιδίων Κεφαλαίων προς Πάγια = Ίδια Κεφάλαια / Καθαρά Πάγια		
ΕΤΟΣ	2016	2017	2018	2019
Ίδια Κεφάλαια	521.113.921,13	506.510.279,07	488.312.677,33	466.588.301,98
Καθαρά Πάγια	436.743.659,52	427.610.476,30	411.969.051,80	395.732.891,96
Αριθμοδείκτης Ιδίων Κεφαλαίων προς Πάγια	1,19	1,18	1,19	1,18

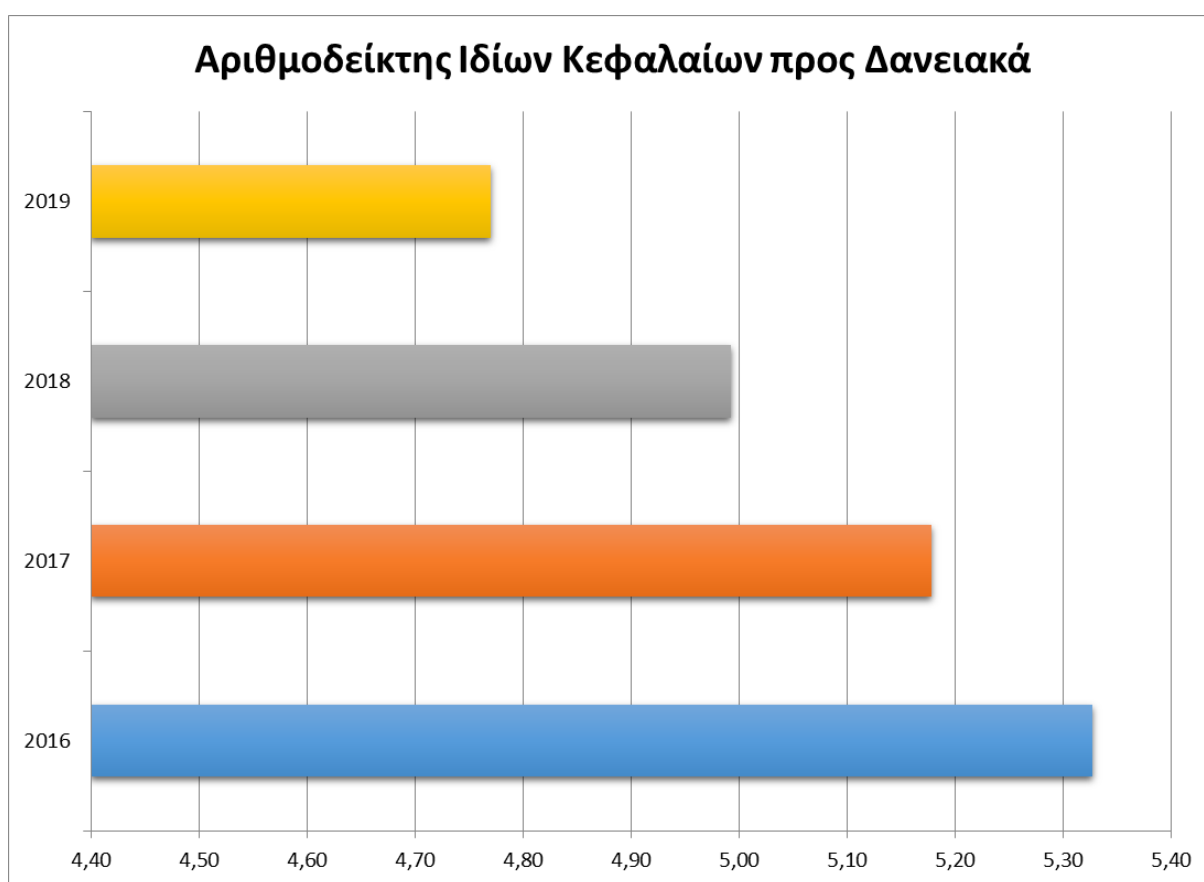
Αριθμοδείκτης Ιδίων Κεφαλαίων προς Συνολικά		Αριθμοδείκτης Ιδίων Κεφαλαίων προς Συνολικά = (Ιδια Κεφάλαια /Συνολικά Κεφάλαια)*100			
ΕΤΟΣ	2016	2017	2018	2019	
Ιδια Κεφάλαια	521.113.921,13	506.510.279,07	488.312.677,33	466.588.301,98	
Συνολικά Κεφάλαια	618.935.789,13	604.332.147,07	586.134.545,33	564.410.169,98	
Αριθμοδείκτης Ιδίων Κεφαλαίων προς Συνολικά	84,20%	83,81%	83,31%	82,67%	

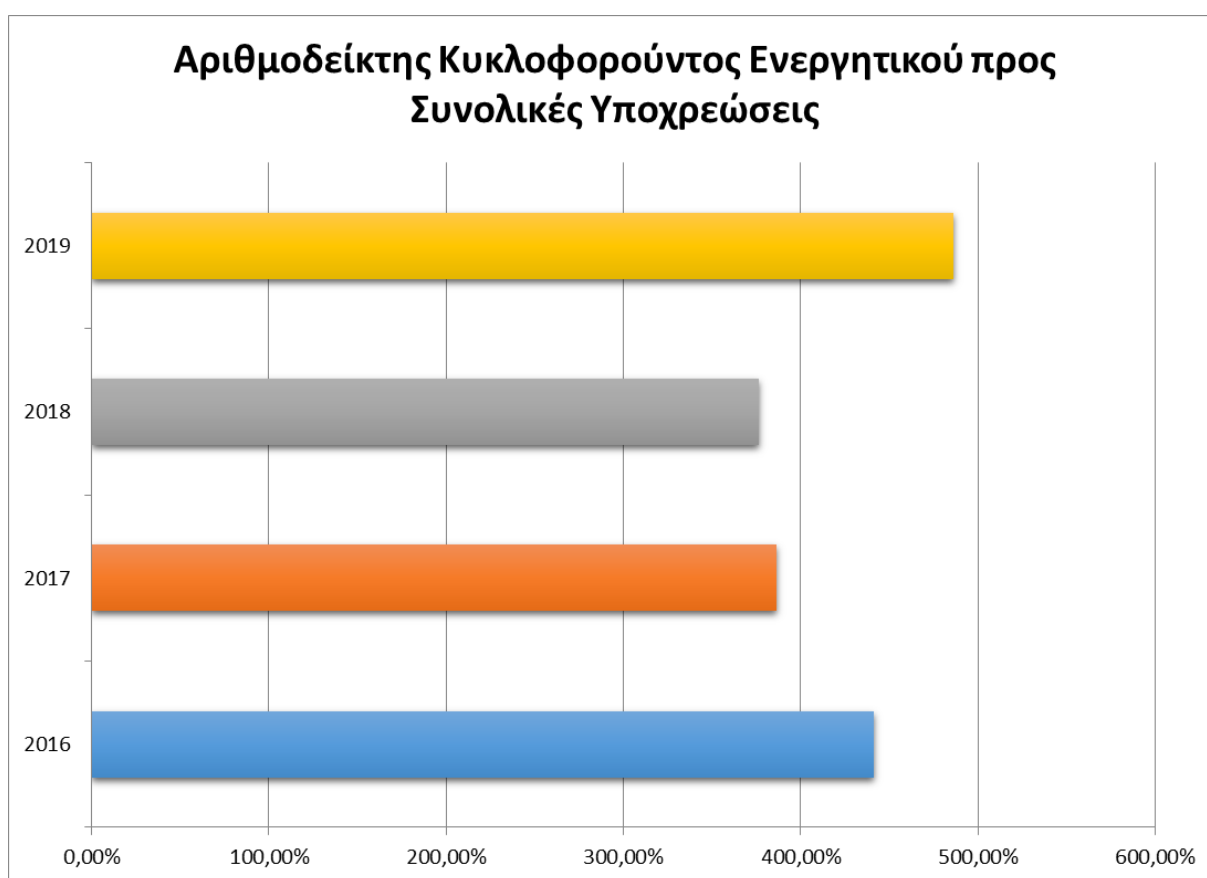
Αριθμοδείκτης Δανειακών Κεφαλαίων		Αριθμοδείκτης Δανειακών Κεφαλαίων = (Ξένα Κεφάλαια / Συνολικά Κεφάλαια)*100		
ΕΤΟΣ	2016	2017	2018	2019
Ξένα Κεφάλαια	97.821.868,00	97.821.868,00	97.821.868,00	97.821.868,00
Συνολικά Κεφάλαια	618.935.789,13	604.332.147,07	586.134.545,33	564.410.169,98
Αριθμοδείκτης Δανειακών Κεφαλαίων	15,80%	16,19%	16,69%	17,33%

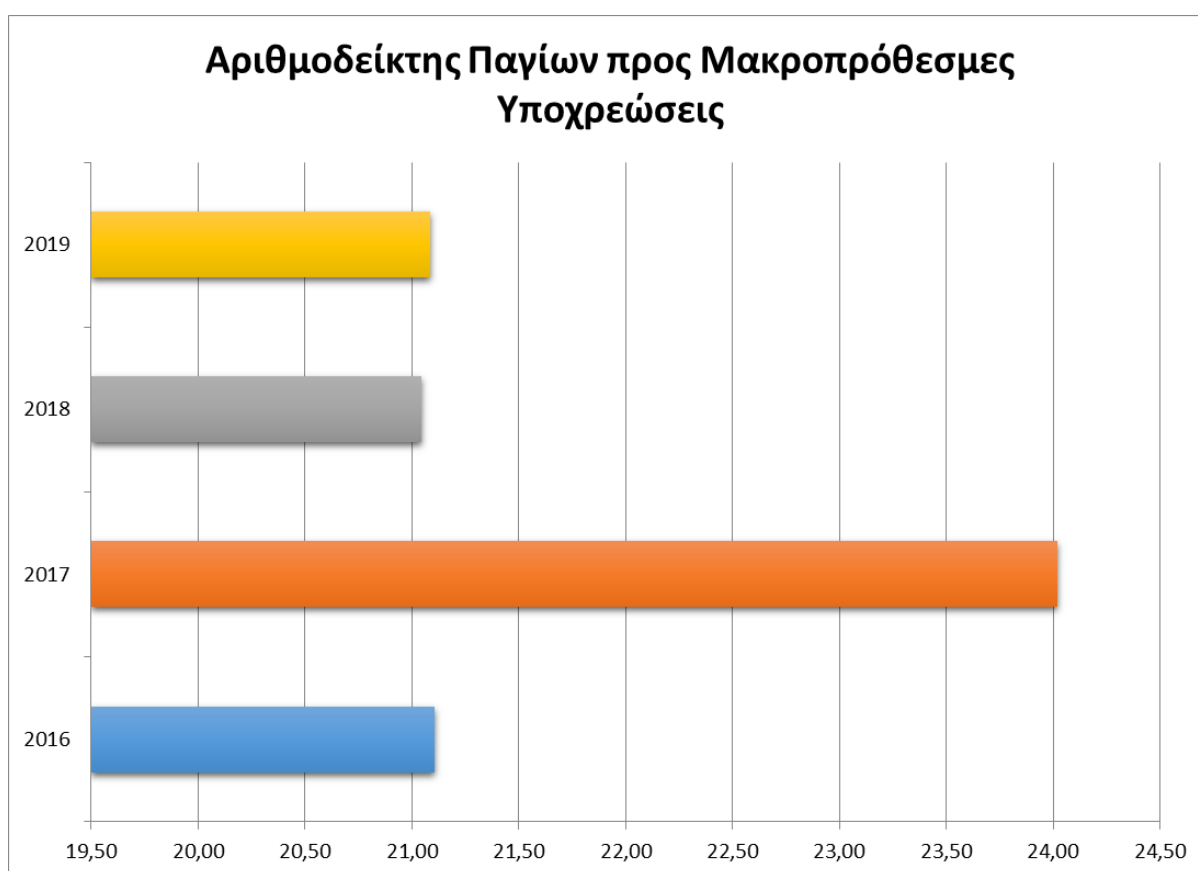
Αριθμοδείκτης Ιδίων Κεφαλαίων προς Δανειακά	Αριθμοδείκτης Ιδίων Κεφαλαίων προς Δανειακά = Ίδια Κεφάλαια / Ξένα Κεφάλαια			
ΕΤΟΣ	2016	2017	2018	2019
Ίδια Κεφάλαια	521.113.921,13	506.510.279,07	488.312.677,33	466.588.301,98
Ξένα Κεφάλαια	97.821.868,00	97.821.868,00	97.821.868,00	97.821.868,00
Αριθμοδείκτης Ιδίων Κεφαλαίων προς Δανειακά	5,33	5,18	4,99	4,77

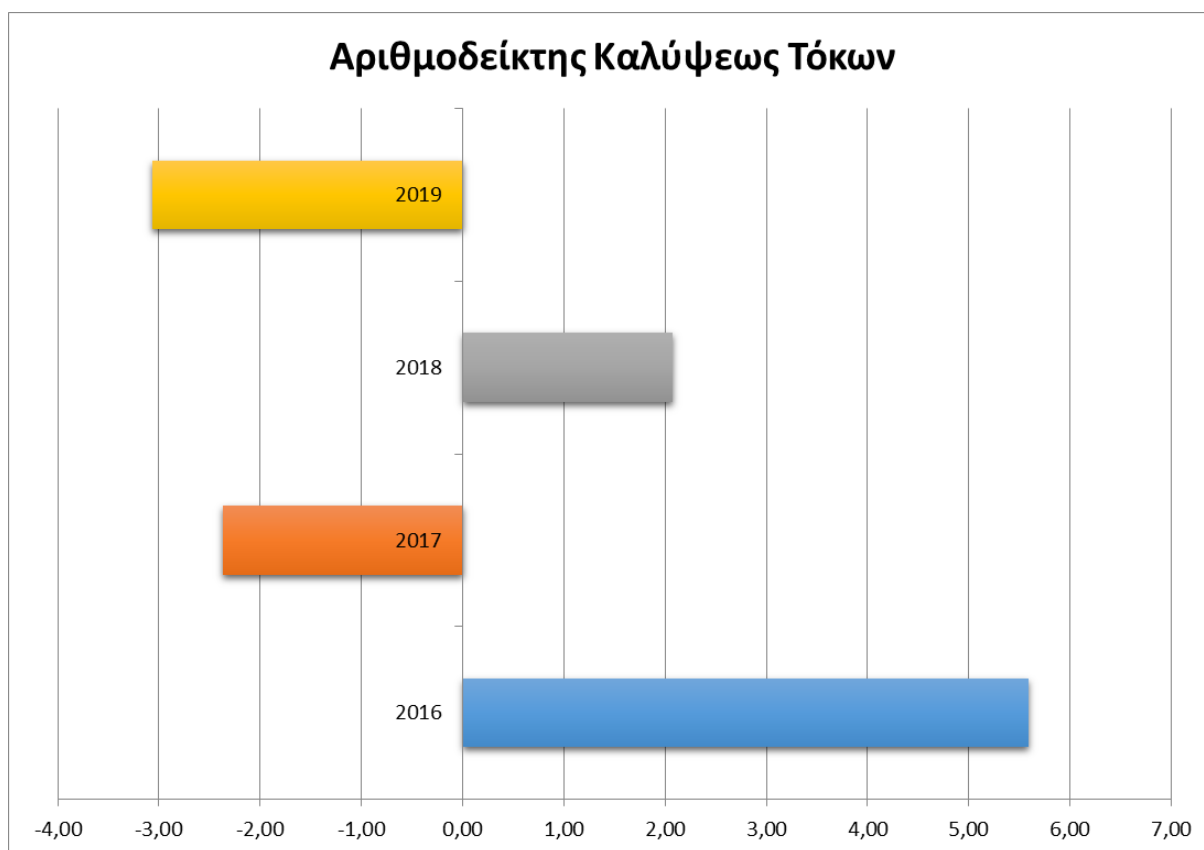
Αριθμοδείκτης Κυκλοφορούντος Ενεργητικού προς Συνολικές Υποχρεώσεις		Αριθμοδείκτης Κυκλοφορούντος Ενεργητικού προς Συνολικές Υποχρεώσεις = Κυκλοφορούν Ενεργητικό / Συνολικές Υποχρεώσεις		
ΕΤΟΣ	2016	2017	2018	2019
Κυκλοφορούν Ενεργητικό	145.350.372,99	140.167.392,07	139.476.351,66	140.529.540,54
Συνολικές Υποχρεώσεις	32.948.174,26	36.291.530,87	37.047.495,75	28.913.918,36
Αριθμοδείκτης Κυκλοφορούντος Ενεργητικού προς Συνολικές Υποχρεώσεις	441,15%	386,23%	376,48%	486,03%

Αριθμοδείκτης Παγίων προς Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις		Αριθμοδείκτης Παγίων προς Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις = Καθαρά Πάγια / Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις		
ΕΤΟΣ	2016	2017	2018	2019
Καθαρά Πάγια	436.743.659,52	427.610.476,30	411.969.051,80	395.732.891,96
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	20.691.333,41	17.802.024,46	19.573.917,09	18.768.538,52
Αριθμοδείκτης Παγίων προς Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	21,11	24,02	21,05	21,08

Αριθμοδείκτης Καθαρών Κερδών προς Τόκους	Αριθμοδείκτης Καλύψεως Τόκων = Καθαρά Κέρδη/Σύνολο Τόκων			
ΕΤΟΣ	2016	2017	2018	2019
Καθαρά Κέρδη	9.835.661,10	(3.670.150,00)	2.050.504,94	(2.762.505,80)
Σύνολο Τόκων	1.761.268,29	1.550.908,48	988.156,52	902.459,59
Αριθμοδείκτης Καλύψεως Τόκων	5,58	-2,37	2,08	-3,06

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ⇒ Αλεξάκης Χ., Βασίλειος Δ.,(2008), Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων
- ⇒ Βασιλείου Δ, Ηρειώτης Ν., Μπάλιος Δ. (2021) Αρχές Χρηματοοικονομικής Λογιστικής Χρηματοοικονομική Ανάλυση και Λήψη Αποφάσεων, Εκδόσεις Rosili
- ⇒ Γεωργόπουλος Α., (2014), Ανάλυση χρηματοοικονομικών καταστάσεων, εκδόσεις Μπένου
- ⇒ Γκίκας Χ. Δ., (2002), Η ανάλυση και η χρήσεις των λογιστικών καταστάσεων, εκδόσεις Μπένου
- ⇒ Γκίκας Δ., Παπαδάκη Α. (2012), Χρηματοοικονομική Λογιστική International Financial Reporting Standards, Εκδόσεις Μπένου
- ⇒ Δημητράς Α., Βρεντζου Ε, (2015), Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, Κάλλιπος
- ⇒ Κάνζος Κ., (2002), Ανάλυση Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, Εκδόσεις Interbooks
- ⇒ Καραγιάννης Δ., (2008), Ανάλυση Ισολογισμών και Αριθμοδείκτες, εκδόσεις Μίνος Books
- ⇒ Καραγιάννης Δ., Καραγιάννης Ι., Καραγιάννη Α., (2012), Ανάλυση Ισολογισμών και αριθμοδείκτες, εκδόσεις Ιδιωτική
- ⇒ Νιάρχος Α. Ν., (2004), Χρηματοοικονομική ανάλυση οικονομικών καταστάσεων, εκδόσεις Α. Σταμούλης.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- ⇒ Π.Δ.54/18 (ΦΕΚ 103 Α/13-06-2018): Ορισμός του περιεχομένου και του χρόνου έναρξης της εφαρμογής του Λογιστικού Πλαισίου της Γενικής Κυβέρνησης.
- ⇒ Ν.4308/14 (ΦΕΚ 251 Α/24112014): Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

Ε.Π.
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 205 | 205